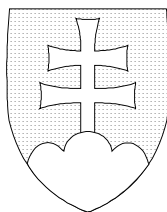

PROTIMONOPOLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ROZHODNUTIE

Číslo: 2021/DOZ/POK/2/52

Bratislava 29. septembra 2021

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd, ako orgán príslušný podľa § 16 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v správnom konaní č. SK 0006/OZDPaVD/2020

r o z h o d o l

1. tak, že konanie spoločnosti **CHEMES, a.s. Humenné** so sídlom Chemlonská 1, 066 33 Humenné, IČO: 31 695 426, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Prešov, odd.: Sa, vložka č.: 10544/P, v období od 01.08.2017 do dňa vydania tohto rozhodnutia, ktorým zaväzuje spoločnosti vykonávajúce podnikateľskú činnosť v priemyselnom parku Chemes odoberať od spoločnosti **CHEMES, a.s. Humenné** so sídlom Chemlonská 1, 066 33 Humenné, IČO: 31 695 426, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Prešov, odd.: Sa, vložka č.: 10544/P stlačený vzduch, chlad, dusík, plyn a elektrinu a zároveň im znemožňuje, aby si tieto tovary vyrábali sami alebo ich odoberali od tretích strán je priamym alebo nepriamym uplatňovaním neprimeraných obchodných podmienok a je **zneužitím dominantného postavenia podľa čl. 102 písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie a zneužitím dominantného postavenia podľa § 5 ods. 3 písm. a) zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov na trhu prevádzkovania priemyselného parku Chemes a na trhoch výroby a rozvodu tepla, odberu kondenzátu, distribúcií elektriny, výroby a dodávky demineralizovanej vody, výroby a dodávky dekarbonizovanej vody, výroby a dodávky zmäkčenej vody, dodávky pitnej vody, odvádzania odpadových vôd a distribúcií plynu, ktoré je podľa čl. 102 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a podľa § 5 ods. 1 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov zakázané,**

2. na základe ustanovenia § 16 ods. 1 písm. c) zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov tak, že ukladá spoločnosti **CHEMES, a.s. Humenné** so sídlom Chemlonská 1, 066 33 Humenné, IČO: 31 695 426, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Prešov, odd.: Sa, vložka č.: 10544/P povinnosť **zdržať sa konania uvedeného v bode 1 výroku tohto rozhodnutia a odstrániť protiprávny stav do 90 dní** odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia,

3. na základe § 42 ods. 1 písm. b) zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov tak, že **za konanie uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia** ukladá spoločnosti **CHEMES, a.s. Humenné** so sídlom Chemlonská 1, 066 33 Humenné, IČO: 31 695 426, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Prešov, odd.: Sa, vložka č.: 10544/P, **pokutu vo výške 1 181 849,- eur**, slovom jeden milión stoosemdesiatjedentisíc osemstoštyridsaťdeväť eur, ktorú je povinný uhradiť na účet Protimonopolného úradu Slovenskej republiky vedený v Štátnej pokladnici, IBAN: SK5281800000007000060793, SWIFT: SPSRSKBA, VS: 2021252 v lehote **60 dní** odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Obsah

ROZHODNUTIE	1
1. SPRÁVNE KONANIE Č. SK 0006/OZDPaVD/2020	3
2. APLIKÁCIA PRÁVNÝCH PREDPISOV	5
3. PODNIKATEĽ A ÚČASTNÍK SPRÁVNEHO KONANIA.....	7
4. POPIS NAMIETANÉHO SPRÁVANIA.....	8
5. VPLYV NA OBCHOD MEDZI ČLENSKÝMI ŠTÁTMI	13
5.1 Posúdenie vplyvu na obchod medzi členskými štátmi úradom.....	13
5.1 Námietky účastníka konania k posúdeniu vplyvu na obchod.....	16
6. RELEVANTNÝ TRH A DOMINANTNÉ POSTAVENIE	19
6.1 Právny rámec.....	19
6.2 Prevádzkovanie priemyselného parku – relevantný trh a dominantné postavenie	21
6.3 Energetika – relevantné trhy a dominantné postavenie	23
6.3.1 Výroba a rozvod tepla.....	25
6.3.2 Odber kondenzátu	26
6.3.3 Maloobchodný predaj elektriny a distribúcia elektriny	27
6.3.4 Výroba a dodávka stlačeného vzduchu	29
6.3.5 Výroba a dodávka chladu	30
6.3.6 Dodávky dusíka	31
6.3.7 Výroba a dodávka technologických vôd	32
6.3.8 Dodávky pitnej vody	33
6.3.9 Odvádzanie odpadových vôd	34
6.3.10 Dodávky plynu a distribúcia plynu	34
6.4 Záver k relevantným trhom a dominantnému postaveniu	36
6.5 Námietky účastníka konania k relevantným trhom	42
6.6 Námietky účastníka konania k dominantnému postaveniu	45
7. ZNEUŽITIE DOMINANTNÉHO POSTAVENIA	51

7.1 Právny rámec.....	51
7.2 Posúdenie protisút'ážného správania spoločnosti Chemes – uplatňovanie neprimeraných obchodných podmienok	54
7.2.1 Popis správania sa spoločnosti Chemes (uplatňovanie neprimeraných obchodných podmienok).....	55
7.2.2 Dopady správania sa spoločnosti Chemes na odberateľov.....	63
7.2.3 Záver k praktike zneužívania dominantného postavenia	69
7.2.4 Neexistujúce objektívne zdôvodnenie správania sa spoločnosti Chemes.....	73
7.2.5 Námietky účastníka konania k posúdeniu protisút'ážného správania 83	
7.3 Časové vymedzenie porušenia	85
7.3.1 Posúdenia časového vymedzenia porušenia úradom	85
7.3.2 Námietky účastníka konania k časovému vymedzeniu porušenia zákona 86	
7.4 Správanie spoločnosti Chemes ako jedno trvajúce porušenie.....	87
7.5 Ostatné námietky účastníka konania	88
7.5.1 Historické pozadie sporu medzi spoločnosťami Chemes a NF.....	88
7.5.2 Obchodno-právny spor	90
7.5.3 Postavenie spoločnosti Nexis Fibers, a.s.	92
7.5.4 Dopytované spoločnosti	93
7.5.5 Modernizácia a efektivita	97
7.5.6 Iné rozhodujúce skutočnosti	98
7.5.7 Proces	100
7.5.8 Záver	111
8. POKUTA	114
8.1 Základná suma pokuty.....	115
8.2 Prit'ážujúce a poľahčujúce okolnosti	118
8.3 Konečná výška pokuty	123
8.4 Námietky účastníka konania k pokute.....	123
9. ZÁVER	130

1. SPRÁVNE KONANIE Č. SK 0006/OZDPAVD/2020

1. Dňa 31.07.2019 bol Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky, odboru zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd (ďalej len „úrad“), doručený podnet voči spoločnosti CHEMES, a.s. Humenné so sídlom Chemlonská 1, 066 33 Humenné, IČO: 31 695 426, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Prešov, odd.: Sa, vložka č.: 10544/P (ďalej len „Chemes“). Spoločnosť Chemes prevádzkuje priemyselný park Chemes a zároveň je aj výrobcom, distribútorom a/alebo dodávateľom rôznych druhov energií a médií¹ na území priemyselného parku Chemes a v jeho okolí. Podľa podnetu spoločnosť Chemes uplatňuje voči spoločnostiam pôsobiacim v priemyselnom parku Chemes také obchodné a iné podmienky, v dôsledku ktorých tieto spoločnosti musia odoberať od spoločnosti Chemes všetky energie

¹ Pod spojením „energie a médiá“ alebo len „energie“ je v texte súhrnne označené teplo, nevrátený kondenzát, elektrina, stlačený vzduch, chlad, dusík, dekarbonizovaná voda, demineralizovaná voda, zmäkčená voda, pitná voda, odvádzanie odpadových vôd a plyn.

a médiá, ktoré vyrába a zároveň im je znemožnené, aby si niektoré energie a médiá vyrábali samy alebo odoberali od tretích strán, pričom ceny spoločnosti Chemes za energie a médiá sú vyššie, ako by boli v prípade, ak by energie a médiá odoberali od iných odberateľov alebo si ich vyrábali samostatne.

2. Na základe podnetu začal úrad vykonávať prešetrovanie podľa § 22 ods. 1 písm. b) zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy v Slovenskej republike v znení neskorších predpisov v znení zákona účinnom od 27.12.2016 do 31.05.2021, (ďalej len „zákon č. 136/2001 Z. z.“) v oblasti výroby, distribúcie a dodávok energií a médií spoločnosťou Chemes.
3. Na základe skutočností zistených počas prešetrovania úrad dospel k predbežnému záveru, že zo strany spoločnosti Chemes mohlo dôjsť k porušeniu § 8 ods. 2 písm. a) zákona č. 136/2001 Z. z. a čl. 102 písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „čl. 102 Zmluvy“). Z tohto dôvodu úrad začal z vlastného podnetu dňa 21.04.2020 na základe § 25 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. v spojení s § 18 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov správne konanie č. SK 0006/OZDPaVD/2020 voči spoločnosti Chemes vo veci možného zneužitia dominantného postavenia podľa § 8 písm. a) zákona č. 136/2001 Z. z. a čl. 102 písm. a) Zmluvy. Začatie správneho konania bolo spoločnosti Chemes oznámené listom č. 170/2020/OZDPaVD-1561/2020 zo dňa 21.04.2020.
4. Spoločnosť Chemes v konaní pred úradom zastupovalo viacero právnych zástupcov. Dňa 05.09.2019 bolo úradu doručené splnomocnenie udelené účastníkom konania spoločnosti Soukeník – Štrpka, s.r.o., Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava (ďalej len „Soukeník – Štrpka, s.r.o.“). Uvedené právne zastúpenie trvalo do 12.05.2020, kedy bolo úradu doručené podanie obsahujúce odvolanie plnej moci pre spoločnosť Soukeník – Štrpka, s.r.o. Dňa 28.05.2020 bolo úradu doručené splnomocnenie pre spoločnosť Urban Steinecker Gašperek Bošanský, s.r.o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, 811 04 Bratislava (ďalej len „Urban Steinecker Gašperek Bošanský, s.r.o., advokátska kancelária“). Právne zastúpenie spoločnosťou Urban Steinecker Gašperek Bošanský, s.r.o., advokátska kancelária trvalo do 07.08.2020, kedy bolo úradu prostredníctvom emailu od právneho zástupcu Urban Steinecker Gašperek Bošanský, s.r.o., advokátska kancelária oznámené, že účastník konania odvolal ich splnomocnenie. Následne, dňa 17.08.2020 bolo úradu doručené splnomocnenie pre spoločnosť AK GG, s.r.o., Agátová 2513/15, 924 01 Galanta. Úradu bolo taktiež dňa 31.08.2020 doručené plnomocnenstvo pre Mgr. Michaelu Chudinovú na zastupovanie splnomocniteľa vo vzťahu k orgánom verejnej moci. Úrad ďalej označuje právne zastúpenie spoločnosti Chemes ako „právny zástupca“. Pod právnym zástupcom úrad vždy rozumie toho právneho zástupcu, ktorý v danom momente disponoval platnou plnou mocou na zastupovanie účastníka konania v správnom konaní vedenom úradom.
5. Keďže počas správneho konania spoločnosť Chemes prestala dodávať niektoré energie a médiá spoločnosti Nexis Fibers, a.s., Chemlonská 1, 066 12 Humenné (ďalej len „NF“), ktorá podala podnet, úrad s cieľom zabrániť tomu, aby na trhu

nedošlo k nezvratným zmenám (t.j. aby spoločnosť NF nebola vylúčená z trhu) a s cieľom zabezpečiť účel správneho konania, ktorým je posúdenie primeranosti podmienok uplatňovaných spoločnosťou Chemes pri dodávkach energií a médií, vydal rozhodnutím č. 2020/PRO/UPO/2/13 zo dňa 12.05.2020 predbežné opatrenie. Predbežným opatrením úrad spoločnosti Chemes uložil povinnosť dodávať spoločnosti NF energie a médiá alebo jej umožniť, aby si energie a médiá vyrábala sama alebo odoberala od tretích strán. Rozhodnutie č. 2020/PRO/UPO/2/13 bolo spoločnosti Chemes doručené dňa 25.05.2020.

6. Predbežné opatrenie úrad zrušil rozhodnutím č. 2020/PRO/ZPO/2/18 zo dňa 25.05.2020, nakoľko zo strany spoločnosti Chemes došlo k obnoveniu dodávok energií a médií pre spoločnosť NF, ako aj k uzatvoreniu zmluvy upravujúcej podmienky dodávok energií a médií. Rozhodnutie č. 2020/PRO/ZPO/2/18 bolo doručené spoločnosti Chemes dňa 29.05.2020.
7. Výzva pred vydaním rozhodnutia podľa § 33 zákona č. 136/2001 Z. z., v ktorej úrad zhrnul informácie o predbežných záveroch prešetrovania, ku ktorým na základe jemu dostupných informácií a podkladov došiel, bola spoločnosti Chemes ako účastníkovi konania zaslaná listom č. PMU/43/2021/OZDPaVD-1959/2021 zo dňa 09.04.2021 (ďalej len „Výzva“). Zároveň úrad spoločnosť Chemes vyzval, aby sa podľa § 33 zákona č. 136/2001 Z. z. pred vydaním rozhodnutia ústne alebo písomne vyjadrila k Výzve. Vyjadrenie spoločnosti Chemes k Výzve bolo úradu doručené dňa 04.06.2021 (ďalej len „Vyjadrenie k Výzve“). Vzhľadom na námietky vznesené spoločnosťou Chemes vo Vyjadrení k Výzve úrad zisťoval ďalšie skutočnosti, pričom novozistené informácie dostala spoločnosť Chemes k dispozícii a vyjadrila sa k nim listom zo dňa 12.08.2021. Všetkými námietkami účastníka konania sa úrad zaoberal a rozhodnutie doplnil o skutočnosti namietané účastníkom konania, ako aj o vyjadrenia úradu k vzneseným námietkam. Námietky, ktoré úrad akceptoval, boli zapracované do príslušných častí textu rozhodnutia.
8. Časti textu označené zloženými zátvorkami {...} obsahujú obchodné tajomstvo tretích strán, pri ktorom spoločnosti uviedli, že môže byť sprístupnené len spoločnosti Chemes. Časti textu označené hranatými zátvorkami [...] obsahujú obchodné tajomstvo spoločnosti Chemes.

2. APLIKÁCIA PRÁVNÝCH PREDPISOV

9. Správny delikt sa pokladá za spáchaný jeho dokonaním. Za trvajúci správny delikt možno považovať také konanie, ktorým páchatel' vyvolá protiprávny stav, ktorý následne udržuje, prípadne konanie, ktorým udržuje protiprávny stav bez toho, aby ho vyvolal. Trvajúci správny delikt sa posudzuje ako jediné konanie, ktoré trvá tak dlho, kým páchatel' udržuje protiprávny stav; ide o jediný skutok a jediný delikt, ktorý je spáchaný až okamihom odstránenia protiprávneho stavu. Pri posudzovaní správneho deliktu sa použije zákon účinný v čase, kedy bol daný delikt spáchaný.
10. S účinnosťou od 01.06.2021 platí nový zákon o ochrane hospodárskej súťaže, ktorý nahradil zákon č. 136/2001 Z. z. Podľa prechodného ustanovenia § 65

ods. 1 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“ alebo taktiež „zákon č. 187/2021 Z. z.“) platí, že konanie úradu začaté a právoplatne neskončené podľa zákona č. 136/2001 Z. z. sa dokončí podľa nového zákona.

11. V súvislosti s aplikovaním **hmotnoprávných ustanovení** úrad uvádza, že pri preukazovaní, či posudzované konanie spoločnosti Chemes napĺňa znaky správneho deliktu zneužívania dominantného postavenia, úrad aplikoval hmotnoprávne normy účinné v čase, kedy k predmetnému konaniu došlo. Správny delikt sa považuje za spáchaný za účinnosti novej právnej úpravy (zákona č. 187/2021 Z. z.), pokiaľ aspoň časť protiprávneho konania, ktorým bol udržiavaný protiprávny stav, sa odohrala za účinnosti novej právnej úpravy, a to za podmienky, že toto konanie bolo správnym deliktom i podľa predchádzajúcej právnej úpravy (zákona č. 136/2001 Z. z.).
12. Vzhľadom na to, že možné protiprávne konanie spoločnosti Chemes úrad posudzoval od 01.08.2017 do súčasnosti, úrad na toto konanie aplikoval hmotnoprávne ustanovenia zákona č. 187/2021 Z. z. účinného od 01.06.2021. Možné protiprávne konanie spoločnosti Chemes bolo tak posudzované podľa zákona účinného v čase porušenia povinnosti, čiže účinného v čase dokonania správneho deliktu. Rovnaká hmotnoprávna úprava platila aj počas účinnosti zákona č. 136/2001 Z. z.
13. Pri aplikovaní **procesných ustanovení zákona** úrad postupoval podľa noriem účinných v čase predmetného správneho konania, t. j. úrad aplikoval v správnom konaní zákon účinný v čase vykonania konkrétneho procesného úkonu. Vzhľadom na to, že správne konanie začalo dňa 21.04.2020, úrad postupoval pri aplikácii procesných ustanovení, ktoré upravujú správne konanie, do 31.05.2021 podľa zákona č. 136/2001 Z. z. v znení zákona č. 350/2016 Z. z. účinného od 27.12.2016 do 31.05.2021. Potom, čo vstúpil do platnosti nový zákon č. 187/2021 Z. z. s účinnosťou od 01.06.2021, úrad v súlade s prechodným ustanovením § 65 ods. 1 uvedeného zákona aplikoval od 01.06.2021 na správne konanie č. SK 0006/OZDPaVD/2020 procesnoprávne ustanovenia nového zákona č. 187/2021 Z. z.
14. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, na daný prípad sa aplikujú hmotnoprávne ustanovenia zákona č. 187/2021 Z. z. a od 01.06.2021 aj procesnoprávne ustanovenia uvedeného zákona. Za účelom vylúčenia pochybností k aplikácii konkrétneho zákona, úrad v ďalšom texte v závislosti od posudzovanej skutočnosti používa označenie len „zákon“, pokiaľ ide o zákon č. 187/2021 Z. z., resp. v určitých častiach rozhodnutia pre lepšiu prehľadnosť používa aj označenie „zákon č. 187/2021 Z. z.“ a v prípade zákona č. 136/2001 Z. z. úrad používa označenie „zákon č. 136/2001 Z. z.“.
15. Úrad v súlade s Nariadením Rady (ES) č. 1/2003 zo dňa 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy² (ďalej len „Nariadenie 1/2003“) aplikoval na posúdenie zneužívania

² Čl. 81 a 82 Zmluvy sú v súčasnosti čl. 101 a 102 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Lisabonskou zmluvou došlo s účinnosťou od 01.12.2009 k zmene číslovania článkov 81 a 82 a názvu Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva z pôvodného článku 81 a 82 Zmluvy o založení Európskeho

dominantného postavenia aj čl. 102 Zmluvy. V súlade s § 2 ods. 3 zákona sa uplatnili na postup úradu pri posudzovaní činnosti a konania podnikateľa na základe Nariadenia č. 1/2003 procesné ustanovenia zákona č. 136/2001 Z. z. a zákona č. 187/2021 Z. z.

3. PODNIKATEĽ A ÚČASTNÍK SPRÁVNEHO KONANIA

16. Zákon č. 187/2021 Z. z., podľa ktorého sa posudzuje dané možné protiprávne konanie, sa podľa § 2 ods. 1 vzťahuje na podnikateľov, orgány štátnej správy pri výkone štátnej správy, orgány územnej samosprávy pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy a orgány záujmovej samosprávy pri prenesenom výkone štátnej správy, resp. na iné osoby, o ktorých to ustanovuje tento zákon.
17. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 187/2021 Z. z. podnikateľ na účely tohto zákona je *„entita, ktorá vykonáva hospodársku činnosť alebo ak ide o jej činnosť a konanie, ktoré súvisí alebo môže súvisieť so súťažou, bez ohľadu na jej právnu formu, existenciu právnej subjektivity, spôsob jej financovania, a to, či je jej činnosť zameraná na dosahovanie zisku. Za jedného podnikateľa možno považovať aj viacero fyzických osôb alebo právnických osôb, ktoré sú prepojené na základe vzťahov kontroly alebo iných zmluvných, majetkových, personálnych alebo organizačných vzťahov. Za podnikateľa sa považuje aj združenie podnikateľov alebo združenia týchto združení“*. Z uvedenej definície vyplýva, že podnikateľom je entita (subjekt) vykonávajúci hospodársku činnosť, pričom hospodárskou činnosťou sa v prípadoch zneužívania dominantného postavenia rozumie akákoľvek činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovarov a/alebo služieb na určitom trhu³.
18. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. podnikateľ na účely tohto zákona je *„podnikateľ podľa osobitného predpisu (§ 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník), ďalej fyzická osoba a právnická osoba, ich združenia a združenia týchto združení, ak ide o ich činnosti a konania, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť so súťažou bez ohľadu na to, či tieto činnosti a konania sú alebo nie sú zamerané na dosahovanie zisku“*.
19. V tomto prípade úrad ako podnikateľa identifikoval spoločnosť Chemes. Z výpisu Obchodného registra Okresného súdu Prešov, oddiel: Sa, vložka číslo: 10544/P vyplýva, že spoločnosť Chemes je právnická osoba s právnou formou akciová spoločnosť. Hlavným predmetom podnikateľskej činnosti spoločnosti Chemes je prevádzkovanie priemyselného parku Chemes, ako aj výroba, distribúcia a dodávka energií a médií (tepla, elektrickej energie, stlačeného vzduchu, dusíka, chladu, technologických vôd, atď.). V roku 2020 spoločnosť Chemes dosiahla obrat vo výške 19,7 mil. eur.

spoločenstva na článok 101 a 102 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie. Znenie článkov však ostáva v nezmenenej podobe. Úrad používa v texte označenie článok 82 Zmluvy aj 102 Zmluvy – ide však o totožný článok Zmluvy upravujúci zneužívanie dominantného postavenia.

³ Pozri napr. rozsudok Súdneho dvora C-35/96 – Komisia Európskych spoločenstiev proti Talianskej republike, bod 36.

20. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že spoločnosť Chemes je subjektom vykonávajúcim hospodársku činnosť v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 187/2021 Z. z. a je podnikateľom podľa § 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, t. j. je podnikateľom v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. Vzhľadom na uvedené úrad konštatuje, že spoločnosť Chemes je podnikateľom ako podľa § 3 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z., kedy správne konanie začalo, tak aj podľa § 3 ods. 1 zákona č. 187/2021 Z. z. účinného od 01.06.2021.
21. Správne konanie č. SK 0006/OZDPaVD/2020 sa začalo dňa 21.04.2020, t. j. za účinnosti zákona č. 136/2001 Z. z. Počas správneho konania došlo zákonom č. 187/2021 Z. z. s účinnosťou od 01.06.2021 k zmene znenia právnej úpravy týkajúcej sa účastníka konania. Úrad je povinný ex offo skúmať, či je účastník konania procesne spôsobilý, a to nielen na začiatku konania, ale počas jeho celého priebehu až do právoplatného ukončenia správneho konania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, úrad pri aplikácii ustanovení týkajúcich sa účastníka konania postupoval podľa predchádzajúcej a následne aj novej právnej úpravy.
22. Podľa § 25 ods. 3 písm. b) zákona č. 136/2001 Z. z. *„účastníkom konania v prípade zneužívania dominantného postavenia je ten podnikateľ, ktorého činnosť alebo konanie je možným zneužívaním dominantného postavenia“*. Účastníkom správneho konania č. SK 0006/OZDPaVD/2020 je podľa § 25 ods. 3 písm. b) zákona č. 136/2001 Z. z. podnikateľ Chemes.
23. Podľa § 20 ods. 1 písm. b) zákona č. 187/2021 Z. z. *„účastníkom konania je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá vo veci zneužívania dominantného postavenia je zodpovedná za činnosť alebo konanie, ktoré je zneužívaním dominantného postavenia“*. Účastníkom správneho konania môže byť naďalej iba osoba, ktorá je nositeľom práv a povinností, teda ktorá má právnu subjektivitu – právnická alebo fyzická osoba.⁴ Zodpovednosť spoločnosti Chemes za posudzované konanie bola úradom skúmaná, pričom úrad dospel k záveru, že v tomto prípade právnickou osobou zodpovednou za zneužívanie dominantného postavenia je spoločnosť Chemes, účastníkom predmetného správneho konania č. SK 0006/OZDPaVD/2020 v zmysle zákona č. 187/2021 Z. z. je teda spoločnosť Chemes.

4. POPIS NAMIETANÉHO SPRÁVANIA

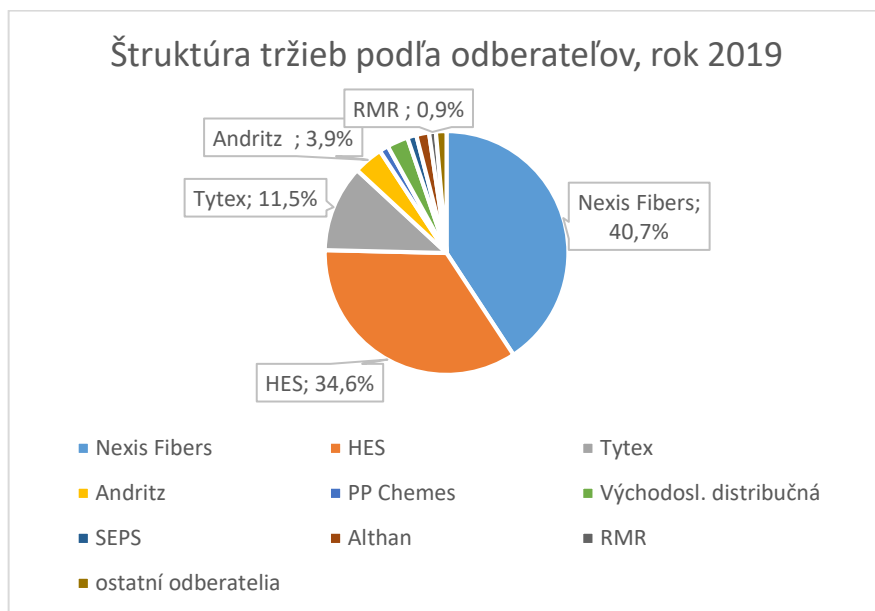
24. Spoločnosť Chemes je prevádzkovateľom priemyselného parku Chemes v Humennom. V tomto priemyselnom parku vlastní pozemky a budovy, ktoré prenajíma subjektom pôsobiacim v priemyselnom parku Chemes a poskytuje im aj služby súvisiace s prevádzkou priemyselného parku. Tržby z nájmu a z poskytovania služieb súvisiacich s prevádzkou priemyselného parku predstavujú malú časť z celkových tržieb spoločnosti Chemes, rozhodujúcu časť tržieb spoločnosť Chemes dosahuje z tzv. energetickej produkcie, teda výroby, dodávok a distribúcie energií a médií. Spoločnosť Chemes vyrába a/alebo dodáva nasledovné energie a médiá: teplo (s dodávkou tepla je spojená služba

⁴ Dôvodová správa k zákonu č. 187/2021 Z. z.

odberu kondenzátu), elektrickú energiu, stlačený vzduch, chlad, dusík, dekarbonizovanú vodu, demineralizovanú vodu, zmäkčenú vodu, pitnú vodu, odvádzanie odpadových vôd, plyn. Všetky uvedené energie a médiá spoločnosť Chemes dodáva spoločnostiam v priemyselnom parku Chemes, niektoré energie dodáva aj spoločnostiam v susednom priemyselnom parku Guttmanovo a teplo dodáva aj spoločnosti Humenská energetická spoločnosť, a.s. Humenné (ďalej len „HES“), ktorá distribuuje teplo obyvateľom mesta Humenné a ktorej väčšinovým spoluvlastníkom bola do roku 2021 spoločnosť Chemes; od roku 2021 je jediným spoločníkom spoločnosti HES mesto Humenné.

25. Niektoré pozemky a budovy v priemyselnom parku Chemes vlastní a následne prenajíma aj spoločnosť Priemyselný park Chemes, s.r.o. Humenné (ďalej „PP Chemes“)⁵. Spoločnosť PP Chemes v roku 2019 dosiahla obrát približne 2 mil. eur, z čoho takmer 90% predstavujú tržby z prenájmu pozemkov a iného majetku v priemyselnom parku Chemes, zvyšok je tvorený službami, ktoré spoločnosť PP Chemes poskytuje v priemyselnom parku Chemes. Spoločnosť PP Chemes nevyrába a nedodáva žiadne energie a médiá. Spoločnosti Chemes a PP Chemes patria do jednej ekonomickej/podnikateľskej skupiny.
26. Najväčším odberateľom spoločnosti Chemes je spoločnosť NF, ktorá podala podnet. V grafe č. 1 sú uvedené tržby spoločnosti Chemes za rok 2019 rozčlenené podľa najvýznamnejších odberateľov, okrem spoločnosti NF sú v grafe vyznačení aj ďalší významní odberatelia spoločnosti Chemes - spoločnosti HES, Tytex Slovakia, s.r.o., Humenné, Andritz Slovakia, s.r.o., Humenné a RMR Slovensko, s.r.o., Humenné.

Graf 1 – Štruktúra tržieb spoločnosti Chemes podľa odberateľov za rok 2019

Zdroj: Výročná správa spoločnosti Chemes za rok 2019

⁵ Kvôli rozlíšeniu je ďalej v texte spoločnosť Priemyselný park Chemes, s.r.o. označovaná ako PP Chemes alebo ako Priemyselný park Chemes s veľkým začiatočným písmenom P. Priemyselný park Chemes v zmysle areálu/územia, kde pôsobia spoločnosti, je v texte nazývaný priemyselný park Chemes s malým začiatočným písmenom p.

27. Spoločnosť NF, ktorá podala podnet, sídli v priemyselnom parku Chemes. Je najvýznamnejším odberateľom spoločnosti Chemes (tržby z dodávok energií a služieb pre túto spoločnosť predstavujú približne 40% z celkových tržieb spoločnosti Chemes). Hlavným predmetom činnosti spoločnosti NF je výroba syntetických/priemyselných vlákien, ktoré sa používajú najmä v automobilovom priemysle (na výrobu airbagov, pneumatík). Táto výroba je vysoko energeticky náročná a závislá na dodávke elektriny, tepla a iných médií, najmä chladu, dusíka a stlačeného vzduchu, ale aj technologických vôd. V roku 2019 spoločnosť NF dosiahla obrat približne 70 mil. eur (v roku 2018 mala obrat približne 92 mil. eur). Spoločnosť NF svoju produkciu v prevažnej miere exportuje, približne 7% jej produkcie je umiestnenej na slovenský trh. Svoj trhový podiel v SR v oblasti dodávky priemyselných vlákien spoločnosť NF odhaduje na 11%.
28. Spoločnosť NF si v priemyselnom parku Chemes prenajíma pozemky (budovy má odkúpené do svojho vlastníctva), ďalej od spoločnosti Chemes odoberá viaceré energie a médiá (elektrinu, chlad, stlačený vzduch, dusík, technologické vody, pitnú vodu, odvádzanie odpadových vôd), ako aj ďalšie služby priamo súvisiace s prevádzkou priemyselného parku (strážna služba, požiarňa ochrana, ...) a tiež iné služby poskytované v priemyselnom parku (napr. archívne služby).
29. Vzťah medzi spoločnosťami NF a Chemes siaha hlboko do minulosti a je upravený viacerými zmluvami, ktoré sú podstatné pre posúdenie protisúťažného správania. Vzťah medzi spoločnosťami Chemes a NF sa vyvíjal nasledovne.
30. Predchodcom spoločností NF a Chemes bol štátny podnik Chemlon Humenné - výrobca polyamidových vlákien. Výroba v Chemlone bola energeticky náročná, preto bola vybudovaná rozsiahla energetická infraštruktúra spoločnosti Chemlon (tepláreň, úpravňa vody, chladiaca stanica, výroba dusíka, neskôr aj výroba stlačeného vzduchu a chladu, transformačná stanica a ku všetkému prislúchajúce rozvody – stovky kilometrov potrubí a rozvodných sietí).
31. V roku **1992** bola uzatvorená **Dohoda o spoločnom podniku** medzi spoločnosťami Chemlon, š.p. a Rhone-Poulenc SA. Na základe tejto dohody sa vytvoril spoločný podnik Chemlon a.s. zameraný na výrobu vlákien, pričom Chemlon š.p. vložil do spoločného podniku Chemlon a.s. svoju podnikateľskú činnosť v oblasti výroby polymérov a vlákien. Zároveň v rámci tohto procesu došlo aj k odčleneniu výroby energií, strojárkej výroby a služieb, ako aj pozemkov a budov do samostatnej spoločnosti Chemlon Servis, š.p. Zo spoločnosti Chemlon Servis, š.p. vznikla dnešná spoločnosť Chemes a spoločnosť Chemlon, a.s. je predchodcom dnešnej spoločnosti NF.
32. V roku **2000** bola podpísaná **Zmluva o dodávkach energií** medzi spoločnosťou Chemes ako dodávateľom energií a spoločnosťou Chemlon, a.s. ako odberateľom energií. V ustanoveniach Zmluvy o dodávkach energií sa uvádza, že počas jej platnosti bude spoločnosť Chemes dodávať spoločnosti Chemlon, a.s. energie a pre každý druh energie zmluvné strany uzatvoria realizačnú zmluvu, v ktorej sa určia ceny energií. Zmluva o dodávkach energií mala platiť do roku 2010, pokiaľ by nebola 24 mesiacov predtým vypovedaná, v prípade nevypovedania sa automaticky obnovovala o ďalší rok. Podľa Zmluvy o dodávkach energií, pri ukončení odberu energií alebo navýšení odberu energií,

ktoré spoločnosť Chemes neodsúhlasí, je spoločnosť Chemes oprávnená požiadať o náhradu dvojnásobku fixných nákladov. Zmluva o dodávkach energií teda de facto znemožňovala ukončiť odbery energií od spoločnosti Chemes vzhľadom na vysoké sankcie s tým spojené. Táto zmluva bola zo strany Chemes vypovedaná spoločnosťou NF k 31.12.2020.

33. V čase podpisu Zmluvy o dodávkach energií bola spoločnosť Chemlon v procese delenia sa na dve nové spoločnosti - Nylstar Slovakia (výroba textilných vlákien) a Rhodia Industrial Yarns (výroba priemyselných vlákien), na ktoré bola zmluva o dodávkach energií prevedená. Krátko po podpise Zmluvy o dodávkach energií k rozdeleniu Chemlonu aj došlo a spoločnosť Rhodia Industrial Yarns sa stala predchodcom dnešnej spoločnosti NF. Spoločnosť Nylstar v roku 2010 ukončila svoju činnosť, podľa verejne dostupných informácií ukončenie činnosti bolo spojené aj s ukončením dodávok energií zo strany spoločnosti Chemes.⁶ Podľa vyjadrenia spoločnosti Chemes, ukončenie pôsobenia spoločnosti Nylstar v priemyselnom parku Chemes nebolo zapríčinené okolnosťami na strane spoločnosti Chemes.
34. V roku **2006** bola podpísaná **Nájomná zmluva a Zmluva o podnájme číslo 01/2006** medzi spoločnosťami Chemes (prenajímateľ), Rhodia Industrial Yarns (nájomca) a Polyamid (budúci predávajúci, predchodca spoločnosti PP Chemes). Spoločnosť Chemes vlastnila v priemyselnom parku Chemes pozemky a spoločnosť Polyamid budovy/stavby, v ktorých Rhodia Industrial Yarns vykonávala svoju činnosť, tieto budovy však spoločnosť Polyamid prenajala spoločnosti Chemes. Predmetom Nájomnej zmluvy z roku 2006 je prenájom pozemkov a budov od spoločnosti Chemes pre spoločnosť Rhodia Industrial Yarns, pričom prenájom pozemkov a budov je podmienený povinnosťou odoberať energie podľa podmienok Zmluvy o dodávkach energií, teda výhradne od spoločnosti Chemes. Nájomná zmluva platí vo vzťahu k spoločnosti NF dodnes (zmluva je platná do roku 2091). V predmetnej Nájomnej zmluve sa nájomca zaviazal užívať predmet nájmu (teda pozemky aj stavby) okrem iného aj v súlade so zriadenými vecnými bremenami.
35. V roku **2006**, v rovnaký deň ako predchádzajúca Nájomná zmluva, bolo podpísané aj **Memorandum o spolupráci v energetike** medzi spoločnosťami Chemes a Rhodia Industrial Yarns. Memorandum definuje podmienky, za akých je možné bez sankcií ukončiť odber energií od spoločnosti Chemes – a to vtedy, ak spoločnosť Chemes nebude konkurencieschopná, v takomto prípade sa neuplatňuje nárok na úhradu dvojnásobku fixných nákladov v zmysle Zmluvy o dodávkach energií. Nekonkurencieschopnosť však musí spoločnosť NF preukázať cez znalecký posudok, pričom spoločnosť Chemes sa považuje za nekonkurencieschopnú, ak jej ceny energií sú vyššie o [...] % ako konkurenčná alternatíva (vlastná výroba energií alebo dodávka energií od tretej strany). V roku 2017 začala spoločnosť Chemes tvrdiť, že strany nie sú Memorandom viazané a doručila spoločnosti NF výpoveď z neho, spoločnosť NF výpoveď odmieta.
36. V roku **2008** spoločnosť Rhodia Industrial Yarns zanikla dobrovoľným výmazom – bola zlúčená so spoločnosťou Slovakia Fibers, ktorá sa stala právnym

⁶ Poradové číslo záznamu 117.

nástupcom spoločnosti Rhodia Industrial Yarns. Spoločnosť Slovakia Fibers sa neskôr premenovala na Nexis Fibers.

37. V roku **2010** sa spoločnosť Polyamid premenovala na spoločnosť Priemyselný park Chemes.
38. V roku **2010** spoločnosť NF uzatvorila **Kúpnu zmluvu** so spoločnosťou PP Chemes a odkúpila budovy v priemyselnom parku Chemes, v ktorých prevádzkovala svoju činnosť a ktoré boli užívané na základe Nájomnej zmluvy.
39. Medzi spoločnosťami Chemes a NF sú uzatvorené tiež tri zmluvy riešiace vecné bremená, jedna zmluva týkajúca sa vecného bremena je uzatvorená medzi spoločnosťami NF a PP Chemes. Vecné bremená sa označujú ako vecné bremeno A, vecné bremeno B, vecné bremeno C a vecné bremeno D. Zmluvy o vecných bremenách upravujú možnosti využívania nehnuteľností v priemyselnom parku Chemes a okrem iného z nich vyplýva záväzok pre spoločnosť NF využívať rozvody v priemyselnom parku len na dodávky energií od spoločnosti Chemes, ako aj nemožnosť inštalovať a prevádzkovať v nehnuteľnostiach v priemyselnom parku energetický zdroj.
40. Od roku 2010 je teda situácia taká, že spoločnosť NF sídli v priemyselnom parku Chemes, pričom budovy má odkúpené do svojho vlastníctva. Nájom pozemkov v priemyselnom parku Chemes je podmienený tým, že spoločnosť NF bude odoberať od spoločnosti Chemes aj všetky energie, ktoré spoločnosť Chemes vyrába a na základe zmlúv o vecných bremenách si spoločnosť NF nemôže vybudovať svoje vlastné zdroje energií. Záväzok odoberať všetky energie od spoločnosti Chemes a nemožnosť odoberať energie od tretích strán alebo si ich vyrábať samostatne je obsiahnutý aj v iných zmluvách ako vyššie uvedených, resp. vyplýva aj z iných opatrení spoločnosti Chemes.
41. Spoločnosť NF odoberá od spoločnosti Chemes všetky energie a médiá, ktoré pre svoju činnosť potrebuje. Zmluva o dodávkach energií z roku 2006 platí medzi spoločnosťami Chemes a NF dodnes, pričom ceny energií sa najskôr stanovovali na základe realizačných zmlúv (tieto zmluvy sa naposledy uzatvorili v rokoch 2011 a 2013), od roku 2014 sa uzatvárali dohody o cenách, posledná bola v roku 2017. Situácia v oblasti dodávok energií sa zmenila v roku 2017, kedy sa spoločnosť NF dostala do reštrukturalizácie a spoločnosť Chemes začala v nezanedbateľnej miere zvyšovať ceny za dodávku energií. Voči rastúcim cenám energií mala spoločnosť NF námietky, pretože, podľa jej vyjadrenia, takéto ceny by jej spôsobili problémy s konkurencieschopnosťou pri predaji jej vlastných výrobkov. Vzhľadom na rastúce ceny energií spoločnosti Chemes mala spoločnosť NF záujem si niektoré energie vyrábať sama alebo odoberať od tretích strán, pretože tieto alternatívne spôsoby získavania energií boli podľa prepočtov spoločnosti NF cenovo výhodnejšie oproti cenám spoločnosti Chemes. Spoločnosť Chemes však odmietala umožniť spoločnosti NF odoberať energie od tretích strán alebo si ich vyrábať a žiadala platiť zvýšené ceny energií, aj pod hrozbou zastavenia dodávok energií, ktoré aj zrealizovala. Vzhľadom na spory medzi spoločnosťami súd v každom roku obdobia 2017 – 2020 vydal neodkladné opatrenie, v ktorom uložil spoločnosti Chemes povinnosť dodávať spoločnosti NF energie a stanovil aj výšku zálohových platieb.

42. Pre spoločnosť NF nie je prijateľná alternatíva vypovedať nájom v priemyselnom parku Chemes a presťahovať sa na nové miesto, pretože jej výroba je úzko naviazaná na rozsiahlu a komplikovanú energetickú infraštruktúru v priemyselnom parku Chemes a zmena miesta pôsobenia spoločnosti by bola nákladná a trvala niekoľko rokov a de facto by viedla k strate trhov.
43. V rovnakej situácii ako spoločnosť NF sú aj ďalšie spoločnosti pôsobiace v priemyselnom parku Chemes. Viacero z nich je svojou výrobnou činnosťou naviazaných na existujúcu energetickú infraštruktúru priemyselných parkov a nie je pre nich ľahké zmeniť miesto pôsobenia. Aj voči týmto spoločnostiam spoločnosť Chemes uplatňuje rôzne opatrenia, v dôsledku ktorých musia tieto spoločnosti odoberať všetky energie od spoločnosti Chemes a zároveň im nie je umožnené vyrábať si energie samostatne alebo nakupovať od tretích strán. Rovnako ako spoločnosti NF, aj ostatným odberateľom energií v priemyselnom parku Chemes začala spoločnosť Chemes od roku 2017 zvyšovať ceny energií v nezanedbateľnej miere. Vysoké ceny energií spoločnosti Chemes a ich nepredvídateľné zvyšovanie aj týmto spoločnostiam spôsobujú problémy s konkurencieschonosťou na trhoch, na ktorých pôsobia.

5. VPLYV NA OBCHOD MEDZI ČLENSKÝMI ŠTÁTMI

5.1 Posúdenie vplyvu na obchod medzi členskými štátmi úradom

44. Od 01.05.2004 je v SR účinné Nariadenie 1/2003, ktoré stanovuje postup pri aplikácii čl. 81 a 82 Zmluvy (v súčasnosti čl. 101 a 102 Zmluvy). Podľa čl. 3 ods. 1 Nariadenia 1/2003, ak orgány hospodárskej súťaže členských štátov alebo vnútroštátne súdy uplatňujú vnútroštátne súťažné právo na akékoľvek zneužitie zakázané čl. 82 Zmluvy, ktoré môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, uplatnia aj čl. 82 Zmluvy (v súčasnosti čl. 102 Zmluvy).
45. Posudzované konanie prebiehalo v čase účinnosti Nariadenia č. 1/2003, preto úrad skúmal, či toto konanie mohlo ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Skutočnosť, či posudzované správanie mohlo ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, hodnotil úrad v súlade s oznámením Komisie – Usmernenie o pojme vplyv na obchod obsiahnutom v článkoch 81 a 82 Zmluvy (ďalej len „Usmernenie o pojme vplyv na obchod“)⁷.
46. Článok 102 Zmluvy možno aplikovať na prípady zneužitia dominantného postavenia, ak praktika zneužitia dominantného postavenia môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Pri hodnotení kritéria vplyvu na obchod sa vyhodnocujú osobitne tri prvky, a to pojem „obchod medzi členskými štátmi“, pojem „môže ovplyvniť“ a pojem „ovplyvnenie významným spôsobom“.⁸

⁷ „Commission Notice - Guidelines on the effect on trade concept contained in Articles 81 and 82 of the Treaty“ (OJ C 101/81, 27/04/2008, s. 0081 – 0096) - Usmernenie o pojme vplyv na obchod obsiahnutom v článkoch 81 a 82 Zmluvy.

⁸ Usmernenie o pojme vplyv na obchod, bod 18.

47. Pojem „obchod medzi členskými štátmi“ sa neobmedzuje len na tradičnú cezhraničnú výmenu tovarov a služieb. Je širším pojmom, ktorý sa vzťahuje na všetky cezhraničné hospodárske činnosti, vrátane založenia podniku. Podmienka, že musí byť ovplyvnený obchod medzi členskými štátmi znamená, že musí existovať vplyv na cezhraničnú hospodársku činnosť, do ktorej sú zapojené minimálne dva členské štáty. Nevyžaduje sa, aby protisúťažné konanie ovplyvňovalo obchod medzi celým jedným členským štátom a celým druhým členským štátom. Článok 102 Zmluvy je možné uplatniť aj v prípadoch, ktoré sa týkajú časti členského štátu za predpokladu, že vplyv na obchod je významný. Uplatňovanie kritéria vplyv na obchod je nezávislé od vymedzenia relevantných geografických trhov. Obchod medzi členskými štátmi možno ovplyvniť aj v prípadoch, keď je relevantným trhom regionálny trh.⁹
48. Účelom pojmu „môže ovplyvniť“ je vymedziť charakter požadovaného vplyvu na obchod medzi členskými štátmi. Aby konanie mohlo ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, je nutné, aby bolo možné s dostatočným stupňom pravdepodobnosti predvídať na základe objektívnych právnych a faktických okolností, že protisúťažné konanie môže mať vplyv, priamy alebo nepriamy, skutočný alebo potenciálny, na štruktúru obchodu medzi členskými štátmi. Skutočný objem obchodu medzi členskými štátmi, ktorý je ovplyvnený protisúťažným správaním, nie je potrebné vyčíslieť. Posudzovanie kritéria vplyvu na obchod závisí od množstva faktorov, ktoré samostatne nemusia byť rozhodujúce. K relevantným faktorom patria charakter protisúťažnej praxe, charakter výrobkov, na ktoré sa zneužitie dominantného postavenia vzťahuje a postavenie alebo významnosť dotknutých podnikateľov. Takisto protisúťažná prax nemusí viesť k obmedzeniu alebo zníženiu obchodu.¹⁰
49. Vplyv praxe zneužitia dominantného postavenia na obvyklý spôsob obchodu medzi členskými štátmi môže byť aj nepriamy.¹¹ Nepriamy vplyv sa často vyskytuje pri výrobkoch, ktoré súvisia s výrobkami, na ktoré sa vzťahuje zneužitie dominantného postavenia. Nepriamy vplyv sa môže napríklad vyskytnúť, keď má zneužitie dominantného postavenia vplyv na cezhraničné hospodárske činnosti podnikov, ktoré používajú výrobky alebo inak závisia od výrobkov, na ktoré sa vzťahuje zneužitie dominantného postavenia. Takýto vplyv môže napríklad vzniknúť, ak sa zneužitie dominantného postavenia vzťahuje na medziprodukt, s ktorým sa neobchoduje, ale ktorý sa používa pri dodávkach konečného výrobku, s ktorým sa obchoduje. Napr. Súdny dvor dospel k záveru, že obchod medzi členskými štátmi bolo možné ovplyvniť v prípade dohody týkajúcej sa stanovenia cien liehu používaného na výrobu koňaku. Zatiaľ čo sa surovina (lieh) nevyvážala, konečný výrobok (koňak) sa vyvážal. V takýchto prípadoch sa teda uplatňujú právne predpisy Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže, ak možno obchod s konečným výrobkom ovplyvniť významným spôsobom.¹²
50. Pojem „ovplyvnenie významným spôsobom“ zahŕňa kvantitatívny prvok, ktorým sa uplatnenie práva Spoločenstva obmedzuje na protisúťažné správanie, ktoré je schopné ovplyvniť obchod v určitom rozsahu. Na protisúťažné správanie

⁹ Usmernenie o pojme vplyv na obchod, body 19, 21 a 22.

¹⁰ Usmernenie o pojme vplyv na obchod, body 23, 27, 28 a 34.

¹¹ Usmernenie o pojme vplyv na obchod, bod 36.

¹² Usmernenie o pojme vplyv na obchod, bod 38.

nemožno uplatniť čl. 102 Zmluvy, ak ovplyvňuje trh iba nevýznamným spôsobom vzhľadom na slabé postavenie dotknutých podnikov na trhu s danými výrobkami. Ovplyvnenie významným spôsobom možno určiť predovšetkým vzhľadom na postavenie a význam konkrétnych podnikov na trhu s príslušnými výrobkami. Ovplyvnenie významným spôsobom možno merať v absolútnych hodnotách (obrat), ako aj v relatívnych hodnotách, porovnávaním postavenia dotknutých podnikateľov s postavením iných subjektov na trhu.¹³

51. Úrad dospel k záveru, že protisúťažné správanie spoločnosti Chemes bolo schopné ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi z nasledujúcich dôvodov.
52. Tovary/služby spoločnosti Chemes, ktorých sa zneužitie dominantného postavenia týka, nie sú síce priamo exportované, avšak predstavujú vstup (medziprodukt) pre tovary, ktoré sú exportované. Protisúťažná praktika posudzovaná v tomto rozhodnutí spočíva v tom, že spoločnosť Chemes uplatňuje voči svojim odberateľom také opatrenia, v dôsledku ktorých títo odberatelia musia odoberať od spoločnosti Chemes všetky energie, ktoré vyrába, aj tie, kde existuje potenciál konkurenčného trhu, a zároveň im spoločnosť Chemes znemožňuje, aby si tieto energie vyrábali sami alebo odoberali od tretích strán, pričom ceny spoločnosti Chemes za tieto energie a médiá sú v nezanedbateľnej miere vyššie ako ceny alternatívnych dodávateľov energií a médií alebo ako náklady, za ktoré by si energie a médiá vyrábali odberatelia samostatne. Viaceré spoločnosti, ktoré odoberajú energie a médiá od spoločnosti Chemes, sú výrobcami tovarov, ktoré sú v prevažnej miere exportované (pozri napr. bod 27, 265 alebo 266). Podľa vyjadrení spoločností odoberajúcich energie od spoločnosti Chemes, predmetné správanie sa spoločnosti Chemes má negatívny vplyv na ich pôsobenie na trhu, pretože náklady na energie predstavujú významnú časť na ich celkových nákladoch a zároveň pôsobia na veľmi konkurenčných nízkomaržových globálnych trhoch, kde sú dôležité aj malé rozdiely v cenách (k tomuto bližšie pozri kapitola 7.2.2). Odberatelia spoločnosti Chemes sú tak politikou spoločnosti Chemes pri predaji energií znevýhodnení oproti svojim konkurentom na trhoch ich finálnych výrobkov.
53. Obchod medzi členskými štátmi možno považovať za ovplyvnený významným spôsobom vzhľadom na postavenie a význam dotknutých podnikateľov najmä v relatívnych hodnotách. Priemyselný park Chemes patrí medzi najvýznamnejšie a najväčšie priemyselné parky v SR (čo do rozlohy, ale aj množstva vytvorených pracovných miest), má silnú tradíciu chemického a strojárkeho priemyslu.¹⁴ Rozloha priemyselného parku Chemes je 64 ha (pre porovnanie, podľa Analýzy priemyselných parkov MH SR¹⁵ priemerná rozloha priemyselných parkov v SR je 38,6 ha a mediánová rozloha približne 15 ha). V priemyselnom parku Chemes je vytvorených 2000¹⁶ pracovných miest (pre porovnanie, podľa Analýzy priemyselných parkov MH SR priemerný počet vytvorených pracovných miest v priemyselných parkoch v SR je 590 pracovných miest, medián predstavuje 250 pracovných miest). Obrat spoločností pôsobiacich v priemyselnom parku

¹³ Usmernenie o pojme vplyv na obchod, body 44 a 47.

¹⁴ PAS: Priemyselné parky na Slovensku, ich rozvoj a fungovanie.

¹⁵ Ministerstvo hospodárstva SR: Analýza priemyselných parkov v Slovenskej republike, máj 2018. Materiál obsahuje analýzu 74 priemyselných parkov v SR.

¹⁶ Poradové číslo záznamu 177(25).

Chemes dosahuje 200 mil. eur¹⁷ a viacero z týchto spoločností patrí medzi významné spoločnosti v rámci svojho odvetvia. Najväčšia zo spoločností sídliaca v priemyselnom parku Chemes, spoločnosť NF, patrila medzi 20 najväčších firiem chemického priemyslu v SR podľa tržieb (v roku 2019 bola na 21. pozícii), druhá najväčšia spoločnosť v priemyselnom parku Chemes patrí medzi 10 najväčších firiem textilného priemyslu v SR podľa tržieb. Tretia najväčšia spoločnosť pôsobiaca v priemyselnom parku, ako aj spoločnosť NF patria medzi 25 najväčších podnikov Prešovského kraja.¹⁸ Svoj trhový podiel v SR v oblasti dodávky priemyselných vlákien spoločnosť NF odhaduje na 11%, pričom viac ako 90% svojej produkcie exportuje, k jej odberateľom patria napr. spoločnosti Michelin, Continental, Nokian, UTT, Mammút, Vzhľadom na uvedené, nemožno posudzované konanie považovať za záležitosť miestneho charakteru.¹⁹

54. Na základe vyššie uvedeného úrad dospel k záveru, že oblasť, v ktorej spoločnosť Chemes pôsobí, vzhľadom na skutočnosti uvedené v bodoch 52 a 53, predstavuje podstatnú časť spoločného trhu²⁰ a posudzované konanie spoločnosti Chemes bolo spôsobilé ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, a preto v súlade s povinnosťou zakotvenou v článku 3 ods. 1 Nariadenia č. 1/2003 úrad aplikuje na posudzované konanie aj článok 102 Zmluvy.

5.1 Námietky účastníka konania k posúdeniu vplyvu na obchod

55. Spoločnosť Chemes vo Vyjadrení k Výzve namieta, že úrad nesprávne uplatnil na konanie spoločnosti Chemes aj ustanovenia čl. 102 Zmluvy. V bodoch 529 až 533 Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes namieta, že úrad nepreukázal a neuviedol ako konkrétne by mal byť obchod medzi členskými štátmi v tomto prípade ovplyvnený. Spoločnosť Chemes ďalej v bode 531 Vyjadrenia k Výzve uvádza, „že z dôvodu toho, že spoločnosť Nexis má výrobný závod na Slovensku a dodáva tovar do zahraničia, zahraničným odberateľom, tak by sa malo jednať o obchod medzi členskými štátmi, čo je ale takto pritiaiahnuté za vlasy, potom by ale bolo treba skúmať podiel spoločnosti Nexis na danom trhu tovarov, čo ale PMÚ už neskúmal.“
56. V bode 535 Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes uvádza, že „dôkaz o tom, že PMÚ postupuje nie objektívne ale nedôsledne, možno až účelovo, je prijatie konštatácie spoločnosti Nexis PMÚ o jej podiele vo výške 11% na trhu v Slovenskej republike a to bez toho, že by si danú skutočnosť preveril. Ak by spoločnosť CHEMES tvrdila, že podiel tovarov spoločnosti Nexis na trhu v Slovenskej republike je 1,5% tak to PMÚ bez ďalšieho akceptuje? Určite nie. Na strane druhej, PMÚ chce silou mocou aplikovať na konanie spoločnosti CHEMES aj ustanovenie čl. 102 Zmluvy, pričom PMÚ vôbec nemá ani najmenšiu predstavu o tom aký (bez)významný podiel má spoločnosť Nexis na trhu spoločenstva, a teda, či tovary spoločnosti Nexis sú schopné v prípade ich výpadku spôsobiť, ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.“

¹⁷ www.chemes.sk

¹⁸ Rebríčky firiem zverejňované v časopise Trend.

¹⁹ Usmernenie o pojme vplyvu na obchod, bod 99.

²⁰ Usmernenie o pojme vplyvu na obchod, bod 98.

57. Spoločnosť Chemes ďalej v bode 532 Vyjadrenia k Výzve uvádza, že „neobjektívny prístup tkvie aj v prístupe PMÚ k určeniu relevantného trhu, ktorý ak sa jedná o spoločnosť CHEMES, tak ho zmenšil na čo najmenší len aby mohol PMÚ hovoriť o 100% dominancii spoločnosti CHEMES, ale ak už rieši PMÚ dopad konania spoločnosti CHEMES, tak zrazu už relevantný trh rozširuje na nadnárodnú, medzištátnu úroveň. Ak by rovnako postupoval PMÚ aj v prípade pôvodného vymedzenia relevantného trhu, tak by musel konštatovať, že relevantným trhom nie je areál priemyselného parku Chemes ale oblasť niekoľkých štátov, prinajmenšom Slovenská republika, Maďarsko a Poľská republika a v takom prípade by PMÚ musel konštatovať, že spoločnosť CHEMES nemá dominantné postavenie a teda ani samotné vedenia správneho konania nie je opodstatnené.“
58. Uvedené tvrdenia spoločnosti Chemes predstavujú principiálne nepochopenie základných súťažných inštitútov. Uplatnenie čl. 102 Zmluvy nesúvisí, resp. je nezávislé od definície geografického relevantného trhu, ako aj vyhodnotenia dopadov praktiky. Vplyv na obchod predstavuje vyslovene neutrálny koncept, v rámci ktorého sa hodnotí či posudzované protisúťažné správanie má alebo by mohlo mať v určitej miere vplyv na obchod medzi členskými štátmi. Úrad vyhodnotil vplyv na obchod v kapitole 5.1, kde zdôvodnil prečo bol čl. 102 aplikovaný v súlade s kritériami obsiahnutými v Usmernení o pojme vplyv na obchod.
59. V zmysle Usmernenia o pojme vplyv na obchod nie je potrebné skúmať podiel spoločnosti NF na danom trhu tovarov, ako to navrhuje spoločnosť Chemes, pretože „aby konanie mohlo ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, je nutné, aby bolo možné s dostatočným stupňom pravdepodobnosti predvídať na základe objektívnych právnych a faktických okolností, že protisúťažné konanie môže mať vplyv, priamy alebo nepriamy, skutočný alebo potenciálny, na štruktúru obchodu medzi členskými štátmi. Skutočný objem obchodu medzi členskými štátmi, ktorý je ovplyvnený protisúťažným správaním, nie je potrebné vyčíslieť. Posudzovanie kritéria vplyvu na obchod závisí od množstva faktorov, ktoré samostatne nemusia byť rozhodujúce. K relevantným faktorom patria charakter protisúťažnej praktiky, charakter výrobkov, na ktoré sa zneužitie dominantného postavenia vzťahuje a postavenie alebo významnosť dotknutých podnikateľov. Takisto protisúťažná praktika nemusí viesť k obmedzeniu alebo zníženiu obchodu.“²¹ Usmernenie o pojme vplyv na obchod ďalej ustanovuje, že „vplyv praktiky zneužitia dominantného postavenia na obvyklý spôsob obchodu medzi členskými štátmi môže byť aj nepriamy.“²² Nepriamy vplyv sa často vyskytuje pri výrobkoch, ktoré súvisia s výrobkami, na ktoré sa vzťahuje zneužitie dominantného postavenia. Nepriamy vplyv sa môže napríklad vyskytnúť, keď má zneužitie dominantného postavenia vplyv na cezhraničné hospodárske činnosti podnikov, ktoré používajú výrobky alebo inak závisia od výrobkov, na ktoré sa vzťahuje zneužitie dominantného postavenia. Takýto vplyv môže napríklad vzniknúť, ak sa zneužitie dominantného postavenia vzťahuje na medziprodukt, s ktorým sa neobchoduje, ale ktorý sa používa pri dodávkach konečného výrobku, s ktorým sa obchoduje. Napr. Súdny dvor dospel k záveru, že obchod medzi členskými štátmi bolo možné ovplyvniť v prípade dohody týkajúcej sa stanovenia cien liehu používaného na

²¹ Usmernenie o pojme vplyv na obchod, body 23, 27, 28 a 34.

²² Usmernenie o pojme vplyv na obchod, bod 36.

*výrobu koňaku. Zatiaľ čo sa surovina (lieh) nevyvážala, konečný výrobok (koňak) sa vyvážal. V takýchto prípadoch sa teda uplatňujú právne predpisy Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže, ak možno obchod s konečným výrobkom ovplyvniť významným spôsobom.*²³

60. Z uvedených ustanovení jednoznačne vyplýva, že na to aby sa mohol na posudzovanie konania spoločnosti Chemes uplatniť aj čl. 102 Zmluvy stačí, aby toto konanie mohlo potenciálne alebo nepriamo ovplyvniť štruktúru obchodu medzi členskými štátmi, pričom skutočný objem obchodu nie je potrebné vyčíslieť. Úrad preukázal, že výrobky spoločností pôsobiacich v priemyselnom parku Chemes sú obchodované medzinárodne. Úrad ďalej dáva do pozornosti, že nejde len o výrobky spoločnosti NF, ako to uvádza spoločnosť Chemes, ktoré sú obchodované medzinárodne, ale aj o výrobky ďalších spoločností pôsobiacich v priemyselnom parku Chemes, ktoré sú ovplyvnené konaním spoločnosti Chemes popísaným v tomto rozhodnutí.
61. V bodoch 128 a 129 Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes uvádza, že ak úrad vymedzil priestorový relevantný trh areálom priemyselného parku Chemes, nie je možné vôbec uvažovať o vplyve na obchod medzi členskými štátmi, pretože pôjde o výlučne lokálnu praktiku a takto vymedzený trh nemôže zahŕňať podstatnú časť trhu.
62. Uvedenú argumentáciu nie je možné akceptovať. Aj prípady, kedy dominantný podnikateľ vykonáva určité činnosti lokálne, môžu mať vplyv na obchod medzi štátmi a môžu byť posudzované podľa čl. 102 Zmluvy (pozri napr. prípad Komisie 40156 Czech rail, kde Komisia podľa čl. 102 Zmluvy posudzuje predátorské správanie sa spoločnosti České dráhy len na trati Praha – Ostrava, alebo prípad 39183 Baltic Rail, kde Komisia za zneužitie dominantného postavenia podľa čl. 102 Zmluvy posúdila správanie litovskej železničnej spoločnosti spočívajúce v odstránení 19 km železničnej trate vedúcej s Litvy na hranicu s Lotyšskom, alebo aj rozhodnutie úradu č. 2018/DOZ/POK/2/2, v ktorom ako zneužitie dominantného postavenia podľa čl. 102 Zmluvy bolo posúdené správanie prevádzkovateľa bratislavského letiska).
63. Všetky úradom popísané skutočnosti preukázali, že úrad správne identifikoval konanie ako konanie s vplyvom na obchod medzi členskými štátmi a preto je nevyhnutné na konanie spoločnosti Chemes uplatniť aj čl. 102 Zmluvy. Pre celkové objektívne zhrnutie je nutné dodať, že uplatnenie čl. 102 Zmluvy nepredstavuje kritérium pre zlepšenie alebo zhoršenie procesného postavenia, či sankcie pre účastníka konania.

²³ Usmernenie o pojme vplyv na obchod, bod 38.

6. RELEVANTNÝ TRH A DOMINANTNÉ POSTAVENIE

6.1 Právny rámec

64. Pred samotným posúdením, či určité správanie podnikateľa predstavuje zneužitie dominantného postavenia, je potrebné zadefinovať relevantné trhy a určiť, či má na nich podnikateľ dominantné postavenie.
65. Legislatíva SR upravujúca oblasť hospodárskej súťaže vychádza z európskej legislatívy a judikatúry v tejto oblasti, z tohto dôvodu sú princípy prístupu k zadefinovaniu relevantného trhu, ako aj preukazovania dominantného postavenia uplatňované v EÚ a SR totožné. Preto pri definovaní relevantného trhu a dominantného postavenia, ako aj preukazovaní zneužitia dominantného postavenia podľa slovenskej legislatívy možno podporne použiť aj európsku legislatívu a európske prípadové právo.

Relevantný trh

66. Podľa § 3 ods. 7 zákona relevantný trh je priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov, ktoré spotrebiteľ považuje na uspokojenie určitých potrieb za zhodné alebo zastupiteľné. Cieľom definície relevantného trhu je z tovarového aj priestorového hľadiska cez zastupiteľnosť (zameniteľnosť) určiť, ktoré tovary si konkurujú a teda následne, aj ktorí podnikatelia si konkurujú (kde sú hranice súťaže medzi podnikateľmi).
67. Oznámenie Komisie o definícii relevantného trhu pre účely práva hospodárskej súťaže Spoločenstva (Ú.v. ES C 372/5, 9.12.1997) (ďalej len „Oznámenie Komisie o definícii relevantného trhu“), ktorého cieľom je poskytnúť informácie o tom, ako Európska Komisia používa koncept relevantného trhu pri uplatňovaní súťažného práva, v bode 2 uvádza, že *„Definícia trhu je nástrojom identifikácie a vymedzenia hraníc súťaže medzi podnikmi. Slúži na vytvorenie rámca, v ktorom sa uplatňuje politika hospodárskej súťaže Komisie. Hlavným účelom definície trhu je identifikovať systematickým spôsobom všetky súťažné tlaky, ktorým musia dotknuté podniky čeliť. Cieľom definície trhu v jeho výrobkovej a geografickej dimenzii je identifikovať takých konkurentov dotknutých podnikov, ktorí môžu ovplyvniť ich trhové správanie a zabrániť im správať sa nezávisle od účinného konkurenčného tlaku. Z tohto pohľadu teda definícia trhu umožňuje, inter alia, aj prepočítanie trhových podielov, ktoré vyjadrujú dôležitý údaj o trhovej sile na účely posúdenia dominancie.“*²⁴
68. Ako vyplýva z uvedeného, relevantný trh sa definuje v dvoch dimenziách – tovarovej a priestorovej.
69. Podľa ustanovenia § 3 ods. 8 zákona tovarový relevantný trh zahŕňa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné tovary schopné uspokojiť určitú potrebu užívateľov. Zastupiteľnosť tovarov sa posudzuje najmä z hľadiska ich charakteristík, ceny a účelu použitia. Podľa ustanovenia § 3 ods. 9 zákona priestorový relevantný trh

²⁴ Oznámenie Komisie o definícii relevantného trhu, bod 2.

je vymedzený územím, na ktorom sú súťažné podmienky také homogénne, že toto územie môže byť odčlenené od ostatných území s odlišnými súťažnými podmienkami (rovnako bol relevantný trh definovaný aj podľa § 3 ods. 2 zákona č. 136/2001 Z. z.).

70. Podľa ustálenej judikatúry a Oznámenia Komisie o definícii relevantného trhu *„Relevantný trh výrobkov a služieb pozostáva zo všetkých výrobkov a/alebo služieb, ktoré sú považované za vzájomne zameniteľné alebo nahraditeľné z pohľadu spotrebiteľa, a to na základe ich vlastností, ceny a zamýšľaného účelu použitia. Relevantný geografický trh zahŕňa oblasť, v ktorej sú dotknuté podniky zapojené do vzťahov dopytu a ponuky výrobkov alebo služieb, v ktorej sú súťažné podmienky dostatočne homogénne a ktorá sa od ostatných susedných oblastí výrazne odlišuje kvôli tomu, že konkurenčné podmienky v nej sú zjavne odlišné od podmienok v týchto oblastiach.“*²⁵

Dominantné postavenie

71. Podľa § 5 ods. 2 zákona dominantné postavenie na relevantnom trhu má podnikateľ alebo niekoľko podnikateľov, ktorí nie sú vystavení podstatnej súťaži a ktorí sa vzhľadom na svoju ekonomickú silu môžu správať nezávisle.
72. Podľa ustálenej judikatúry a Oznámenia Komisie - Usmernenie o prioritách Komisie v oblasti presadzovania práva pri uplatňovaní článku 82 Zmluvy o ES na prípady zneužívania dominantného postavenia podnikov na vylúčenie konkurentov z trhu (Ú.v. EÚ C45/7, 24.2.2007) (ďalej len „Usmernenie Komisie k čl. 82“) *„Pojem dominancia bol v rámci práva ES vymedzený ako hospodársky silné postavenie, ktoré podniku dovoľuje brániť v účinnej hospodárskej súťaži na relevantnom trhu tým, že mu umožňuje správať sa v značnom rozsahu nezávisle od svojich konkurentov, odberateľov a v konečnom dôsledku od spotrebiteľov. Táto nezávislosť súvisí s mierou konkurenčného tlaku vyvíjaného na daný podnik. Dominancia na trhu teda poukazuje na to, že tento tlak nie je dostatočne účinný, a teda že daný podnik má počas určitej doby značnú trhovú silu. To znamená, že podnik pri rozhodovaní neberie do úvahy možné kroky a reakcie konkurentov, odberateľov a v konečnom dôsledku spotrebiteľov.“*²⁶ *Komisia môže dospieť k záveru, že na trhu chýba konkurenčný tlak aj vtedy, keď na ňom skutočná alebo potenciálna hospodárska súťaž do určitej miery existuje. Dominantné postavenie vzniká vo všeobecnosti kombináciou niektorých faktorov, ktoré – posudzované samostatne – nemusia byť rozhodujúce. ... Pri zisťovaní existencie dominancie sa bude zohľadňovať konkurenčná štruktúra trhu a najmä tieto faktory:*
- *obmedzenia na základe jestvujúcich dodávok od existujúcich konkurentov a ich postavenia na trhu (postavenie dominantného podniku a jeho konkurentov na trhu),*
 - *obmedzenia na základe reálnej možnosti budúcej expanzie existujúcich konkurentov alebo vstupu potenciálnych konkurentov na trh (expanzia a vstup na trh),*

²⁵ Oznámenie Komisie o definícii relevantného trhu, bod 7.

²⁶ Znenie v angličtine: *This means that the undertaking's decisions are largely insensitive to the actions and reactions of competitors, customers, and, ultimately, consumers.*

- obmedzenia na základe vyjednávacej sily odberateľov (vyrovnávacia kúpna sila).²⁷“

73. Spoločnosť Chemes poskytuje dve základné skupiny služieb, prvou skupinou sú služby spojené s prevádzkou priemyselného parku Chemes, druhú skupinu služieb predstavuje výroba a/alebo dodávky a distribúcia rôznych druhov energií a médií.²⁸ Vzhľadom na činnosti vykonávané spoločnosťou Chemes a posudzované protisúťažné správanie, úrad zadefinoval 15 relevantných trhov, na ktorých spoločnosť Chemes pôsobí – trh prevádzkovania priemyselného parku a 14 relevantných trhov týkajúcich sa distribúcie a dodávok jednotlivých energií a médií.

6.2 Prevádzkovanie priemyselného parku – relevantný trh a dominantné postavenie

74. Podľa zákona č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov, priemyselným parkom je územie vymedzené územným plánom obce alebo územným plánom zóny, na ktorom sa vykonáva alebo má vykonávať priemyselná výroba alebo služby jedného podnikateľa alebo viacerých podnikateľov. Podľa dokumentu Ministerstva hospodárstva SR Analýza priemyselných parkov *„Priemyselný park v základnom ponímaní možno charakterizovať ako veľký komplex, v ktorom sú sústredené výrobné haly na manipuláciu, skladovanie a distribúciu výrobkov a tovarov aj skladovacie a logistické priestory. Priemyselné parky môžu byť následne doplnené o ústavy a centrá vedy a výskumu, vzdelávacie zariadenia, zóny oddychu, športoviská a prípadne aj o obytnú zónu. Tieto dodatočne poskytované služby a priestory môžu parku pridať na atraktivnosti, a tým prilákať ďalších investorov, park vďaka nim môže získať konkurenčnú výhodu. Priemyselný park je založený na myšlienke spojenia rôznych funkcií do jedného celku. Územie priemyselného parku by malo byť vybavené základnou technickou infraštruktúrou, ako je dopravná infraštruktúra, elektrická energia, plyn, voda, kanalizačný systém, telekomunikačné siete a pod. Územie by malo byť zároveň aj majetkovo a právne vypořiadané.“* Podľa materiálu Podnikateľskej aliancie Slovenska (PAS) Priemyselné parky na Slovensku, ich rozvoj a fungovanie *„Priemyselný park možno definovať ako priemyselný areál, v ktorom si záujemca môže dlhodobo prenajať alebo odkúpiť pozemok a využívať spoločne s ďalšími firmami dopredu pripravené prístupové cesty, energetické siete a komerčné služby, ktoré mu uľahčujú rozbeh a prevádzkovanie jeho činnosti. Na rozdiel od priemyselnej zóny ... ponúka priemyselný park aj pridanú hodnotu v podobe predpripravených podmienok na podnikanie a prevádzkových služieb pre investorov v parku.“*
75. Ako vyplýva z uvedeného, priemyselný park je v podstate určité územie určené na vykonávanie priemyselnej výroby alebo poskytovanie služieb, kde sú

²⁷ Usmernenie Komisie k čl. 82, body 10 a 12.

²⁸ Ako uvádza spoločnosť Chemes vo svojej výročnej správe, *„Nosným výrobným programom spoločnosti Chemes je energetická produkcia. ... Druhou významnou aktivitou je poskytovanie rôznych druhov služieb v areáli priemyselného parku Chemes, ktoré sú zamerané na udržiavanie, rozvoj a ochranu infraštruktúry priemyselného parku.“*

k dispozícii pozemky/budovy záujemcom na podnikanie a zároveň sa im tu poskytujú podporné, resp. doplnkové služby umožňujúce podnikanie.

76. Priemyselné parky môžu mať formu tzv. greenfield (priemyselný park na zelenej lúke), ktorý je vybudovaný na nezastavanej ploche, ktorá nebola dovtedy využívaná na priemyselné účely alebo formu tzv. brownfield (hnedý priemyselný park), kedy je priemyselný park vybudovaný na zastavanej ploche už využíwanej na priemyselné účely. Takéto priemyselné parky často vznikajú v priemyselných areáloch bývalých štátnych podnikov, ktoré po privatizácii znížili výrobu alebo ukončili činnosť a nevyužívané časti areálov sa potom ponúkajú na predaj alebo prenájom ďalším firmám. Pri priemyselnom parku Chemes ide o typ hnedého priemyselného parku, tento priemyselný park je areálom bývalého štátneho podniku Chemlon Humenné.
77. Priemyselné parky sú spravované spoločnosťou vystupujúcou ako správca alebo prevádzkovateľ priemyselného parku, ktorá zodpovedá za hľadanie investorov, prenajíma im nehnuteľnosti, vyberá poplatky za nájom a poskytuje rôzne ďalšie služby (stráženie, technická údržba infraštruktúry v parku a pod.). Prevádzkovateľom priemyselného parku Chemes je spoločnosť Chemes, čo je deklarované aj v Štatúte²⁹ priemyselného parku Chemes, kde podľa čl. I bodu 4 „Prevádzkovateľom priemyselného parku Chemes je obchodná spoločnosť *CHEMES, a.s. Humenné.*“
78. Spoločnosť Chemes, ako prevádzkovateľ priemyselného parku Chemes, spoločnostiam pôsobiacim v tomto priemyselnom parku prenajíma budovy/pozemky, prípadne aj predáva budovy a poskytuje služby priamo spojené so základnou prevádzkou priemyselného parku (strážna služba, protipožiarna ochrana a technický servis infraštruktúry). Tieto služby poskytuje spoločnosť Chemes samostatne alebo sprostredkované cez spoločnosť Priemyselný park Chemes.
79. Na základe uvedeného úrad vymedzil prvý relevantný trh, na ktorom pôsobí spoločnosť Chemes ako **trh prevádzkovania priemyselného parku Chemes**. Do tohto trhu možno zahrnúť všetky základné služby/aktivity spoločnosti Chemes umožňujúce spoločnostiam pôsobiť v priemyselnom parku Chemes. Ide hlavne o služby prenájmu pozemkov v priemyselnom parku, prenájmu a predaja budov a služby spojené s udržiavaním, rozvojom a ochranou infraštruktúry priemyselného parku, ktoré sú poskytované všetkým nájomcom. Konkrétne ide o strážnu službu, službu ochrany pred požiarmi a technické služby (technické služby sú činnosti ako udržiavanie a čistenie ciest a chodníkov v priemyselnom parku a ich opravy, udržiavanie zelene a poriadku, udržiavanie káblových kanálov a verejného osvetlenia, udržiavanie a čistenie kanalizácie, a pod.). Ako uviedla spoločnosť Chemes k popisu služieb poskytovaných v priemyselnom parku (iným ako dodávkam energií), „Všetky služby ... sú pre odberateľov dobrovoľné. Spoločnosť CHEMES iba vyžaduje z bezpečnostno-technických dôvodov, aby si nájomcovia zazmluvnili cez spoločnosť CHEMES, resp. cez spoločnosť Priemyselný park Chemes, s.r.o. požiarnu ochranu, strážnu službu a užívanie

²⁹ Štatút priemyselného parku Chemes predstavuje súbor pravidiel uplatňovaných v priestoroch priemyselného parku Chemes.

infraštruktúry – technický servis alebo uhradili náklady na poskytovanie danej služby treťou stranou.“ Takisto v podnájomných zmluvách uzatvorených medzi spoločnosťou Chemes a spoločnosťami v priemyselnom parku možno nájsť ustanovenie, podľa ktorého sa podnájomca zaväzuje zaplatiť dohodnuté nájomné a zároveň „*odplatu za dohodnuté služby spojené s podnájomom, ktorými sú požiarna a strážna služba a údržba infraštruktúry.*“³⁰

80. Z priestorového hľadiska úrad trh prevádzkovania priemyselného parku Chemes vymedzil územím priemyselného parku Chemes, nakoľko len na tomto území sú služby prevádzkovania priemyselného parku Chemes poskytované.
81. Na trhu prevádzkovania priemyselného parku Chemes má spoločnosť Chemes dominantné postavenie, pretože túto službu poskytuje a môže poskytovať len ona a spoločnosti pôsobiace v priemyselnom parku túto službu nemôžu odoberať od iných subjektov.

6.3 Energetika – relevantné trhy a dominantné postavenie

82. Spoločnosť Chemes ďalej pôsobí v oblasti energetiky ako výrobca a/alebo dodávateľ a distribútor energií, pričom sama túto oblasť považuje za veľmi významnú, podľa jej výročnej správy za rok 2019 „*Nosným výrobným programom spoločnosti Chemes je energetická produkcia s takmer 93%-ným podielom na celkových tržbách.*“
83. Spoločnosť Chemes je výrobcom a/alebo dodávateľom a distribútorom nasledujúcich energií:
 - a. teplo (s dodávkou tepla súvisí odber kondenzátu),
 - b. elektrická energia,
 - c. stlačený vzduch,
 - d. chlad,
 - e. dusík,
 - f. dekarbonizovaná voda,
 - g. demineralizovaná voda,
 - h. zmäkčená voda,
 - i. pitná voda,
 - j. odvádzanie odpadových vôd,
 - k. plyn.
84. Všetky energie uvedené v predchádzajúcom bode spoločnosť Chemes dodáva do priemyselného parku Chemes cez distribučné/rozvodné siete nachádzajúce sa v tomto priemyselnom parku. Elektrinu a teplo dodáva spoločnosť Chemes aj do priemyselného parku Guttmanovo. Guttmanovo je priemyselný park zriadený v tesnej blízkosti priemyselného parku Chemes, patrí mestu Humenné, ktoré tu

³⁰ Okrem uvedených služieb spoločnosť Chemes poskytuje v priemyselnom parku Chemes aj ďalšie doplnkové služby ako archívne služby, IT služby, stravovanie, upratovanie a pod. Tieto služby sú podľa vyjadrenia spoločnosti Chemes dobrovoľné, poskytované individuálne podľa záujmu a samostatne spoplatňované. Každá z týchto služieb môže teoreticky predstavovať samostatný relevantný trh, ale keďže poskytovanie týchto služieb nie je posudzované v tomto správnom konaní, nebolo potrebné definovať v tejto oblasti relevantné trhy.

vlastní a prenajíma pozemky. Teplo spoločnosť Chemes dodáva aj odberateľom v meste Humenné prostredníctvom tepelných rozvodov v správe spoločnosti HES.

85. Štruktúra tržieb spoločnosti Chemes v členení aj podľa jednotlivých druhov energií, ktoré vyrába/dodáva, je uvedená v tabuľke 1. Nosnou energetickou činnosťou spoločnosti Chemes je výroba a predaj tepla a elektrickej energie. Pomerne významné a pre odberateľov dôležité energie sú aj stlačený vzduch, chlad a dusík. Zvyšné energie/médiá predstavujú menšie položky jednak v tržbách spoločnosti Chemes a tiež v nákladoch odberateľov.

Tabuľka 1– Predaj hlavných komodít spoločnosti Chemes

PREDAJ HLAVNÝCH KOMODÍT (V TIS. EUR)	ROK 2017	PODIEL NA TRŽBÁCH	ROK 2018	PODIEL NA TRŽBÁCH	ROK 2019	PODIEL NA TRŽBÁCH
Teplo	9 487	39,45%	8 970	40,16%	9 343	44,73%
Elektrická energia	7 657	31,84%	7 128	31,91%	5 547	26,56%
Tlakový vzduch	2 785	11,58%	2 733	12,24%	2 543	12,17%
Chlad	1 140	4,74%	1 241	5,56%	1 177	5,63%
Dusík	398	1,65%	396	1,77%	463	2,22%
Úprava vôd + doplňovanie	166	0,69%	159	0,71%	173	0,83%
Pitná voda	86	0,36%	77	0,34%	87	0,42%
Plyn	24	0,10%	23	0,10%	23	0,11%
Nájom	90	0,37%	86	0,39%	90	0,43%
Služby	1 698	7,06%	1 414	6,33%	1 281	6,13%
Tovar	522	2,17%	107	0,48%	161	0,77%
SPOLU tržby za výroby, služby a tovar	24 050	100	22 335	100	20 888	100

Zdroj: Výročné správy spoločnosti Chemes

86. Úrad sa v rámci definovania relevantných trhov zaoberal každou jednou energiou samostatne, keďže výroba, distribúcia a dodávka každej z energií majú svoje špecifiká. Takisto pri niektorých energiách je jediným možným dodávateľom/distribútorom spoločnosť Chemes, zatiaľ čo pri niektorých energiách sú možné alternatívne dodávky energií, a to buď od tretích strán alebo si ich odberatelia vedia zabezpečiť vlastnou výrobou. Jednotlivé trhy s energiami majú teda rôzne charakteristiky.
87. V rámci energetiky úrad zadefinoval nasledujúce relevantné trhy, na ktorých pôsobí spoločnosť Chemes:
- a) výroba a rozvod tepla,
 - b) odber kondenzátu,
 - c) distribúcia elektriny,
 - d) maloobchodný predaj elektriny,
 - e) výroba a dodávka stlačeného vzduchu,
 - f) výroba a dodávka chladu,
 - g) dodávka dusíka,
 - h) výroba a dodávka demineralizovanej vody,
 - i) výroba a dodávka dekarbonizovanej vody,

- j) výroba a dodávka zmäčkenej vody,
- k) dodávka pitnej vody,
- l) odvádzanie odpadových vôd,
- m) distribúcia plynu,
- n) dodávka plynu.

6.3.1 Výroba a rozvod tepla

88. Oblasť tepelnej energetiky je regulovaným sektorom, najvýznamnejšie právne normy v tejto oblasti sú zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tepelnej energetike“), ktorý upravuje najmä podmienky podnikania v tepelnej energetike a zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o regulácii v sieťových odvetviach“), ktorý rieši rozsah, podmienky a spôsob regulácie v sieťových odvetviach, teda aj v oblasti tepla.
89. V zmysle zákona o tepelnej energetike, podnikanie v oblasti tepla je možné len na základe povolenia vydaného Úradom pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „ÚRSO“). Spoločnosť Chemes má vydané povolenie na výrobu tepla a rozvod tepla.
90. Spoločnosť Chemes teplo vyrába sama na vlastných výrobných zariadeniach (kotloch). Výroba tepla³¹ sa realizuje ako kombinovaná metóda výroby tepla a elektrickej energie, nosnými palivami sú uhlie a zemný plyn, používaná je aj drevná štiepka a mazut. Spoločnosť Chemes teplo vyrába buď vo forme pary (pre spoločnosti pôsobiace v priemyselnom parku Chemes a Guttmanovo) alebo vo formy horúcej vody (pre spoločnosť HES, ktorá teplo následne dodáva obyvateľom mesta Humenné). Teplo sa používa na vykurovanie, v priemyselnom parku ho odberatelia okrem vykurovania používajú aj na rôzne technologické účely (napr. sušenie granulátu, parný ohrev odpariek). Z hľadiska spotrebiteľov teplo nie je zameniteľné inými druhmi energie.
91. Spoločnosť Chemes takisto zabezpečuje aj rozvod tepla, na ktorý má tiež vydané povolenie od ÚRSO. Rozvodom tepla sa podľa § 2 zákona o tepelnej energetike rozumie distribúcia tepla a jeho dodávka odberateľovi. Rozvod tepla spoločnosť Chemes realizuje v areáli priemyselného parku Chemes a Guttmanovo prostredníctvom vonkajších rozvodov vedených na potrubných mostoch. Rozvod tepla pre mesto Humenné zabezpečuje spoločnosť HES, rozvody tepla pre mesto Humenné sú v správe tejto spoločnosti.
92. Spoločnosť Chemes teda teplo vyrába a aj zabezpečuje jeho rozvod. Za celkovú dodávku tepla sa platí jedna cena, ktorá je regulovaná ÚRSO-m vo forme maximálnej ceny. Pri regulácii ceny sa zohľadňujú všetky náklady, ktoré sa očakávajú na zabezpečenie výroby aj dodávky tepla.

³¹ Výrobou tepla sa podľa § 2 zákona o tepelnej energetike rozumie fyzikálne a chemické procesy v zariadeniach na výrobu tepla, ktorých výsledkom je získanie tepla na vykurovanie alebo na prípravu teplej úžitkovej vody, alebo na iné tepelnoenergetické využitie.

93. Na základe uvedeného úrad z tovarového hľadiska vymedzil relevantný trh, na ktorom pôsobí spoločnosť Chemes, ako trh výroby a rozvodu tepla.
94. Priestorová dimenzia trhu výroby a rozvodu tepla je daná umiestnením rozvodov, ktorými sa teplo dodáva. Jednotlivé distribučné siete tepla nie sú zvyčajne poprepájané, pokrývajú rozdielne geografické územia (t.j. neprekrývajú sa) a spotrebiteľ si nemôže vybrať dodávateľa tepla, musí akceptovať toho, v rámci koho distribučného územia sa nachádza. Jednotlivé distribučné siete tepla teda nemožno z pohľadu spotrebiteľa považovať za zameniteľné a každá predstavuje samostatný priestorový relevantný trh. Z priestorového hľadiska preto trh, na ktorom pôsobí spoločnosť Chemes, úrad vymedzil územím priemyselných parkov Chemes a Guttmanovo.
95. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, jednotlivé výrobné-distribučné siete tepla sa vzájomne neprekrývajú, odberatelia nachádzajúci sa na území priemyselných parkov Chemes a Guttmanovo si môžu za dodávateľa tepla vybrať len spoločnosť Chemes, ku ktorej neexistuje žiadna aktuálna alebo potenciálna konkurencia. Na základe uvedeného má spoločnosť Chemes na trhu výroby a rozvodu tepla v priemyselnom parku Chemes a Guttmanovo dominantné (resp. monopolné) postavenie, preto sú aj ceny spoločnosti Chemes za dodávky tepla regulované ÚRSO-m. Významnú pozíciu spoločnosti Chemes v oblasti výroby a rozvodu tepla v oblasti Humenného potvrdzuje aj Konceptia rozvoja mesta Humenné v oblasti tepelnej energetiky na rok 2019.³²

6.3.2 Odber kondenzátu

96. S dodávkou tepla vo forme pary je spojená aj služba tzv. odberu kondenzátu. Pri dodávke tepla vo forme pary vzniká kondenzát (para po ochladení kondenzuje, zmení sa na vodu). Tento kondenzát (vodu) spoločnosť Chemes opätovne odoberá a znova z neho vyrába teplo vo forme pary. Vo forme kondenzátu sa však vráti len určitá časť vody, z ktorej bola vyrobená para, za zvyšok nevrátenej vody si spoločnosť Chemes účtuje poplatok, ktorý sa v ceníkoch nachádza pod položkou nevrátený kondenzát. Ceny za odber kondenzátu (resp. poplatky na neodobratý kondenzát) nie sú regulované.
97. Vznik kondenzátu a jeho odber sú z technologického hľadiska naviazané na výrobu a rozvod tepla a nevyhnutne spojené s výrobou a rozvodom tepla vo forme pary. Z hľadiska spotrebiteľov odber kondenzátu nie je zameniteľný s inou službou. Na základe uvedeného úrad z tovarového hľadiska vymedzil relevantný trh, na ktorom pôsobí spoločnosť Chemes, ako trh odberu kondenzátu.
98. Čo sa týka priestorovej dimenzie trhu, keďže odber kondenzátu je technologicky naviazaný na výrobu a dodávky tepla vo forme pary, priestorová dimenzia trhu odberu kondenzátu je totožná s priestorovou dimenziou trhu výroby a rozvodu

³² Podľa Konceptie rozvoja mesta Humenné v oblasti tepelnej energetiky, najväčším výrobcom a dodávateľom tepla v meste Humenné je spoločnosť Chemes (s celkovým inštalovaným tepelným výkonom 333 MW), ďalším výrobcom a dodávateľom tepla v Humennom je spoločnosť HES (s celkovým inštalovaným tepelným výkonom 0,09 MW) a spoločnosť Ivory Energy, a.s. Praha (s celkovým inštalovaným tepelným výkonom 5,9MW).

tepla. Z priestorového hľadiska preto trh odberu kondenzátu, na ktorom pôsobí spoločnosť Chemes, úrad vymedzil územím priemyselných parkov Chemes a Guttmanovo.

99. Ako bolo uvedené vyššie, výrobo-distribučné siete tepla sa vzájomne neprekrývajú, odberatelia nachádzajúci sa na území priemyselných parkov Chemes a Guttmanovo si môžu za dodávateľa tepla vybrať len spoločnosť Chemes. Keďže odber kondenzátu je naviazaný na výrobo-distribučnú sieť tepla, rovnaké závery týkajúce sa pozície spoločnosti Chemes na trhu odberu kondenzátu platia aj pre tento trh. Spoločnosť Chemes teda má dominantné postavenie na trhu odberu kondenzátu v priemyselných parkoch Chemes a Guttmanovo.

6.3.3 Maloobchodný predaj elektriny a distribúcia elektriny

100. Oblasť elektroenergetiky je podobne ako výroba a rozvod tepla regulovaným sektorom, najvýznamnejšie právne normy v tejto oblasti sú zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetike“, ktorý upravuje najmä podmienky podnikania v elektroenergetike a zákon o regulácii v sieťových odvetviach, ktorý rieši rozsah, podmienky a spôsob regulácie v sieťových odvetviach, teda aj v distribúcii elektrickej energie.
101. Dodávateľský reťazec v elektroenergetike je nasledovný:
- a) výroba a veľkoobchodná dodávka elektriny,
 - b) prenos elektriny (vykonávaný spoločnosťou SEPS, a.s.),
 - c) distribúcia elektriny – prenos elektriny k odberateľovi cez regionálne a/alebo miestne distribučné siete a
 - d) maloobchodná dodávka elektriny – predaj/dodávky elektriny konečným spotrebiteľom.
102. V zmysle zákona o energetike, podnikat' v elektroenergetike možno len na základe povolenia. Spoločnosť Chemes má povolenie na výrobu elektriny, distribúciu elektriny a dodávky elektriny (na účely regulácie ÚRSO nerozlišuje veľkoobchodné dodávky elektriny a maloobchodné dodávky elektriny, ako je potrebné rozlišovať na súťažné účely).
103. Čo sa týka výroby elektriny, spoločnosť Chemes elektrinu vyrába v zimných mesiacoch a teda pôsobí na trhu výroby elektriny. Elektrina vyrobená spoločnosťou Chemes predstavuje približne 20% celkovej potreby elektriny spoločnosti Chemes (na jej vlastné účely a aj pre jej odberateľov), zvyšok potrebnej elektriny spoločnosť Chemes nakupuje od iných dodávateľov elektriny. Keďže na účely tohto konania nebolo nutné posudzovať trh výroby elektriny, úrad sa ďalej presnou definíciou tohto trhu a hodnotením pozície spoločnosti Chemes na ňom nezaoberal.

104. Spoločnosť Chemes pôsobí aj ako distribútor elektriny, prevádzkuje miestnu distribučnú sieť³³ v priemyselných parkoch Chemes a Guttmanovo a elektrinu distribuuje spoločnostiam pôsobiacich v týchto priemyselných parkoch. Služba distribúcie elektriny nie je z hľadiska odberateľov zmeniteľná so žiadnou inou službou a preto úrad z tovarového hľadiska vymedzil relevantný trh ako trh distribúcie elektriny. Z priestorového hľadiska je trh distribúcie elektriny vymedzený územím, na ktorom sa distribučná sieť spoločnosti Chemes nachádza, čo je priemyselný park Chemes a Guttmanovo. Z priestorového hľadiska preto trh, na ktorom pôsobí spoločnosť Chemes, úrad vymedzil územím priemyselných parkov Chemes a Guttmanovo.
105. Jednotlivé distribučné siete elektriny nie sú vzájomne zameniteľné a prevádzkovateľ distribučnej sústavy je jediným oprávneným subjektom na vykonávanie činností spojených s distribúciou elektriny na vymedzenom území, preto trh distribúcie elektriny je trhom, ktorý má charakter prirodzeného monopolu a ceny za distribúciu sú z tohto dôvodu regulované ÚRSO-m. Na trhu distribúcie elektriny v priemyselných parkoch Chemes a Guttmanovo má preto spoločnosť Chemes dominantné (monopolné) postavenie - distribúciu elektriny pre odberateľov nachádzajúcich sa v týchto priemyselných parkoch nemôže zabezpečovať žiadny iný subjekt, spoločnosť Chemes na tomto trhu nemá žiadnu aktuálnu ani potenciálnu konkurenciu a jej ceny sú regulované ÚRSO-m.
106. Spoločnosť Chemes ďalej pôsobí ako maloobchodný dodávateľ elektriny. Maloobchodné dodávky³⁴ elektriny zahŕňajú predaj elektriny konečným spotrebiteľom nachádzajúcim sa v priemyselných parkoch Chemes a Guttmanovo. Elektrinu odberatelia využívajú na napájanie výrobných zariadení a bežné prevádzkové účely (osvetlenie a pod.), z tohto pohľadu elektrina z hľadiska spotrebiteľov nie je zameniteľná s inými druhmi energie. Na základe uvedeného úrad vymedzil trh, na ktorom pôsobí spoločnosť Chemes, z tovarového hľadiska ako trh maloobchodného predaja elektriny.
107. Z prípadového práva vyplýva, že trh maloobchodného predaja elektriny sa ešte môže deliť podľa kategórií spotrebiteľov (napr. veľkí priemyselní odberatelia, malí priemyselní odberatelia, domácnosti), avšak v tomto prípade nebolo potrebné sa touto otázkou zaoberať, pretože bez ohľadu na to, či by úrad pristúpil k členeniu trhu maloobchodného predaja elektriny podľa kategórií odberateľov alebo nie, neovplyvnilo by to pozíciu spoločnosti Chemes na trhu, resp. trhoch maloobchodného predaja elektriny a ani posúdenie protisúťažnej praktiky.
108. Čo sa týka priestorovej dimenzie relevantného trhu maloobchodného predaja elektriny, z prípadového práva vyplýva, že táto zvyčajne býva národná alebo minimálne regionálna, pretože trh maloobchodného predaja elektriny je trhom, na ktorom je konkurencia možná a po liberalizácii trhu s elektrinou sú všetci odberatelia elektriny (vrátane domácností) oprávnení vybrať si dodávateľa elektriny, pričom dodávateľia elektriny zvyčajne pôsobia na národnej, resp. minimálne regionálnej úrovni. Spoločnostiam pôsobiacim v priemyselnom parku Chemes však dodáva elektrinu výhradne spoločnosť Chemes, hoci viacerí

³³ Distribučná sieť spoločnosti Chemes je pripojená do regionálnej distribučnej sústavy spoločnosti Východoslovenská distribučná, a.s., Košice.

³⁴ Dodávkou elektriny sa v zmysle § 2 pís. b) bodu 15 zákona o energetike rozumie predaj elektriny.

odberatelia spoločnosti Chemes by mali záujem o to, aby mohli elektrinu odberať aj od iných dodávateľov, ktorí pôsobia v danej oblasti. Avšak v dôsledku správania sa spoločnosti Chemes, v dôsledku zmluvných a iných opatrení, ktoré uplatňuje voči svojim odberateľom a ktoré sú predmetom posudzovania v tomto správnom konaní, je spoločnosť Chemes jediným možným dodávateľom elektriny na území priemyselného parku Chemes.

109. Takisto čo sa týka pozície spoločnosti Chemes na trhu maloobchodného predaja elektriny, trh maloobchodného predaja elektriny je trhom, ktorý má potenciál byť trhom konkurenčným, kde by spoločnosti Chemes pri dodávkach elektriny konkurovali aj iní dodávatelia. Avšak v dôsledku správania sa spoločnosti Chemes, v dôsledku zmluvných a iných opatrení, ktoré uplatňuje voči svojim odberateľom a ktoré sú predmetom posudzovania v tomto správnom konaní, nie je odberateľom v priemyselnom parku Chemes umožnené odoberať elektrinu od iných dodávateľov a spoločnosť Chemes vystupuje ako jediný možný dodávateľ elektriny v tomto priemyselnom parku.

6.3.4 Výroba a dodávka stlačeného vzduchu

110. Spoločnosť Chemes tiež pôsobí ako výrobca a dodávateľ stlačeného vzduchu. Výroba a dodávka stlačeného vzduchu nie je regulovanou činnosťou a ani určovanie cien v tejto oblasti neupravujú právne predpisy ako v prípade tepla a elektriny.
111. Stlačený vzduch spoločnosť Chemes vyrába v tlakovovzdušnej stanici prostredníctvom kompresorov a dodáva ho spoločnostiam v priemyselnom parku Chemes. Odberatelia stlačený vzduch používajú na technologické účely (napr. prevírenie vlákna) alebo pneumatický pohon, stlačený vzduch nie je možné z pohľadu spotrebiteľov nahradiť inou energiou. Distribúciu stlačeného vzduchu zabezpečuje spoločnosť Chemes prostredníctvom rozvodov tlakového vzduchu vedených na potrubných mostoch. Cena za dodávku stlačeného vzduchu pokrýva aj distribúciu a nie je regulovaná.
112. Na základe uvedeného úrad relevantný trh, na ktorom spoločnosť Chemes pôsobí, z tovarového hľadiska vymedzil ako trh výroby a dodávok stlačeného vzduchu, kde dodávka zhrňa aj distribúciu³⁵.
113. Čo sa týka priestorovej dimenzie trhu, spoločnostiam pôsobiacich v priemyselnom parku Chemes dodáva stlačený vzduch (až na jednu výnimku) výhradne spoločnosť Chemes, hoci viacerí odberatelia majú záujem stlačený vzduch si vyrábať samostatne, resp. existujú spoločnosti komplexne zabezpečujúce dodávky stlačeného vzduchu.³⁶ Hoci pre spoločnosti v

³⁵ Bolo by možné uvažovať aj o rozčlenení trhu dodávok stlačeného vzduchu na dva samostatné relevantné trhy (dodávka stlačeného vzduchu a distribúcia stlačeného vzduchu v priemyselnom parku Chemes), avšak v tomto prípade nebolo potrebné vyriešiť túto otázku s konečnou platnosťou.

³⁶ Alternatívne dodávky stlačeného vzduchu nepredstavujú dodávky „vopred pripraveného“ stlačeného vzduchu, ale spočívajú v tom, že alternatívny dodávateľ nainštaluje svoje zariadenie (kompresory) v priestoroch alebo blízkosti koncového odberateľa. Niektoré spoločnosti ponúkajú systém financovania stlačeného vzduchu, ktorý nezahŕňa vstupnú investíciu do zariadení, koncový odberateľ platí iba mesačné platby, musí sa ale zaviazat' odberať stlačený vzduch dlhší čas (5-10 rokov).

priemyselnom parku Chemes existujú alternatívni dodávatelia stlačeného vzduchu mimo priemyselného parku alebo by si stlačený vzduch vedeli tieto spoločnosti vyrábať samy, v dôsledku správania sa spoločnosti Chemes, v dôsledku zmluvných a iných opatrení, ktoré uplatňuje voči svojim odberateľom a ktoré sú predmetom posudzovania v tomto správnom konaní, je spoločnosť Chemes jediným možným dodávateľom stlačeného vzduchu na území priemyselného parku Chemes.

114. Takisto, čo sa týka pozície spoločnosti Chemes na trhu výroby a dodávok stlačeného vzduchu, ide o trh, ktorý má potenciál byť trhom konkurenčným, kde by spoločnosti Chemes pri dodávkach stlačeného vzduchu konkurovali aj iní dodávatelia, resp. by si odberatelia stlačený vzduch vyrábali sami. Avšak v dôsledku správania sa spoločnosti Chemes, v dôsledku zmluvných a iných opatrení, ktoré uplatňuje voči svojim odberateľom a ktoré sú predmetom posudzovania v tomto správnom konaní, nie je odberateľom v priemyselnom parku Chemes umožnené (až na jednu výnimku) odoberať stlačený vzduch od iných dodávateľov alebo si ho vyrábať samostatne a spoločnosť Chemes vystupuje ako jediný možný dodávateľ stlačeného vzduchu v tomto priemyselnom parku.

6.3.5 Výroba a dodávka chladu

115. Ďalšou energiou, ktorú spoločnosť Chemes vyrába, je chlad vo forme chladiacej vody s teplotou 4,5 °C a 8 °C, ktorý je dodávaný spoločnostiam v priemyselnom parku Chemes. Výroba a dodávka chladu nie je regulovanou činnosťou a ani určovanie cien v tejto oblasti neupravujú právne predpisy ako v prípade tepla a elektriny.
116. Chlad spoločnosť Chemes vyrába rôznymi technológiami. V zmluvách o dodávkach chladu sa rozlišuje tzv. chlad zimný a chlad letný, pričom rozdiel medzi nimi spočíva v spôsobe výroby a spôsobe spoplatnenia. Chlad letný sa dodáva približne od polovice apríla do polovice októbra (v závislosti od počasia), výroba je zabezpečená strojovým chladením a takýto chlad sa využíva na technologické účely alebo na klimatizáciu, pričom poplatok zaň je stanovený ako určitá suma za spotrebovanú MWh. Chlad zimný sa dodáva približne od polovice októbra do polovice apríla (v závislosti od počasia), výroba je zabezpečená tzv. atmosférickým/vežovým chladením (vo vežiach sa ventilátormi ochladzuje vzduch) - ide o lacnejšiu výrobu chladu v porovnaní so strojovým chladením, pretože sa na výrobu chladu využíva chladnejšie počasie. Chlad zimný sa využíva najmä na technologické účely a poplatok zaň je stanovený ako určitá fixná suma za mesiac. Z pohľadu spotrebiteľov chlad nie je možné nahradiť inou energiou.
117. Distribúciu chladu zabezpečuje spoločnosť Chemes prostredníctvom rozvodov chladiacej vody. Cena za dodávky chladu pokrýva aj distribúciu a nie je regulovaná.
118. Na základe uvedeného úrad relevantný trh, na ktorom spoločnosť Chemes pôsobí, z tovarového hľadiska vymedzil ako trh výroby a dodávok chladu, kde

dodávka zahŕňa aj distribúciu³⁷. Úrad nepovažuje za potrebné trh výroby a dodávok chladu členiť na užšie trhy (chlad letný a chlad zimný), pretože bez ohľadu na to, či by úrad pristúpil k členeniu trhu výroby a dodávok chladu na chlad zimný a letný alebo nie, neovplyvnilo by to pozíciu spoločnosti Chemes na trhu, resp. trhoch výroby a dodávok chladu ani posúdenie protisúťažného správania.

119. Čo sa týka priestorovej dimenzie trhu, spoločnostiam pôsobiacim v priemyselnom parku Chemes dodáva chlad výhradne spoločnosť Chemes, aj keď tieto spoločnosti majú záujem chlad si vyrábať samostatne, resp. existujú spoločnosti komplexne zabezpečujúce dodávku chladu³⁸. Hoci pre spoločnosti v priemyselnom parku Chemes existujú alternatívni dodávatelia chladu mimo priemyselného parku alebo by si chlad vedeli vyrábať sami, v dôsledku správania sa spoločnosti Chemes, v dôsledku ňou uplatňovaných zmluvných a iných opatrení, ktoré sú predmetom posudzovania v tomto správnom konaní, je spoločnosť Chemes jediným možným dodávateľom chladu na území priemyselného parku Chemes.
120. Takisto čo sa týka pozície spoločnosti Chemes na trhu výroby a dodávok chladu, ide o trh, ktorý má potenciál byť trhom konkurenčným, kde by spoločnosti Chemes pri dodávkach chladu konkurovali aj iní dodávatelia, resp. by si odberatelia chlad vyrábali sami. Avšak v dôsledku správania sa spoločnosti Chemes, v dôsledku ňou uplatňovaných zmluvných a iných opatrení, ktoré sú predmetom posudzovania v tomto správnom konaní, nie je odberateľom v priemyselnom parku Chemes umožnené odoberať chlad od iných dodávateľov alebo si ho vyrábať samostatne a spoločnosť Chemes vystupuje ako jediný možný dodávateľ chladu v tomto priemyselnom parku.

6.3.6 Dodávky dusíka

121. Spoločnosť Chemes ďalej pôsobí aj ako dodávateľ dusíka. Dusík odoberá od spoločnosti Chemes len spoločnosť NF sídliaca v priemyselnom parku Chemes, ostatné spoločnosti dusík nepoužívajú (s výnimkou jednej spoločnosti, ktorej potreba dusíka predstavuje zanedbateľné množstvo oproti dodávkam dusíka od spoločnosti Chemes a daná spoločnosť si dusík zabezpečuje samostatne). Dodávka dusíka nie je regulovanou činnosťou a ani určovanie cien v tejto oblasti neupravujú právne predpisy tak ako v prípade elektriny alebo tepla.
122. V súčasnosti spoločnosť Chemes nemá vlastnú výrobu dusíka, dusík vyrábala do roku 2012, ale potom vlastnú výrobu zrušila. Od roku 2012 výrobu dusíka zabezpečuje externá spoločnosť, ktorá naprojetovala, postavila a v súčasnosti aj prevádzkuje zariadenie na výrobu dusíka v priemyselnom parku Chemes a toto výrobné zariadenie aj vlastní. Externý dodávateľ vyrobený dusík predáva spoločnosti Chemes, spoločnosť Chemes ho následne predáva spoločnosti NF.

³⁷ Bolo by možné uvažovať aj o rozčlenení trhu dodávok chladu na dva samostatné relevantné trhy (dodávka chladu a distribúcia chladu v priemyselnom parku Chemes), avšak v tomto prípade nebolo potrebné vyriešiť túto otázku s konečnou platnosťou.

³⁸ Ide o spoločnosti zaoberajúce sa predajom a inštaláciou zariadení na výrobu chladu, ktoré prípadne aj zafinancujú dodanie zariadenia a výrobu chladu, a následne poskytujú z tohto zariadenia dodávky koncovému odberateľovi, ktorý sa zaviazá na odoberanie chladu na dlhší čas (napr. 10 rokov).

123. Dusík spoločnosť NF využíva na technologické účely a nie je možné ho nahradiť inou energiou alebo médiom. Dusík je distribuovaný cez rozvody dusíka, cena za dodávku dusíka pokrýva aj náklady na distribúciu a nie je regulovaná. Na základe uvedeného úrad relevantný trh, na ktorom spoločnosť Chemes pôsobí, z tovarového hľadiska vymedzil ako trh dodávok dusíka.³⁹
124. Čo sa týka priestorovej dimenzie trhu, spoločnosti NF sídliacej v priemyselnom parku Chemes dodáva dusík výhradne spoločnosť Chemes, hoci spoločnosť NF by mala záujem si dusík vyrábať samostatne alebo ho odoberať priamo od externého dodávateľa dusíka spoločnosti Chemes (resp. existujú aj iné spoločnosti komplexne zabezpečujúce dodávky dusíka⁴⁰). Hoci pre spoločnosť NF existujú alternatívni dodávatelia dusíka mimo priemyselného parku alebo by si dusík vedela vyrábať sama, v dôsledku správania sa spoločnosti Chemes, v dôsledku ňou uplatňovaných zmluvných a iných opatrení, ktoré sú predmetom posudzovania v tomto správnom konaní, je spoločnosť Chemes jediným možným dodávateľom dusíka.
125. Takisto čo sa týka pozície spoločnosti Chemes na trhu dodávok dusíka ide o trh, ktorý má potenciál byť trhom konkurenčným, kde by spoločnosti Chemes pri dodávkach dusíka konkurovali aj iní dodávatelia, resp. by si odberatelia dusík vyrábali sami. Avšak v dôsledku správania sa spoločnosti Chemes, v dôsledku ňou uplatňovaných zmluvných a iných opatrení, ktoré sú predmetom posudzovania v tomto správnom konaní, nie je odberateľom v priemyselnom parku Chemes umožnené odoberať dusík od iných dodávateľov alebo si ho vyrábať samostatne (s výnimkou jednej spoločnosti, ktorej spotreba dusíka je zanedbateľná vzhľadom na množstvá dusíka dodávané v priemyselnom parku Chemes) a spoločnosť Chemes vystupuje ako jediný možný dodávateľ dusíka v tomto priemyselnom parku.

6.3.7 Výroba a dodávka technologických vôd

126. Spoločnosť Chemes vyrába a v rámci priemyselného parku Chemes dodáva aj tzv. technologické vody - dekarbonizovanú vodu, zmäkčenú vodu a demineralizovanú vodu. Výroba a dodávka technologických vôd nie je regulovanou činnosťou a ani určovanie cien v tejto oblasti neupravujú právne predpisy ako v prípade tepla a elektriny.
127. Technologické vody spoločnosť Chemes vyrába tak, že odoberá riečnu vodu z rieky Laborec, ktorú upravuje potrebným spôsobom. Dodávka technologických vôd je zabezpečená cez samostatné rozvody vedené na potrubných mostoch, resp. v podzemných kanáloch. Technologické vody dodáva spoločnosť Chemes spoločnostiam v priemyselnom parku Chemes a odberatelia tieto vody používajú

³⁹ Bolo by možné uvažovať aj o rozčlenení trhu dodávok dusíka na dva samostatné relevantné trhy (dodávka dusíka a distribúcia dusíka v priemyselnom parku Chemes), avšak v tomto prípade nebolo potrebné vyriešiť túto otázku s konečnou platnosťou.

⁴⁰ V oblasti výroby dusíka pôsobia spoločnosti, ktoré sa zaberajú buď predajom alebo prenájmom zariadení na výrobu dusíka aj bez nevyhnutnosti prvej investície (podobne ako pri chlade alebo stlačení vzduchu) alebo ktoré zabezpečujú dodávky dusíka v nádobách.

na rôzne technologické účely, ako ohrevné alebo chladiace médium alebo do požiarnych rozvodov. Každá z uvedených vôd má samostatné použitie a nie je ju možné z pohľadu spotrebiteľov nahradiť inou energiou, resp. médiom. Dodávka každej z vôd je riešená samostatnou zmluvou a samostatne spoplatnená (ceny za jednotlivé vody sú rozdielne), pričom nie všetky spoločnosti odoberajú všetky tri typy technologických vôd. Cena za dodávku pokrýva dodávku príslušnej technologickej vody vrátane distribúcie a nie je žiadnym spôsobom regulovaná. Na základe uvedeného úrad relevantné trhy, na ktorých spoločnosť Chemes pôsobí, z tovarového hľadiska vymedzil ako trh výroby a dodávok dekarbonizovanej vody, trh výroby a dodávok demineralizovanej vody a trh výroby a dodávok zmäkčenej vody.

128. Spoločnosť Chemes dodáva technologické vody len na území priemyselného parku Chemes. Spoločnosti pôsobiace v priemyselnom parku si tieto vody nevedia vyrábať ani si ich zabezpečiť od tretích strán, resp. dodávky od tretích strán by boli veľmi nákladné a komplikované (voda by sa musela dovážať napr. v cisternách). Na základe uvedeného úrad z priestorového hľadiska vymedzil trh výroby a dodávok dekarbonizovanej vody, trh výroby a dodávok demineralizovanej vody a trh výroby a dodávok zmäkčenej vody územím priemyselného parku Chemes.
129. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, jediným dodávateľom technologických vôd v priemyselnom parku Chemes je spoločnosť Chemes, odberatelia si nevedia technologické vody zabezpečiť od alternatívnych dodávateľov alebo vlastnou výrobou. Spoločnosť Chemes má preto na relevantnom trhu výroby a dodávok demineralizovanej vody, na relevantnom trhu výroby a dodávok zmäkčenej vody a na relevantnom trhu výroby a dodávok dekarbonizovanej vody dominantné postavenie.

6.3.8 Dodávky pitnej vody

130. Spoločnosť Chemes dodáva spoločnostiam v priemyselnom parku Chemes aj pitnú vodu. Pitnú vodu spoločnosť Chemes nevyrába, odoberá ju od Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Košice (ďalej len „VVS“) a následne ju distribuuje v priemyselnom parku Chemes prostredníctvom rozvodov pitnej vody. Pitná voda je používaná na pitie a hygienické účely a teda z hľadiska odberateľov ju nie je možné nahradiť iným tovarom/službou. Na základe uvedeného úrad relevantný trh, na ktorom spoločnosť Chemes pôsobí z tovarového hľadiska vymedzil ako trh dodávok pitnej vody.
131. Cena za dodávku pitnej vody spoločnosti Chemes pokrýva cenu za nakúpenú vodu od spoločnosti VVS a jej distribúciu v priemyselnom parku Chemes a nie je regulovaná (regulovaná je len cena, za ktorú spoločnosť VVS predáva pitnú vodu spoločnosti Chemes).
132. Spoločnosť Chemes dodáva pitnú vodu len na území priemyselného parku Chemes. Spoločnosti pôsobiace v priemyselnom parku si pitnú vodu nevedia zabezpečiť od žiadnych iných dodávateľov. Na základe uvedeného úrad

z priestorového hľadiska vymedzil trh dodávok pitnej vody územím priemyselného parku Chemes.

133. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, jediným dodávateľom pitnej vody v priemyselnom parku Chemes je spoločnosť Chemes, odberatelia si nevedia pitnú vodu zabezpečiť od alternatívnych dodávateľov alebo vlastnou výrobou. Spoločnosť Chemes má preto na relevantnom trhu dodávok pitnej vody v priemyselnom parku Chemes dominantné postavenie.

6.3.9 Odvádzanie odpadových vôd

134. Spoločnosť Chemes v areáli priemyselného parku Chemes zabezpečuje odvádzanie odpadových vôd. Odvádzanie odpadových vôd je zabezpečované prostredníctvom kanalizácie a rozvodov nachádzajúcich sa v priemyselnom parku, ktoré sú potom napojené na verejnú kanalizačnú sieť spoločnosti VVS. Pre spoločnosti pôsobiace v priemyselnom parku nie je možné odvádzanie odpadových vôd nahradiť inou službou. Na základe uvedeného úrad relevantný trh, na ktorom spoločnosť Chemes pôsobí z tovarového hľadiska vymedzil ako trh odvádzania odpadových vôd.
135. Cena spoločnosti Chemes za odvádzanie odpadových vôd (stočné) pre spoločnosti v priemyselnom parku nie je regulovaná, regulovaná je len výška stočného spoločnosti VVS pre spoločnosť Chemes za následné odvádzanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie VVS.
136. Spoločnosť Chemes odvádzá odpadovú vodu len na území priemyselného parku Chemes. Spoločnosti pôsobiace v priemyselnom parku si odvádzanie odpadových vôd nevedia zabezpečiť od žiadnych iných dodávateľov. Na základe uvedeného úrad z priestorového hľadiska zadefinoval trh odvádzania odpadových vôd územím priemyselného parku Chemes.
137. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, jedinou spoločnosťou poskytujúcou službu odvádzania odpadových vôd v priemyselnom parku Chemes je spoločnosť Chemes, odberatelia si nevedia odvádzanie odpadových vôd zabezpečiť od alternatívnych dodávateľov alebo vlastnou činnosťou. Spoločnosť Chemes má preto na relevantnom trhu odvádzania odpadových vôd v priemyselnom parku Chemes dominantné postavenie.

6.3.10 Dodávky plynu a distribúcia plynu

138. Spoločnosť Chemes je aktívna aj v oblasti distribúcie a dodávok plynu. Plynárenstvo je regulovaným sektorom, najvýznamnejšie právne normy v tejto oblasti sú zákon o energetike, ktorý upravuje najmä podmienky podnikania v plynárenstve a zákon o regulácii v sieťových odvetviach, ktorý rieši rozsah, podmienky a spôsob regulácie v sieťových odvetviach, teda aj v distribúcii plynu.
139. Dodávateľský reťazec v oblasti plynárenstva je nasledovný:
- a. Ťažba/produkcia plynu

- b. Preprava plynu
- c. Distribúcia plynu
- d. Dodávka plynu

140. V zmysle zákona o energetike, podnikat' v plynárenstve možno len na základe povolenia. Spoločnosť Chemes má od ÚRSO povolenie na distribúciu plynu a dodávku plynu.
141. Spoločnosť Chemes plyn nakupuje od dodávateľov plynu a využíva ho predovšetkým na vlastnú spotrebu (výrobu tepla), len 0,2% z celkových dodávok plynu pre spoločnosť Chemes je distribuovaných aj odberateľom v priemyselnom parku Chemes.
142. Čo sa týka distribúcie plynu, spoločnosť Chemes plyn distribuuje v rámci priemyselného parku Chemes. Služba distribúcie plynu nie je z hľadiska odberateľov zameniteľná so žiadnou inou službou, preto úrad z tovarového hľadiska vymedzil relevantný trh, na ktorom spoločnosť Chemes pôsobí, ako trh distribúcie plynu. Z priestorového hľadiska je trh distribúcie plynu vymedzený územím, na ktorom sa distribučná sieť spoločnosti Chemes nachádza, čo je priemyselný park Chemes. Z priestorového hľadiska preto trh, na ktorom pôsobí spoločnosť Chemes, úrad vymedzil územím priemyselného parku Chemes.
143. Jednotlivé distribučné siete plynu nie sú vzájomne zameniteľné, každý odberateľ plynu využíva distribučnú sieť, na území ktorej sa nachádza, preto distribučné siete plynu majú charakter prirodzeného monopolu a ceny za distribúciu sú z tohto dôvodu regulované ÚRSO-m. Na trhu distribúcie plynu v priemyselnom parku Chemes má preto spoločnosť Chemes dominantné (monopolné) postavenie – distribúciu plynu pre odberateľov nachádzajúcich sa v priemyselnom parku Chemes nemôže zabezpečovať žiadny iný subjekt a ceny za distribúciu plynu spoločnosti Chemes sú regulované ÚRSO-m.
144. Spoločnosť Chemes ďalej pôsobí ako dodávateľ plynu, kde dodávky plynu zahŕňajú predaj plynu končeným spotrebiteľom v priemyselnom parku Chemes. Z hľadiska spotrebiteľov plyn nie je zameniteľný s inými druhmi energie a preto úrad vymedzil trh, na ktorom pôsobí spoločnosť Chemes, z hľadiska tovarového ako trh dodávok plynu.
145. Z prípadového práva vyplýva, že trh dodávok plynu sa môže ešte deliť podľa kategórií spotrebiteľov, avšak v tomto prípade nebolo potrebné sa touto otázkou zaoberať, pretože bez ohľadu na to, či by úrad pristúpil k členeniu trhu dodávok plynu podľa kategórií odberateľov alebo nie, neovplyvnilo by to pozíciu spoločnosti Chemes na trhu, resp. trhoch dodávok plynu a ani posúdenie protisúťažnej praktiky.
146. Čo sa týka priestorovej dimenzie relevantného trhu dodávok plynu, z prípadového práva vyplýva, že priestorová dimenzia tohto trhu zvyčajne býva národná alebo minimálne regionálna, pretože trh dodávok plynu je trhom, na ktorom je konkurencia možná a po liberalizácii trhu s plynom sú všetci odberatelia plynu (vrátane domácností) oprávnení vybrať si dodávateľa plynu, pričom dodávatelia plynu pôsobia na národnej, alebo minimálne regionálnej úrovni. Spoločnostiam

pôsobiacim v priemyselnom parku Chemes však dodáva plyn výhradne spoločnosť Chemes, hoci tieto spoločnosti majú záujem, aby im plyn mohol dodávať aj iný dodávateľ. Avšak v dôsledku správania sa spoločnosti Chemes, v dôsledku ňou uplatňovaných zmluvných a iných opatrení, ktoré sú predmetom posudzovania v tomto správnom konaní, je spoločnosť Chemes jediným možným dodávateľom plynu v priemyselnom parku Chemes.

147. Takisto čo sa týka pozície spoločnosti Chemes na trhu dodávok plynu ide o trh, ktorý má potenciál byť trhom konkurenčným, kde by spoločnosti Chemes pri dodávkach plynu konkurovali aj iní dodávatelia. Avšak v dôsledku správania sa spoločnosti Chemes, v dôsledku ňou uplatňovaných zmluvných a iných opatrení, ktoré sú predmetom posudzovania v tomto správnom konaní, nie je odberateľom v priemyselnom parku Chemes umožnené odoberať plyn od iných dodávateľov a spoločnosť Chemes vystupuje ako jediný možný dodávateľ plynu v tomto priemyselnom parku.

6.4 Záver k relevantným trhom a dominantnému postaveniu

148. Spoločnosť Chemes, aj vzhľadom na vlastníctvo nehnuteľností v priemyselnom parku Chemes, je jediným možným poskytovateľom služieb správy priemyselného parku Chemes a zároveň jediným možným dodávateľom a distribútorom niektorých energií, preto na trhu prevádzkovania priemyselného parku Chemes a na trhoch výroby a rozvodu tepla, odberu kondenzátu, distribúcie elektrickej energie, výroby a dodávky demineralizovanej vody, výroby a dodávky dekarbonizovanej vody, výroby a dodávky zmäkčenej vody, dodávky pitnej vody, odvádzania odpadových vôd a distribúcií plynu má spoločnosť Chemes dominantné postavenie. Čo sa týka trhov maloobchodného predaja elektrickej energie, výroby a dodávky stlačeného vzduchu, výroby a dodávky chladu, výroby a dodávky dusíka a dodávky plynu - tieto trhy majú potenciál byť trhami konkurenčnými, avšak rôznymi zmluvnými a inými opatreniami voči svojim odberateľom, ktoré sú predmetom posudzovania v tomto správnom konaní, spoločnosť Chemes vytvorila taký stav, že je jediným možným dodávateľom týchto energií a spoločnosti pôsobiace v priemyselnom parku Chemes nemajú možnosť odoberať tieto energie od iných subjektov alebo si ich vyrábať samostatne.
149. Z informácií uvedených v kapitole 4 vyplýva, že spoločnosť NF historicky vznikla v priemyselnom parku Chemes a nemohla si tak vybrať priemyselný park, v ktorom bude pôsobiť. Ďalšie spoločnosti pôsobiace v priemyselnom parku Chemes si síce na začiatku mohli vybrať priemyselný park, v ktorom by pôsobili z viacerých parkov, avšak následne, po výbere priemyselného parku Chemes, vzhľadom na ich predmet činnosti a prípade aj naviazanosť na energetickú infraštruktúru priemyselného parku, služby spojené s prevádzkovaním priemyselného parku Chemes a dodávky a distribúcie energií v tomto priemyselnom parku už musia dané spoločnosti odoberať len od spoločnosti Chemes. Hlavne pre výrobné spoločnosti pôsobiace v priemyselnom parku Chemes nie je ľahké zmeniť miesto svojho pôsobenia, pretože ich výroba je alebo naviazaná na existujúcu infraštruktúru priemyselného parku, a/alebo premiestnenie výroby by bolo prevádzkovo, logisticky, časovo aj finančne

náročné, resp. až nemožné a spôsobilo by výpadky v produkcii, prípadne až straty trhov.

150. Napríklad ako uviedla spoločnosť NF, pre ňu nie je fakticky možné presunúť výrobu na iné miesto vzhľadom na veľkosť výrobných technológií a fyzickú zabudovanosť jej podstatnej časti priamo v budove nachádzajúcej sa v priemyselnom parku Chemes. Investície na premiestnenie by predstavovali milióny eur, čas na premiestnenie výroby by predstavoval niekoľko rokov a celý proces by bol veľmi komplikovaný aj po technickej stránke, nakoľko hlavná výrobná technológia sa rozprestiera cez jednotlivé poschodia budovy vysokej 25 metrov a je navzájom prepojená stovkami kilometrov rôznych rozvodov. Premiestnenie výroby by teda bolo časovo aj finančne náročné a znamenalo by v podstate stratu odbytových trhov⁴¹. Spoločnosť NF tiež odkúpila so svojho vlastníctva budovu v priemyselnom parku, ktorých následný predaj by bol podľa jej vyjadrenia problematický.
151. V podobnom duchu sa vyjadrili aj iní odberatelia energií v priemyselných parkoch (výrobné spoločnosti). Napr. ďalší z odberateľov⁴² má taktiež odkúpené budovy aj niektoré pozemky v priemyselnom parku Chemes a vyjadril sa, že by nebol schopný tieto nehnuteľnosti v prípade odchodu z tohto parku predať. Ako ďalej tento odberateľ uviedol, premiestnenie výroby by malo za následok množstvo problémov (výpadky vo výrobe, zvýšené náklady a pod.), otázkou by bola investícia do nových priestorov a pozemkov, čo by mohlo znamenať stratu trhových podielov.
152. Podobne sa vyjadrili aj ďalší odberatelia⁴³, ktorých výroba je tiež naviazaná na existujúcu energetickú infraštruktúru nachádzajúcu sa v priemyselnom parku Chemes.
153. Z uvedeného vyplýva, že výrobné spoločnosti v súčasnosti pôsobiace v priemyselnom parku Chemes nemôžu ľahko zmeniť miesto pôsobenia. Tieto spoločnosti z priemyselného parku Chemes neodišli aj napriek skutočnosti, že spoločnosť Chemes od roku 2017 v nezanedbateľnej miere zvyšovala ceny

⁴¹ Podľa vyjadrenia spoločnosti NF si táto v roku 2020 nechala spracovať orientačné rámcové vyčíslenie nákladov na prípadné presťahovanie svojej prevádzky z priemyselného parku Chemes. Tieto náklady predstavovali približne 70 mil. eur (bez zahrnutia nákladov na kúpu/prenájom pozemkov). Zároveň realizácia jednotlivých krokov potrebných na presťahovanie by si vyžiadala čas celkom 4,5 roka. Ako ďalej uviedla spoločnosť NF, aj v prípade, pokiaľ by svoju prevádzku sťahovala postupne, prerušila by vždy len časť svojej výrobných činností a sťahovala len časť technológií (a zostávajúcu neprerušujúcu časť výroby by ešte vykonávala v areáli priemyselného parku Chemes), zmena miesta výroby by si vyžadovala novú homologizáciu výrobkov, pričom tento proces trvá cca. od 6 mesiacov do 2 rokov - teda i postupné sťahovanie prevádzky by malo za následok výpadky v jednotlivých častiach výrobných činností, ktoré by trvali vždy minimálne dva roky (minimálny odhadovaný čas potrebný na presun časti technológií, jej montáž, opätovné spustenie, homologizácia výrobkov a súvisiace kroky). Ako sa ďalej vyjadrila spoločnosť NF, svoje výrobky dodáva najmä v sektore automotive, v ktorom sú podmienky dodávok mimoriadne prísne a vyžaduje sa o. i. včasná a stabilná dodávka; prerušenie dodávok na najmenej dva roky by preto malo za následok stratu zákazníkov. Prerušenie výroby takisto znamená stratu výnosov na financovanie činnosti spoločnosti, čo by malo dopad na plnenie kritérií financujúcich bánk, záväzkov a pod., teda podľa vyjadrenia spoločnosti NF by akýkoľvek pokus o presun prevádzky mimo areálu priemyselného parku Chemes v praxi viedol k vyhláseniu konkurzu na majetok spoločnosti NF.

⁴² Poradové číslo záznamu 97.

⁴³ Poradové číslo záznamu 17 a 18.

dodávaných energií, voči čomu odberatelia aj namietali (bližšie k tomuto v kapitole 7.2.2), čo tiež potvrdzuje ich naviazanosť na priemyselný park Chemes a nemožnosť ľahko zmeniť miesto ich pôsobenia a podporuje závery úradu o dominantnom postavení spoločnosti Chemes na úradom zadefinovaných relevantných trhoch.

154. Spoločnosti, ktoré svojim predmetom činnosti neboli výrobné, a teda nebola pre nich až tak dôležitá dodávka energií, z priemyselného parku odišli, resp. im dala výpoveď samotná spoločnosť Chemes. Z informácií zistených úradom vyplýva, že za posledných 5 rokov odišlo z priemyselného parku Chemes 11 spoločností, z čoho 5 spoločností ukončilo svoju činnosť (sú napr. v likvidácii), resp. nie je možné o nich zistiť žiadne informácie. Zo 6 ďalších spoločností išlo o dve finančné spoločnosti, ďalšia spoločnosť uviedla⁴⁴, že mala v priemyselnom parku prenajaté len kancelárske priestory a firmy, ktoré nemali prenajaté výrobné priestory, museli park opustiť, z rovnakých dôvodov odišla z priemyselného parku aj ďalšia spoločnosť.⁴⁵ Ďalšia spoločnosť⁴⁶, ktorej predmetom činnosti bola stavebná činnosť, uviedla ako dôvod svojho odchodu získanie výhodnejších priestorov. Posledná zo spoločností,⁴⁷ ktorá z priemyselného parku odišla v roku 2020 uviedla, že „*Spoločnosť CHEMES, a.s. v obrovskej miere komplikovala pôsobenie našej spoločnosti v PP Chemes, a z toho dôvodu sme dňa 13.03.2020 zaslali výpovede zmlúv a svoje pôsobenie sme presunuli mimo priemyselný park.*“ Na druhej strane, za posledných 5 rokov do priemyselného parku Chemes prišlo 10 spoločností, z toho ale 9 spoločností patrí do ekonomickej/podnikateľskej skupiny okolo spoločnosti Chemes a posledná spoločnosť má len niekoľkotisícový ročný obrat.
155. Svojej silnej pozície v oblasti energetiky voči spoločnostiam pôsobiacim v priemyselnom parku Chemes si je spoločnosť Chemes vedomá, napr. vo Výročnej správe spoločnosti Chemes za rok 2017 sa uvádza „...*Chemes, a.s. má v parku dominantné postavenie ako výrobca a dodávateľ všetkých druhov energií pre firmy pôsobiace v priemyselných parkoch Chemes a Guttmanovo.*“ Rovnako si je spoločnosť Chemes vedomá „uzavretosti“ svojho priemyselného parku voči novej konkurencii.⁴⁸
156. V rámci prešetrovania spoločnosť Chemes namietala voči tomu, že by mala dominantné postavenie, a to najmä z toho dôvodu, že pri svojom rozhodovaní musí brať do úvahy kroky a reakcie spoločnosti NF, keďže je na tejto spoločnosti existenčne závislá - podľa spoločnosti Chemes, ak by spoločnosť NF prestala odoberať energie a médiá, spoločnosť Chemes by s najväčšou pravdepodobnosťou musela ukončiť podnikateľskú činnosť. Spoločnosť Chemes navyše tvrdí, že dominantné postavenie nemá aj z dôvodu, že spoločnosť NF ceny, ktoré spoločnosť Chemes vyžaduje neplatí a nemá ani uzatvorené zmluvy o dodávkach energií, ktoré by riešili ceny energií. Obdobné námietky vzniesla spoločnosť Chemes aj vo Vyjadrení k Výzve, kde uviedla, že spoločnosť NF

⁴⁴ Poradové číslo záznamu 95.

⁴⁵ Poradové číslo záznamu 114.

⁴⁶ Poradové číslo záznamu 94.

⁴⁷ Poradové číslo záznamu 109.

⁴⁸ Výročná správa spoločnosti Chemes na rok 2019: „*Možno niekto nám môže závidieť, že podnikanie v priemyselnom parku je jednoduchšie, ako keď sa podniká v otvorenom prostredí...*“

disponuje takou ekonomickou silou, ktorá neumožňuje spoločnosti Chemes správať sa samostatne, okrem iného aj z dôvodu, že je významným odberateľom energií od spoločnosti Chemes.

157. Námietky spoločnosti Chemes v podstate poukazujú na to, že spoločnosť NF má, podľa názoru spoločnosti Chemes, vysokú vyjednávaciu kúpnu silu, ktorá obmedzuje spoločnosť Chemes správať sa v značnej miere nezávisle, a preto teda spoločnosť Chemes nemôže mať dominantné postavenie.
158. Vysoká vyjednávacía sila je jedným z faktorov, ktorý sa hodnotí v rámci posudzovania dominantného postavenia. Podľa Usmernenie Komisie k čl. 82 „*Pojem dominancia bol v rámci práva ES vymedzený ako hospodársky silné postavenie, ktoré podniku dovoľuje brániť v účinnej hospodárskej súťaži na relevantnom trhu tým, že mu **umožňuje správať sa v značnom rozsahu nezávisle od svojich konkurentov, odberateľov a v konečnom dôsledku od spotrebiteľov.** Táto nezávislosť súvisí s mierou konkurenčného tlaku vyvíjaného na daný podnik. Dominancia na trhu teda poukazuje na to, že tento tlak nie je dostatočne účinný, a teda že daný podnik má počas určitej doby značnú trhovú silu. To znamená, že podnik pri rozhodovaní neberie do úvahy možné kroky a reakcie konkurentov, odberateľov a v konečnom dôsledku spotrebiteľov⁴⁹. Komisia môže dospieť k záveru, že na trhu chýba konkurenčný tlak aj vtedy, keď na ňom skutočná alebo potenciálna hospodárska súťaž do určitej miery existuje. Dominantné postavenie vzniká vo všeobecnosti kombináciou niektorých faktorov, ktoré – posudzované samostatne – nemusia byť rozhodujúce. ... **Pri zisťovaní existencie dominancie sa bude zohľadňovať konkurenčná štruktúra trhu a najmä tieto faktory:***
- *obmedzenia na základe jestvujúcich dodávok od existujúcich konkurentov a ich postavenia na trhu (postavenie dominantného podniku a jeho konkurentov na trhu),*
 - *obmedzenia na základe reálnej možnosti budúcej expanzie existujúcich konkurentov alebo vstupu potenciálnych konkurentov na trh (expanzia a vstup na trh),*
 - ***obmedzenia na základe vyjednávacej sily odberateľov (vyrovnávacía kúpna sila).***⁵⁰
159. Postup, ako vyhodnocovať vyjednávaciu silu odberateľov, je upravený v Usmernení Komisie k čl. 82. Podľa bodu 18 tohto Usmernenia „*Konkurenčný tlak môžu vyvíjať nielen existujúci alebo potenciálni konkurenti, ale aj odberatelia. Dokonca ani podnik s vysokým podielom na trhu nemusí byť schopný konať v značnom rozsahu nezávisle od odberateľov so značnou vyjednávacou silou. Takáto vyrovnávacía kúpna sila môže vychádzať z veľkosti odberateľov alebo ich obchodného významu pre daný podnik **a ich schopnosti rýchlo prejsť ku konkurujúcim dodávateľom, podporiť vstup nového subjektu na trh alebo sa vertikálne integrovať a presvedčivo hroziť, že tak urobia.** Ak je vyrovnávacía sila dostatočne veľká, môže zamedziť alebo prekaziť pokus podniku zvýšiť ceny za účelom dosiahnutia zisku. **Kúpna sila sa však nemusí považovať za dostatočne účinné obmedzenie, ak zabezpečuje ochranu pred***

⁴⁹ Znenie v angličtine: *This means that the undertaking's decisions are largely insensitive to the actions and reactions of competitors, customers, and, ultimately, consumers.*

⁵⁰ Usmernenie Komisie k čl. 82, body 10 a 12.

trhovou silou dominantného podniku iba určitému alebo obmedzenému segmentu odberateľov.“

160. Obdobne je vyjednávací kúpna sila upravená aj v Usmernení Komisie na posudzovanie horizontálnych fúzií podľa nariadenia Rady o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (ďalej len „Usmernenie na posudzovanie fúzií“), podľa ktorého „...nielen konkurenti, ale aj zákazníci môžu vyvíjať na dodávateľa konkurenčný tlak. Ani spoločnosti s veľmi vysokým podielom na trhu nemusia byť po fúzii v pozícii, z ktorej by mohli významným spôsobom obmedziť hospodársku súťaž najmä tým, že by v značnej miere konali nezávisle od ich zákazníkov, ak títo disponujú vyrovňavacou odberateľskou silou. ... **Jedným zo zdrojov vyrovnávacej odberateľskej sily je možnosť zákazníka, vierohodne a v primeranom čase, pohroziť odchodom k inému dodávateľovi v prípade, že by sa pôvodný dodávateľ rozhodol zvýšiť ceny alebo inak zhoršiť kvalitu, alebo podmienky dodania.** Takýto prípad by nastal, ak by odberateľ mohol okamžite zmeniť dodávateľa, vysloviť vierohodnú hrozbu vertikálneho začlenenia sa do trhu smerom hore alebo finančne podporovať rast alebo vstup smerom hore napríklad tým, že potenciálneho účastníka trhu presvedčí, aby vstúpil na trh tým, že mu prisľúbi veľké objednávky. ... Odberateľ môže uplatniť svoju vyrovnávaciu odberateľskú silu tak, že odmietne od dodávateľa nakupovať iné výrobky alebo bude v prípade tovaru dlhodobej spotreby odkladať nákup. ... Ak je len určitá časť zákazníkov s osobitou vyjednávacou silou chránená pred značným zvýšením cien alebo zhoršenými podmienkami po fúzii, vyrovnávaciu odberateľskú silu nemožno uznať za dostatočnú na vyrovnanie nepriaznivých dopadov fúzie.“⁵¹
161. Ako vyplýva z Usmernenia Komisie k čl. 82 a Usmernenia na posudzovanie fúzií, odberateľ môže byť schopný v dôsledku svojej vysokej vyjednávacíj sily zabrániť správať sa svojmu dodávateľovi s vysokým trhovým podielom nezávisle – a to v tých prípadoch, ak je schopný prejsť ku konkurujúcim dodávateľom, podporiť vstup nového subjektu (dodávateľa) na trh, vertikálne sa integrovať (t.j. začať si vyrábať nakupovaný tovar samostatne) alebo odmietať od dodávateľa nakupovať iné výrobky, resp. dlhodobo odkladať nákup. Ako sa ďalej uvádza v Usmernení Komisie k čl. 82 a Usmernení na posudzovanie fúzií, kúpna sila nemusí byť dostatočne účinným obmedzením podnikateľa s vysokým podielom na trhu, ak zabezpečuje ochranu pred trhovou silou dominantu iba obmedzenému segmentu odberateľov.
162. Spoločnosť NF je najväčším odberateľom energií spoločnosti Chemes. Počas úradom sledovaného obdobia spoločnosť Chemes postupne v nezanedbateľnej miere zvyšovala ceny energií (pozri kapitola 7.2.2), avšak počas celého úradom sledovaného obdobia spoločnosť NF odoberala všetky energie od spoločnosti Chemes – nevyrábala si ich samostatne ani ich neodoberala od alternatívnych dodávateľov, napriek tomu, že o to mala záujem. Spoločnosť Chemes svojim správaním dlhodobo úspešne bránila spoločnosti NF odoberať energie od konkurenčných dodávateľov alebo sa vertikálne integrovať, t. j. začať si vyrábať energie samostatne (detaily tohto správania sú popísané v kapitole 7.2.1 a 7.2.2). Náznať určitej zmeny v tejto stratégii nastal v polovici roka 2020, kde v Zmluve 1/2020 uzatvorenej medzi spoločnosťami Chemes a NF bol upravený základný

⁵¹ Usmernenie na posudzovanie fúzií, body 64, 65 a 67.

rámec procesu osamostatňovania sa spoločnosti NF vo výrobe a dodávkach neregulovaných energií, avšak do vydania rozhodnutia k reálnemu osamostatneniu sa spoločnosti NF vo výrobe a dodávkach predmetných energií nedošlo. Medzi spoločnosťami Chemes a NF prebehli určité rokovania týkajúce sa osamostatnenia sa od dodávok chladu, stlačeného vzduchu a dusíka, pričom v rámci rokovaní spoločnosť Chemes požadovala od spoločnosti NF za možnosť osamostatnenia sa pri uvedených energiách odplatu vo výške niekoľko mil. EUR. Spoločnosť NF vyžadovanie takejto odplaty považuje za neoprávnené. Navyše, Zmluva 1/2020 bola uzatvorená len medzi spoločnosťami Chemes a NF a netýka sa ostatných spoločností v priemyselnom parku. Okrem spoločnosti NF spoločnosť Chemes ponúkla možnosť osamostatniť sa v dodávkach energií len jednému ďalšiemu odberateľovi, aj to len pri jednej energii a za odplatu, ktorú daný odberateľ považuje za neprimeranú, a k reálnemu osamostatneniu sa vo výrobe a dodávkach energií ani v tomto prípade nedošlo. Spoločnosť Chemes teda možnosť osamostatniť sa v odberoch energií podmieňuje poplatkom, ktorý odberatelia považujú za neodôvodnený a neprimeraný.

163. Na základe uvedeného nie je možné skonštatovať, že spoločnosť NF má takú vyjednávaciu silu, ktorá by znemožňovala spoločnosti Chemes konať nezávisle od svojich odberateľov - spoločnosti NF sa napriek jej snahám nepodarilo prejsť k inému dodávateľovi energií alebo začať si energie vyrábať samostatne, prípadne zabrániť nárastu cien energií pre všetkých odberateľov v priemyselnom parku Chemes.
164. Čo sa týka ďalších námietok spoločnosti Chemes, je pravdou, že spoločnosť NF neustále sa zvyšujúce ceny energií neplatila, avšak z toho dôvodu, že spoločnosť Chemes hrozila spoločnosti NF odpojením od energií a súd preto v každom roku obdobia 2017 - 2020 vydal neodkladné opatrenia, ktorými podnikateľovi Chemes uložil povinnosť zabezpečiť pre spoločnosť NF nerušenú a priebežnú dodávku jednotlivých energií a médií v množstvách uvedených v predbežnom opatrení a podnikateľovi NF bola uložená povinnosť uhrádzať za dodávku energií a médií týždenné zálohové predplatby v stanovenej výške. Spoločnosť NF teda za dodávky energií platila zálohové predplatby stanovené neodkladnými opatreniami súdu, ktoré boli nižšie ako by boli platby za energie určené na základe cien požadovaných spoločnosťou Chemes. Neodkladné opatrenie však nemožno považovať za štandardný trhový stav, ale skôr núdzové, krajné riešenie situácie, ktorého cieľom bolo zabrániť nezvratným zmenám (t.j. aby spoločnosť NF nebola vylúčená z trhu) a takýto spôsob „súdnej ochrany“ nemožno považovať za prejav vyjednávacjej sily.
165. Tvrdenie spoločnosti Chemes, že je existenčne závislá na spoločnosti NF a ak by táto prestala odoberať energie a médiá, spoločnosť Chemes by s najväčšou pravdepodobnosťou musela ukončiť podnikateľskú činnosť, je v rozpore s reálnymi krokmi spoločnosti Chemes - spoločnosť Chemes opakovane krátkodobo prerušila dodávky energií spoločnosti NF (k tomuto bližšie v bode 5 a 246). Navyše uvedené tvrdenie spoločnosti Chemes nie je možné považovať za správne – spoločnosti Chemes musí byť zrejmé, že spoločnosť NF nemôže prestať odoberať energie a médiá od spoločnosti Chemes, pretože potom by musela zastaviť svoju výrobnú činnosť, keďže odoberať energie a médiá od iných dodávateľov alebo si ich vyrábať samostatne spoločnosť Chemes spoločnosti NF

neumožňuje. Navyše, niektoré energie a médiá ako napr. teplo musí spoločnosť NF odoberať len od spoločnosti Chemes, nakoľko tu neexistujú alternatívne spôsoby dodávok.

6.5 Námietky účastníka konania k relevantným trhom

166. Vo Vyjadrení k Výzve (kapitole *Relevantný trh*, str. 17 – 26 Vyjadrenia k Výzve) spoločnosť Chemes namietala nesprávne definovanie relevantného trhu prevádzkovania priemyselného parku, pričom tvrdí, že

- i. „... snaha o vymedzenie relevantných trhov zo strany spoločnosti Nexis v Podnete je tendenčná, bez reflektovania základných parametrov súťažnej analýzy ako aj ekonomického kontextu prípadu, čo PMÚ nekriticky jedna v jednom prebral“,
- ii. súčasný stav spisu neobsahuje žiadne analýzy ani relevantné informácie, ktoré by mohli viesť k akémukoľvek záveru ohľadom relevantných trhov, na ktorých je aktívna spoločnosť Chemes,
- iii. priemyselné parky sú navzájom zameniteľné, existuje medzi nimi konkurenčný tlak keď medzi sebou bojujú o podnikateľov a priemyselnému parku Chemes konkurujú minimálne priemyselné parky v SR, časti Maďarska a Poľska, priestorový relevantný trh je teda širší ako ho zadefinoval úrad; v prípade prijatia záverov úradu by platilo, že „podnikateľ/nájomca sa vstupom do priemyselného parku ocitne v područí dominantného správcu/prenajímateľa“ a
- iv. koncepcia vnímania trhu prevádzkovania priemyselného parku úradom je mylná, pretože zo spisu vyplýva, že spoločnosť Chemes poskytuje v priemyselnom parku aj ďalšie služby ako stravovanie, archívne služby, poskytovanie internetu, atď. – výpočet relevantných trhov definovaných úradom je preto nekompletný a povrchný a úrad sa zameriaval len na tie dodávky energií, ktoré mu podsunula spoločnosť NF.

167. Čo sa týka prvej a druhej námietky, tvrdenie, že úrad nekriticky prebral definície relevantných trhov z podnetu spoločnosti NF a spis neobsahuje informácie o relevantných trhoch, nezodpovedá skutočnosti. Ako je zrejmé z podnetu,⁵² spoločnosť NF navrhovala iné definície trhov, k akým nakoniec dospel úrad po vlastnej analýze - spoločnosť NF bola toho názoru, že existuje relevantný trh správy priemyselného parku, relevantný trh manažmentu energií na území priemyselného parku a relevantný trh dodávok energií. Na druhej strane, úrad zadefinoval 15 relevantných trhov, a to trh správy priemyselného parku a 14 trhov týkajúcich sa distribúcie a dodávok jednotlivých energií. K definíciám relevantných trhov úrad dospel po vlastnej analýze, vychádzajúc z informácií v spise, ako aj z rôznych hodnoverných verejne dostupných informácií (viacero trhov v oblasti energetiky je regulovaných a existujú k nim verejne dostupné rozhodnutia alebo povolenia vydané ÚRSO-m).

168. Čo sa týka tretej námietky, úrad si je vedomý skutočnosti, že relevantný trh správy priemyselného parku Chemes je zadefinovaný úzko, avšak v tomto prípade ide

⁵² Poradové číslo záznamu 1.

o špecifickú situáciu tzv. aftermarkets (resp. sekundárnych tovarov), kedy je takáto úzka definícia trhu možná. Sekundárne tovary sú trhy tovarov alebo služieb potrebných pre fungovanie iných, zvyčajne dlhodobo sa používajúcich tovarov, tzv. primárnych tovarov (primárnym tovarom je napr. auto, ku ktorému sekundárne tovary môžu byť servisné služby alebo náhradné diely). V prípadoch sekundárnych tovarov môžu nastať situácie, že ak si už spotrebiteľ vybral určitý primárny produkt, je obmedzený vo výbere sekundárneho tovaru, teda už si môže vybrať len určité náhradné diely alebo služby kompatibilné s primárnym výrobkom. V takomto prípade, ak navyše nie je možné bez významných nákladov zmeniť primárny produkt, je spotrebiteľ „locked-in“, teda naviazaný, resp. závislý na dodávkach len určitého sekundárneho tovaru, zvyčajne od určitého špecifického výrobcu. V takýchto prípadoch je možné definovať veľmi úzke relevantné trhy, pri ktorých je aj napr. dodávateľ určitej konkrétnej značky náhradného dielu dominantnom.

169. O obdobnú situáciu ide v tomto prípade. Záujemca o pôsobenie v priemyselnom parku si síce na začiatku môže vybrať priemyselný park, v ktorom bude pôsobiť z viacerých priemyselných parkov (primárny trh), ale následne, po výbere priemyselného parku, sekundárne služby (t.j. služby spojené s prevádzkovaním priemyselného parku) už musí odoberať len od tých spoločností, ktoré ich v danom priemyselnom parku ponúkajú. V prípadoch, ak by teoretické zvýšenie cien sekundárnych tovarov bolo ziskové,⁵³ poskytovanie týchto sekundárnych tovarov predstavuje samostatný relevantný trh. Uvedená situácia nastala aj v tomto prípade. Na začiatku si síce podnikatelia mohli vybrať priemyselný park, kde budú pôsobiť, ale následne pre niektoré firmy pôsobiace v priemyselnom parku Chemes už nie je ľahké zmeniť miesto svojho pôsobenia, najmä ak ich výroba je naviazaná na existujúcu infraštruktúru a premiestnenie výroby by bolo časovo aj finančne náročné a spôsobilo by výpadky prípadne až straty trhov (bližšie k tomuto v kapitole 6.4 alebo 7.2.4), preto určité primerané a stále zvýšenie cien sekundárnych služieb nevedie dostatočné množstvo firiem v priemyselnom parku Chemes k tomu, aby zmenili sídlo. (K uvedeným záverom úrad dospel po analýze konkrétnej situácie v priemyselnom parku Chemes a závery tu uvedené nemožno automaticky aplikovať na iné priemyselné parky.)
170. V tejto súvislosti úrad poukazuje napr. na rozsudok Všeobecného súdu T-427/08 Confédération européenne des associations d'horlogers-réparateurs (CEAHR). Ide o prípad týkajúci sa luxusných švajčiarskych hodínok (v cene nad 1 000 eur), kde Komisia najskôr v rozhodnutí, v ktorom odmietla podnet,⁵⁴ dospela k záveru, že trhy záručného a pozáručného servisu luxusných hodínok nie sú nezávislými relevantnými trhami, ale majú sa posudzovať spoločne s primárnym trhom, teda s trhom predaja luxusných/prestížnych hodínok, ktorý je veľmi konkurenčný, a preto neexistuje nijaké dominantné postavenie v oblasti záručného a pozáručného servisu týchto hodínok. Komisia takisto vo svojom rozhodnutí tvrdila, že spotrebiteľ si môže slobodne vybrať iné luxusné hodinky iného výrobcu bez vynaloženia výnimočných nákladov (teda môže ľahko zmeniť primárny produkt) a tak sa vyhnúť problémom alebo vysokým cenám na sekundárnom trhu (trhu záručného a pozáručného servisu).

⁵³ Vid napr. Oznámenie Komisie k definícii relevantnému trhu (bod 56) alebo rozsudok Všeobecného súdu T-427/08 Confédération européenne des associations d'horlogers-réparateurs (CEAHR).

⁵⁴ Prípád COMP/E-1/39097/Independent Watch Repairers

171. Všeobecný súd uvedenú argumentáciu odmietol a vo svojom rozsudku uviedol, že „...Komisia ... nepreukázala, že spotrebitelia, ktorí už majú luxusné alebo prestížne hodiny, si skutočne môžu zvoliť iný primárny výrobok, aby sa vyhli zvýšeniu ceny náhradných dielov. Dôkazy predložené Komisiou poukazujú **len čisto teoretickú možnosť prechodu na iný primárny výrobok, čo na účely definovania relevantného trhu nie je dostačujúce.** ... Z judikatúry ... vyplýva, že na to, aby sa primárny trh a trhy záručného a pozáručného servisu mohli posudzovať spoločne, prípadne ako jeden zjednotený trh alebo trh systému, je potrebné ... dokázať, že v prípade mierneho zvýšenia ceny výrobkov alebo služieb patriacich na trhy záručného alebo pozáručného servisu by dostatočný počet spotrebiteľov uprednostnil iné primárne výrobky, a preto by takéto zvýšenie neprinieslo zisk. ... Inak povedané, ... **na to, aby sa primárny trh a trhy záručného a pozáručného servisu posudzovali ako jeden trh, nestačí iba skutočnosť, že spotrebiteľ má možnosť si zvoliť si medzi mnohými existujúcimi značkami primárneho výrobku, ak nie je dokázané, že uvedená voľba závisí najmä od podmienok hospodárskej súťaže na sekundárnom trhu.** ... Komisia nepreukázala, že mierne zvýšenie ceny náhradných dielov určitým výrobcom malo za následok presun dopytu na výrobky iných výrobcov, a preto by uvedené zvýšenie neprinieslo zisk. Dopustila sa teda zjavne nesprávneho posúdenia, keď tieto výrobky posudzovala spoločne ako súčasti jedného trhu.“
172. Komisia potom následne svoje rozhodnutie korigovala a zadefinovala trh predaja luxusných hodínok s priestorovou dimenziou na európskej úrovni a zároveň v rozhodnutí uviedla, že existuje viacero trhov týkajúcich sa záručných a pozáručných služieb (každý z nich zodpovedá určitej značke luxusných hodínok) a z geografického hľadiska majú lokálnu dimenziu kvôli potrebe blízkosti opravára k zákazníkovi – takže v konečnom dôsledku pri záručných a pozáručných službách pre luxusné hodinky existuje veľké množstvo veľmi úzkych relevantných trhov - ide o samostatné tovarové trhy pre každú značku hodínok, ktoré navyše majú len úzku lokálnu priestorovú dimenziu.
173. Z dôvodov uvedených vyššie je zavádzajúca aj opakujúca sa argumentácia účastníka konania poukazujúca na absurdnosť definície relevantného trhu správy priemyselného parku na príklade obchodných centier a prevádzok v nich (v zmysle že každé obchodné centrum má dominantné postavenie voči každej prevádzke). Pri obchodných prevádzkach sa dá predpokladať oveľa ľahší, flexibilnejší a lacnejší presun obchodnej prevádzky z jedného obchodného centra do druhého, čo ale nemusí platiť pri výrobných podnikoch v priemyselných parkoch naviazaných na energetickú infraštruktúru daného priemyselného parku – tu je presun z jedného priemyselného parku do druhého oveľa drahší, komplikovanejší a časovo náročnejší. Z tohto dôvodu ide o dve odlišné veci, ktoré nie je možné porovnávať a pri priemyselných parkoch v niektorých špecifických situáciách skutočne môže dôjsť k situácii, ako to popísal účastník konania, že „podnikateľ/nájomca sa vstupom do priemyselného parku ocitne v podruží dominantného správcu/prenajímateľa“.
174. Čo sa týka štvrtej námietky, že sa úrad zameriaval len na tie dodávky energií, ktoré mu podsunula spoločnosť NF a nezaoberal sa aj ďalšími trhmi/službami ako stravovanie, parkovanie a pod. úrad uvádza, že zo spisu je zrejmé, že spoločnosť

NF navrhovala iné definície trhov, k akým nakoniec dospel úrad po vlastnej analýze - spoločnosť NF bola toho názoru, že existuje relevantný trh správy priemyselného parku, relevantný trh manažmentu energií na území priemyselného parku a relevantný trh dodávok energií, úrad však zdefinoval 15 iných relevantných trhov. Takisto z podnetu je zrejmé, že spoločnosť NF žiadala riešiť problémy v oblasti stravovania, parkovania, púšťania dodávateľov do priemyselného parku a pod., čím sa úrad v rozhodnutí nezaoberal.

175. Zároveň úrad dodáva, že nie je povinný definovať všetky trhy, na ktorých pôsobí spoločnosť v dominantnom postavení, toto sa ani štandardne nerobí ani na úrovni národných súťažných autorít, ani na úrovni Komisie. V prípadoch zneužívania dominantného postavenia sa definujú len tie trhy, ktoré sú pre posúdenie prípadu potrebné a nie všetky trhy, na ktorých spoločnosť v dominantnom postavení pôsobí. Úradu je zrejmé, že spoločnosť Chemes poskytuje aj iné služby, ktoré by mohli predstavovať samostatné trhy, toto bolo uvedené aj vo Výzve a je to uvedené aj v poznámke pod čiarou č. 30 tohto rozhodnutia, kde je zároveň aj uvedené, že keďže poskytovanie týchto služieb nie je posudzované v tomto správnom konaní, nebolo potrebné definovať v tejto oblasti relevantné trhy.
176. K pripomienke spoločnosti Chemes v bode 84 Vyjadrenia k Výzve („*Tvrdenie PMÚ, že nie je v zásade pravidlom, aby boli energie vyrábané alebo prevádzkované správcom priemyselného parku nie je nijako potvrdené alebo štatisticky preukázané.*“) úrad uvádza, že nie je pravdivé – úrad sa v uvedenom zmysle nevyjadroval ani vo Výzve ani v rozhodnutí, úrad v rozhodnutí posudzuje len konkrétnu situáciu týkajúcu sa priemyselného parku Chemes.
177. Ako vyplýva z Vyjadrenia k Výzve (bod 95), k relevantným trhom v oblasti energetiky zdefinovaným úradom, účastník konania nemal potrebu sa vyjadriť.

6.6 Námietky účastníka konania k dominantnému postaveniu

178. Vo Vyjadrení k Výzve (kapitole *Dominantné postavenie*, str. 26 – 44 Vyjadrenia k Výzve) účastník konania namieta, že spoločnosť Chemes nemá dominantné postavenie, a to z viacerých dôvodov. Po prvé, podľa účastníka konania úrad príliš úzko vymedzil relevantný trh, na ktorom pôsobí Chemes - relevantný trh mal byť širší a tým pádom by mala spoločnosť Chemes na relevantnom trhu nižší trhový podiel. Po druhé, podľa spoločnosti Chemes spoločnosť NF disponuje vysokou ekonomickou silou, ktorá neumožňuje spoločnosti Chemes správať sa samostatne.
179. K námietkam týkajúcim sa správnej definície relevantného trhu sa úrad vyjadril v kapitole 6.5 tohto rozhodnutia.
180. Čo sa týka vyjednávacej sily spoločnosti NF, úrad vyjednávaciu silu spoločnosti NF vyhodnotil v bodoch 155 - 165 tohto rozhodnutia, a to podľa kritérií uvedených v Usmernení Komisie k čl. 82. Zároveň k uvedenej námietke úrad dodáva, že spoločnosť NF môže byť rozhodujúcim odberateľom spoločnosti Chemes, ale pokiaľ pre ňu nie je možné opustiť priemyselný park Chemes, začať si vyrábať energie samostatne, odoberať ich od alternatívnych dodávateľov alebo vedome

odložiť svoju spotrebu, nie je vôbec zrejmé, v čom by jej vysoká vyjednávací sila v rámci odberu energií mala spočívať. Uvedené je v súlade aj s materiálom ICN, na ktorý sa účastník konania odvoláva v bode 119 Vyjadrenia k Výzve, podľa ktorého ak odberateľ odoberá významný objem produkcie dodávateľa a dodávateľ má len slabé alternatívy, potom odberateľove odmietnutie nakupovať bude mať disciplinujúci efekt na dodávateľa – spoločnosť NF je v situácii, že si nemôže dovoliť odmietnuť nakupovať energie od spoločnosti Chemes, pretože si nemôže začať vyrábať energie samostatne, odoberať ich od alternatívnych dodávateľov alebo vedome odložiť svoju spotrebu – v takejto situácii teda nie je možné hovoriť o vykonávaní disciplinujúceho efektu na dodávateľa. Uvedené dokazuje aj situácia, ktorá nastala v roku 2020, kedy spoločnosť Chemes prestala spoločnosti NF dodávať energie – spoločnosť NF nemala odkiaľ získavať energie a musela zastaviť výrobu.

181. Ako ďalší dôkaz z nezávislého konania spoločnosti NF spoločnosť Chemes uvádza „svojvoľné znižovanie množstva odberov energií počas roka“, čo spoločnosť Chemes vníma ako problém pri plánovaní výroby energií, ktorú je potrebné plánovať minimálne rok vopred a čo má potom vplyv na úhradu jej fixných nákladov. K uvedenej námietke úrad uvádza, že k znižovaniu odberov zo strany spoločnosti NF nedochádza na základe „svojvoľnosti“, teda napr. vedomého odkladania spotreby, ale ide skôr o reakciu na trhové podmienky a dopyt po jej výrobkoch, od čoho sa následne odvíja aj dopyt po energiách. K uvedenej problematike neodoberateľ energií úrad dodáva, že v rozhodnutí neriešil a neposudzoval ako protisúťažné klauzuly týkajúce sa záväzkov minimálnych odberov a sankcie za nedodržanie týchto minimálnych odberov.
182. Ďalej spoločnosť Chemes uvádza, že ak pre spoločnosť NF bola situácia v priemyselnom parku Chemes taká zlá, ako je opísaná v rozhodnutí, riešením by bolo opustenie priemyselného parku Chemes a prenesenie prevádzky inam. Ako ďalej uvádza spoločnosť Chemes, spoločnosť NF už raz časť svojej výroby preniesla mimo priemyselného parku Chemes, do Lotyšska, a v odchode z priemyselného parku jej nebráni ani vlastníctvo budov, nakoľko spoločnosť Chemes jej už niekoľkokrát dala ponuku na odkúpenie budov.
183. Vyhodnotenie, ako komplikované je nielen pre spoločnosť NF, ale aj pre ostatné výrobné spoločnosti pôsobiace v priemyselnom parku Chemes zmeniť priemyselný park, je uvedené v bodoch 148 - 154 tohto rozhodnutia. Ako vyplýva z uvedeného, z priemyselného parku odišli spoločnosti, ktorých predmetom nebola výrobná činnosť a ktoré teda pomerne ľahko mohli zmeniť miesto pôsobenia. Niektorým z týchto spoločností dala výpoveď aj spoločnosť Chemes. V priemyselnom parku tak ostali výrobné spoločnosti, pre ktoré je problematické zmeniť miesto pôsobenia z dôvodov uvedených v bodoch 148 - 154 tohto rozhodnutia. Uvedenú skutočnosť priznáva aj spoločnosť Chemes, ktorá vo Vyjadrení k Výzve uvádza, že je pravdou, že pre spoločnosť NF *„by prenesenie prevádzky malo za následok určité finančné náklady, pravdepodobne nie malého rozsahu...“*. K uvedenej námietke zároveň úrad dodáva, že čisto teoretická možnosť zmeny primárneho produktu (teda v tomto prípade zmeny priemyselného parku) bez ohľadu na náklady, časové zdržanie a problémy s tým spojené, nie je pre súťažné posúdenie relevantná, ako to vyplýva aj z rozsudku Všeobecného súdu citovaného v bode 171 tohto rozhodnutia.

184. Čo sa týka tvrdení spoločnosti Chemes, že spoločnosť NF už raz časť svojej výroby preniesla mimo priemyselného parku Chemes do Lotyšska a že spoločnosť Chemes spoločnosti NF niekoľkokrát dala ponuku na odkúpenie budov, s týmito spoločnosť NF nesúhlasila. Podľa vyjadrenia spoločnosti NF táto neeviduje žiadnu oficiálnu ponuku spoločnosti Chemes na odkúpenie budov v priemyselnom parku Chemes. Spoločnosť Chemes uviedla, že ponuky boli predstreté na obchodných rokovaníach. Ale ak by aj budovy spoločnosť Chemes odkúpila, nerieši to časové, finančné a iné problémy s premiestnením prevádzky popísané v bode 150 tohto rozhodnutia. Čo sa týka presťahovania časti prevádzky do Lotyšska, k tomuto spoločnosť NF uviedla, že do Lotyšska svoju prevádzku či časť prevádzky nepresťahovala. V Lotyšsku od 60-tych rokov existoval závod na výrobu vlákien, ktorý získala spoločnosť Rhodia Industrial Yarns a v roku 2000 za pomoci technologických a výrobných pracovníkov slovenskej spoločnosti Rhodia Industrial Yarns (právny predchodca spoločnosti NF) bol v Lotyšsku spustený (resp. oživený) proces výroby polymérových vlákien. V roku 2015 v dôsledku postupných korporátnych prevodov, zlúčení a iných zmien sa lotyšská spoločnosť stala dcérskou spoločnosťou NF (v roku 2019 bola lotyšská spoločnosť prevedená na iný subjekt v rámci skupiny). Podľa vyjadrenia spoločnosti NF, lotyšská spoločnosť však vždy prevádzkovala vlastný výrobný závod a výrobnú činnosť vykonávala svojich vlastných zariadeníach. Záverom úrad dodáva, že samotné získanie lotyšskej spoločnosti, ktorá bola určitý časť dcérskou spoločnosťou spoločnosti NF, neznamena premiestnenie prevádzky na iné miesto, ako to zrejme naznačuje účastník konania v bode 144 Vyjadrenia k Výzve.
185. Ako ďalší dôkaz silnej vyjednávacej sily spoločnosti NF uvádza účastník konania okolnosti týkajúce sa zrušenia vlastnej výroby dusíka na základe žiadosti spoločnosti NF a nahradenie vlastnej výroby dusíka externou spoločnosťou, kde sa spoločnosť Chemes sa zaviazala na odber dusíka od externej spoločnosti na dobu 7 rokov, pričom spoločnosť NF odmietla uzatvoriť recipročnú zmluvu na odber dusíka. Okolnosti týkajúce sa zrušenia dusíkovej linky sú popísané v bodoch 280 a 281 tohto rozhodnutia, ku ktorým účastník konania nevzniesol žiadne konkrétne námietky. Čo sa týka odmietnutia uzatvorenia recipročnej zmluvy, k tomuto spoločnosť NF uviedla, že k uzatvoreniu zmluvy nedošlo, nakoľko strany neboli schopné dohodnúť sa na niektorých ostatných ustanoveniach a podmienkach, napriek tomu boli schopné dohodnúť sa na cenách dusíka do roku 2017, potom už dodávky energií boli upravené predbežnými opatreniami súdu.
186. Spoločnosť Chemes ďalej používa ako faktor preukazovania dominancie ziskovosť s tým, že *„Dlhodobá nadštandardná ziskovosť je považovaná za esenciu dominancie aj podľa renomovaných súťažných ekonómov. Z uvedeného je možné vyvodíť, že podnikateľ, ktorý aspoň zo strednodobého hľadiska nevykazuje zisk, nemôže byť dominantným podnikateľom.“* Spoločnosť Chemes uvádza, že sa jej ekonomické ukazovatele za posledné roky zhoršujú a že podnikateľ, ktorý aspoň zo strednodobého hľadiska nevykazuje zisk, nemôže byť dominantným podnikateľom.

187. Je pravdou, že vysoká ziskovosť (počítaná určitým vhodným spôsobom) sa v určitom kontexte a v spojení s ďalšími dôkazmi môže považovať za faktor poukazujúci na existenciu dominantného postavenia (resp. vysokej trhovej sily), avšak z uvedeného nemožno vyvodiť opačný záver, a to, že podnikatelia nevykazujúci zisk nemôžu mať dominantné postavenie. Uvedené je v rozpore už len so základnou definíciou podnikateľa na súťažné účely, kedy v zmysle § 3 ods. 1 zákona sa podnikateľom rozumie entita, ktorá vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na jej právnu formu, existenciu právnej subjektivity, spôsob jej financovania, a to, či je jej činnosť zameraná na dosahovanie zisku (obdobná definícia existuje aj v európskom súťažnom práve). Podnikateľom v dominantnom postavení tak môže byť aj nezisková spoločnosť (pozri napr. rozhodnutie úradu č. 2009/DZ/2/1/040, ktoré bolo potvrdené aj súdmi).
188. Spoločnosť Chemes ďalej vo Vyjadrení k Výzve uvádza, že podľa vyjadrenia Európskeho súdneho dvora (konkrétny rozsudok nie je vo Vyjadrení uvedený), pokiaľ spotrebiteľ nemá reálnu možnosť zvoliť si iný adekvátny výrobok alebo realizovať svoju voľbu pri minimálnych nákladoch, potom dominant môže konať na úkor zákazníka. Podľa vyjadrenia spoločnosti Chemes v úradom posudzovanom prípade reálna možnosť konkurencie vo vzťahu k odberateľom existuje, preto kritérium dominantného postavenia nie je splnené. Akú konkrétnu možnosť získania výrobkov od konkurencie odberatelia majú, však účastník konania nekonkretizoval.
189. S uvedenou námietkou úrad nesúhlasí. Podstatou úradom posudzovaného správania bolo, že spoločnosť Chemes uplatňuje voči svojim odberateľom v priemyselnom parku Chemes také opatrenia, ktorými zaväzuje spoločnosti pôsobiace v tomto priemyselnom parku odoberať od spoločnosti Chemes aj tie energie, kde existuje potenciál konkurenčného trhu (elektrina, plyn, tlakový vzduch, chlad a dusík) a zároveň im znemožňuje odoberať tieto energie od iných dodávateľov alebo si ich vyrábať samostatne, hoci by o to mali záujem a tieto alternatívy by boli aj cenovo výhodnejšie. Odberatelia spoločnosti Chemes teda nemajú reálnu možnosť zmeniť dodávateľa energií alebo si vyrábať energie samostatne, uvedené skutočnosti sú popísané v kapitole 7.2.1 tohto rozhodnutia. Navyše v rámci prešetrovania úrad od spoločnosti Chemes žiadal uviesť, ktorí z jeho odberateľov energií majú povinnosť odoberať energie a médiá výhradne od nej. V odpovedi spoločnosť Chemes uviedla, že povinnosť odoberať energie je samozrejmosťou praxou pre všetky subjekty pôsobiace v priemyselnom parku Chemes.⁵⁵ Ak za možnosť získania výrobkov od konkurencie účastník konania považoval odchod odberateľov z priemyselného parku Chemes, tak ako vyplýva z kapitoly 6.4 tohto rozhodnutia, tento odchod je veľmi problematický, ak nie nemožný – určite však nie je možný za minimálnych nákladov, ako je to uvedené v rozsudku citovanom spoločnosťou Chemes vyššie v tomto bode.
190. V bode 132 Vyjadrenia k Výzve Chemes uvádza, že „PMÚ na preukázanie svojich tvrdení vo Výzve používa aj odkazy na rôzne rozhodnutia Európskeho súdu, avšak bohužiaľ aj v tomto smere PMÚ používa tieto odkazy nie primerane nezohľadňujúc ich reálie, ktoré sú odlišné od skutočností a reálií vo veci spoločnosti CHEMES. Napríklad rozhodnutie vo veci Porto Di Genova alebo

⁵⁵ Poradové číslo záznamu 16.

British Telecommunications sú absolútne iného rázu.“ Úradu nie je zrejmý dôvod tejto pripomienky, resp. z akých materiálov úradu účastník konania pri predkladaní tejto pripomienky vychádzal, pretože vo Výzve úradu zaslanej účastníkovi konania sa odvolania na predmetné rozhodnutia nenachádzali.

191. Ďalej podľa vyjadrenia spoločnosti Chemes úrad sa mýli, keď uvádza, že *„spoločnosť CHEMES nemá konkurenciu čo sa týka dodávky energií. Spoločnosť CHEMES túto konkurenciu má, a to nie malú, v podobe ostatných priemyselných parkov, a to nie len na území Slovenskej republiky ale aj v zahraničí, minimálne prihraničných oblastiach Poľskej republiky a Maďarska.*“ K námietkam týkajúcich sa zadefinovania relevantného trhu sa úrad vyjadril v kapitole 6.5.
192. Spoločnosť Chemes tiež tvrdí, že nemá možnosť dodávať vyrábané energie iným subjektom ako tým, ktorí sú na území priemyselného parku Chemes, prípadne Guttmanovo a teplo mestu Humenné, a práve toto ho robí závislým od svojich odberateľov a nie naopak.
193. Uvedený argument nie je možné akceptovať - nemožnosť dodávať tovary a služby mimo určitého územia neznamená absenciu dominancie. Pri dodávkach energií, hlavne ak sú dodávané prostredníctvom distribučných sietí, dodávatelia nemôžu dodávať energiu mimo svojej siete, čo však nevylučuje ich dominanciu, resp. až monopolné postavenie. Napr. vodárenské spoločnosti sú schopné dodávať vodu len v rámci svojho územia, kde majú svoju distribučnú sieť. Napriek uvedenému sú považované za monopoly a preto sú ich ceny regulované ÚRSO-m. Rovnaké závery platia aj pre výrobcov a dodávateľov tepla – jednotlivé teplárne pôsobia lokálne, napr. na území jedného mesta alebo len jeho časti, a považujú sa za monopol a ich ceny sú preto tiež regulované ÚRSO-m, aj keď pôsobia na malom území. Ako vyplýva z kapitoly 6.3, spoločnosť Chemes má tiež za viaceré ním poskytované dodávky a/alebo distribúciu energií ceny regulované ÚRSO-m, z čoho vyplýva, že v danej oblasti má monopolné postavenie.
194. V bode 139 Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes namieta, že *„Ak by si v priemyselnom parku každý nájomca zaobstaral svojho dodávateľa tepla, elektrickej energie, stlačeného vzduchu, chladu, dusíka, dekarbonizovanej vody, demineralizovanej vody, zmäkčenej vody, pitnej vody, odvádzanie odpadových vôd a plynu, znamenalo by to viac desiatok ba stoviek dodávateľov, čo je nereálne. Okrem toho by všetci, títo dodávatelia využívali sieť potrubí, káblov a iných technických zariadení, ktoré by ale boli vo vlastníctve vlastníka alebo správcu priemyselného parku, ktorý by túto sieť musel ešte aj udržiavať a opravovať, samozrejme podľa pohľadu PMÚ a spoločnosti Nexis zadarmo. Načo by niekto za týchto podmienok prevádzkoval priemyselný park? Teoretické úvahy PMÚ, ktoré nemajú nič a ani nemôžu mať nič spoločné s realitou, nakoľko prevádzka týchto priemyselných parkov bez dohôd o niektorých ďalších pridružených dodávok vrátane energií a médií sú nereálne a nie sú aplikovateľné na žiaden priemyselný park v rámci Slovenskej republiky, resp. blízkeho pohraničného okolia (Maďarsko, Poľská republika).*“
195. S uvedenou námietkou úrad nesúhlasí a navyše námietka nekorešponduje so závermi v rozhodnutí. Ako je zrejmé z textu Výzvy aj rozhodnutia, úrad namieta nemožnosť zvoliť si alternatívneho dodávateľa alebo vlastnú výrobu len v prípade

dodávok 5 energií (elektrina, plyn, dusík, chlad a stlačený vzduch), pri ostatných energiách ako demineralizovaná voda, dekarbonizovaná voda, zmäkčená voda, pitná voda, odvádzanie odpadových vôd, dodávky tepla, odber kondenzátu uvádza, že tu je jediným možným dodávateľom spoločnosť Chemes. Takisto čo sa týka distribúcie energií, úrad nikde v texte rozhodnutia ani Výzvy neuviedol, že distribúcia energií, ak je pre odberateľov potrebná, má byť zo strany spoločnosti Chemes zabezpečovaná zadarmo – ide o štandardnú službu, ktorá má byť poskytovaná za primeranú odplatu. Navyše v prípade distribúcie elektriny a plynu je cena za distribúciu spoločnosti Chemes regulovaná ÚRSO-m.

196. V bode 150 Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes tvrdí, že *„PMÚ ale celkom cielene zabudol v tomto bode uviesť, že spoločnosť Nexis za celé sledované obdobie neplatila ceny, ktoré boli v návrhu spoločnosti CHEMES, platila len čiastky ktoré sama uznala za vhodné, ba niekedy ani tieto platby neuhradila. Čiže celú túto situáciu je potrebné posudzovať a chápať opačne ako sa to snaží prezentovať PMÚ - napriek tomu, že spoločnosť Nexis neplatila spoločnosti CHEMES žiadané ceny, dodávky energií neboli ani zmluvne kontrahované, hoci byť mali (v niektorých prípadoch vyžaduje písomné uzatvorenie zmlúv priamo zákon), tak spoločnosť CHEMES napriek tomu celé roky spoločnosti Nexis energie dodávala. Toto vôbec nesvedčí o dominantnom postavení zo strany spoločnosti CHEMES tak, ako ho opisuje PMÚ.“*
197. Úrad vo Výzve aj v rozhodnutí uviedol, že spoločnosť NF neplatila ceny vyžadované spoločnosťou Chemes, ale v zmysle neodkladných opatrení vydaných súdom platila spoločnosti Chemes za dodané energie zálohové platby určené súdom. V Zmluve 1/2020 uzatvorenej medzi spoločnosťami Chemes a NF v roku 2020 došlo k spätnému určeniu cien za roky 2017, 2018 a 2019 a vyúčtovaniu zálohových platieb s tým, že spoločnosti NF vznikol v súvislosti s dodávkami energií dokonca preplatok 400 000 eur. Odvolávanie sa teda na neplatenie za energie, neuhrádzanie platieb a pod. a z toho vyplývajúcu závislosť spoločnosti Chemes od spoločnosti NF považuje úrad za neopodstatnené.
198. V bode 151 Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes tvrdí, že úrad účelovo pristupuje k neodkladným opatreniam súdu a pripisuje im iný význam ako majú. *„Pointa ich vydania, resp. návrhu zo strany spoločnosti Nexis na ich vydanie nebola primárne obava z odstávky energií, ako sa to snaží PMÚ prezentovať na základe účelovej argumentácie spoločnosti Nexis, ale práve snaha spoločnosti Nexis dosiahnuť nižšie ceny energií, umelo prostredníctvom rozhodnutia súdu.“*
199. Uvedené neodkladné opatrenia súdov mal úrad k dispozícii. Ako vyplýva z uznesenia Okresného súdu Humenné, ktorým bolo vydané neodkladné opatrenie na rok 2017, súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel, nakoľko *„žalobca osvedčil potrebu bezodkladne úpravy pomerov medzi sporovými stranami a osvedčil ohrozenie alebo porušenie jeho práva vyplývajúce zo zmluvy, alebo iného práva. ... zo spisu je zrejmé, že žalovaný niekoľkokrát upozornil žalobcu, že ukončí dodávku energií a médií. Zo spisu je zrejmé, že týmto spôsobom by to malo nepriaznivé dôsledky pre žalobcu a mohlo by to spôsobiť aj jeho konkurz, a to vzhľadom na predmet činnosti žalobcu a hlavne na skutočnosť, že žalobca nemá možnosť odoberať uvedené energie a médiá od iných subjektov.“* V uznesení Okresného súdu Humenné, ktorým bolo vydané

neodkladné opatrenie na rok 2018 sa uvádza, že súd považuje návrh na nariadenie neodkladného opatrenia za dôvodný - „Zo žalobcom osvedčeného predchádzajúceho konania žalovaného je možné vyvodiť dôvodnú obavu o existencii hrozby prerušenia alebo dokonca ukončenia dodávok energií a médií žalobcovi. Je nesporné, že takéto konanie žalovaného by žalobcovi spôsobilo značnú a ťažko napravitelnú škodu. ... žalobca osvedčil dôvodnú obavu z takého konania žalovaného, ktoré bude viesť k prerušeniu alebo dokonca ukončeniu dodávky energií alebo médií zo strany žalovaného, čo by malo pre žalobcu veľmi vážne a ťažko napravitelné následky...“ V uznesení Okresného súdu Humenné, ktorým bolo vydané neodkladné opatrenie na rok 2019 sa uvádza, že „Súd dospel k záveru, že existuje reálna hrozba odpojenia žalobcu od energií a médií dodávaných žalovaným od 01.09.2019 a z vyššie uvedených skutočností tiež vyplýva, že žalovaný sa už v minulosti vyhrážal žalobcovi prerušením či ukončením dodávky energií a médií a k prerušeniu dodávok v minulosti aj skutočne došlo, keď žalovaný dňa 27.8.2017 prerušil dodávku elektrickej energie do jednej z výrobných hál žalobcu na časť výrobnej činnosti. Žalobcovi teda reálne hrozí, že môže dôjsť k prerušeniu, či ukončeniu dodávok zo strany žalovaného. Z uvedeného nepochybne vyplývajú potreba dočasnej a neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami konania.“ Obdobné závery, ako v predbežnom opatrení na rok 2019, sa nachádzajú aj v predbežnom opatrení na rok 2020.

200. Na viacerých miestach Vyjadrenia k Výzve účastník konania namieta, že úrad nekriticky preberal tvrdenia od spoločnosti NF. Uvedené tvrdenie nezodpovedá skutočnosti. Ako je zrejmé zo spisového materiálu, ku ktorému mal účastník konania prístup, úrad okrem spoločnosti NF získal informácie aj od takmer 20 ďalších subjektov, ktoré v priebehu prešetrovania oslovil, viacerých aj opakovane. K záverom uvedeným vo Výzve aj rozhodnutí úrad pristúpil na základe komplexného vyhodnotenia všetkých získaných informácií. A ako je zrejmé z kapitol 7.2.1 a 7.2.2, preukazovanie protisúťažnej praktiky úrad založil predovšetkým na objektívnych informáciách a faktoch (popis zmluvných ustanovení, vývoj cien vyplývajúci zo zmlúv a znaleckých posudkov a pod.) a nie na subjektívnych vyjadreniach oslovených spoločností.

7. ZNEUŽITIE DOMINANTNÉHO POSTAVENIA

7.1 Právny rámec

201. Skutočnosť, že podnikateľ má dominantné postavenie na trhu, nie je sama o sebe porušením zákona alebo čl. 102 Zmluvy. Avšak podnikateľ v dominantnom postavení, bez ohľadu na príčiny vzniku jeho dominantného postavenia, má osobitnú zodpovednosť za to, aby jeho konanie nenarušilo účinnú a neskreslenú súťaž.⁵⁶ Systém účinnej a neskreslenej súťaže možno zaručiť len vtedy, keď je medzi jednotlivými podnikateľmi zabezpečená rovnosť príležitostí.⁵⁷
202. Podľa § 5 ods. ods. 1 zákona, zneužívanie dominantného postavenia na relevantnom trhu je zakázané. Rovnako podľa čl. 102 Zmluvy je zakázané

⁵⁶ C-202/07 P – France Télécom v Commission, bod 105.

⁵⁷ C-280/08 P – Deutsche Telekom v Commission, bod 230.

zneužívanie dominantného postavenia, ak to môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.

203. Súdny dvor definoval koncept zneužitia dominantného postavenia podľa čl. 102 Zmluvy nasledovne: *„Koncept zneužitia je objektívny koncept týkajúci sa správania podnikateľa v dominantnom postavení, ktoré ovplyvňuje štruktúru trhu, na ktorom je v dôsledku samotnej prítomnosti spoločnosti oslabená úroveň hospodárskej súťaže a ktoré uchýľovaním sa k metódam odlišným od tých, ktoré vytvárajú podmienky pre zvyčajnú súťaž s výrobkami alebo službami na základe transakcií obchodných prevádzkovateľov, bráni udržiavaniu existujúcej úrovne hospodárskej súťaže na trhu alebo rastu tejto hospodárskej súťaže.“*⁵⁸

204. Podľa čl. 102 Zmluvy so spoločným trhom je nezlučiteľné a zakazuje sa, aby jeden alebo viaceré podniky zneužívali dominantné postavenie na spoločnom trhu či jeho podstatnej časti, ak sa tým ovplyvní obchod medzi členskými štátmi. Takéto zneužívanie môže zahŕňať najmä:

- a) priame alebo nepriame vynucovanie neprimeraných nákupných alebo predajných cien alebo iných podmienok,
- b) obmedzovanie výroby, odbytu alebo technického rozvoja na úkor spotrebiteľov,
- c) uplatňovanie nerovnakých podmienok voči obchodným partnerom pri rovnakých činnostiach, ktoré ich v súťaži znevýhodňujú,
- d) podmieňovanie uzatvárania zmlúv tým, aby zmluvné strany prijali ďalšie záväzky, ktoré svojou povahou alebo podľa obchodných zvyklostí nesúvisia s ich predmetom.

205. Obdobné správanie ako čl. 102 Zmluvy postihuje aj § 5 zákona. Podľa § 5 ods. 1 zákona zneužívanie dominantného postavenia je zakázané. Podľa § 5 ods. 3 zákona zneužitím dominantného postavenia na relevantnom trhu je najmä:

- a) priame alebo nepriame uplatňovanie neprimeraných cien alebo iných neprimeraných obchodných podmienok,
- b) obmedzenie výroby, odbytu alebo technického vývoja tovaru na úkor užívateľov,
- c) uplatňovanie rozdielnych podmienok pri zhodnom alebo pri porovnateľnom plnení voči jednotlivým podnikateľom, ktorými sú alebo môžu byť títo podnikatelia znevýhodňovaní v súťaži, alebo
- d) viazanie súhlasu s uzavretím zmluvy na podmienku, že druhá zmluvná strana prijme aj ďalšie záväzky, ktoré svojou povahou alebo podľa obchodných zvyklostí nesúvisia s predmetom tejto zmluvy.

206. Čl. 102 Zmluvy pokrýva správanie spôsobujúce okamžitú ujmu spotrebiteľom, ako aj správanie poškodzujúce štruktúru súťaže.⁵⁹

⁵⁸ Rozsudok vo veci C-85/76 Hoffmann – La Roche v. Európska Komisia, Zb. (1979) s. 00461, bod 91. „The concept of abuse is an objective concept relating to the behaviour of an undertaking in a dominant position which is such as to influence the structure of a market, where, as a result of the very presence of the undertaking in question, the degree of competition is weakened and which, through recourse to methods different from those which condition normal competition in products or services on the basis of the transactions of commercial operator, has the effect of hindering the maintenance of the degree of competition still existing in the market or the growth of that competition.“

⁵⁹ 202/07 P – France Télécom v Commission, bod 105: „Vzhľadom na to, že článok 82 ES sa týka nielen postupov, ktoré by mohli spôsobiť okamžitú ujmu spotrebiteľom, ale aj takých postupov, ktoré im

207. Čl. 102 Zmluvy nepokrýva len správania sa podnikateľa v dominantnom postavení, ktoré vedie k posilneniu tohto dominantného postavenia,⁶⁰ ale tiež správanie podnikateľa v dominantnom postavení na určitom trhu, ktorý, obmedzovaním súťaže, rozširuje túto pozíciu na susediace ale samostatné trhy. Za protisúťažné správanie v zmysle článku 102 môže byť považované správanie podnikateľa v dominantnom postavení, ktoré má negatívne dopady na trhy odlišné od tých, na ktorých má podnikateľ dominantné postavenie.⁶¹
208. Protisúťažné správanie spoločnosti Chemes, ktoré je predmetom tohto správneho konania, naplnilo v zmysle úradom zisteného stavu a v zmysle záverov uvedených v ďalšom texte skutkovú podstatu § 5 ods. 3 písm. a) zákona a čl. 102 písm. a) Zmluvy – priame alebo nepriame uplatňovanie neprimeraných obchodných podmienok.
209. Neprimerané obchodné podmienky predstavujú exploatívne (vykorisťujúce) správanie zo strany podnikateľa v dominantnom postavení, ktorý svojim správaním obmedzuje súťaž tým, že priamo poškodzuje zákazníkov/odberateľov.
210. Komisia a európske súdy zvyčajne posúdili obchodné podmienky ako porušujúce čl. 102, ak boli unilaterálne uložené dominantnou spoločnosťou v prípadoch, keď bol dominant nevyhnutným obchodným partnerom, pričom pri určovaní obchodných podmienok dominant využil svoju vyjednávaciu pozíciu voči odberateľom. Ako vyplýva z prípadového práva, neprimerané obchodné podmienky sú také, ktoré by nebolo možné uložiť a akceptovať v súťažných podmienkach, sú neproporčné, nie sú nevyhnutné (presahujú to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov obchodných vzťahov), obmedzujú odberateľov viac ako je potrebné a majú negatívny dopad na spotrebiteľov.
211. Podľa rozsudku C-127/73 SABAM, bod 15: *„Je potrebné dospieť k záveru, že skutočnosť, že podnikateľ poverený správou autorských práv, ktorý má dominantné postavenie v zmysle čl. 86, ukladá svojim členom povinnosti, ktoré nie sú nevyhnutne potrebné na dosiahnutie jeho cieľa a ktoré tak nespravodlivo zasahujú do slobody člena vykonávať svoje autorské práva, môže predstavovať zneužitie.“*⁶²
212. Ďalej napr. v prípade IV/31043 TetraPak II, kde bolo posudzovaná správanie spoločnosti TetraPak (svetového lídra v oblasti aseptického a neaseptického balenia tekutých a polotekutých potravín), Komisia považovala za problematické rôzne zmluvné podmienky, ako napr. to, že zákazníci TetraPaku, ak už mali

spôsobujú ujmu tým, že poškodzujú štruktúru účinnej hospodárskej súťaže ... podnik v dominantnom postavení má bez ohľadu na príčiny jeho dominantného postavenia osobitnú zodpovednosť za to, aby jeho konanie nenarušilo účinnú a neskreslenú hospodársku súťaž na spoločnom trhu.“

⁶⁰ Case 6/72 – Europemballage Corporation and Continental Can Company Inc. V Commission, bod 26.
⁶¹ C-333/94 P – Tetra Pak v Commission, bod 25, C-52/09 – Konkurrensverket v TeliaSonera Sevrige AB, bod 85.

⁶² C-127/73 SABAM, bod 15: *„It must thus be concluded that the fact that an undertaking entrusted with the exploitation of copyrights and occupying a dominant position within the meaning of Article 86 imposes on its members obligations which are not absolutely necessary for the attainment of its object and which thus encroach unfairly upon a member's freedom to exercise his copyright can constitute an abuse.“*

kúpené jeho stroje, museli od neho odoberať aj služby opráv a údržby, náhradné diely, baliace materiály a kartóny. Tieto zmluvné ustanovenia Komisia považovala za zneužívanie dominantného postavenia s tým, že ich hlavným cieľom bolo neprimerane a v maximálnej možnej miere naviazať zákazníkov/odberateľov na spoločnosť Tetra Pak. Napr. v prípade povinnosti exkluzívneho odberu služieb opráv a údržby Komisia v rozhodnutí uviedla, že dané zmluvné ustanovenie úplne naväzuje zákazníkov na Tetra Pak a nedáva im žiadnu možnosť výberu a ani možnosť uskutočňovať údržby a opravy vlastnými zamestnancami. Komisia takisto považovala za zneužívanie dominantného postavenia dlhé trvanie licenčných zmlúv (3-9 rokov), ktoré sa rovnalo alebo presahovalo technologickú, ak nie aj fyzickú životnosť zariadení, čím boli zákazníci naväzovaní na Tetra Pak a nebolo im umožnené reagovať na zmeny/novinky na trhu. Rozhodnutie Komisie bolo potvrdené aj súdom, ktorý vo svojom rozsudku (T-83/91) k neprimeraným zmluvným ustanoveniam uviedol, že predmetné zmluvné ustanovenia „...išli nad rámec ich údajného cieľa a ich cieľom bolo posilniť dominantné postavenie Tetra Paku posilnením ekonomickej závislosti zákazníkov na ňom. Tieto zmluvné ustanovenia boli preto úplne bezdôvodné ... a išli nad rámec rešpektovaného práva podnikateľa v dominantnom postavení chrániť si svoje ekonomické záujmy.“

7.2 Posúdenie protisút'ážného správania spoločnosti Chemes – uplatňovanie neprimeraných obchodných podmienok

213. Konanie spoločnosti Chemes spočívalo v nasledovnom: spoločnosť Chemes je správcom priemyselného parku Chemes, kde prenajíma pozemky a poskytuje aj ďalšie služby súvisiace s prevádzkou tohto priemyselného parku. Takisto je výrobcom, distribútorom a/alebo dodávateľom viacerých druhov energií a médií (teplo, nevrátený kondenzát, elektrina, stlačený vzduch, chlad, dusík, dekarbonizovaná voda, demineralizovaná voda, zmäkčená voda, pitná voda, odvádzanie odpadových vôd, plyn).
214. Úrad zadefinoval 15 relevantných trhov, na ktorých pôsobí spoločnosť Chemes, pričom na trhu prevádzkovania priemyselného parku Chemes a trhoch výroby a rozvodu tepla, odberu kondenzátu, distribúcie elektrickej energie, výroby a dodávky demineralizovanej vody, výroby a dodávky dekarbonizovanej vody, výroby a dodávky zmäkčenej vody, dodávky pitnej vody, odvádzania odpadových vôd a distribúcií plynu má spoločnosť Chemes dominantné postavenie. Čo sa týka trhov maloobchodného predaja elektrickej energie, výroby a dodávky stlačeného vzduchu, výroby a dodávky chladu, výroby a dodávky dusíka a dodávky plynu, tieto trhy majú potenciál byť trhmi konkurenčnými.
215. Spoločnosť Chemes zneužíva svoje dominantné postavenie na vyššie uvedených relevantných trhoch tak, že voči svojim odberateľom uplatňuje neprimerané obchodné podmienky, konkrétne rôznymi zmluvnými a inými opatreniami zaväzuje spoločnosti v priemyselnom parku Chemes odoberať od spoločnosti Chemes aj tie energie, kde existuje potenciál konkurenčného trhu za ňou určených podmienok a zároveň im znemožňuje, aby si energie vyrábali sami alebo ich odoberali od tretích strán, hoci by o to odberatelia mali záujem a tieto alternatívy by pre nich boli aj cenovo výhodnejšie. Energie, ktoré je možné

216. Neprimerané obchodné podmienky, uplatňované spoločnosťou Chemes, sú popísané v kapitole 7.2.1. Negatívne dopady uplatňovania neprimeraných obchodných podmienok spoločnosťou Chemes sú uvedené v kapitole 7.2.2. V kapitole 7.2.4 je popísané, ako správanie spoločnosti Chemes nemá žiadne objektívne zdôvodnenie a neprináša žiadne úspory, zefektívnenia a pod., z ktorých by mali prospech aj spotrebitelia.

217. Čo sa týka spoločnosti NF, skutočnosť, že musí odoberať energie len od spoločnosti Chemes, vyplýva zo Zmluvy o dodávke energií (v spojení v spojení s Nájomnou zmluvou 2006), tiež zo zmlúv o vecných bremenách A, B a C, ako aj ďalších zmluvných a iných opatrení.

219. **Nájomná zmluva 2006 a zmluva o podnájme číslo 01/2006** zo dňa 27.12.2006, uzatvorená medzi spoločnosťami Chemes, Rhodia Industrial Yarns (predchodca NF) a Polyamid (predchodca PP Chemes), ktorá je dodnes platná pre spoločnosť NF vo vzťahu k pozemkom, v bode 1.4 uvádza – „*Prenajímateľ* (Chemes) *týmto prenecháva za podmienok dohodnutých v tejto Zmluve Nájomcovi* (NF) *do podnájmu prenajaté stavby a do nájmu Prenajaté pozemky s tým, že Nájomca bude odoberať energie a služby od Prenajímateľa podľa podmienok Zmluvy*

o dodávkach, pokiaľ sa Prenajímateľ a Nájomca nedohodnú inak.“ Z uvedenej zmluvy je zrejmé, že spoločnosť Chemes prenájom pozemkov v priemyselnom parku Chemes spoločnosti NF podmieňuje výhradným odberom energií od spoločnosti Chemes.

220. Obmedzenie odoberať energie od tretích strán alebo zákaz si ich začať vyrábať samostatne pre spoločnosť NF vyplýva najmä zo zmlúv o zriadení vecných bremien.

221. **Zmluva o zriadení vecného bremena A** bola uzatvorená medzi spoločnosťami PP Chemes a NF v roku 2010. Z tejto zmluvy vyplýva, že pozemky spoločnosti PP Chemes sú zaťažené vecným bremenom v prospech spoločnosti NF ako vlastníka stavieb. Vecné bremeno spočíva v práve prechodu a prejazdu spoločnosti NF cez zaťažené pozemky, v práve na realizáciu stavebných opráv, úprav rekonštrukcií a nových stavieb panujúcich nehnuteľností bez potreby súhlasu vlastníka, ale aj v práve užívať rozvody elektriny, tepla, stlačeného vzduchu, chladu, dusíka vôd a iných technických médií na dodávku energií len od spoločnosti Chemes, ako aj užívať potrubné mosty a kábelové kanály na uloženie potrubí, vedení a pod., pokiaľ budú cez tieto realizované dodávky energií od spoločnosti Chemes. Konkrétne, podľa čl. III, bod 3 písm. b) a d) tejto zmluvy *„Vecné bremeno k zaťaženým nehnuteľnostiam podľa tejto zmluvy spočíva v povinnosti vlastníka zaťažených nehnuteľností trpieť, aby vlastník panujúcich nehnuteľností voľne, bez časového a vecného obmedzenia, v súlade so vzájomne odsúhlasenou Základnou mapou areálu Priemyselného parku Chemes: ... b) užíval nadzemné a podzemné rozvody elektrickej energie, tepla, stlačeného vzduchu, chladu, dusíka vôd a iných technických médií a energií na zaťažených nehnuteľnostiach pre dodávku uvedených médií a energií zo spoločnosti CHEMES ... pre panujúce nehnuteľnosti. Množstvo a podmienky dodávok budú upravené osobitnými obchodnými zmluvami, ... d) užíval všetky potrubné mosty a kábelové kanály nachádzajúce sa na zaťažených nehnuteľnostiach na uloženie potrubí, elektrických, informačných a iných vedení k panujúcim nehnuteľnostiam pokiaľ cez tieto vedenia budú realizované dodávky z CHEMESU a pokiaľ budú dodržané platné technické a bezpečnostné normy a predpisy...“*

222. **Zmluva o zriadení vecného bremena B** bola pôvodne uzatvorená v roku 2007 medzi spoločnosťou Chemes ako vlastníkom pozemkov a spoločnosťou Polyamid (PP Chemes) ako vlastníkom budov. Pozemky spoločnosti Chemes sú na základe tejto zmluvy zaťažené vecným bremenom v prospech vlastníka stavieb (v čase uzatvorenia zmluvy to bola spoločnosť Polyamid, resp. PP Chemes, v súčasnosti je to spoločnosť NF, ktorá stavby nadobudla na základe kúpnej zmluvy). Vecné bremeno spočíva v povinnosti spoločnosti Chemes trpieť, aby nehnuteľnosti NF stáli na jej pozemkoch, aby ich vlastník nehnuteľností mohol bez obmedzení užívať a mohol rekonštruovať stavby alebo stavať nové stavby na pozemkoch spoločnosti Chemes, v ktorých ale nebude inštalovaný energetický zdroj. Konkrétne, podľa čl. III ods. 1 písm. b) tejto zmluvy, *„CHEMES ako vlastník zaťažených nehnuteľností ... touto zmluvou zriaďuje vecné bremeno k týmto zaťaženým nehnuteľnostiam v prospech vlastníka panujúcich nehnuteľností... Vecné bremeno k zaťaženým nehnuteľnostiam spočíva: ... b) v povinnosti vlastníka zaťažených nehnuteľností a budúcich vlastníkov alebo*

nadobúdateľov zaťažených nehnuteľnosťí trpieť, aby vlastníci panujúcich nehnuteľností a budúci vlastníci alebo nadobúdatelia panujúcich nehnuteľností, voľne, bez časového a vecného obmedzenia užívali zaťažené nehnuteľnosti, vrátane práva stavať, vykonávať rekonštrukcie alebo postaviť nové stavby na zaťažených nehnuteľnostiach, v ktorých nebude inštalovaný energetický zdroj, bez potreby individuálneho súhlasu vlastníka alebo budúcich vlastníkov alebo nadobúdateľov zaťažených nehnuteľností za dodržiavania ustanovení príslušných, najmä energetických, stavebných, bezpečnostných predpisov,....“

223. **Zmluva o zriadení vecného bremena C** bola tiež pôvodne uzatvorená medzi spoločnosťou Chemes a spoločnosťou Polyamid (resp. PP Chemes) v roku 2007. Táto zmluva zaťažuje stavby, ktoré boli pôvodne vo vlastníctve spoločnosti PP Chemes, dnes sú vo vlastníctve spoločnosti NF, ktorá ich odkúpila. Vecné bremeno spočíva v tom, že v stavbách patriacich spoločnosti NF môže spoločnosť Chemes užívať rozvody, vykonávať na nich vlastnícke práva, zabezpečovať na nich údržbu a revízie, ale aj že v stavbách patriacich spoločnosti NF táto spoločnosť nemôže inštalovať ani prevádzkovať zariadenia na výrobu elektrickej energie, tepla, stlačeného vzduchu, dusíka a vôd upravovaných v chemickej úpravni vody a ani neposkytne súhlas na ich prevádzkovanie tretej strane. Konkrétne, podľa čl. II. ods. 2 písm. a) a b) tejto zmluvy „a) *POLYAMID na základe tejto zmluvy zriaďuje vecné bremeno k nehnuteľnostiam, ... ktoré spočíva v povinnosti povinného z vecného bremena neinštalovať ani neprevádzkovať v zaťažených nehnuteľnostiach zariadenia na výrobu elektrickej energie, tepla, stlačeného vzduchu, chladu, dusíka a vôd upravovaných v chemickej úpravni vody a ani ich neposkytne pre tento účel tretej strane bez písomného súhlasu spoločnosti CHEMES ..., pokiaľ bude CHEMES ... výrobcom a súčasne distributérom uvedených médií. ... b) Vecné bremeno podľa písm. a) sa zriaďuje na dobu, počas ktorej bude trvať splnenie podmienky, že CHEMES...bude v súlade s podmienkami jednotlivých platných zmlúv o dodávkach poskytovať médiá uvedené v predchádzajúcom bode nájomcom alebo podnájomníkom zaťažených nehnuteľností alebo v prípade neexistencie nájmu alebo podnájmu zaťažených nehnuteľností, vlastníkovi zaťažených nehnuteľností.“ Podľa spoločnosti Chemes sa vecné bremeno týka aj tých energií, ktoré v súčasnosti nedodáva, ale ktoré je schopná zabezpečiť.*

224. Medzi spoločnosťami Chemes a NF existuje dokument (Memorandum o spolupráci z roku 2006), ktorý dáva možnosť spoločnosti NF bezodplatne a bez sankcií ukončiť odbery energií od spoločnosti Chemes a vyrábať si ich samostatne, resp. odoberať od tretích strán a to v prípadoch, ak by spoločnosť Chemes v dodávkach energií nebola konkurencieschopná (nekonkurencieschopnosť sa preukazuje prostredníctvom znaleckých posudkov a spoločnosť Chemes sa považuje za nekonkurencieschopnú, ak jej ceny sú vyššie o [...] % v porovnaní s vlastnou výrobou alebo dodávkou energií od tretej strany). V takýchto prípadoch by mala spoločnosť Chemes poskytnúť spoločnosti NF služby distribúcie energií v priemyselnom parku za tržové ceny.

225. Konkrétne podľa čl. 3 ods. 3.3 Memoranda,
 „[.....]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....]

226. Podľa čl. 3.5 Memoranda „[.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....]

227. Článok 4 Memoranda rieši podmienky ukončenie spolupráce v oblasti energetiky.
Podľa tohto článku, „[.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- a.
.....
- b.
.....
- c.
.....
.....
- d.
.....
.....
.....
- e.
.....

.....]
.....]

228. Memorandum rieši aj problematiku distribúcie energií v prípadoch, ak by si energie spoločnosť NF vyrábala samostatne alebo kupovala od tretích strán - vtedy mala platiť spoločnosti Chemes poplatky za využitie distribučných sietí. Podľa čl. 4 bod 4.4 Memoranda, „[.....]
.....]
.....]
.....]
.....]

229. Spoločnosť NF mala v minulosti záujem využiť Memorandum a prestať od spoločnosti Chemes odoberať dusík, chlad a stlačený vzduch. Na prelome rokov 2010 a 2011 spoločnosť NF predstavila spoločnosti Chemes projekty alternatívneho riešenia svojho zásobovania dusíkom, stlačeným vzduchom a chladom a nechala si spracovať aj znalecké posudky, ktoré preukazovali, že spoločnosť NF by si predmetné energie vedela vyrobiť výrazne lacnejšie. Znalecké posudky boli zaslané spoločnosti Chemes, ktorá bola požiadaná o ich prerokovanie a následné zníženie jednotkových cien energií v zmysle Memoranda. Toto všetko dokladujú aj dokumenty predložené úradu. Spoločnosť NF tiež oslovila spoločnosť PP Chemes ako vlastníka pozemkov so žiadosťou o udelenie súhlasu s realizáciou projektov. Spoločnosť Chemes však podľa spoločnosti NF odmietla rokovať o problematike alternatívneho riešenia zásobovania dusíkom, stlačeným vzduchom a chladom a o znaleckých posudkoch a nepristúpila k zníženiu cien energií tak, aby bola konkurencieschopná podľa Memoranda. Tiež spoločnosť PP Chemes (vlastník pozemkov) odmietla dať potrebné súhlasy.

230. Ďalej spoločnosť NF uviedla, že v roku 2011 Zmluvu o dodávkach energií v rozsahu dodávok chladu a stlačeného vzduchu postupom podľa Memoranda vypovedala. Vzhľadom na odmietnutie poskytnutie súčinnosti zo strany spoločností Chemes a PP Chemes, ktorá je na realizáciu projektov alternatívneho zásobovania energiami nevyhnutná, ako aj na rozporovanie výpovedí zo strany spoločnosti Chemes, uzavreli spoločnosti NF a Chemes v roku 2012 dohodu o urovnaní, v rámci ktorej došlo k späťvzatiu podaných výpovedí zo strany spoločnosti NF. V prípade dusíka bolo prijaté riešenie, že spoločnosť Chemes vlastnú výrobu dusíka zruší a začne odoberať dusík od externej spoločnosti a dodávať ho spoločnosti NF, v prípade chladu a stlačeného vzduchu boli dojednané kompromisné jednotkové ceny, ktoré však podľa spoločnosti NF boli nezanedbateľne vyššie ako [...] % nad trhovými cenami.

231. Spoločnosť NF sa na záväzok konkurencieschopnosti nachádzajúci sa v Memorande odvolala v roku 2017 pri vyjednávaní o cenách (ako je zrejmé z listu zo dňa 03.03.2017), avšak spoločnosť Chemes na túto skutočnosť reagovala tak, že podľa nej sa záväzok konkurencieschopnosti vzťahuje na tzv. novú zmluvu o dodávke energií, ktorá mala byť uzatvorená po odkúpení nehnuteľností, avšak nikdy sa tak nestalo a na starú zmluvu o dodávke energií

..... 19

- 60

Odberateľ sa nachádzajú v areáli Priemyselného parku Chemes. Odberateľ vzhľadom na umiestnenie svojej prevádzky a platné dojednania s Dodávateľom nemá možnosť a ani záujem zabezpečiť si dodávku energií od iného subjektu ako od Dodávateľa, resp. zabezpečiť si dodávku energií vo vlastnej réžii. ... Vzhľadom na skutočnosť, že táto Zmluva sa uzatvára na základe zmluvy o dodávkach energií a služieb zo dňa 10.05.2000, Odberateľ je povinný neuskutočňovať činnosť, ktorá či už priamo alebo nepriamo smeruje k osamostatneniu sa od dodávok niektorých energií. V prípade, že Odberateľ poruší svoju povinnosť uvedenú v predchádzajúcej vete, Dodávateľovi v takomto prípade vzniká nárok na zmluvnú pokutu, vo výške ktorá predstavuje súčet všetkých faktúr vystavených Dodávateľom Odberateľovi do 31.12.2019.“

236. Obdobné ustanovenia (záväzkov nepodnikať v oblasti energetiky a neznižovať využitie kapacít spoločnosti Chemes) sa nachádzajú aj v návrhoch zmlúv spoločnosti Chemes na rok 2020.
237. Uvedené realizačné zmluvy na rok 2019 a 2020 síce spoločnosť NF nepodpísala (nesúhlasila s výškou cien), avšak ilustrujú politiku a ciele spoločnosti Chemes, ktoré má v oblasti dodávok energií, a to snahu aby spoločnosť NF odoberala celú svoju potrebu energií od nej a neodoberala energiu od tretích strán alebo si ich sama nevyrábala.
238. Ďalším opatrením, ktorým spoločnosť Chemes sleduje cieľ byť výhradným dodávateľom energií, je spájanie dodávok energií do jedného celku. Napr. na trhu výroby a rozvodu tepla má spoločnosť Chemes dominantné postavenie, na tomto trhu neexistujú alternatívni dodávatelia a ani odberatelia energií si nevedia vyrábať teplo vo vlastnej réžii. Ceny tepla sú navyše regulované ÚRSO-m a spoločnosť NF tak nemá výhrady k podpísaniu zmluvy na dodávku tepla so spoločnosťou Chemes. Spoločnosť Chemes však s dodávkou tejto energie, kde je dominantným dodávateľom, spája aj dodávku ostatných energií, vrátane tých, kde je konkurencia možná. Napr. na prelome rokov 2018 a 2019 spoločnosť NF niekoľkokrát požiadala spoločnosť Chemes o predloženie zmluvy na dodávku tepla, pričom podľa vyjadrenia spoločnosti NF na túto požiadavku nebola žiadna oficiálna reakcia, ústne sa však spoločnosť Chemes vyjadrila že „buď všetko alebo nič“. Od druhej polovice roka 2019 spoločnosť Chemes návrhy realizačných zmlúv pre spoločnosť NF zlúčila do jednej realizačnej zmluvy na dodávku všetkých energií, pričom v liste spoločnosti Chemes zo dňa 19.08.2019 nazvanom Zaslание realizačnej zmluvy na rok 2019 sa uvádza: „Je pravdou, že naša spoločnosť Vám nepredložila podklady – samostatné realizačné zmluvy k jednotlivým energiám, z dôvodu právnej istoty sme sa rozhodli všetky zmluvné dojednania spojiť do jednej realizačnej zmluvy, aby sme predišli prípadným ďalším sporom medzi našimi spoločnosťami.“ Takisto v liste spoločnosti Chemes z 30.12.2019 sa uvádza „v súvislosti s teplom uvádzame, že všetky naše listy sa viažu na všetky energie a médiá a nemôžete si preto vybrať že súhlasíte len s ich časťou ... trváme na tom, aby ste uhrádzali zálohovú platbu za teplo spolu s ostatnými zálohovými platbami (okrem elektrickej energie).“
239. V priemyselnom parku Chemes pôsobí viacero spoločností, úrad okrem spoločnosti NF oslovil aj tieto ďalšie spoločnosti. Ide najmä o spoločnosti, ktoré

vzhľadom na svoju výrobnú činnosť patria tiež medzi významnejších odberateľov energií.

240. Oslovené spoločnosti uviedli, že musia odoberať energie od spoločnosti Chemes, nemôžu si vyrábať vlastné energie alebo odoberať energie od ostatných spoločností, hoci by o to mali záujem.⁶³ Záväzok odoberať energie od spoločnosti Chemes a nemožnosť odoberať energie od iných odberateľov alebo s ich vyrábať samostatne vyplýva z viacerých zmlúv. Napr.

- a. Zmluvy o dodávke jednotlivých energií so všetkými úradom oslovenými spoločnosťami (okrem jednej), t.j. zmluvy o dodávke tepla, zmluvy o dodávke elektrickej energie, zmluvy o dodávke stlačeného vzduchu, zmluvy o dodávke chladu, zmluvy o dodávke zmäkčenej vody, zmluvy o dodávke dekarbonizovanej vody, zmluvy o dodávke pitnej vody obsahujú preambulu, v ktorej sa odberateľ zaväzuje, že nebude uskutočňovať konkurenčnú podnikateľskú činnosť v oblasti energetiky a nebude znižovať využitie kapacít dodávateľa, teda spoločnosti Chemes. Spoločnosť, v ktorej zmluve sa uvedené ustanovenia nenachádza však uviedla, že odber energií od iného dodávateľa by spoločnosť Chemes nikdy neodsúhlasila⁶⁴.
- b. Zmluva o dodávke plynu obsahuje preambulu, podľa ktorej sa odberateľ zaväzuje, že nebude uskutočňovať podnikateľskú činnosť v oblasti výroby, prepravy, distribúcie, uskladňovania a dodávky plynu počas platnosti zmluvy v areáli priemyselného parku.
- c. Zmluva medzi spoločnosťou Chemes a jedným z odberateľov⁶⁵ týkajúca sa nájmu pozemkov a nebytových priestorov z roku 2005 obsahuje v čl. 4 bod 4.9 ustanovenie: „*Nájomca a Prenajímateľ sa zaväzujú, že do 15 dní od podpísania tejto Zmluvy uzatvoria Zmluvu o dodávkach tepla, elektrickej energie, vody a stočnom na základe bežných obchodných podmienok v súlade s Rámcovou zmluvou.*“
- d. Nájomná zmluva medzi spoločnosťou Chemes a ďalším z odberateľov⁶⁶ k nehnuteľnostiam (budovy a pozemky) z roku 2008 obsahuje v čl. IV ods. 4.11 nasledujúce ustanovenie: „*Nájomca je povinný do 10-tich kalendárnych dní od nadobudnutia účinnosti tejto zmluvy uzatvoriť zmluvu o dodávkach požadovaných energií s divíziou energetiky prenajímateľa. Ak tak neurobí, môže prenajímateľ jednostranne a okamžite od tejto zmluvy písomnou formou odstúpiť.*“
- e. Medzi ďalším odberateľom,⁶⁷ ktorý má odkúpené budovy v priemyselnom parku Chemes a spoločnosťou Chemes je podpísaná zmluva o vecnom bremene. Vecné bremeno spočíva v tom, že musí „*strpieť, aby oprávnený z vecného bremena (Chemes) mohol kedykoľvek vstúpiť na predmetnú nehnuteľnosť za účelom inštalácie a údržby energetických rozvodných sietí, strpieť, aby oprávnený z vecného bremena dodával energiu do predmetnej nehnuteľnosti a zdržať sa výstavby a prevádzkovania energetického systému v priestoroch predmetnej nehnuteľnosti*

⁶³ Výnimkou je stlačený vzduch v prípade jednej spoločnosti, ktorá uviedla, že si ho vyrába samostatne a dusík v prípade druhej spoločnosti, ktorá si jeho dodávku zabezpečuje samostatne.

⁶⁴ Poradové číslo záznamu 109.

⁶⁵ Poradové číslo záznamu 98.

⁶⁶ Poradové číslo záznamu 17.

⁶⁷ Poradové číslo záznamu 22.

s rozvázovacou podmienkou uvedenou v Článku IV. Ods. 2 nižšie.“ V čl. IV ods. 2 sa uvádza, že „Táto zmluva bola uzatvorená s rozvázovacou podmienkou, že CHEMES alebo jeho dcérska spoločnosť bude účtovať za dodávky energií a služieb kompetitívne ceny, obdobné ako iným odberateľom, inak táto zmluva stráca platnosť.“

241. Spoločnosť Chemes vo svojich vyjadreniach a materiáloch predložených úradu opakovane zdôrazňuje povinnosť spoločností pôsobiacich v priemyselnom parku odberať všetky energie výlučne od nej, tento stav považuje za „samozrejmu prax“ v priemyselnom parku.⁶⁸ Takto situáciu vnímajú aj spoločnosti pôsobiace v priemyselnom parku.
242. Spoločnosť Chemes tiež podmieňuje osamostatnenia sa v odberoch energií poplatkom. Napr. dňa 09.10.2019 sa konalo zasadnutie veriteľského výboru, ktoré malo za cieľ generálne usporiadanie vzťahov medzi spoločnosťami Chemes a NF, ako aj osamostatnenie sa od dodávky neregulovaných energií. Toto osamostatnenie podmieňovala spoločnosť Chemes úhradou odplaty v miliónoch EUR. Taktiež v roku 2020 prebehli medzi spoločnosťami Chemes a NF rokovania týkajúce sa osamostatnenia v oblasti dusíka, chladu a stlačeného vzduchu, pričom spoločnosť Chemes od spoločnosti NF žiadala za poskytnutie súhlasu s osamostatnením sa niekoľko mil. EUR. Uvedené poplatky spoločnosť NF považuje za neprimerané a neodôvodnené a k jej osamostatneniu sa v odberoch energií nedošlo.
243. U ďalšieho z odberateľov⁶⁹ možnosť vyrábať si samostatne chlad a stlačený vzduch spoločnosť Chemes takisto podmieňovala zaplatením poplatku, ktorý daný odberateľ považoval za neprimerane vysoký. Konkrétne tento odberateľ uviedol, že {.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....}

7.2.2 Dopady správania sa spoločnosti Chemes na odberateľov

244. Ako vyplýva z predchádzajúcej kapitoly, spoločnosť Chemes svojím správaním neumožňuje odberateľom energií v priemyselnom parku Chemes zabezpečovať si určité energie (elektrina, plyn, stlačený vzduch, chlad, dusík) vlastnou výrobou alebo ich získavať od iných odberateľov. Toto spôsobuje odberateľom problémy, pretože ceny spoločnosti Chemes za tieto energie sú v nezanedbateľnej miere

⁶⁸ Vid' napr. list spoločnosti Chemes zo 04.10.2020 pre spoločnosť NF: „Naša spoločnosť CHEMES, a.s. Humenné by nikdy nesúhlasila s tým, aby si Vaša spoločnosť Nexis Fibers, a.s. svojvoľne vyrábala akékoľvek médium vo vlastnej réžii bez súhlasu spoločnosti CHEMES, a.s. Humenné“ alebo tiež poradové číslo záznamu 16.

⁶⁹ Poradové číslo záznamu 22 a 97.

vyššie ako ceny, za ktoré by si odberatelia vedeli energie zaobstarat' vlastnou výrobou alebo od konkurenčných dodávateľov.

245. V nasledujúcej tabuľke je zhrnutý vývoj cien za tlakový vzduch, chlad a dusík, ktoré spoločnosť Chemes vyžadovala od spoločnosti NF (vývoj cien v tabuľke je od roku 2016, nakoľko podľa úradom zistených informácií práve v období rokov 2016 – 2017 začalo dochádzať k výraznému zvyšovaniu cien energií). Uvedené ceny boli spoločnosťou Chemes požadované aj od ostatných spoločností v priemyselnom parku Chemes, s výnimkou roka 2020, kedy ceny vyžadované spoločnosťou Chemes pre jednotlivých odberateľov boli rozdielne, v niektorých prípadoch ešte vyššie ako v uvedenej tabuľke. Z tabuľky je zrejmé, že ceny požadované spoločnosťou Chemes od roku 2016 stúpali v nezanedbateľnej miere.

Tabuľka 2 – Vývoj cien energií spoločnosti Chemes

ENERGIA	M.J.	2016	3/2017	8/2017	2018	2019	2020	4/2020
Tlakový vzduch	€/1000m ³	29,01	31,4	44,21	44,21	53,4	42,84 ⁷⁰	47,16
Chlad zimný	€/mes.	25 324,5	27 411,3	32 956,3	32 956,3	33 111,6	35 042,3	41 616,8
Chlad letný	€/MWh	137,89	149,25	179,44	179,44	216,76	195,7 ⁷¹	218,93
Dusík	€/1000m ³	99,67	107,88	129	129	130,32	169,97	145,49

246. Spoločnosť NF vyššie uvedené ceny energií požadované spoločnosťou Chemes neakceptovala (posledná akceptovaná cena bola cena 3/2017), považovala ich za netransparentné, neodôvodnené a neprimerane vysoké. Podľa jej názoru nebol žiadny dôvod na tak významný cenový nárast za tak krátku dobu. Kvôli nezhodám o cenách a hrozbách spoločnosti Chemes týkajúcich sa zastavenia dodávok energií, ak spoločnosť NF nebude požadované ceny platiť,⁷² spoločnosť NF každý rok v období rokov 2017 – 2020 žiadala súd o nariadenie neodkladného opatrenia, kde žiadala o uloženie povinnosti pre spoločnosť Chemes zabezpečiť nerušenú a priebežnú dodávku energií za určené predplatby, čomu súd v každom roku vyhovel. Spoločnosť NF teda platila spoločnosti Chemes za energie sumy stanovené súdom v neodkladných opatreniach.

247. Čo sa týka ostatných odberateľov energií spoločnosti Chemes, títo platili za energie ceny požadované spoločnosťou Chemes, hoci voči výške cien mali tiež výhrady (pozri bod 257 a nasledujúce).

248. V nasledujúcej tabuľke je uvedený percentuálny nárast cien energií, kde ako porovnávací základ sú použité ceny 2016.

Tabuľka 3 – Vývoj cien energií spoločnosti Chemes (percentuálny nárast v porovnaní s rokom 2016)

⁷⁰ Jednotková cena za tlakový vzduch vyžadovaná od iného odberateľa na rok 2020 (poradové číslo záznamu 98) bola 55,776 eur/1000Nm³, pre ďalšieho odberateľa {.....}

⁷¹ Jednotková cena pre chlad letný vyžadovaná od iného odberateľa na rok 2020 {.....}

⁷² Spoločnosť Chemes hrozbu odpojenia spoločnosti NF od energií aj realizovala a dodávku energií dvakrát prerušila, a to od 17.04.2020 do 30.04.2020 a od 10.05.2020 do 23.05.2020.

ENERGIA	3/2017- 2016	8/2017- 2016	2019- 2016	2020- 2016	4/2020- 2016
Tlakový vzduch	8,2%	52,4%	84,1%	47,7%	62,6%
Chlad zimný	8,2%	30,1%	30,7%	38,4%	64,3%
Chlad letný	8,2%	30,1%	57,2%	41,9%	58,8%
Dusík	8,2%	29,4%	30,8%	70,5%	46,0%

249. Percentuálny nárast cien medzi jednotlivými obdobiami (v akom sa ceny menili) je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 4 –Percentuálny nárast cien spoločností Chemes medzi jednotlivými obdobiami

ENERGIA	M.J.	3/2017	8/2017	2019	2020	4/2020
Tlakový vzduch	€/1000m ³	8,2%	40,8%	20,8%	-19,8%	10,1%
Chlad zimný	€/mes.	8,2%	20,2%	0,5%	5,8%	18,8%
Chlad letný	€/MWh	8,2%	20,2%	20,8%	-9,7%	11,9%
Dusík	€/1000m ³	8,2%	19,6%	1,0%	30,4%	-14,4%

250. Z tabuliek uvedených je zrejmé, že nárast cien energií požadovaných spoločnosťou Chemes bol výrazný (v desiatkach percent), nezodpovedajúci rastu cien na konkurenčných trhoch. Takýto nárast cien energií nemohol byť daný napr. infláciou alebo rastom cien elektrickej energie (elektrina predstavuje významný vstup/náklad na výrobu uvedených energií spoločnosťou Chemes). Pre porovnanie úrad uvádza, že medziročná miera inflácie v SR sa v sledovanom období pohybovala od 1% do 3%. Čo sa týka cien elektrickej energie, v tabuľke 5 sú uvedené percentuálne zmeny cien elektriny pre nie domácnosti v SR podľa údajov Eurostatu za jednotlivé polroky.

Tabuľka 5 – Zmeny cien elektrickej energie (po polrokoch)

1H 2017	2H 2017	1H 2018	2H 2018	1H2019	2H 2019	1H 2020
-31%	-1%	8%	4%	12%	3%	3%

Zdroj: Eurostat

251. Spoločnosť NF si dala v roku 2019 vypracovať znalecké posudky pre chlad, stlačený vzduch a dusík, v ktorých bola porovnaná cena energií účtovaná spoločnosťou Chemes s cenou, za akú by energie dodával konkurenčný dodávateľ, ako aj s cenou, za akú by si energie vedela zabezpečiť samotná spoločnosť NF. V nasledujúcej tabuľke sú uvedené ceny energií zo znaleckých posudkov v prípade vlastnej výroby a ceny za nákup od tretích strán. V druhej časti tabuľky je uvedené, o koľko % sú vyššie ceny požadované spoločnosťou Chemes za rok 2019 v porovnaní s cenami podľa znaleckých posudkov na vlastnú výrobu energií alebo nákup energií od tretích strán.

Tabuľka 6 – Porovnanie cien energií spoločnosti Chemes s cenami zo znaleckých posudkov

KOMODITA	JEDNOTKA	VLASTNÁ VÝROBA	NÁKUP	CENA 2019	CENA 2019-VÝROBA	CENA 2019-NÁKUP
Stlačený vzduch	€/1000m ³	{...}	{...}	53,4	{...%}	{...%}
Dusík	€/1000m ³	{...}	{...}	130,32	{...%}	{...%}
Chlad letný	€/MWh	{...}	{...}	216,76	{...%}	{...%}

252. Z tabuľky 6 vyplýva, že ceny za vlastnú výrobu alebo nákup energií od tretích strán vyplývajúce zo znaleckých posudkov spoločnosti NF z roku 2019 sú výrazne nižšie ako ceny vyžadované spoločnosťou Chemes v roku 2019.
253. Čo sa týka cien elektriny, tieto nie sú pre všetkých odberateľov jednotné. Spoločnosť Chemes však napr. v roku 2019 a 2020 požadovala od odberateľov (okrem spoločnosti NF) cenu za silovú elektrinu vo výške 58-70 eur/MWh, pričom cena silovej elektrickej energie, ktorú nakupovala spoločnosť Chemes, sa v roku 2019 pohybovala vo výške {...} eur/MWh a v prvej polovici roka 2020 vo výške {...}⁷³ eur/MWh. Detailnejšie sa k cene elektriny vyjadril jeden z odberateľov spoločnosti Chemes⁷⁴, ktorý má okrem prevádzky v priemyselnom parku Chemes aj ďalšie prevádzky mimo parku. Tento odberateľ uviedol, že na rok 2020 spoločnosť Chemes požaduje od neho cenu za elektrinu vo výške 70 eur/MWh pri ročnom odbere na úrovni 720 MWh, pričom pre svoju druhú prevádzku v blízkosti Humenného si vie nakúpiť silovú energiu v cene 58 eur/MWh pri ročnom objeme 120 MWh.
254. Plyn v rámci priemyselného parku Chemes odoberá jeden odberateľ,⁷⁵ ktorý napr. v roku 2019 nakupoval od spoločnosti Chemes plyn za {...} eur/MWh, pričom spoločnosť Chemes v roku 2019 nakupovala plyn za maximálne {...}⁷⁶ eur/MWh. Rovnako v roku 2020 spoločnosť Chemes navrhovala svojmu odberateľovi cenu za plyn vo výške {...} eur/MWh, pričom v prvej polovici roka spoločnosť Chemes nakupovala plyn za cenu maximálne {...} eur/MWh, aj to len v niektorých mesiacoch, v ostatných bola cena nižšia. Ako sa vyjadril tento odberateľ, ceny plynu navrhované spoločnosťou Chemes na rok 2020 nekorešponovali s trhovými cenami.
255. V priebehu roku 2020 došlo k eskalácii problémov medzi spoločnosťami Chemes a NF a spoločnosť Chemes dvakrát prerušila dodávku energií pre spoločnosti NF, a to od 17.04.2020 do 30.04.2020 a následne od 09.05.2020 do 23.05.2020. V máji 2020 došlo medzi spoločnosťami k dohode a uzatvorili zmluvu č. 1/2020, v ktorej sa prvýkrát od roku 2017 upravili podmienky dodávok energií. V tejto zmluve sa spoločnosti Chemes a NF dohodli na cenách energií na rok 2020 a zároveň sa spätne dohodli na úrovni cien energií na roky 2017, 2018 a 2019. Tieto nové spätne dohodnuté ceny sú uvedené v nasledujúcej tabuľke, kde sú zároveň porovnané s cenami, ktoré v priebehu rokov 2017-2020 požadovala spoločnosť Chemes. Farebne je vyznačený stĺpec, v ktorom je spätne dohodnutá cena za príslušný rok, v ostatných stĺpcoch sú ceny, ktoré v jednotlivých rokoch

⁷³ Ide o údaje poskytnuté dodávateľom elektriny pre spoločnosť Chemes.

⁷⁴ Poradové číslo záznamu 93.

⁷⁵ Poradové číslo záznamu 98.

⁷⁶ Údaje o cenách plynu nakupovanom spoločnosťou Chemes sú od dodávateľa plynu pre spoločnosť Chemes.

požadovala zaplatiť spoločnosť Chemes (a ktoré aj ostatní odberatelia okrem spoločnosti NF platili). Z tabuľky je zrejmé, že ceny na jednotlivé roky, na ktorých sa spoločnosti NF a Chemes spätne dohodli, sú nezanedbateľne nižšie ako ceny, ktoré požadovala zaplatiť spoločnosť Chemes v príslušnom roku.

Tabuľka 7 – Porovnanie požadovaných cien s dohodnutými cenami

Energia	M.j.	Dohoda 2017	3/2017	8/2017	Dohoda 2018	2018	Dohoda 2019	2019	Dohoda 2020	2020	4/2020
Tlakový vzduch	€/1000m ³	31,4	31,4	44,21	33,203	44,21	35,0067	53,4	36,81	42,84	47,16
Chlad zimný	€/mes.	27 411,31	27 411,31	32 956,30	28 762,66	32 956,30	30 114,01	33 111,61	31 465,35	35 042,33	41 616,81
Chlad letný	€/MWh	149,25	149,25	179,4439	156,7513	179,4439	164,2507	216,76	171,75	195,7	218,93
Dusík	€/1000m ³	107,88	107,88	129	112,903	129	117,92	130,32	122,94	169,97	145,49

256. V nasledujúcej tabuľke je percentuálny prepočet, o koľko percent bola cena požadovaná spoločnosťou Chemes v danom roku vyššia oproti spätne dohodnutej cene. Za rok 2017 je zohľadnená cena 8/2017 (cena 3/2017 bola spoločnosťou NF akceptovaná a platená).

Tabuľka 8 – Porovnanie požadovaných cien s dohodnutými (percentuálny rozdiel)

ENERGIA	M.J.	8/2017	2018	2019	2020	4/2020
Tlakový vzduch	€/1000m ³	41%	33%	53%	16%	28%
Chlad zimný	€/mes.	20%	15%	10%	11%	32%
Chlad letný	€/MWh	20%	14%	32%	14%	27%
Dusík	€/1000m ³	20%	14%	11%	38%	18%

257. Podnikatelia v priemyselnom parku Chemes majú celkovo výhrady k výške cien požadovaných spoločnosťou Chemes. Podľa spoločnosti NF postupné zvyšovanie cien v energií v priebehu rokov 2017 – 2020 bolo netransparentné, neprimerané a nákladovo neodôvodnené.

258. Ďalší z odberateľov⁷⁷ uviedol, že ceny stlačeného vzduchu by mohol mať nižšie o {.....}, takisto elektrická energia by podľa jeho prieskumu mohla byť lacnejšia, ak by bola nakupovaná od iných dodávateľov.

259. Ďalší z odberateľov⁷⁸ tiež považuje ceny spoločnosti Chemes za vyššie ako trhové, podľa jeho vyjadrenia by si sám vedel vyrokovať ekonomicky výhodnejšie ceny. V júli 2020 ešte nemal uzatvorené dodatky k zmluvám o cenách energií na rok 2020 kvôli nedohode o cenách. Ako ďalej uviedol tento odberateľ, spoločnosť Chemes mu dodáva energie v nových cenách, a to aj napriek tomu, že na nových cenách sa nedohodli.

260. Ďalší z odberateľov⁷⁹ považuje ceny spoločnosti Chemes za vyššie ako trhové. Tento odberateľ tiež uviedol, že sa vzhľadom na zmluvné ustanovenia

⁷⁷ Poradové číslo záznamu 22.

⁷⁸ Poradové číslo záznamu 17 a 93.

⁷⁹ Poradové číslo záznamu 18.

(preambula v zmluvách) nepokúšal o zmenu dodávateľa energií. V roku 2018 však zrealizoval prieskum trhu v elektrine a plyne a výsledky prezentoval spoločnosti Chemes na obchodnom rokovaní o cenách energií pre rok 2019. Cenové rozdiely, ktoré prezentoval, však neboli spoločnosťou Chemes akceptované a zohľadnené v cene energií pre rok 2019. V 4. kvartáli 2019 tento odberateľ opätovne realizoval prieskum trhu a výsledky prezentoval spoločnosti Chemes na obchodnom rokovaní o cenách pre rok 2020, avšak predpokladal zamietnutie akceptácie trhových cien spoločnosťou Chemes, čo sa aj stalo. Tento odberateľ ešte v polovici roka 2020 nemal uzatvorené dodatky k zmluvám o cenách energií na rok 2020, kvôli nedohode o cenách.

261. Ďalší odberateľ⁸⁰ uviedol, že spoločnosť Chemes by nikdy neodsúhlasila iného, alternatívneho dodávateľa energií a tiež že ceny energií a médií boli spoločnosťou Chemes zvyšované pravidelne každý rok tak, že v posledných rokoch už odmietol dodatky k zmluvám o cenách podpísať. Podľa vyjadrenia tohto odberateľa *„Spoločnosť CHEMES, a.s. v obrovskej miere komplikovala našej spoločnosti pôsobenie v PP Chemes ... a z tohto dôvodu sme dňa 31.03.2020 zaslali spoločnostiam Chemes, a.s. a Priemyselný park Chemes, s.r.o. výpovede zmlúv a svoje pôsobenie presunuli mimo priemyselný park.“*
262. Viacerí úradom oslovení odberatelia uviedli, že by mali záujem o nákup elektriny a plynu od tretích strán a o samostatnú výrobu stlačeného vzduchu a chladu, práve z dôvodu vysokých cien spoločnosti Chemes a skutočnosti, že vlastnou výrobou alebo nakupovaním energií od tretích strán by si znížili náklady na energie.
263. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, ceny energií požadované spoločnosťou Chemes v priebehu úradom sledovaného obdobia rástli v nezanedbateľnej miere, ktorá nezodpovedala rastu cien na trhu energií ako takom. Ceny požadované spoločnosťou Chemes sú vyššie ako tie, za ktoré by si odberatelia vedeli energie zaobstaráť od tretích strán alebo vyrábať vo vlastnej réžii. To že ceny energií spoločnosti Chemes sú vyššie, ako by boli ceny energií, keby si ich odberatelia vyrábali samostatne alebo odoberali od alternatívnych odberateľov priznáva aj samotná spoločnosť Chemes a je si tejto skutočnosti vedomá (k tomuto pozri bližšie kapitola 7.2.4).
264. Skutočnosť, že ceny spoločnosti Chemes sú v nezanedbateľnej miere vyššie ceny energií v porovnaní s konkurenčnými dodávateľmi alebo s nákladmi pri vlastnej výrobe, spôsobuje odberateľom viaceré problémy.
265. Náklady na energie predstavujú u viacerých odberateľov významné nákladové položky a energie sú pre ich výrobu kľúčové. Pri spoločnosti NF náklady na dodávku energií predstavujú podľa jej vyjadrenia spolu cca 13% z konečnej ceny produktu. Takisto aj pre ostatných odberateľov predstavujú energie významnú položku ich nákladov⁸¹.
266. Viacerí z odberateľov pôsobia na veľmi konkurenčných globálnych trhoch, kde sú dôležité aj malé rozdiely v nákladoch, resp. následne v cenách. Vysoké ceny

⁸⁰ Poradové číslo záznamu 109.

⁸¹ Poradové číslo záznamu 17, 22, 102.

energií (v porovnaní s cenami energií ich konkurentov) ich teda stavajú do nevýhodnej pozície a spôsobujú problémy v konkurenčnom boji. Pokiaľ nemajú odberatelia v priemyselných parkoch možnosť nakupovať energie za trhové ceny, nemajú potom rovnaké príležitosti ako ich konkurenti pôsobiť na svojich trhoch.⁸²

267. Ďalším problémom okrem výšky cien je ich nepredvídateľnosť. Ceny spoločnosti Chemes nie sú naviazané na zmeny trhových alebo burzových cien, menia sa nepredvídateľne podľa záujmov spoločnosti Chemes, prípadne sú podmieňované pre jedného odberateľa skutočnosťou, či zmluvu o dodávkach energií uzatvorí aj iný subjekt pôsobiaci v parku alebo nie.⁸³ Táto nepredvídateľnosť spôsobuje pre odberateľov problémy s plánovaním - ak odberatelia nevedia odhadnúť vývoj cien energií, majú problém vypracovať aj ponuky na predaj svojich tovarov. Netransparentná a nie trhovým štandardom zodpovedajúca cenová politika spoločnosti Chemes spôsobuje problémy s budúcim investovaním do výroby, jej rozširovaním, modernizáciou a pod. Ako uviedol jeden z odberateľov⁸⁴, „pre našu spoločnosť je najdôležitejšia nezávislosť, t.z., že sme schopní dohodnúť sa na základe trhových podmienok a nie preto, že sme povinní uzatvoriť dohodu s Chemes.“

7.2.3 Záver k praktike zneužívania dominantného postavenia

268. Z uvedeného je zrejmé, že spoločnosť Chemes uplatňuje voči svojim odberateľom v priemyselnom parku Chemes také opatrenia, ktorými zaväzuje spoločnosti pôsobiace v tomto priemyselnom parku odoberať od spoločnosti Chemes aj tie energie, kde existuje potenciál konkurenčného trhu (elektrina, plyn, tlakový vzduch, chlad a dusík) a zároveň im znemožňuje odoberať tieto energie od iných dodávateľov alebo si ich vyrábať samostatne, hoci by o to mali záujem a tieto alternatívy by boli aj cenovo výhodnejšie. Uvedené opatrenia predstavujú neprimerané obchodné podmienky v zmysle § 5 ods. 3 písm. a) zákona a čl. 102 písm. a) Zmluvy, nakoľko sú neproporčné, nie sú nevyhnutné (presahujú to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov obchodných vzťahov medzi spoločnosťou

⁸² Napr. poradové číslo záznamu 22: „Chceli by sme mať možnosť nakupovať elektrickú energiu z iného zdroja, aby sme zaistili, že budeme mať trhové ceny a budeme mať rovnaké príležitosti ako naši konkurenti.“

⁸³ Uvedené vyplýva napr. zo zmluvy upravujúcej dodávku energií s jedným odberateľom na rok 2018, kde sa uvádza: „Ceny energií, pitnej vody, technologických vôd, chladu, dusíka a tlakového vzduchu môžu byť v priebehu roka 2018 ďalej jednostranne zmenené zo strany Dodávateľa aj v prípade iného proporcionálneho rozdelenia fakturovaných súm medzi ostatných odberateľov ceny energií, pitnej vody, technologických vôd, chladu, dusíka a tlakového vzduchu dodávané v rámci areálu Priemyselného parku CHEMES a Priemyselného parku Gutmanovo oproti počiatočnému stavu a počtu odberateľov v rámci areálu Priemyselného parku CHEMES a Priemyselného parku Gutmanovo k 1.1.2018. Dodávateľ v týchto prípadoch zašle Odberateľovi písomné oznámenie o zmene ceny a zmena ceny je účinná momentom doručenia tohto písomného oznámenia o zmene ceny.“ Rovnaké ustanovenia boli aj v zmluvách s inými odberateľmi, napr. v zmluvách jedného z odberateľov {.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....}

⁸⁴ Poradové číslo záznamu 97.

Chemes a jej odberateľmi a obmedzujú odberateľov viac ako je potrebné) a majú negatívny dopad na odberateľov spoločnosti Chemes.⁸⁵ ⁸⁶ Neprimerané obchodné podmienky predstavujú exploatívne (vykorisťujúce) správanie zo strany podnikateľa v dominantnom postavení, ktorý svojim správaním obmedzuje súťaž tým, že priamo poškodzuje zákazníkov/odberateľov.

269. Ako vyplýva z kapitoly 7.2.1, spoločnosť Chemes uzatvárala s odberateľmi nájomné zmluvy, ktorých účelom bolo poskytnúť (prenajať) potrebné nehnuteľnosti v priemyselnom parku Chemes záujemcom o pôsobenie v priemyselnom parku tak, aby títo mohli vykonávať svoje podnikateľské činnosti v tomto priemyselnom parku.⁸⁷
270. S niektorými spoločnosťami (ktoré si odkúpili budovy do svojho vlastníctva) boli uzatvorené aj zmluvy o vecných bremenách, prostredníctvom ktorých bolo upravené užívanie nehnuteľností v priemyselnom parku Chemes.
271. Ďalšou skupinou zmlúv, ktoré spoločnosť Chemes uzatvárala so všetkými spoločnosťami pôsobiacimi v priemyselnom parku Chemes, boli zmluvy riešiace dodávku jednotlivých energií. V týchto zmluvách boli upravované podmienky dodávok danej konkrétnej energie zväčša na príslušný rok, vrátane ceny, množstva a dodacích podmienok.
272. Všetky uvedené typy zmlúv však obsahujú ustanovenia, ktoré presahujú rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa zmluvných vzťahov medzi spoločnosťou Chemes a jej odberateľmi. Nájomné zmluvy, ktorých účelom je

⁸⁵ C-127/73 SABAM, bod 15: „Je potrebné dospieť k záveru, že skutočnosť, že podnikateľ poverený správou autorských práv, ktorý má dominantné postavenie v zmysle čl. 86, ukladá svojim členom povinnosti, ktoré nie sú nevyhnutne potrebné na dosiahnutie jeho cieľa a ktoré tak nespravodlivo zasahujú do slobody člena vykonávať svoje autorské práva, môže predstavovať zneužitie. It must thus be concluded that the fact that an undertaking entrusted with the exploitation of copyrights and occupying a dominant position within the meaning of Article 86 imposes on its members obligations which are not absolutely necessary for the attainment of its object and which thus encroach unfairly upon a member's freedom to exercise his copyright can constitute an abuse.“

⁸⁶ Napr. v prípade IV/31043 TetraPak II, kde bolo posudzované správanie spoločnosti TetraPak (svetového lídra v oblasti aseptického a neaseptického balenia tekutých a polotekutých potravín), Komisia považovala za problematické rôzne zmluvné podmienky, ako napr. to, že zákazníci TetraPaku, ak už mali kúpené jeho stroje, museli od neho odoberať aj služby opráv a údržby, náhradné diely, baliace materiály a kartóny. Tieto zmluvné ustanovenia Komisia považovala za zneužívanie dominantného postavenia s tým, že ich hlavným cieľom bolo neprimerane a v maximálnej možnej miere naviazať zákazníkov/odberateľov na spoločnosť Tetra Pak. Napr. v prípade povinnosti exkluzívneho odberu služieb opráv a údržby Komisia v rozhodnutí uviedla, že dané zmluvné ustanovenie úplne naväzuje zákazníkov na Tetra Pak a nedáva im žiadnu možnosť výberu a ani možnosť uskutočňovať údržbu a opravy vlastnými zamestnancami. Komisia takisto považovala za zneužívanie dominantného postavenia dlhé trvanie licenčných zmlúv (3-9 rokov), ktoré sa rovnalo alebo presahovalo technologickú ak nie aj fyzickú životnosť zariadení, čím boli zákazníci naväzovaní na Tetra Pak a nebolo im umožnené reagovať na zmeny/novinky na trhu. Rozhodnutie Komisie bolo potvrdené aj súdom, ktorý vo svojom rozsudku (T-83/91) k neprimeraným zmluvným ustanoveniam uviedol, že predmetné zmluvné ustanovenia „...išli nad rámec ich údajného cieľa a ich cieľom bolo posilniť dominantné postavenie Tetra Paku posilnením ekonomickej závislosti zákazníkov na ňom. Tieto zmluvné ustanovenia boli preto úplne bezdôvodné ... a išli nad rámec rešpektovaného práva podnikateľa v dominantnom postavení chrániť si svoje ekonomické záujmy.“

⁸⁷ Napr. účelom nájomnej zmluvy uzatvorenej medzi spoločnosťami Chemes a NF je zabezpečenie výrobných, skladových, administratívnych a sociálnych potrieb nájomcu s cieľom výkonu jeho podnikateľskej činnosti v priemyselnom parku Chemes.

poskytnúť (prenajať) potrebné nehnuteľnosti v priemyselnom parku Chemes záujemcom tak, aby títo mohli vykonávať svoje podnikateľské činnosti v tomto priemyselnom parku, obsahovali ustanovenia podmieňujúce nájom odberom všetkých potrebných energií výhradne od spoločnosti Chemes, vrátane tých, ktoré je možné odoberať od iných dodávateľov alebo si ich vyrábať samostatne. Zmluvy o vecných bremenách, ktorých účelom bolo upraviť užívanie nehnuteľností v priemyselnom parku Chemes, obsahujú ustanovenia, ktoré obmedzujú spoločnosti, aby v budovách, ktoré majú odkúpené do svojho vlastníctva, nainštalovali a prevádzkovali buď samostatne alebo prostredníctvom tretej strany zariadenie na výrobu energie, pokiaľ danú energiu vyrába/dodáva spoločnosť Chemes a takisto obsahujú ustanovenia, na základe ktorých je možné distribučné/rozvodné siete v priemyselnom parku Chemes používať len na dodávky energií od spoločnosti Chemes. Zmluvy o dodávke konkrétnej energie, ktorých účelom bolo riešiť podmienky dodávok danej energie obsahujú ustanovenia, na základe ktorých je de facto odberateľom energií od spoločnosti Chemes znemožnené odoberať akékoľvek energie od iných dodávateľov, resp. si ich vyrábať samostatne a vyplýva z nich povinnosť odoberať všetky energie od spoločnosti Chemes. Navyše odber energií, ktoré je nutné odoberať od spoločnosti Chemes (teplo), spoločnosť Chemes podmieňovala odberom aj ostatných energií a tiež osamostatnenie sa v odberoch určitých energií (teda zmenu dodávateľa) spoločnosť Chemes podmieňovala poplatkom, čo nie sú štandardné požiadavky.

273. Uvedené opatrenia, ktorými spoločnosť Chemes zaväzuje spoločnosti pôsobiace v priemyselnom parku Chemes odoberať od spoločnosti Chemes aj tie energie, kde existuje potenciál konkurenčného trhu (elektrina, plyn, tlakový vzduch, chlad a dusík) a zároveň im znemožňuje odoberať tieto energie od iných dodávateľov alebo si ich vyrábať samostatne sú neproporčné, nie sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov obchodných vzťahov medzi spoločnosťou Chemes a jej odberateľmi, sú jednostranne zaťažujúce a obmedzujú odberateľov viac, ako je potrebné⁸⁸.

⁸⁸ K primeranosti zmluvných vzťahov medzi spoločnosťami Chemes a NF sa vyjadril aj Okresný súd Humenné. V uznesení č. k. 11 Cb/25/2019 zo dňa 09.04.2019, v ktorom zamietol neodkladné opatrenie žiadané spoločnosťou Chemes, ktorá žiadala aby spoločnosť NF bola povinná zdržať sa konania, ktoré by viedlo k porušeniu zmluvy o zriadení vecného bremena C (najmä povinnosť zdržať sa vnášania, inštalácii alebo prevádzkovaniu zariadení na výrobu energií do priemyselného parku Chemes, súd uviedol: „Z písomnej komunikácie medzi stranami sporu ...je tiež zrejmé, že žalobca (Chemes) vyzýval žalovaného (NF) k ukončeniu odberu energií a médií v čo najkratšom možnom čase, keďže žalovaný nie je ochotný akceptovať cenové podmienky stanovené žalobcom, na čo žalovaný vo svojich odpovediach poukázal, že vzhľadom na situovanie podniku v priemyselnom parku Chemes žalovaný nemá možnosť odoberať energie od žiadneho iného subjektu a k jeho návrhom na možné čiastočné osamostatnenie žalovaného vo výrobe niektorých energií sa žalobca nevyjadril. Oprávnenie vyplývajúce z vecného bremena musí byť vykonávané tak, aby povinného zaťažovalo čo najmenej. Právo z vecného bremena nemôže byť rozširované, avšak výklad jeho rozsahu musí prihliadať na okolnosti, za ktorých účastníci uzatvárali zmluvu. Vecné bremeno by nemalo zaťažovať povinného v rozsahu, na ktorý zmluvné strany pri dojednaní bremena nemohli vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu pomýšľať. Oprávnenie vyplývajúce z vecného bremena musí byť vykonávané súčasne tak, aby povinnému nespôsobilo škodu, pričom výkon práv vyplývajúcich z vecného bremena musí byť tiež v súlade s dobrými mravmi. Je preto na mieste konštatovať, že žalobca stavia žalovaného do pozície, kedy jednak od neho žiada ukončenie odberov energií a médií, zároveň na osamostatnenie výroby niektorých z nich nereaguje a zároveň trvá, aby žalovaný dodržiaval povinnosti vyplývajúce z vecného bremena C neinštalovať a ani neprevádzkovať zariadenia na výrobu energií a médií. **Súdu sa javí povinnosť žalovaného zriadená vecným bremenom C s prihliadnutím na práva a povinnosti vyplývajúce**

274. Uvedené opatrenia majú negatívny dopad na spoločnosti pôsobiace v priemyselnom parku Chemes. V dôsledku uplatňovania uvedených opatrení je spoločnosť Chemes jediným možným dodávateľom energií v priemyselnom parku Chemes, čo spôsobuje, že ceny energií spoločnosti Chemes na trhoch dodávok tých energií, ktoré majú potenciál byť trhmi konkurenčnými, sú v nezanedbateľnej miere vyššie⁸⁹ ako ceny konkurenčných dodávateľov alebo ceny, za ktoré by si energie vedeli odberatelia vyrobiť sami, čoho si je spoločnosť Chemes vedomá. Toto má negatívny dopad na spoločnosti pôsobiace v priemyselnom parku Chemes, pretože pre viaceré spoločnosti, ak už pôsobia v priemyselnom parku, je veľmi ťažké sídlo zmeniť a povinnosť odoberať energie od spoločnosti Chemes a nemožnosť ich získať z lacnejších, alternatívnych zdrojov, im zvyšuje náklady a tým pádom spôsobuje problémy s konkurencieschopnosťou na trhoch, na ktorých pôsobia, ako aj ďalšie problémy v podnikaní. Dopady protisúťažného správania sa na podnikateľov sú detailnejšie popísané v kapitole 7.2.2.
275. Úrad za protisúťažné považuje konanie spoločnosti Chemes spočívajúce v uplatňovaní priamych alebo nepriamych neprimeraných obchodných podmienok, teda v zaväzovaní spoločností pôsobiacich v priemyselnom parku Chemes k tomu, aby aj energie, kde je potenciál konkurenčného trhu, odoberali výhradne od spoločnosti Chemes a v znemožňovaní toho, aby tieto energie spoločnosti odoberali od tretích strán alebo si ich vyrábali samostatne. Časovo trvanie porušovania zákona úrad vymedzil od 01.08.2017 do vydania rozhodnutia (detailnejšie odôvodnenie časového vymedzenia porušovania je v kapitole 7.3 rozhodnutia).
276. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia bude spoločnosť Chemes povinná zdržať sa konania popísaného v tomto rozhodnutí, ako aj konania majúceho rovnaký alebo podobný cieľ alebo efekt a v úrade stanovenej lehote odstrániť protiprávny stav. Odstránením protiprávneho stavu v zmysle bodov 1 a 2 výroku je potrebné rozumieť odstránenie priameho alebo nepriameho uplatňovania neprimeraných obchodných podmienok, ktorými spoločnosť Chemes zaväzuje spoločnosti v priemyselnom parku Chemes odoberať energie a médiá výlučne od nej a zároveň im znemožňuje si tieto energie vyrábať samostatne alebo odoberať od tretích strán. Zdržanie sa konania popísaného v tomto rozhodnutí a odstránenie závadného stavu musí byť zrealizované tak, aby nebola ohrozená alebo obmedzená činnosť podnikateľov v priemyselnom parku. Teda napr. ak odstránenie závadného stavu bude riešené umožnením spoločnostiam začať si vyrábať energie samostatne alebo ich nakupovať od tretích strán, vzhľadom na zložitosť tohto procesu je potrebné, aby spoločnosť Chemes poskytovala

zo Zmluvy o dodávkach energií a služieb zo dňa 10.05.2000 narušujúca rovnováhu medzi zmluvnými stranami, keďže žalovanému z takto dohodnutej povinnosti neplynie žiadna výhoda, vecné bremeno C bolo dojednané bezodplatne a na dobu neurčitú a jej porušenie by nastalo aj v prípade uplatnenia práv žalovaného v zmysle čl. 4 Zmluvy o dodávkach energií a služieb zo dňa 10.05.2000 na zastavenie nákupu niektorého druhu energií, vôd a služieb, kedy by žalobcovi patrila nárok na zaplatenie fixných nákladov počas troch rokov po ukončení definitívneho nákupu energií a služieb.“

⁸⁹ Ceny, ktoré sú vyššie ako konkurenčné nemusia nevyhnutne predstavovať neprimerane vysoké (excesívne) ceny v zmysle § 5 ods. 3 písm. a) a čl. 102 písm. a) Zmluvy, v tomto prípade úrad ceny energií spoločnosti Chemes z tohto pohľadu ani neposudzoval.

potrebnú súčinnosť a dodávala energie počas doby nevyhnutnej na osamostatnenie sa, resp. aby za primerané ceny poskytovala služby distribúcie energií, ak by to bolo potrebné.

277. Záverom ešte úrad uvádza, že podnikateľ v dominantnom postavení má špeciálnu zodpovednosť nesprávať sa spôsobom obmedzujúcim súťaž. Medzi praktiky obmedzujúce súťaž v oblasti dominantného postavenia patrí aj praktika odmietnutia dodávať a praktika excesívnych cien.⁹⁰ Spoločnosť v dominantnom postavení teda nemôže bezdôvodne prestať dodávať svoje tovary a služby alebo vyžadovať za svoje tovary a služby neprimerane vysoké (excesívne) ceny.

7.2.4 Neexistujúce objektívne zdôvodnenie správania sa spoločnosti Chemes

278. V rámci posudzovania správania sa spoločnosti Chemes úrad tiež skúmal, či spoločnosť Chemes si konaním posudzovaným úradom nechráni svoje odôvodnené ekonomické záujmy. Zo súťažného pohľadu výhradné dodávky prinášajú určité výhody (efficiencies) v prípadoch tzv. relationship-specific investícií, teda v prípadoch cielených individualizovaných investícií uskutočnených v prospech určitého odberateľa, aby bolo možné tomuto odberateľovi dodávať, **a to ak výhradné odbery zodpovedajú obdobiu a rozsahu umožňujúcemu odpis predmetnej investície.**⁹¹ Navyše spoločnosť Chemes tvrdí, že

- a. má právo na úhradu všetkých svojich nákladov vrátane nákladov z reštrukturalizácie spoločnosti NF a nákladov vyplývajúcich z neefektivity a predimenzovanosti svojich výrobných zariadení,
- b. to, že spoločnosť Chemes bude výhradným dodávateľom energií, bolo slobodné rozhodnutie obchodných spoločností a malo by byť rešpektované,
- c. záväzky výhradného odberu energií vyplývajú z historických bremien a
- d. zrušením výhradných odberov energií dôjde k zničeniu investície a násilnému nadobudnutiu časti podnikania spoločnosti Chemes.

Uskutočnenie cielených investícií v prospech spoločnosti NF

279. Úrad zisťoval, či spoločnosť Chemes nevykonala v prospech spoločnosti NF určitú investíciu v oblasti energetiky cielenú len na jej špecifické potreby alebo ktorá by reagovala na určité požiadavky spoločnosti NF.⁹² Cielená, individualizovaná (tzv. relationship-specific) investícia je potrebná na to, aby bolo možné danému odberateľovi dodávať a po ukončení dodávateľsko-odberateľského vzťahu **nemôže byť táto investícia použitá dodávateľom na dodávku pre iných zákazníkov.** Všeobecné investície alebo investície na

⁹⁰ Z pohľadu týchto praktík úrad správanie sa spoločnosti Chemes v tomto správnom konaní neposudzoval.

⁹¹ Usmernenie Komisie k čl. 82, bod 46.

⁹² List úradu č. 170/2020/OZDPaVD-26/2020.

zvýšenie kapacít na určitom trhu sa za individualizované, resp. relationship-specific investície nepovažujú.⁹³

280. Z odpovede spoločnosti Chemes⁹⁴ vyplýva, že v určitej forme, jediná cielená investícia mohla byť uskutočnená v oblasti výroby a dodávok dusíka (dusík v priemyselnom parku od spoločnosti Chemes odoberá len spoločnosť NF). Podľa spoločnosti Chemes, v roku 2012 v nadväznosti na požiadavky spoločnosti NF, došlo k zrušeniu vlastnej výroby dusíka a dodávky dusíka začala zabezpečovať externá spoločnosť, pričom zmluva medzi spoločnosťou Chemes a externým dodávateľom dusíka bola uzatvorená na 7 rokov, teda do roku 2019. Externý dodávateľ dusíka naprojektoval, postavil a prevádzkoval zariadenie na výrobu dusíka v priemyselnom parku Chemes a zároveň toto výrobné zariadenie aj vlastnil. Vyrobený dusík dodával spoločnosti Chemes, ktorá ho následne dodávala spoločnosti NF.
281. Spoločnosť NF k uvedenej skutočnosti uviedla, že investícia spoločnosti Chemes do linky na výrobu dusíka nebola primárne vyvolaná požiadavkami spoločnosti NF, resp. spoločnosť NF nežiadala spoločnosť Chemes o vybudovanie tejto linky. Spoločnosť NF navrhla projekt alternatívneho zásobovania dusíkom - dusík si chcela zabezpečovať samostatne, avšak podľa vyjadrenia spoločnosti NF spoločnosť Chemes toto odmietla (odmietla o tom rokovať) pričom sa sama rozhodla pre vybudovanie vlastného riešenia a to aj z dôvodu straty významného zákazníka,⁹⁵ kvôli čomu nevedela efektívne využiť kapacity dusíkovej linky, ako aj kvôli zastaranosti infraštruktúry (zariadenie vybudovala sovietska firma, ktorá už neexistuje a boli problémy s náhradnými dielmi).
282. Úrad nezistil, že by zo strany spoločnosti Chemes bola vykonaná cielená investícia v prospech spoločnosti NF, z ktorej by vyplývali určité výhody (efficiencies) výhradných odberov všetkých energií od spoločnosti Chemes. Určitá investícia bola zrealizovaná len v oblasti dusíka, na ktorú bol naviazaný výhradný odber dusíka po dobu 7 rokov, teda do roku 2019, pričom je aj otázne, nakoľko išlo o cielenú investíciu v prospech spoločnosti NF, keďže o ňu v takej podobe, ako bola uskutočnená, nežiadala a na zabezpečenie dodávok dusíka existovali aj iné možné alternatívy.
283. Navyše, aby existencia výhradných odberov mohla byť odôvodnená zo súťažného hľadiska, mala by časovo aj rozsahom zodpovedať obdobiu a rozsahu umožňujúcemu odpis individualizovanej investície (napr. spôsobom ako to bolo v zmluve o dodávke dusíka medzi spoločnosťou Chemes a jej externým dodávateľom, v ktorej boli stanovené určité objemy odberu a čas, na ktorý bola zmluva uzatvorená), a nie byť časovo aj rozsahovo neobmedzená, ako je to v prípade zmlúv medzi spoločnosťou Chemes a jej odberateľmi.
284. Vo Vyjadrení k Výzve spoločnosť Chemes poskytla zoznam investícií, ktoré uskutočnila od roku 1997. Z uvedeného zoznamu však nie je zrejmé, že by išlo

⁹³ DG Competition discussion paper on the application of Article 82 of the Treaty to exclusionary abuses, bod 175.

⁹⁴ Poradové číslo záznamu 16.

⁹⁵ Ide o spoločnosť Nylstar, ktorá bola významným odberateľom dusíka, ešte väčším ako spoločnosť NF.

o individualizované investície cielené pre potreby konkrétneho odberateľa, ale išlo skôr o všeobecné investície týkajúce sa všeobecných rekonštrukcií alebo investície súvisiace napr. so životným prostredím. Veľká časť zoznamu investícií sa navyše týkala energií, pri ktorých úrad výhradné odbery neposudzuje ako protisúťažné, ako pitná voda, technologické vody, distribúcia elektriny a najmä teplo; z investícií uskutočnených spoločnosťou Chemes za posledných 10 rokov takmer 100% smerovalo do výroby tepla.

Právo na úhradu všetkých nákladov

285. Ceny energií spoločnosti Chemes sú vyššie z viacerých dôvodov, jedným z nich je ten, že výrobné zariadenia spoločnosti Chemes sú veľkokapacitné, predimenzované, nevyhovujúce súčasným požiadavkám na odber energií, nie sú efektívne a nie sú zmodernizované. V kapitole 4 je popísané, ako spoločnosť Chemes vznikla odčlenením divízie energetiky od štátneho podniku Chemlon. Energetika spoločnosti Chemes teda bola dimenzovaná na veľkosť bývalého Chemlonu, postupom času však chemická výroba klesala a spoločnosti v súčasnosti pôsobiace v priemyselnom parku potrebujú menšie množstvá energií ako spoločnosť Chemlon v minulosti. Spoločnosť Chemes však stále má k dispozícii pôvodné veľkokapacitné zariadenia, preto jeho výroba energií vychádza nákladovo drahšie ako výroba v novších modernejších zariadeniach. Podľa názoru spoločnosti Chemes, spoločnosť Chemes má právo na úhradu všetkých svojich nákladov.
286. Spoločnosť Chemes uviedla⁹⁶, že „CHEMESU je známa historická genéza vzťahov medzi ním a NEXISOM, je preto pre nás obzvlášť ťažko pochopiteľné, ak NEXIS tvrdí, že je problém CHEMESU ak nemá najmodernejšie výrobné zariadenia s kapacitou na súčasné objemy dodávok energií a médií. Navyše platí, že v roku 2010 NEXIS kúpil nehnuteľnosti, ktoré boli zaťažené vecnými bremenami, z ktorých taktiež vyplýva postavenie CHEMESU ako výhradného dodávateľa energií a médií, pričom už v tom čase bolo možné označiť zariadenia CHEMESU za veľkoobjemové, resp. také, ktoré si vyžadujú investície. Aj teda súčasný NEXIS si bol vedomý pri prijímaní obchodných rozhodnutí, že sa zmluvne viaže **so subjektom, ktorý v skutočnosti objektívne nedokáže dodávať energie a médiá za také ceny, ktoré NEXISU vychádzajú z vlastných výpočtov, ktoré počítajú s novými, efektívnymi a kapacitne prispôbenými zariadeniami, resp. s rozvodmi.** ... Čo sa týka výrobných zariadení, dovoľujeme si uviesť, že podnik CHEMESU bol projektovaný na určité výkony, z uvedeného dôvodu **má CHEMES veľkokapacitné výrobné zariadenia** pre účely celého priemyselného parku (CHEMES nedodáva len pre NEXIS), **ktorých prevádzkovanie je nákladné.** Takmer každým rokom NEXISU ubúdali odbery energií a médií (bez ohľadu na to z akého dôvodu). Dnes sa teda NEXIS tvári (resp. jeho právny zástupca na pojednávaniach), že je to vlastne problém CHEMESU, že má takéto veľkokapacitné zariadenia a že NEXIS by si vedel zabezpečiť moderné menšie zariadenia za oveľa nižšie prevádzkové náklady. Takýto pohľad na vec je veľmi úzkoprsý. **NEXIS nemôže chcieť od CHEMESU aby mu dodával energie a médiá za ceny, ktoré by platil NEXIS**

⁹⁶ Poradové číslo záznamu 7.

ak by si vybudoval úplné nové zariadenia pri tzv. „ostrovnej prevádzke“ NEXISu. NEXIS musí niesť aj historické bremeno, t.z., že bol vybudovaný v areáli Priemyselného parku CHEMES a bol projektovaný (spolu s CHEMESOM) na oveľa vyššie odbery energií a médií.“

287. K predimenzovanosti vlastných zariadení sa spoločnosť Chemes vyjadrila napr. v liste adresovanému spoločnosti NF zo dňa 11.03.2019. „*Uisťujeme Vás, že naša spoločnosť pristupuje pri tvorbe cien rovnako pre všetky spoločnosti. Preto návrh pre Vašu spoločnosť vychádzal z rovnakých návrhov pre každý subjekt v Priemyselnom parku Chemes. Pripomíname Vám, že v danom prípade musíme vychádzať z technologických možností a zariadení, ktorými disponujeme v Priemyselnom parku Chemes. Je zbytočné sa baviť, že **zariadenia na výrobu energií a médií v Priemyselnom parku Chemes sú predimenzované, ale prepáčte – prečo sa dnes na to vôbec odvolávate? Aj činnosť Vašej spoločnosti (a jej právnych predchodcov) bola v minulosti omnoho vyššia, a tú ste postupne okliešťovali do dnešného stavu. A teda máme v prípade, že sa rozhodnete diametrálne znížiť objemy obstarávať a za vlastné peniaze kupovať aj energeticky menej náročné zariadenia len kvôli tomu, aby ste mali v danom čase nižšie ceny danej energie alebo média? A potom čo keď si zmyslíte, že rozšírite výrobu a potrebujete takejto energie alebo média viac? Opätovne máme kupovať nové technologické zariadenie? Takýto prístup nedáva žiadny ekonomický zmysel. ...Nie je správne a ani spravodlivé argumentovať „trhovými cenami“, ktoré boli možno aplikovateľné, ak by sa stávala energetika odznovu a na zelenej lúke. Ale ešte raz, naša spoločnosť Chemes, a.s. Humenné disponuje technologickými zariadeniami, ktoré boli navrhované pre celý Priemyselný park Chemes a nie len pre Vašu spoločnosť a dodávku energií a médií musí realizovať s už existujúcimi technologickými zariadeniami. Preto nijakým spôsobom nezneužívame situáciu, že ste v niektorých neregulovaných energiách a médiách náš najväčší odberateľ. Práve naopak, túto situáciu zneužíva Vaša spoločnosť tým, že svoje spotreby dlhodobo znižuje na mieste, kde máme k dispozícii práve veľkokapacitné a nákladné technologické zariadenia. V minulosti ste sa zaviazali dodržiavať určité pravidlá, ktoré reflektovali práve na znižovanie objemov, a tými sú práve vecné bremená, ktoré Vám zakazujú inštalovať a prevádzkovať technologické zariadenia na výrobu energií a médií, ktoré Vám dodáva spoločnosť Chemes, a.s. Humenné.“***
288. Spoločnosť Chemes tiež priamo priznáva, že jej výrobné zariadenia nie sú efektívne „*NEXIS má za to, že svojou reštrukturalizáciou ekonomicky zruinuje CHEMES, zbaví sa svojej minulosti (platné zmluvné dojednania, veľkokapacitné a menej efektívne zariadenia CHEMESU) a následne si vybuduje nové a efektívnejšie zariadenia, ktoré by už boli v jeho vlastníctve.*“
289. Spoločnosť Chemes má tiež v úmysle cez zvýšené ceny energií si nahradiť straty z reštrukturalizácie. V rokoch 2016/2017 sa spoločnosť NF dostala do reštrukturalizácie, spoločnosti Chemes boli v reštrukturalizačnom konaní uznané pohľadávky vo výške 1,6 mil. EUR, pričom si nárokovala vyššiu sumu, ktorú však správca konkurznej podstaty poprel. Z uznaných pohľadávok má byť uspokojená polovica (v zmysle zákona č. 7/2004 Z.Z. o konkurze a reštrukturalizácii je pri reštrukturalizácii možné odpísať polovicu pohľadávok, na druhú polovicu sa robí splátkový kalendár). Podľa spoločnosti Chemes „*skrátka tieto finančné*

prostriedky si musí nejakým spôsobom zabezpečiť naspäť ak nechce skončiť v konkurze a to aj formou vyššej marže pri neregulovaných energiách a médiách.“

290. K názoru spoločnosti Chemes, že odberatelia sú povinní uhrádzať také ceny energií, ktoré pokrývajú všetky náklady spoločnosti Chemes (vrátane nákladov vyplývajúcich z jeho neefektivity alebo predimenzovaných výrobných zariadení), úrad uvádza, že tento nie je v súlade so súťažným prípadovým právom. Napr. pri posudzovaní, či spoločnosť v dominantnom postavení uplatňuje neprimerane vysoké (excesívne) ceny sa pri kalkulácii nákladov, ktoré sa následne porovnávajú s cenami dominantu, nemusia zohľadniť skutočné náklady dominantu, ale náklady efektívneho konkurenta, keďže náklady dominantu môžu byť veľmi jednoducho umelo zvýšené. Navyše, používanie skutočných cien dominantu by bolo problematické v prípade, keď je dominant obzvlášť neefektívny, keďže by to umožňovalo pri posudzovaní praktiky neprimeraných cien zohľadniť vyššie ceny.⁹⁷ Neefektívny dominant nemôže uniknúť preskúmaniu svojich neprimeraných cien, ak skutočná príčina jeho vysokých cien sú vysoké náklady vyplývajúce z jeho neefektivity. Súdny dvor v takýchto prípadoch uviedol, že relevantné náklady pre posúdenie praktiky neprimeraných cien sú náklady efektívnej firmy.⁹⁸ Odberatelia energií teda nie sú povinní znášať všetky náklady spoločnosti Chemes vyplývajúce z jej neefektivity a predimenzovaných zariadení.
291. Ceny iné ako by boli v konkurenčných podmienkach môžu byť považované za súťažný problém. Napr. Bundeskartellamt (nemecký súťažný úrad) vydal viacero rozhodnutí vo veci cien v oblasti energetiky. V decembri 2006 v prípade RWE uviedol, že spoločnosť RWE zneužila dominantné postavenie na trhu s elektrinou tým, že do ceny elektriny zahrnula viac ako 25% z trhovej ceny CO₂ emisných certifikátov. Podľa Bundeskartellamt-u by v normálnych konkurenčných podmienkach takéto prenesenie emisných certifikátov do cien elektriny nebolo možné. Takisto v roku 2008 v prípade dodávok plynu, Bundeskartellamt namietal, že podnikatelia zneužívali svoje dominantné postavenie požadovaním cien, ktoré sa líšili významne od tých, ktoré by boli účtované, keby existovala efektívna súťaž. Taktiež v roku 2015 v prípade Entega, táto spoločnosť podľa Bundeskartellamt-u zneužila dominantné postavenie na trhoch predaja elektriny pre výrobcov tepla tým, že účtovala vyššie ceny ako by boli na trhoch s efektívnou súťažou. Pri cenovej analýze Bundeskartellamt porovnával ceny spoločnosti Entega s cenami iných spoločností ktoré boli významne lacnejšie a stále mali pokryté svoje náklady.⁹⁹

⁹⁷ OECD: Excessive prices: „An additional question that needs to be addressed ... is who's costs should be used, i.e. the actual cost of the firm under investigation or the cost of an efficient firm or maybe even the cost of the most efficient firm. As costs can easily and artificially be increased – a phenomenon also known as gold plating – it has been suggested to use a notion of efficient firm cost rather than the actual cost of the dominant company. Furthermore, using the actual cost of the dominant firm would be problematic in case the firm is particularly inefficient as it would allow for a much higher benchmark price.“

⁹⁸ Donoghue, Padilla: The Law and Economics of Article 102 TFEU: „An inefficient dominant firm should not be relieved from scrutiny if the true reason for its high prices is high costs due to its own inefficiency. The Court of Justice held in *Lucazeau* that the relevant cost for the purposes of the assessment of Article 102 (a) are those of an efficient firm.“

⁹⁹ Unilateral conduct in the energy sector: An overview of EU and national case law.

292. Záverom úrad dodáva, že práve trh a trhové prostredie slúži k tomu, že núti spoločnosti investovať, inovovať, zlepšovať ich efektivitu a konkurencieschopnosť, čo v konečnom dôsledku vedie k nižším cenám pre spotrebiteľov.
293. Čo sa týka reštrukturalizácie, spoločnosti Chemes boli uznané pohľadávky vo výške cca 1,6 mil. EUR na základe zákonom stanoveného postupu v rámci reštrukturalizácie. Spoločnosť Chemes v pozícii nezabezpečeného veriteľa bola v rámci schváleného reštrukturalizačného plánu priznaná miera uspokojenia pohľadávok vo výške 800 tis. EUR. Pri predčasnom splatení dlhu z reštrukturalizácie by sa spoločnosť NF vystavovala riziku porušenia zákona – spoločnosť NF nemôže uprednostniť spoločnosť Chemes na úkor iných veriteľov a ak sa majú dlhy splatiť okamžite, celkovo sa stráca význam a podstata reštrukturalizácie (uvedené požiadavky spoločnosti Chemes v tomto zmysle napadol aj veriteľský výbor, ktorý vo svojom liste uviedol „...vnímame Vašu jasnú snahu vytvárať tlak na Dlžníka a členov Veriteľského výboru k prijatiu riešenia, ktoré by predstavovalo prednostné uspokojenie Vašich pohľadávok oproti ostatným veriteľom Dlžníka. Dôrazne Vás upozorňujeme, že vyššie uvedené je v rozpore so ZRK a Reštrukturalizačným plánom a môže mať aj trestnoprávny dosah.“ Zároveň úrad dodáva, že ani reštrukturalizácia spoločnosti NF neodôvodňuje praktiky spoločnosti Chemes, ktorými sa snaží vymôcť neuspokojené finančné prostriedky z reštrukturalizácie, a to aj od iných spoločností sídliačich v priemyselnom parku Chemes.

Obmedzenie trhu bolo slobodným rozhodnutím podnikateľov a preto by sa malo rešpektovať

294. Spoločnosť Chemes argumentuje, že rozhodnutie, že spoločnosť Chemes bude výlučným dodávateľom, bolo slobodné obchodné rozhodnutie dvoch obchodných spoločností, ktoré boli v minulosti jediným podnikom, už pri založení spoločného podniku v roku 1992. Zmluva o spoločnom podniku z roku 1992 obsahuje ustanovenie, že počas trvania (platnosti) tejto zmluvy spoločnosť Chemes bude dodávať spoločnosti Chemlon energie stanovené v prílohe 1 a spoločnosť Chemlon ich bude nakupovať. *„Predstavme si situáciu, v iných priemyselných parkoch. Ak chce spoločnosť uskutočňovať podnikateľskú činnosť v určitom priemyselnom parku, musí prijať podmienky vlastníka priemyselného parku, t.j. vlastníka budov, energetických zariadení a pod. Súčasný vedenie Nexisu však uvedený mechanizmus nechce akceptovať. Snaží sa vybudovať v priemyselnom parku vlastné zariadenia na výrobu energií a médií a teda doslovne snaží sa bezodplatne nadobudnúť časť podniku Chemesu a prostredníctvom PMÚ chce tento krok zlegalizovať, a to takým spôsobom, že sa vymaní z pod zmluvných dojednaní, ktoré ho zaväzujú rešpektovať Chemes ako výhradného dodávateľa energií a médií, a ktoré v minulosti spoločnosti Chemes a Nexis, resp. ich právni predchodcovia písomne dojednali a niekoľkokrát potvrdili, a dokonca, sa nimi takmer 30 rokov riadili. Spoločnosť Nexis, resp. jej právny predchodca prijal slobodné obchodné rozhodnutie (rešpektovanie Chemesu ako výhradného dodávateľa energií a médií), ktoré znamenalo obmedzenie trhu v súvislosti s dodávkami energií. Rešpektovanie týchto zmluvných dojednaní je možné zaznamenať od roku 1992 až do roku 2017. Až príchodom nového akcionára ...*

došlo k zásadnej zmene, pretože Nexis sa chce od tohto obdobia vymaniť z pod týchto zmluvných dojednaní. Jednoducho povedané, nechce sa deliť o maržu s iným podnikateľským subjektom. Ak by však mal mať Nexis vlastné zariadenia na výrobu energií a médií, v takom prípade by zmluva z roku 1992 nebola nikdy uzatvorená v takejto podobe a zrejme by spoločný podnik (tak ako ho predpokladá zmluva z roku 1992) nikdy nevznikol. ... Je potrebné si uvedomiť, že podnik spoločnosti Chemlon š.p. (dnešné podniky Chemesu a Nexisu) mal v roku 1992 určitú trhovú hodnotu. Časť tohto podniku dnes vlastní Nexis, časť tohto podniku Chemes. Nexis sa snaží ZADARMO získať časť podniku Chemesu a to formou zabezpečenia, že nebude ďalej viazaný platnými zmluvnými dojednaniami a bude si pre jeho činnosť vyrábať energie a médiá sám, pretože to bude koniec koncov preňho lacnejšie.“

295. K uvedenej námietke spoločnosti Chemes úrad uvádza, že to, že sa spoločnosti na niečom slobodne dohodli neznamena, že uvedená „dohoda“ nemôže obmedzovať súťaž. Dohoda (či už kartelová alebo vertikálna) je vo veľa prípadoch tiež slobodným rozhodnutím zúčastnených podnikateľov, ktorým dokonca prináša nemalý prospech, a predsa je protizákonná, a to aj napriek tomu, že sa na nej všetci dobrovoľne dohodli. Rovnaké závery platia aj pre zmluvné ustanovenia uplatňované podnikmi v dominantnom postavení.¹⁰⁰

296. Okrem vyššie uvedeného, argumenty spoločnosti Chemes vo vzťahu k minulosti je potrebné vnímať v celkovom kontexte. V rovnaký deň, ako bola podpísaná Nájomná zmluva riešiaci prenájom pozemkov a budov v priemyselnom parku Chemes, ktorá už podmieňovala tento prenájom výhradným odberom energií od spoločnosti Chemes, bolo podpísané aj Memorandum o spolupráci v energetike, kde bolo dohodnuté, že ak spoločnosť Chemes nebude konkurencieschopná (teda ceny jej energií budú o viac ako [...] % vyššie ako ceny energií konkurenčných dodávateľov alebo vlastnej výroby), spoločnosť NF môže bez sankcií ukončiť odbery energií od spoločnosti Chemes. Uvedená požiadavka zachovania konkurencieschopnosti spoločnosti Chemes teda de facto nahrádzala konkurenčné prostredie pri záväzku výhradných odberov energií od spoločnosti Chemes. Na zmluvy uzatvorené medzi spoločnosťami NF a Chemes je teda potrebné sa pozrieť v celkovom kontexte, a do tohto kontextu patrí aj požiadavka zachovania konkurencieschopnosti spoločnosti Chemes pri výhradných odberoch energií od tejto spoločnosti. Pokiaľ by ceny spoločnosti Chemes boli porovnateľné s cenami iných dodávateľov energií alebo vlastnou výrobou odberateľov, žiadny z odberateľov energií by nemal dôvod ceny spoločnosti Chemes neakceptovať a neodoberať od neho energie.

Argumentácia historickým bremenom, ktoré je povinná spoločnosť NF znášať

¹⁰⁰ Vid' napr. rozhodnutie C-413/14 P Intel Corp. v Commission (bod 137): „V tejto súvislosti už bolo rozhodnuté, že skutočnosť, že podnik nachádzajúci sa v dominantnom postavení na trhu si zaväzuje kupujúcich – **aj keď na ich žiadosť** – povinnosťou alebo sľubom zásobiť sa úplne alebo, pokiaľ ide o podstatnú časť ich potrieb, výhradne od uvedeného podniku, predstavuje zneužitie dominantného postavenia v zmysle článku 102 ZFEÚ, či je už povinnosť uvedená ako taká, alebo je ako jej protihodnota poskytnutá zľava. ... (pozri rozsudok z 13. februára 1979, Hoffmann-La Roche/Komisia, 85/76, EU:C:1979:36, bod 89).“

297. Spoločnosť Chemes ďalej argumentuje povinnosťou spoločnosti NF znášať „historické bremená“. „Čo sa týka výrobných zariadení, dovoľujeme si uviesť, že podnik CHEMESU bol projektovaný na určité výkony, z uvedeného dôvodu má CHEMES veľkokapacitné výrobné zariadenia pre účely celého priemyselného parku (CHEMES nedodáva len pre NEXIS), ktorých prevádzkovanie je nákladné. Takmer každým rokom NEXISU ubúdali odbery energií a médií (bez ohľadu na to z akého dôvodu). Dnes sa teda NEXIS tvári (resp. jeho právny zástupca na pojednávaniach), že je to vlastne problém CHEMESU, že má takéto veľkokapacitné zariadenia a že NEXIS by si vedel zabezpečiť moderné menšie zariadenia za oveľa nižšie prevádzkové náklady. Takýto pohľad na vec je veľmi úzkoprsý. **NEXIS nemôže chcieť od CHEMESU aby mu dodával energie a médiá za ceny, ktoré by platil NEXIS ak by si vybudoval úplné nové zariadenia pri tzv. „ostrovnej prevádzke“ NEXISu. NEXIS musí niesť aj historické bremeno**, t.z., že bol vybudovaný v areáli Priemyselného parku CHEMES a bol projektovaný (spolu s CHEMESOM) na oveľa vyššie odbery energií a médií. Vrchol výroby bol dosiahnutý v roku 1988/1989. Od tohto obdobia dodávka energií a médií klesala, prirodzene z dôvodu NEXISU, resp. jeho právnych predchodcov. ... „CHEMES nemá problém, aby NEXIS si neregulované energie zabezpečoval sám. Takto to už mohlo byť dohodnuté v roku 1992. Prečo k tomu nedošlo? Pretože by to bolo prirodzene za iných finančných podmienok. Aj dnes teda CHEMES uvádza, že v poriadku, NEXIS podnikajte v neregulovaných energiách, ale potom si odkúpte časť podniku CHEMESU. NEXISU však takáto ponuka nevyhovuje, radšej sa snaží zadarmo osamostatniť prostredníctvom štátnych orgánov. Z ekonomického hľadiska je postup NEXISU pochopiteľný, ale celkom zjavne protiprávny.“
298. „Historické bremeno“, resp. záväzky z minulosti treba vnímať komplexne a v celkovom kontexte. Ako bolo uvedené vyššie, do celkového kontextu patrí aj Memorandum, ktoré bolo tiež dohodnuté medzi spoločnosťami Chemes a NF a obsahovalo ustanovenia týkajúce sa konkurencieschopnosti spoločnosti Chemes ako jednu z podmienok systému, v rámci ktorého boli dohodnuté výhradné odbery energií od spoločnosti Chemes. Z prešetrovania vyplýva, že ceny spoločnosti Chemes boli v nezanedbateľnej miere vyššie oproti konkurenčným alternatívam.
299. Čo sa týka dodávaných objemov energií, kapacít a výrobných zariadení, požiadavka akceptovať stav spred 30 rokov je podľa úradu nelogická a nepochopiteľná, kritériá/požiadavky nastavené pred 30 rokmi už nemôžu zodpovedať dnešnej ekonomickej realite (ad absurdum je zároveň možné tvrdiť, že ak sa majú rešpektovať objemy spred 30 rokov, mali by sa rešpektovať aj ceny spred 30 rokov). V celej energetike, ale aj celkovo na trhoch nastávajú zmeny, menia sa objemy požadovaných množstiev, dochádza k znižovaniu spotreby aj z dôvodu prijímania úsporných a ekologických opatrení, stráca sa záujem o niektoré tovary, rastie záujem o druhé a podnikatelia na tieto zmeny reagujú a prispôsobujú sa im. Je nelegitímne očakávať a od odberateľov žiadať, aby akceptovali a odoberali objemy energií tak ako boli nastavené pred 30 rokmi, keďže sa medzitým významne zmenili trhové podmienky. Poklesy objemov odoberaných energií neboli navyše spôsobné len znížením odberov spoločnosti NF, v priemyselnom parku skončila činnosť spoločnosť Nylstar, ktorá bola tiež

jedným z právnych nástupcov štátneho podniku Chemlon,¹⁰¹ a aj ďalšie spoločnosti a každoročne nastáva aj pokles spotreby tepla u obyvateľov mesta Humenné.¹⁰²

300. Vo všeobecnosti platí, že v trhovej ekonomike nie sú akceptovaní podnikatelia, ktorí nie sú konkurencieschopní. V konkurenčnom prostredí by takíto podnikatelia neprežili - buď by z trhu odišli z dôvodu nezájmu o svoj tovar alebo by pod tlakom konkurencie bol nútení byť konkurencieschopnejší.
301. Čo sa týka ostatných odberateľov okrem spoločnosti NF, títo nie sú právne ani ekonomicky prepojení s bývalým štátnym podnikom Chemlon, a teda nie sú viazaní „bremenom minulosti“, na ktoré sa odvoláva spoločnosť Chemes. V súvislosti s ostatnými odberateľmi energií v priemyselnom parku a vysokými cenami energií pre týchto odberateľov spoločnosť Chemes uviedla, že *„Priemyselný park CHEMES vznikol postupnou transformáciou štátneho podniku CHEMLON, ktorý bol jediným subjektom pôsobiacim v tomto priemyselnom parku a zároveň bol jediným zdrojom výroby a distribúcie všetkých energií pre potreby v tomto výrobnom mieste (dnes Priemyselný park CHEMES) a pre mesto Humenné bol zároveň v postavení centrálného zdroja tepla. Transformácia začala v roku 1992 – vstupom zahraničného kapitálu, kedy bola so spoločnosťou Rhone – Poulenc (Francúzsko) podpísaná dohoda o spoločnom podniku, v ktorej boli jednoznačne definované vzťahy medzi centrálnym zdrojom energií v Priemyselnom parku CHEMES a výrobnými subjektmi (v tom čase hovoríme o jedinom výrobnom subjekte), ktoré tieto energie potrebujú. Tento stav sa premietol ako samozrejma prax pre všetky subjekty neskôr pôsobiace v Priemyselnom parku CHEMES a žiaden subjekt doposiaľ tento vzťah a túto skutočnosť nespochybňoval....Ostatné subjekty pôsobiace v Priemyselnom parku CHEMES nie sú subjektmi, ktoré by v Priemyselnom parku CHEMES pôsobili historicky. Naopak, prichádzali v určitom čase a samozrejme sa na ne nemohli vzťahovať žiadne historické dohody. Je však potrebné zdôrazniť tú skutočnosť, že tieto spoločnosti nikdy nemali akýkoľvek problém každoročne uzatvárať riadne zmluvy o dodávkach energií a médií a zároveň nemali problém s cenami energií a médií.“*
302. Spoločnosť Chemes sama pripustila, že na odberateľov energií (okrem spoločnosti NF) sa „historické bremeno“ nevzťahuje, argumentuje však, že tieto spoločnosti nikdy nemali problém uzatvoriť zmluvy o dodávkach energií a rešpektovať ceny spoločnosti Chemes. Z prešetrovania úradu vyplynulo, že toto tvrdenie spoločnosti Chemes nezodpovedá skutočnosti. Nielen spoločnosti NF, ale aj ostatným odberateľom sa ceny energií zdajú byť vysoké (z tohto dôvodu aj odmietali podpísať dodatky k zmluvám o dodávkach energií na rok 2020) a chceli by si niektoré energie vyrábať samostatne alebo zmeniť dodávateľa (bližšie k tomuto pozri kapitolu 7.2.2).

¹⁰¹ Podľa vyjadrenia spoločnosti Chemes (poradové číslo záznamu 177(25)) *„Ukončenie pôsobenia spoločnosti Nylstar malo za následok výrazný pokles objemu výroby v priemyselnom parku Chemes.“*

¹⁰² Podľa Koncepcie rozvoja mesta Humenné v oblasti tepelnej energetiky *„Z pohľadu odberu tepla v systéme CZT, klesá medziročne jeho spotreba po prepočte cez dennostupne tempom cca 3 % ročne. Hlavnou príčinou sú úsporné opatrenia na strane odberateľov (montáž termostatických ventilov na radiátoroch, hydraulické vyregulovanie vnútorných rozvodov, opravy a rekonštrukcie vnútorných rozvodov tepla, výmeny okien a hlavne zateplovanie vonkajšieho plášťa budov“.*

Vlastnou výrobu dochádza k „zničeniu investície“ a nadobudnutiu časti podnikania

303. Podľa spoločnosti Chemes, ak by umožnila odoberať energie od alternatívnych dodávateľov alebo ich vyrábať samostatne odberateľmi energií, došlo by k bezodplatnému nadobudnutiu jeho podnikania a akoby k zničeniu jej investície. „...ak má niekto pre Vás vybudované kapacity a uzatvorené dohody, že Vám dodáva energie a médiá, pričom Vy sa jednostranne rozhodnete, že už si budete vyrábať energie sám – vtedy svojmu partnerovi bezodplatne prevezmete časť jeho biznisu, lebo on inú možnosť nemá – kapacity vybudoval aj pre Vás. Spoločnosť CHEMES, a.s. Humenné nemôže na svojich zariadeniach vyrábať energie a médiá a predávať ich hocikomu, ale len subjektom v rámci Priemyselného parku CHEMES. Spoločnosť Nexis Fibers, a.s. si teoreticky môže odkúpiť časť podniku spoločnosti CHEMES, a.s. Humenné (napr. dodávka neregulovaných energií) a v rámci tejto časti podniku by mohla dodávať predmetné energie a médiá aj ostatným podnikateľským subjektom v rámci Priemyselného parku CHEMES. takýto predaj podniku by sa uskutočnil odplatne. Súčasťou tejto časti podniku je aj právo spoločnosti CHEMES, a.s. Humenné resp. jej postavenie ako výlučného dodávateľa neregulovaných energií na území areálu Priemyselného parku CHEMES. O čo sa však snaží spoločnosť Nexis Fibers, a.s. v skutočnosti? Mať vlastnú energetiku, tak ako ju má Lotyšská sesterská spoločnosť (vlastní ju rovnaká materská spoločnosť). Ak by si spoločnosť Nexis Fibers, a.s. vybudovala vlastnú energetiku v areáli Priemyselného parku CHEMES, predmetná časť podniku spoločnosti CHEMES by automaticky zanikla. Následne môže spoločnosť Nexis Fibers, a.s. ponúknuť dodávky energií a médií ostatným odberateľom v areáli Priemyselného parku CHEMES. K rozdeleniu podniku CHEMLONU v roku 1992 došlo za splnenia dôležitej podmienky, že k vyššie uvedenému postupu nedôjde. Pod pojmom bezodplatné nadobudnutie časti podniku sme teda mysleli situáciu, že spoločnosť Nexis Fibers, a.s. si vybuduje zariadenia na výrobu neregulovaných energií a médií bezodplatne a tým de facto nahradí súčasnú existujúcu časť podniku spoločnosti CHEMES, a.s. Humenné za ktorú by inak musel zaplatiť odplatu.“
304. V prvom rade nie je možné súhlasiť s tvrdením spoločnosti Chemes, že kapacity na výrobu energií cielene budovala pre odberateľov. Spoločnosť Chemes len prevzala energetickú časť štátneho podniku Chemlon a nerobila ciele investície zamerané pre potreby odberateľov v priemyselnom parku.¹⁰³
305. Takisto na „zničenie investície spoločnosti Chemes“ je potrebné sa pozrieť v celkovom kontexte – zmluvy uzatvorené medzi spoločnosťami Chemes a NF riešili aj možnosti ukončenia odberov energií od spoločnosti Chemes bez sankcií (resp. náhrady fixných nákladov spoločnosti Chemes), a to v tých prípadoch, ak by spoločnosť Chemes nebola konkurencieschopná. V zmysle Memoranda teda spoločnosť NF mala spoločnosti Chemes uhradiť jej fixné náklady len v prípadoch, ak by mala záujem ukončiť odber energií od spoločnosti Chemes v prípade, ak by ceny spoločnosti Chemes boli konkurencieschopné. Zároveň úrad dodáva, že odberatelia energií spoločnosti Chemes nie sú povinní bez

¹⁰³ Poradové číslo záznamu 16.

ohľadu na akékoľvek okolnosti udržiavať hodnotu podniku spoločnosti Chemes, odoberať energie a médiá za nekonkurenčné ceny – týmto by sa stali sami nekonkurencieschopnými na trhoch, kde pôsobia a klesla by hodnota ich podniku (bližšie k tomu pozri aj bod 290).

306. Za analogické k tejto situácii možno považovať existenciu dlhodobých a exkluzívnych zmlúv (tiež majú hodnotu v zmysle zaručených odberov) a prístup súťažnej politiky k takýmto zmluvám. Dlhodobé exkluzívne zmluvy predstavujú pre dodávateľov určité výhody, znižujú jeho riziká, uľahčujú dlhodobé plánovanie a investovanie, ale napriek tomu Komisia proti dlhodobým zmluvám zasahuje, ak spôsobujú súťažné problémy.
307. Napr. v prípade, týkajúcom sa trhu dodávok plynu veľkým odberateľom¹⁰⁴ bolo riešené správanie spoločnosti Distrigaz, ktorá mala dominantné postavenie na trhu dodávok plynu veľkým odberateľom v Belgicku. Distrigaz uzatváral s odberateľmi dlhodobé zmluvy, ktoré vyslovene obsahovali ustanovenie vyžadujúce, aby odberateľ všetok plyn odoberal od spoločnosti Distrigaz alebo obsahovali záväzky minimálnych odberov. V súvislosti s týmito zmluvnými ustanoveniami Komisia vyjadrila obavy, že môžu porušovať čl. 102 Zmluvy. Distrigaz preto navrhol vyriešiť protisúťažný problém záväzkami, kde sa okrem iného zaviazal, že nové zmluvy s priemyselnými zákazníkmi nebudú presahovať dĺžku 5 rokov a zmluvy s predajcami nebudú presahovať dĺžku 2 rokov.
308. Podobný prípad bol riešený aj v prípade elektriny, kde spoločnosť EDF¹⁰⁵ mala dominantné postavenie na trhu dodávok elektriny pre veľkých priemyselných zákazníkov vo Francúzsku. Podľa Komisie, EDF mohla zneužiť dominantné postavenie okrem iného tým, že si aj dlhodobými zmluvami na seba exkluzívne navязovala odberateľov elektriny. EDF sa zaviazala vyriešiť problémy tým, že sa okrem iného zaviazala, že maximálna doba, na ktorú budú zmluvy uzatvárané, bude 5 rokov a umožní svojim odberateľom odber energií aj od iných dodávateľov.
309. Na základe uvedeného úrad dospel k záveru, že spoločnosť Chemes nepreukázala, že jej správanie je objektívne nevyhnutné, resp. je ho možné objektívne zdôvodniť, alebo že by bolo vyvážené nejakými výhodami, z ktorých by mali prospech aj spotrebitelia.

7.2.5 Námietky účastníka konania k posúdeniu protisúťažného správania

310. V kapitole Neprimerané ceny (str. 44 – 56 Vyjadrenia k Výzve) účastník konania namieta, že úrad nedostatočne preukázal, že ceny spoločnosti Chemes boli neprimerane vysoké a že úrad na preukázanie neprimeraných cien nepoužil testy štandardne používané súťažnými autoritami na preukazovanie neprimeraných cien, ako napr. porovnávanie cien s nákladmi.

¹⁰⁴ COMP/B-1/37966 – Distrigaz.

¹⁰⁵ COMP/39.386 – Long term contracts in France.

311. Z námietky účastníka konania vyplýva, že z jeho strany došlo k nesprávnemu pochopeniu podstaty praktiky neprimeraných obchodných podmienok, ktorú posudzoval úrad, čo následne viedlo k nesprávnej interpretácii textu Výzvy z jeho strany.
312. V § 5 ods. 3 zákona č. 187/2021 Z. z., § 8 ods. 2 zákona č. 136/2001 Z. z., ako aj v čl. 102 Zmluvy sú príkladmo vymenované niektoré formy zneužitia dominantného postavenia. Podľa § 5 ods. 3 zákona č. 187/2021 Z. z., ako aj § 8 ods. 2 písm. a) zákona č. 136/2001 Z. z. zneužitím dominantného postavenia na relevantnom trhu je priame alebo nepriame uplatňovanie neprimeraných cien alebo iných neprimeraných obchodných podmienok. Obdobné znenie sa nachádza aj čl. 102 písm. a) Zmluvy. Uvedené ustanovenia zákonov, ako aj článku 102 Zmluvy ale pokrýva tri samostatné protisúťažné praktiky, a to neprimerane vysoké ceny (tzv. excesívne ceny), neprimerane nízke ceny (tzv. predátorské ceny) a neprimerané obchodné podmienky (ktoré s cenami vôbec nemusia súvisieť). Každá z uvedených praktík má rozdielne spôsoby preukazovania. Pri neprimerane vysokých (excesívnych) cenách je štandardnou metódou preukazovania, ako to správne popísal vo Vyjadrení k Výzve účastník konania, porovnávanie určitej formy nákladov a cien, pričom ceny musia výrazne prevyšovať náklady. Pri neprimerane nízkych cenách je štandardnou metódou preukazovania porovnávanie určitej formy nákladov (iných ako pri excesívnych cenách) s cenami, pričom ceny musia byť pod touto určitou formou nákladov. Pri neprimeraných obchodných podmienkach sa posudzuje proporčnosť/neproporčnosť obchodných podmienok, ich nevyhnutnosť na dosiahnutie cieľa a negatívny vplyv na zákazníkov/spotrebiteľov, tak ako je to uvedené v bode 268 tohto rozhodnutia alebo ako to bolo uvedené v bode 210 Výzvy.
313. Aj keď v podnete bola namietaná aj praktika neprimerane vysokých (excesívnych) cien, úrad správanie spoločnosti Chemes neposudzoval z pohľadu praktiky neprimerane vysokých (excesívnych) cien, ale z pohľadu neprimeraných obchodných podmienok, ako to jednoznačne vyplýva z celej kapitoly 7 Výzvy (resp. tohto rozhodnutia), explicitne z bodov 154 – 158 a 210 – 216 Výzvy (resp. z bodov 208 - 216 a 268 - 274 tohto rozhodnutia), ako aj zo samotných názvov podkapitol kapitoly 7 Výzvy aj tohto rozhodnutia, kde podkapitola 7.2 má názov *Posúdenie protisúťažného správania spoločnosti Chemes – uplatňovanie neprimeraných obchodných podmienok* a podkapitola 7.2.1 má názov *Popis správania sa spoločnosti Chemes (uplatňovanie neprimeraných obchodných podmienok)*.
314. Pri posudzovaní praktiky neprimeraných obchodných podmienok sa hodnotí proporčnosť týchto podmienok, ich nevyhnutnosť na dosiahnutie cieľa a negatívny dopad na odberateľov/spotrebiteľov, ako to vyplýva z bodu 210 Výzvy (resp. bodu 268 tohto rozhodnutia). Skutočnosť, že ceny energií spoločnosti Chemes sú vyššie ako ceny konkurenčných alternatív alebo prípadná vlastná výroba odberateľov, úrad použil na preukázanie negatívnych dopadov praktiky neprimeraných obchodných podmienok, ktorou je to, že spoločnosť Chemes uplatňuje voči svojim odberateľom v priemyselnom parku Chemes také opatrenia, ktorými zaväzuje spoločnosti pôsobiace v tomto priemyselnom parku odoberať od spoločnosti Chemes aj tie energie, kde existuje potenciál

konkurenčného trhu (elektrina, plyn, tlakový vzduch, chlad a dusík) a zároveň im znemožňuje odoberať tieto energie od iných dodávateľov alebo si ich vyrábať samostatne, hoci by o to mali záujem a tieto alternatívy by boli aj cenovo výhodnejšie.

315. Keďže úrad správanie spoločnosti Chemes neposudzoval ako praktiku neprimerane vysokých (excesívnych) cien, nebol povinný v rozhodnutí aplikovať štandardy používané na preukazovanie neprimerane vysokých (excesívnych) cien. Úrad správanie spoločnosti Chemes posudzoval ako praktiku neprimeraných obchodných podmienok a na jej preukazovanie použil štandardy používané na preukazovanie tejto praktiky, ktoré vyplývajú z prípadového práva, ako je to zrejmé z kapitoly 7.1 a 7.2.3 tohto rozhodnutia.
316. V kapitole *Neprimerané ceny* spoločnosť Chemes tiež z viacerých dôvodov spochybňuje posudky spoločnosti NF porovnávajúce ceny energií spoločnosti Chemes s nákladmi na vlastnú výrobu energií alebo s cenami konkurenčných dodávateľov a namieta, že spoločnosť NF v nich nezohľadnila podmienky spoločnosti Chemes ako jej straty pri distribúcii energií, jej počty zamestnancov, jej kapacity a používané technológie a pod. K uvedenému úrad uvádza, že znalecké posudky nepredstavovali jediný a rozhodujúci dôkaz o cenách spoločnosti Chemes v porovnaní s konkurenčnými alternatívami, ale ako vyplýva z kapitoly 7.2.2, išlo o jeden dôkaz z viacerých, ktorý bol navyše konzistentný s ostatnými dôkazmi. Ďalej úrad dodáva, že cieľom posudkov bolo ukázať, za aké náklady by si spoločnosť NF vedela energie vyrábať samostatne alebo za aké ceny by si ich vedela nakupovať z konkurenčných zdrojov, preto úrad nevidí dôvod, prečo by sa v takomto type posudkov mali zohľadňovať výrobné podmienky spoločnosti Chemes (ak napr. jej počty zamestnancov, jej straty alebo ňou používané druhy technológie).
317. Dňa 20.08.2021 spoločnosť Chemes zaslala úradu list nazvaný Oznámenie skutočnosti, kde uviedla, že požiadala Daňový úrad Prešov o povolenie platenia dane v splátkach, ktorej bolo vyhovené s tým, že bolo zriadené záložné právo na nehnuteľnosti vo vlastníctve spoločnosti Chemes. Vo svojom liste spoločnosť Chemes ďalej tvrdí, že z uvedeného dôvodu je zrejmé, že spoločnosť Chemes nevyužíva žiadne nezákonné praktiky. K uvedenej skutočnosti úrad uvádza, že platenie dane v splátkach, ako aj prípadná zlá hospodárska situácia podnikateľa, neindikuje neexistenciu praktiky zneužívania dominantného postavenia.

7.3 Časové vymedzenie porušenia

7.3.1 Posúdenia časového vymedzenia porušenia úradom

318. Úrad v rámci správneho konania prešetroval správanie sa spoločnosti Chemes hlavne v období od roku 2017, avšak na dokreslenie celého kontextu praktiky sú v tomto dokumente popísané aj skutočnosti, ktoré sa udiali pred týmto úradom sledovaným obdobím.
319. Zo skutočností uvedených v tomto dokumente je zrejmé, že niektoré zmluvy popísané v tomto dokumente, ktoré obsahujú neprimerané obchodné podmienky,

trvajú už od roku 2000, kedy bola napr. podpísaná Zmluva o dodávkach energií platná pre spoločnosť NF. Pri určovaní časového vymedzenia porušenia zákona úrad však vzal do úvahy skutočnosť, že negatívne dopady uplatňovania neprimeraných obchodných podmienok sa začali výrazne prejavovať v priebehu roku 2017, kedy začali ceny spoločnosti Chemes výraznejšie rásť, čo začalo odberateľom energií spôsobovať problémy.

320. Vzhľadom na uvedené skutočnosti úrad stanovil začiatok porušovania dňom 01.08.2017, kedy spoločnosť Chemes začala presadzovať výrazne zvýšené ceny energií pre všetkých svojich odberateľov¹⁰⁶ (pozri tabuľku 2), a teda kedy začal byť zrejmý negatívny dopad protisúťažného konania na spotrebiteľov. Takéto určenie začiatku porušovania je v prospech účastníka konania.
321. Protisúťažné správanie sa spoločnosti Chemes nebolo ukončené a ku dňu vydania tohto rozhodnutia stále trvá.
322. Na základe vyššie uvedených skutočností úrad vymedzil trvanie protisúťažného správania sa spoločnosti Chemes od 01.08.2017 do súčasnosti.

7.3.2 Námietky účastníka konania k časovému vymedzeniu porušenia zákona

323. Spoločnosť Chemes vo Vyjadrení k Výzve namieta, že úrad časovo vymedzil protisúťažné správanie sa len od roku 2017, kedy začali ceny energií výraznejšie rásť, pričom má dôkazy o tom, že rovnaké zmluvné dojednania o výhradných dodávkach existovali už od roku 1992. Navyše Zmluvou 1/2020 sa ceny pre spoločnosť NF upravili smerom nadol, preto nie je možné tvrdiť, že protisúťažné správanie stále trvá.
324. Ako vyplýva z bodu 268 rozhodnutia, jednou z podmienok preukázania neprimeraných obchodných podmienok je potreba preukázať negatívny dopad na spotrebiteľov, resp. že spotrebiteľia sú obmedzovaní viac ako je to potrebné. Obmedzovanie spotrebiteľov (odberateľov) a negatívny dopad na nich začal byť zrejmý v dôsledku rastu cien energií, z uvedeného dôvodu úrad pristúpil k určeniu začiatku porušovania rokom 2017, čo je navyše aj v prospech účastníka konania, preto aj uvedená námietka pôsobí pomerne paradoxne. Pre posúdenie či určité správanie je protisúťažné alebo nie, zväčša nie je dôležitá „forma“ správania sa dominantného podnikateľa, ale skôr skutočnosť, čo predmetné správanie na trhu spôsobí. Uvedenú skutočnosť možno jednoducho ilustrovať na príklade praktiky odmietnutia dodávať. Odmietnutie dodávať z hľadiska „formy“ spočíva v tom, že dominantný podnikateľ odmietne dodávať svoje tovary určitému odberateľovi. Nie každé odmietnutie dodávať tovar zo strany dominantného podnikateľa je však možné považovať za protisúťažné správanie, ale iba také, ktoré vedie k eliminácii efektívnej konkurencie a má negatívny dopad na spotrebiteľa. Teda správanie majúce rovnakú formu (odmietnutie dominantna dodávať tovar odberateľovi) môže

¹⁰⁶ List spoločnosti Chemes pre spoločnosť NF zo dňa 26.07.2017, ktorým spoločnosť Chemes zaslala spoločnosti NF cenový výmer (t.j. nové ceny) platné od 01.08.2018 a v ktorom uviedla: „Uvedené ceny vybraných druhov energií nadobúdajú účinnosť od 01.08.2017 a vzťahujú sa na všetky subjekty, ktoré odoberajú od našej spoločnosti predmetné energie...“

za určitých okolností byť vyhodnotené ako protisúťažné správanie a za iných nie, a to v závislosti od toho, čo uvedené správanie spôsobí na trhu a vo vzťahu k spotrebiteľovi. Z uvedeného dôvodu aj v tomto úradom posudzovanom prípade nebolo postačujúce vyhodnotiť len „formu“ správania, teda napr. znenie jednotlivých zmluvných ustanovení, ale bolo potrebné aj vyhodnotiť, čo uvedené správanie spôsobí vo vzťahu k odberateľom, čo úrad aj urobil.

325. K námietke týkajúcej sa upravených cien Zmluvou 1/2020 úrad uvádza, že v rozhodnutí úrad neposudzoval správanie spoločnosti Chemes len voči spoločnosti NF, ale voči všetkým odberateľom v priemyselnom parku, a týmto odberateľom ceny znížené neboli. Minimálne z uvedeného dôvodu sa protisúťažné správanie sa spoločnosti Chemes nie je ukončené a stále trvá. Navyše napriek nastaveniu určitého rámca osamostatnenia sa spoločnosti NF v odbere energií v Zmluve 1/2020, k reálnemu osamostatneniu sa spoločnosti NF v odbere energií stále nedošlo, a ako sám účastník konania popísal v bodoch 282 – 287 Vyjadrenia k Výzve, v otázke osamostatnenia sa je stále viacero nedoriešených problémov. Rovnako nebolo umožnené osamostatniť sa v odbere energií ani ostatným spoločnostiam pôsobiacim v priemyselnom parku.

7.4 Správanie spoločnosti Chemes ako jedno trvajúce porušenie

326. Protisúťažné správanie spoločnosti Chemes pozostávalo z viacerých ňou uplatňovaných opatrení, ktoré sú popísané v kapitole 7.2.1 a ktoré spoločne predstavujú jedno trvajúce porušenie zákona, pretože všetky uvedené opatrenia mali spoločný cieľ, a to zaviazat spoločnosti pôsobiace v priemyselnom parku Chemes odoberať od spoločnosti Chemes aj tie energie a médiá, kde existuje potenciál konkurenčného trhu, a zároveň im znemožniť, aby si energie a médiá vyrábali samy alebo odoberali od tretích strán.
327. Úrad pri posudzovaní správania spoločnosti Chemes ako jedného trvajúceho porušenia zákona vychádzal z konceptu „single and continuous infringement“, nakoľko v tomto prípade aplikuje európske právo, ktoré musí byť uplatňované koherentne. Historicky ide o koncept používaný v rámci kartelových dohôd,¹⁰⁷ pričom tento koncept už bol použitý aj v rozhodovacej praxi úradu a bol slovenskými súdmi akceptovaný (napr. rozsudky 3S 228/2009-408, 3S 229/2009-303, 3S 230/2009-287). Podľa tohto konceptu, ak rôzne konania sú súčasťou jedného plánu a majú identický cieľ, potom európske právo umožňuje vyvodit zodpovednosť za tieto konania na základe účasti na tomto porušení ako celku.¹⁰⁸

¹⁰⁷ Napr. : Rozsudok vo veci C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P Aalborg Portland v. Európska Komisia Zb. (2004) s. 00123, bod 258 a nasl., Rozsudok vo veci T-385/06, 24.03.2011 Aalberts Industries NV and Others v. Európska Komisia, Zb. (2011) s. II-01223, bod 88; Rozsudok vo veci T-101/05 and T-111/05 BASF v. Európska Komisia, Zb. (2007) s. II-04949, bod 157 a nasl.

¹⁰⁸ Rozsudok vo veci C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P Aalborg Portland v. Európska Komisia, Zb. (2004) s. 00123, bod 258.

328. Európske právo pripúšťa aplikáciu tohto konceptu aj na prípady zneužívania dominantného postavenia.¹⁰⁹ Aplikovateľnosť tohto konceptu na prípady zneužívania dominantného postavenia bola potvrdená európskym Všeobecným súdom.¹¹⁰ Koncept „single and continuous infringement“ sa vzťahuje na situácie, keď existuje viacero čiastkových konaní so zhodným cieľom, ktoré sú súčasťou celkového plánu, resp. stratégie.¹¹¹ Z dôvodu zhodného cieľa viacerých konaní je preto na tieto čiastkové konania potrebné nahliadať ako na jeden skutok zameraný na obmedzenie súťaže na trhu.

7.5 Ostatné námietky účastníka konania

7.5.1 Historické pozadie sporu medzi spoločnosťami Chemes a NF

329. Vo Vyjadrení k Výzve (kapitola *Historické pozadie sporu*, str. 5 – 17 Vyjadrenia k Výzve) účastník konania namieta, že úrad nezohľadnil historické pozadie sporu – teda históriu vzťahov medzi spoločnosťami Chemes a NF, ktoré zároveň vo Vyjadrení k Výzve popisuje.
330. S uvedeným tvrdením sa úrad nestotožňuje. Spoločnosť Chemes predložila úradu prehľad historického vývoja medzi spoločnosťami Chemes a NF spolu s relevantnými dokumentmi v priebehu prešetrovania (pozri napr. poradové číslo záznamu 7) a úrad si bol tohto historického vývoja vedomý (pozri napr. kapitola 4, kde je historický vývoj medzi spoločnosťami Chemes a NF stručne zhrnutý). Úrad tento historický vývoj vzťahov medzi spoločnosťami zohľadnil, a to spôsobom, akým to bolo relevantné pre posúdenie prípadu zo súťažného hľadiska, čo vyplýva napr. aj z kapitoly 7.2.4 tohto rozhodnutia.
331. Spoločnosť Chemes ďalej v bode 13 Vyjadrenia k Výzve uvádza, že skutočnosť, že spoločnosť Chemes bude výlučným dodávateľom energií a médií pre spoločnosť NF (resp. jej právneho predchodcu) bolo slobodné obchodné rozhodnutie, ktoré bolo riadne zmluvne zadokumentované a bolo veľmi dôležitou podmienkou a okolnosťou privatizácie v roku 1992, trvá dodnes a každý právny nástupca sa sám zaviazal k týmto dojednaniám.
332. K tejto námietke sa úrad vyjadril už v bode 234 a 238 Výzvy, resp. v bode 295 a 299 tohto rozhodnutia. Skutočnosť, že zmluva (dohoda) o výhradných dodávkach bola uzatvorená dobrovoľne nič nemení na skutočnosti, že môže predstavovať zneužitie dominantného postavenia (v tejto súvislosti úrad poukázal napr. na rozhodnutie C-413/14 P Intel Corp. v Commission, v zmysle ktorého „...skutočnosť, že podnik nachádzajúci sa v dominantnom postavení na trhu si

¹⁰⁹ Prípady: COMP/C-3/37.990 – Intel (13.05.2009), Sumár rozhodnutia publikovaný v OJ C 227/13; COMP/A.37.507/F3–AstraZeneca (15.06.2005), OJ L 332/24, 30.11.2006; COMP/39.525 – Telekomunikacja Polska (22.06.2011).

¹¹⁰ Rozsudok vo veci T-321/05 AstraZeneca v. Európska Komisia, Zb. (2010) s. II-02805. Rozsudok T-321/05 bol potvrdený rozsudkom vo veci C-457/10 P AstraZeneca v. Európska Komisia, Zb. (2012) s. 00000.

¹¹¹ Rozsudok vo veci T-321/05 AstraZeneca v. Európska Komisia, Zb. (2010) s. II-02805, bod 892: „V tomto ohľade treba uviesť, že pojem jediné a pokračujúce porušenie sa vzťahuje na všetky konania, ktoré sú súčasťou celkového plánu, z dôvodu ich zhodného cieľa skresľujúceho hospodársku súťaž vnútri spoločného trhu.“

zaväzuje kupujúcich – aj keď na ich žiadosť – povinnosťou alebo sľubom zásobiť sa úplne alebo, pokiaľ ide o podstatnú časť ich potrieb, výhradne od uvedeného podniku, predstavuje zneužitie dominantného postavenia v zmysle článku 102 ZFEÚ.“ Okrem toho, spoločnosť Chemes je výhradným dodávateľom energií aj pre ostatné spoločnosti v priemyselnom parku Chemes, na ktoré sa žiadne historické zmluvy a dojednania nevzťahujú.

333. Spoločnosť Chemes v bode 26 a 27 Vyjadrenia k Výzve ďalej uvádza, že *„Pre ekonomické fungovanie spoločnosti CHEMES je teda nevyhnutné zmluvné zabezpečenie exkluzivity dodávok energií do priemyselného parku Chemes. ... Tieto podmienky sú základnou a nevyhnutnou súčasťou biznis plánu spoločnosti CHEMES, bez ktorých by existencia spoločnosti CHEMES tak ako je dnes nastavený chod priemyselného parku Chemes kvôli historickým dojednaniám, ako samostatnej podnikateľskej entity, ekonomicky nedávala zmysel. ... Súčasný majiteľ spoločnosti CHEMES ju nadobudol po právnej a finančnej due diligence s vedomím nastavenia právnych vzťahov, na ktorých stojí fungovanie jej biznis plánu. Bez nastavenia právnych vzťahov ... nemá spoločnosť CHEMES, fungujúca ako výrobca a dodávateľ energií v rámci ostrovnej prevádzky, budúcnosť.“*
334. Uvedenú námietku nie je možné akceptovať. Ako úrad uviedol v bodoch 245 až 247 Výzvy (resp. 306 - 308 rozhodnutia), exkluzívne zmluvy môžu v určitých prípadoch predstavovať súťažný problém, napriek ich výhodnosti pre dodávateľa a súťažné authority voči takýmto zmluvám zasahujú. Takisto nemožno akceptovať skutočnosť, že bez exkluzívnych dodávok vyplývajúcich z historických dojednaní by fungovanie spoločnosti Chemes nedávalo zmysel. Už v súčasnosti je situácia v priemyselnom parku Chemes výrazne odlišná v porovnaní s obdobím, kedy boli nastavené podmienky exkluzívnych odberov pre nástupcu štátneho podniku Chemlon (svoju činnosť skončila spoločnosť Nylstar, jedna z nástupníckych spoločností štátneho podniku Chemlon a významný odberateľ energií, do priemyselného parku Chemes prišli nové spoločnosti, ktoré nijakým spôsobom neboli viazané starými historickými zmluvami, na ktoré sa spoločnosť Chemes odvoláva). Taktiež samotná spoločnosť Chemes pristúpila k významnej zmene v oblasti dodávok energií a sama sa dobrovoľne vzdala historických dojednaní, keď so spoločnosťou NF, svojim najväčším odberateľom, uzatvorila v roku 2020 Zmluvu 1/2020, kde sa novým spôsobom upravili vzťahy v dodávkach energií a táto zmluva nastavila základný rámec osamostatnenia sa spoločnosti NF v dodávkach neregulovaných energií od spoločnosti Chemes. Ako uviedla spoločnosť Chemes vo Vyjadrení k Výzve, spoločnosti Chemes a NF *„sa rozhodli ísť cestou inej obchodnej spolupráce vo sfére výroby a dodávok energií.“* Ťažko predpokladať, že spoločnosť Chemes by dobrovoľne pristúpila k uzatvoreniu zmluvy a súhlasila s osamostatnením sa spoločnosti NF v dodávkach energií, keby to ekonomicky ohrozovalo jej činnosť alebo jej samotnú existenciu. V neposlednom rade ekonomický zmysel svojej existencie musia mať aj odberatelia energií v priemyselnom parku - odberatelia energií spoločnosti Chemes nie sú povinní bez ohľadu na akékoľvek okolnosti udržiavať hodnotu podniku spoločnosti Chemes, odoberať energie a médiá za nekonkurenčné ceny – týmto by sa stali sami nekonkurencieschopnými na trhoch, kde pôsobia a klesla by hodnota ich podniku.

7.5.2 Obchodno-právny spor

335. Vo Vyjadrení k Výzve (kapitola *Obchodno – právny spor*, str. 56 – 78 Vyjadrenia k Výzve) spoločnosť Chemes popisuje svoj právny výklad zmlúv uzatvorených so spoločnosťou NF a genézu platieb za energie v rokoch 2016 – 2020. Spoločnosť Chemes ďalej uvádza, že „v danom prípade sa jedná o čisto obchodno-právny spor dvoch spoločností, ktoré sú na seba aj z historických dôvodov naviazané“ a že v celom prípade absentuje súťažno-právny prvok.
336. Úrad nevylučuje, že medzi spoločnosťami Chemes a NF prebiehajú obchodno-právne spory, čo však neznamená, že nemohlo dôjsť k porušeniu zákona. Spoločnosť Chemes sa bez ohľadu na to, aké zmluvy a historické vzťahy má so spoločnosťou NF, správa rovnako voči všetkým odberateľom v priemyselnom parku Chemes v tom zmysle, že voči všetkým týmto odberateľom uplatňuje také opatrenia, ktorými ich zaväzuje odoberať od spoločnosti Chemes aj tie energie, kde existuje potenciál konkurenčného trhu (elektrina, plyn, tlakový vzduch, chlad a dusík) a zároveň im znemožňuje odoberať tieto energie od iných dodávateľov alebo si ich vyrábať samostatne, hoci by o to mali záujem a tieto alternatívy by boli aj cenovo výhodnejšie. S ostatnými odberateľmi okrem spoločnosti NF spoločnosť Chemes pritom nemá uzatvorené žiadne historické zmluvy alebo s nimi nevedie obdobné obchodno-právne spory ako so spoločnosťou NF. Úrad posudzoval správanie spoločnosti Chemes voči všetkým spoločnostiam v priemyselnom parku Chemes (ako je to zrejmé z textu Výzvy aj rozhodnutia) a nielen voči spoločnosti NF, a to zo súťažného pohľadu.
337. Spoločnosť Chemes taktiež tvrdí, že úrad pri prešetrovaní nezohľadnil zmluvné záväzky, ktoré zaväzujú spoločnosť NF a priznáva len záväzky spoločnosti Chemes. Úrad zmluvné dojednania ako také, ich platnosť, účinnosť a práva a povinnosti zmluvných strán z nich vyplývajúce, neposudzoval. Zmluvné vzťahy a rôzne dojednania medzi účastníkom konania a spoločnosťami pôsobiacimi v priemyselnom parku Chemes úrad posudzoval len z hľadiska možného protiprávneho konania v zmysle ustanovení zákona č. 136/2001 Z. z. a zákona č. 187/2021 Z. z. Úrad tak napriek argumentácii účastníka konania nebude vykladať znenie ustanovení zmluvných dojednaní a ani rozhodovať o ich platnosti. Úrad vyhodnocoval, či jednotlivé zmluvné dojednania obsahujú ustanovenia, ktoré by mohli byť problematické z hľadiska súťažného práva v zmysle platnej legislatívy. To však neznamená, že sa úrad jednostranne zameriaval len na povinnosti spoločnosti Chemes, ktoré jej zo zmluvných vzťahov vyplývajú, ako to naznačuje účastník konania. Úrad identifikoval opatrenia spoločnosti Chemes, ktoré uplatňovala voči spoločnostiam pôsobiacim v priemyselnom parku, ako protiprávne vzhľadom na ich protisúťažný charakter a preto sa nimi zaoberal. Týmto opatreniam sa úrad venoval v kapitole 7.2.1 Popis správania sa spoločnosti Chemes (uplatňovanie neprimeraných obchodných podmienok).
338. K námietke, že spochybnením právnych dojednaní v dohode o spoločnom podniku a ďalších zmluvách uzatvorených medzi spoločnosťami Chemes a NF by došlo k zásahu štátu do podnikateľskej autonómie dotknutých podnikateľov a šlo by o zásah do právnych základov, na ktorých stojí podnikanie spoločnosti Chemes, sa úrad v podstate vyjadril už v bodoch 333 - 334 rozhodnutia (účastník

konania podobnú námietku vzniesol aj v kapitole *Historické pozadie sporu* Vyjadrenia k Výzve).

339. V bode 279 Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes uvádza, že osamostatnenie sa spoločnosti NF by znamenalo automatické zvyšovanie fixných nákladov (resp. podielu na fixných nákladoch) pre ostatných nájomcov v priemyselnom parku Chemes, ako aj zvýšenie cien tepla pre obyvateľov mesta Humenné. Uvedené by tiež znamenalo ohrozenie podnikateľskej existencie spoločnosti Chemes a fungovanie priemyselného parku Chemes ako takého.
340. K uvedenej námietke úrad v prvom rade uvádza, že rozhodnutie úradu sa týka všetkých odberateľov v priemyselnom parku Chemes, a úrad za neprimerané obchodné podmienky považuje nielen opatrenia smerujúce voči spoločnosti NF, ale aj opatrenia voči všetkým ostatným odberateľom, ktorými ich spoločnosť Chemes zaväzuje odoberať od spoločnosti Chemes aj tie energie, kde existuje potenciál konkurenčného trhu (elektrina, plyn, tlakový vzduch, chlad a dusík) a zároveň im znemožňuje odoberať tieto energie od iných dodávateľov alebo si ich vyrábať samostatne. Teda rozhodnutie sa týka nielen možného osamostatnenia sa spoločnosti NF, ale aj osamostatnenia sa všetkých ostatných odberateľov v priemyselnom parku Chemes.
341. K námietke v bode 279 Vyjadrenia k Výzve ďalej úrad dodáva, že rozhodnutie rieši možnosti osamostatnenia sa len pri piatich energiách – elektrine, plyne, dusíku, chlade a stlačenom vzduchu. Tri z týchto energií spoločnosť Chemes nevyrába (elektrina, plyn, dusík), iba ich nakupuje od externých dodávateľov a následne predáva spoločnostiam v priemyselnom parku, v týchto prípadoch teda nemožno hovoriť o náraste podielu fixných nákladov v cene pri znížení odberov. Rozhodnutie úradu sa tiež netýka tepla, pričom cena tepla je regulovaná ÚRSO-m.
342. S námietkou spoločnosti Chemes, že osamostatnenie sa spoločnosti NF v odberoch energií by znamenalo ohrozenie podnikateľskej existencie spoločnosti Chemes a fungovanie priemyselného parku Chemes ako takého, sa úrad nestotožňuje. Spoločnosť Chemes v roku 2020 uzatvorila so spoločnosťou NF zmluvu 1/2020, kde bola okrem iného rámcovo riešená aj možnosť osamostatnenia sa spoločnosti NF od dodávok neregulovaných energií od spoločnosti Chemes. Ako uvádza spoločnosť Chemes vo Vyjadrení k Výzve, táto zmluva bola uzatvorená na základe slobodnej vôle a zmluvnej voľnosti, pričom dojednania v predmetnej zmluve síce nereflektujú požiadavky spoločností v plnej miere, ale zabezpečujú prežitie oboch spoločností a boli základom na vyriešenie najpálčivejších problémov. Spoločnosť Chemes teda podpisom Zmluvy 1/2020 de facto principiálne súhlasila s osamostatnením sa spoločnosti NF v prípade neregulovaných energií (aj keď detaily osamostatnenia neboli doriešené a reálne k osamostatneniu nedošlo) a nedá sa predpokladať, že by sa spoločnosť Chemes dobrovoľne zaviazala k niečomu, čo by ohrozilo/zničilo jej podnikanie.

7.5.3 Postavenie spoločnosti Nexis Fibers, a.s.

343. Vo Vyjadrení k Výzve (kapitola *Postavenie spoločnosti Nexis Fibers, a.s.*, str. 78 – 86 Vyjadrenia k Výzve) spoločnosť Chemes uvádza, že absolútna väčšina tvrdení, záverov a posúdení faktov evidentne pochádza zo strany spoločnosti NF.
344. Uvedené tvrdenie nezodpovedá skutočnosti. Ako je zrejmé zo spisového materiálu, ku ktorému mal účastník konania prístup, úrad okrem spoločnosti NF získal informácie aj od takmer 20 ďalších subjektov, ktoré v priebehu prešetrovania oslovil, viacerých aj opakovane. K záverom uvedeným vo Výzve aj rozhodnutí úrad pristúpil na základe komplexného vyhodnotenia všetkých získaných informácií. Ako je zrejmé z kapitol 7.2.1 a 7.2.2, v rámci ktorých je preukázaná protisúťažná praktika, úrad sa pri preukazovaní protisúťažnej praktiky zameral predovšetkým na objektívne faktické informácie (popis zmluvných ustanovení, vývoj cien vyplývajúci zo zmlúv a znaleckých posudkov a pod.) a nie na subjektívne vyjadrenia spoločností.
345. Spoločnosť Chemes obviňuje úrad zo zaujatého a neštandardného procesného postupu, ktorý vyústil *„napríklad aj do vydania predbežného opatrenia, ku statusu spoločnosti Nexis ako kvázi účastníka konania, do procesnej polohy PMÚ ako právneho zástupcu spoločnosti Nexis a hlavne do vydania Výzvy, ktorú týmto prípisom pripomienkujeme. Za štandardných okolností a nebyť asi protekčného postavenia spoločnosti Nexis by došlo k obchodnému rozhodovaniu aj vo vedení spoločnosti Nexis. V prípade ak spoločnosť Nexis nesúhlasila s cenami energií, tak mala na výber možnosti svojho ďalšieho postupu:*
- *mohla si sadnúť za rokovací stôl a vyjednať si lepšie ceny energií,*
 - *mohla si energie vyrábať sama, za splnenia určitých zmluvných záväzkov,*
 - *mohla energie odoberať od iného subjektu za splnenia určitých zmluvných záväzkov,*
 - *mohla z priemyselného parku odísť.*
- Všetky tieto alternatívy boli reálne, no každé riešenie by bolo finančne náročnejšie, ako si zabezpečiť lacnú dodávku energií za pomoci štátnych orgánov.“*
346. Úrad sa dôrazne ohradzuje voči obvineniam z neštandardného procesného postupu (detailnejšia reakcia na túto námietku sa nachádza v kapitole 7.5.7- Proces). Úrad zároveň druhú časť pripomienky spoločnosti Chemes považuje za zavádzajúcu – spoločnosť Chemes v pripomienke uviedla 4 možnosti, ktoré mohla spoločnosť NF využiť, avšak žiadna z nich nebola reálne možná. Ako vyplýva zo spisového materiálu, spoločnosť NF sa snažila o vyjednanie lepších cien energií, avšak bezúspešne. Nemohla si energie vyrábať sama a ani ich odoberať od iného subjektu, nakoľko práve v tomto jej spoločnosť Chemes bránila. Takisto, ako je to vysvetlené v bodoch 150 a 151 tohto rozhodnutia, pre spoločnosť NF nie je reálna ani alternatíva opustenia priemyselného parku Chemes.
347. V bode 303 a 304, ale aj na iných miestach Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes uvádza, že spoločnosť NF si neplnila zmluvné povinnosti tým, že nenahlasovala odbery energií 5 rokov vopred. K uvedenej námietke úrad uvádza, že zmluvné dojednania ako také, ich platnosť, účinnosť a práva a povinnosti

zmluvných strán z nich vyplývajúce neposudzoval. Zmluvné vzťahy a rôzne dojednania medzi účastníkom konania a spoločnosťami pôsobiacimi v priemyselnom parku Chemes úrad posudzoval len z hľadiska možného protiprávneho konania v zmysle ustanovení zákona č. 136/2001 Z. z. a zákona č. 187/2021 Z. z.

348. V bode 323 a nasledujúcich Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes uvádza, že je natoľko závislá od spoločnosti NF, že jej dodáva energie aj napriek tomu, že spoločnosť NF neplatí cenu za dodávku energií. Podľa spoločnosti Chemes, *„spoločnosť Nexis je jediný subjekt, ktorý nebol ochotný akceptovať ceny platné v celom areáli priemyselného parku Chemes, a to ani v rokoch 2017, 2018 a 2019. Ostatné subjekty nemali akýkoľvek problém realizačné zmluvy na dodávku jednotlivých energií a médií uzatvoriť.“*
349. K uvedenej námietke úrad uvádza, že od roku 2017 síce nebola medzi spoločnosťami Chemes a NF uzatvorená zmluva riešiaci ceny energií, avšak v zmysle neodkladných opatrení vydaných súdom spoločnosť NF platila spoločnosti Chemes za dodané energie zálohové platby určené súdom. V Zmluve 1/2020 uzatvorenej medzi spoločnosťami Chemes a NF došlo k spätnému určeniu cien za roky 2017, 2018 a 2019 a vyúčtovaniu platieb s tým, že spoločnosti NF vznikol dokonca preplatok 400 000 eur. Odvolávanie sa teda na neplatenie za energie a z toho vyplývajúcu závislosť spoločnosti Chemes od spoločnosti NF považuje úrad za neopodstatnenú. Úrad takisto považuje za zavádzajúce tvrdenie, že ostatní odberatelia energií nemali akýkoľvek problém uzatvoriť zmluvy na dodávku energií a boli ochotní akceptovať ceny určené spoločnosťou Chemes. Ako vyplýva z bodov 257 - 262 tohto rozhodnutia, aj ostatní odberatelia mali výhrady k cenám energií spoločnosti Chemes a mali problém uzatvoriť zmluvy.

7.5.4 Dopytované spoločnosti

350. Vo Vyjadrení k Výzve (kapitola *Dopytované spoločnosti*, str. 86 – 104 Vyjadrenia k Výzve) účastník konania sa na viacerých miestach vyjadruje k odpovediam, ktoré úradu predložili oslovené spoločnosti. Z niektorých nebolo zrejmé, čo je cieľom námietky, resp. sa týkali skutočností nie relevantných pre predmetné konanie (napr. možnosti dovozu stravy do priemyselného parku Chemes, parkovania v priemyselnom parku, informácie o rôznych prevodoch nehnuteľností), na námietky relevantné pre toto správne konanie úrad reagoval nižšie v texte. Námietky týkajúce sa priemyselného parku Guttmanovo boli úradom akceptované a zohľadnené v texte rozhodnutia.
351. Viaceré z odpovedí, ktoré úradu predložili oslovené spoločnosti, spoločnosť Chemes nesprávne interpretovala. Napr. v bode 337 Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes považuje za nelogické, resp. vzájomne sa negujúce odpovede, ak jedna oslovená spoločnosť na otázku úradu, či sa pokúsila osamostatniť v odbere energií, odpovedá že nie a zároveň tvrdí, že ceny energií si vie vyrokovať ekonomicky výhodnejšie *„ako môže ... tvrdiť, že si vie vyrokovať ekonomicky výhodnejšie podmienky, keď na otázku predtým odpovedá, že sa ani nepokúsila osamostatniť alebo si vyrábať energie sama? Tieto dve skutočnosti*

sa navzájom negujú, tak teda keď sa nepokúšam, tak teda ani nemôžem s nikým rokovať“. Úrad dané odpovede nepovažuje za nelogické alebo vzájomne sa negujúce – daná spoločnosť sa síce nepokúsila osamostatniť sa vo výrobe energií v priemyselnom parku Chemes, ale ako uviedla vo svojich odpovediach úradu, ktoré všetky mala spoločnosť Chemes k dispozícii, okrem prevádzky v priemyselnom parku Chemes má prevádzku aj v inom meste v blízkosti Humenného. Ako ďalej uviedla táto spoločnosť, na rok 2020 spoločnosť Chemes požadovala za elektrinu pre prevádzku v priemyselnom parku Chemes cenu vo výške 70 eur/MWh pri ročnom odbere na úrovni 720 MWh, pričom pre svoju druhú prevádzku v blízkosti Humenného si daná spoločnosť vedela nakúpiť silovú energiu v cene 58 eur/MWh pri ročnom objeme 120 MWh (pozri bod 253 tohto rozhodnutia). Z uvedeného je teda zrejmé, že nie je nelogické ani vo vzájomnom rozpore, keď daná spoločnosť tvrdí, že si vie vyrokovať lepšie ceny elektriny, aj keď sa priamo nepokúsila o osamostatnenie sa od odberov energií v priemyselnom parku Chemes.

352. Ďalej v bodoch 339 a nasledujúcich Vyjadrenia k Výzve sa účastník konania vyjadruje k odpovediam ďalšej úradom oslovenej spoločnosti. Podľa spoločnosti Chemes je odpoveď tejto spoločnosti nepresná v tom, že má záujem o vlastnú výrobu tlakového vzduchu, pretože na stretnutí v septembri 2020 zástupcovia tejto spoločnosti deklarovali, že nechcú sami vyrábať chlad a tlakový vzduch, pretože nechcú investovať do niečoho, čo nie je ich „core business“. Takisto ako zavádzajúce hodnotí spoločnosť Chemes výroky tejto spoločnosti týkajúce sa nemožnosti sa odsťahovať z priemyselného parku Chemes (podľa spoločnosti Chemes sa uvedená spoločnosť môže presťahovať napr. do priemyselnej parku Guttmanovo, kde už vlastní určité nehnuteľnosti).
353. Uvedená spoločnosť úradu v priebehu prešetrovania opakovane uviedla, že záujem o osamostatnenie sa v chlade a tlakovom vzduchu má. Keď ju úrad konfrontoval s tvrdením spoločnosti Chemes uvedenom v predchádzajúcom bode, spoločnosť uviedla, že stále má záujem o vlastnú výrobu tlakového vzduchu, aby si zabezpečila trhové ceny. Tiež uviedla, že spoločnosť Chemes jej ponúkla možnosť osamostatniť sa vo výrobe tlakového vzduchu a chladu, ale poplatok, ktorý by musela zaplatiť za možnosť osamostatnenia, bol príliš vysoký a „*my sme nemali šancu uskutočniť tak vysokú úroveň investícií, pretože sme museli byť schopní zainvestovať do nášho hlavného podnikania.*“ Na námietku týkajúcu sa možného presťahovania z priemyselného parku Chemes do priemyselného parku Guttmanovo spoločnosť uviedla, že v súčasnej budove v Guttmanove nemá priestor pre celú prevádzku, museli by postaviť novú budovu a neočakávajú, že tú v priemyselnom parku Chemes by bolo možné predať.
354. V bode 356 Vyjadrenia k Výzve účastník konania uvádza, že „*Otázka č. 5 PMÚ je hanebne kapciózna, čiže klamlivá, zavádzajúca, nakoľko spoločnosť ... neuviedla, že by mala záujem odoberať elektrickú energiu od iných dodávateľov, ale len to, že by vedeli zabezpečiť dodávky od iných dodávateľov, čo je obrovský rozdiel, aj vzhľadom na skutočnosť, že to asi každý dokázal, nakoľko sprostredkovatelia týchto obchodov už chodia priamo s ponukami za potencionálnymi odberateľmi.*“ Ako už je vysvetlené v bode 351, uvedená spoločnosť oslovená úradom má okrem prevádzky v priemyselnom parku Chemes aj inú prevádzku v blízkosti Humenného a na konkrétnom prípade

demonštrovala, že pre túto prevádzku s významne nižšími odbermi elektriny vedela nakúpiť elektrinu za významne nižšie ceny, aké platí v priemyselnom parku Chemes.

355. V bode 359 Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes nesprávne interpretuje odpoveď jedného z odberateľov tak, že vyjadrenie tejto spoločnosti *„bude nútená investovať do systému chladenia“* vykladá tak že *„Z tejto vety jasne vyplýva, že nie každý nájomca v priemyselnom parku má záujem sa osamostatniť od dodávky (niektorých) energií, nakoľko to je spojené so značnými investíciami...“* Z uvedenej vety nič také, čo tvrdí spoločnosť Chemes, nevyplýva. Z odpovedí danej spoločnosti, ktoré všetky mala spoločnosť Chemes k dispozícii vyplýva, že má záujem sa osamostatniť od dodávok niektorých energií, investícií do výroby si je vedomá, ale za problém považuje poplatok požadovaný spoločnosťou Chemes za možnosť osamostatniť sa.¹¹²
356. V bode 352 Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes zdôrazňuje, že ani jedna spoločnosť nepotvrdila, že by nevedela premiestniť svoju prevádzku, len prízvukovali, že by to vyžadovalo investície. V podobnom duchu sa vyjadruje aj na iných miestach Vyjadrenia k Výzve (napr. bod 360 alebo 366 Vyjadrenia k Výzve *„Z odpovede na otázku ... je jasné, že by sa spoločnosť ... vedela presťahovať z priemyselného parku Chemes, len by to komplikovalo výrobu a vyžadovalo investície, čiže by to bolo len do tej miery problematické ako u každého iného subjektu hocikde na svete.“* Prípadne aj bod 385 Vyjadrenia k Výzve *„veľká väčšina dotazovaných spoločností sa k tomu vyjadrili, že okrem nákladov a dočasného výpadku výroby tam iný problém nevidia.“*
357. Spoločnosť Chemes možnosť odchodu z priemyselného parku Chemes stavia čisto do teoretickej roviny – že ak je teoreticky možný odchod/prestahovanie sa z priemyselného parku bez ohľadu na akékoľvek iné okolnosti (čas, peniaze, komplikácie a výpady vo výrobe a pod.) tak odchod z priemyselného parku je pre odberateľov rovnocennou alternatívou. Uvedený názor však nekorešponduje s tým, ako sa posudzujú alternatívy zo súťažného hľadiska a de facto neguje existenciu dominancie – ak sa pri alternatívach nezohľadnia akékoľvek problémy spojené s prechodom z jednej alternatívy na druhú, potom by ku každému tovaru existovala alternatíva – teoreticky je možné postaviť aj paralelnú železničnú sieť k existujúcej, paralelnú distribučnú sieť plynu k existujúcej alebo novú rafinériu neďaleko existujúcej. Na účely súťažného posudzovania alternatív sa vždy zohľadňujú len reálne (a nie teoretické) možnosti prechodu z jednej alternatívy na druhú, dávajúce ekonomický zmysel.
358. Navyše v otázkach možností odchodu odberateľov z priemyselného parku si spoločnosť Chemes sama protirečí. Napr. v bode 360 Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes uvádza, že spoločnosť by sa *„vedela presťahovať z priemyselného parku Chemes, len by to komplikovalo výrobu a vyžadovalo investície, čiže by to bolo len do tej miery problematické ako u každého iného subjektu hocikde na svete“* a v bode 359 Vyjadrenia k Výzve o tej istej spoločnosti a jej možnosti sa osamostatniť v odberoch len 2 energií uvádza, že *„Z tejto vety jasne vyplýva, že nie každý nájomca v priemyselnom parku má záujem sa*

¹¹² Pozri napr. poradové číslo záznamu 22 alebo 97.

osamostatniť od dodávky (niektorých) energií, nakoľko to je spojené so značnými investíciami, kde návratnosť je v porovnaní s odoberaním možno za vyššie ako výrobné ceny prinajmenšom otázna.“ Teda v prípade výroby energií samotným podnikateľom spoločnosť Chemes zohľadňuje návratnosť investície, v prípade presťahovania sa z priemyselného parku Chemes už náklady spojené s presťahovaním nezohľadňuje.

359. V bode 370 Vyjadrenia k Výzve účastník konania uvádza, že *„...nie je nám známe, podľa akých kritérií boli oslovené jednotlivé spoločnosti PMÚ či už v štádiu prešetrovania podnetu alebo v rámci správneho konania, uvedené skutočnosti vážnym spôsobom vyvolávajú otázky nad zákonnosťou postupu PMÚ a to konať objektívne, nezaujato.*“ Takisto uvádza, že je zrejmé, prečo boli spoločnostiam položené rôzne otázky.
360. Na jednej strane účastník konania uvádza, že nie sú mu známe kritériá oslovovania, a na druhej strane tvrdí, že to vyvoláva otázky nad zákonnosťou postupu úradu konať objektívne a nezaujato. To, že účastník konania niečomu nerozumie alebo to nie je v súlade s jeho názorom ešte neznamená, že úrad konal neobjektívne alebo zaujato. Z pripomienky účastníka konania nie je síce zrejmé, čo konkrétne na výbere oslovených spoločností úradom považuje za neobjektívne alebo zaujaté, avšak úrad uvádza, že pri oslovovaní spoločností vychádzal zo zoznamov súčasných aj minulých zmluvných partnerov spoločnosti Chemes, ktoré úradu poskytla sama spoločnosť Chemes (pozri poradové číslo záznamu 65). V prvom rade úrad oslovil najvýznamnejších odberateľov spoločnosti Chemes, potom aj ostatné výrobné spoločnosti, ktoré pôsobia alebo pôsobili v priemyselnom parku Chemes. Úrad neoslovil subjekty patriace do podnikateľskej skupiny Chemes, kde je zrejmé, že odpoveď by bola totožná s odpoveďami spoločnosti Chemes a spoločnosti poskytujúce v priemyselnom parku určité podporné služby (napr. jedáleň, lekáreň). Zároveň otázky pre jednotlivé spoločnosti museli byť rôzne v závislosti od situácie – úrad nemôže klaásť rovnaké otázky spoločnosti, ktorá aktuálne pôsobí v priemyselnom parku a spoločnosti, ktorá už z neho odišla. Niektoré listy boli individualizované, keď úrad potreboval zistiť detaily z predchádzajúcej odpovede, niečo si z odpovede overiť alebo ju doplniť a pod.
361. V bode 389 Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes spochybňuje vyjadrenia odberateľov k cenám energií. *„Ak by sa PMÚ rozhodol spýtať sa všetkých tých podnikateľov, ktoré sú odberateľmi energií a médií od spoločností, ktoré súťažia v najtvrdšom konkurenčnom prostredí na celom území Slovenskej republiky, čiže od tých, ktorých ceny sú na trhu najlacnejšie, aj tak by sa PMÚ nedopracoval k vyjadreniam, že títo podnikatelia sú s cenami týchto energií a médií spokojné. Každý podnikateľ sa snaží svoje náklady znižovať a svoje príjmy zvyšovať, je to základný atribút patriaci k podnikaniu, preto treba vyjadrenia jednotlivých spoločností, ktoré odpovedali na otázky PMÚ vykladať práve zohľadnením tohto atribútu a jednotlivé odpovede dať do kontextu kto a prečo takto odpovedal.*“ K uvedenej námietke úrad uvádza, že ako vyplýva z kapitoly 7.2.2, hodnotenie vývoja cien je založené najmä na konkrétnych číslach/údajoch/faktoch, „nečíselné“ hodnotenia cien oslovených subjektov úrad použil v minimálnej miere, pričom tieto hodnotenia boli súlade aj s použitými číselnými údajmi.

362. V bode 395 Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes tvrdí, že *„Na druhej strane sú to riadne zmluvné dojednania, o klasickom zákaze konkurencie, ktorý pozná nie len právny poriadok Slovenskej republiky, ale aj celý svet. Civilné právo umožňuje také zmluvné dojednania, ktoré zákonom nie sú zakázané. Nie je zakázané dojsť si medzi dvomi súkromnoprávnymi subjektmi na základe ich slobodnej vôle zákaz konkurencie, ba opačne, je to úplne v súlade s platným právnym poriadkom Slovenskej republiky. Je to legitímna požiadavka vlastníka a prevádzkovateľa priemyselného parku, ako aj to, aby obmedzil vo svojom priemyselnom parku aj výrobu, ktorá sa tam z rôznych dôvodov nehodí (hluk, pach, nadmerné exhaláty, atď.). Je to do takej miery zaužívaný zmluvný inštitút nie len v oblasti priemyselných parkov ale aj obchodných či administratívnych centier ale aj personálnych zmluvných dojednaní, že konkrétne ale ani znázorňujúce prípady by sa nedali ani spočítať.“*
363. Úrad nepopiera, že zákaz konkurencie je používaný inštitút, avšak neznamena to, že je vždy v súlade so súťažnými pravidlami. Za určitých okolností inštitút zákazu konkurencie predstavuje protisúťažnú prax (bližšie k tomuto sa úrad vyjadril v rámci kapitol 7.5.6 a 7.5.8 rozhodnutia).

7.5.5 Modernizácia a efektívnosť

364. Vo Vyjadrení k Výzve (kapitola *Modernizácia a efektívnosť*, str. 104 – 109 Vyjadrenia k Výzve) účastník konania uvádza, že je pravdou, že výrobné zariadenia spoločnosti Chemes boli projektované na väčšie odbory energií a časť týchto zariadení už nezodpovedá najnovším požiadavkám výroby a distribúcie, avšak tvrdí, že *„Skutočnosť, že spoločnosť CHEMES nevyrába energiu a médiá najefektívnejšie, ešte nemôže popierať jej nárok na úhradu svojich výdavkov pri výrobe a distribúcii energií.“* Účastník konania takisto tvrdí, že úrad spochybňuje právo spoločnosti Chemes na úhradu všetkých svojich nákladov.
365. Ako je zrejmé zo znenia Výzvy, resp. rozhodnutia, úrad sa otázke práva na úhradu všetkých výdavkov venoval v bodoch 224 až 232 Výzvy (resp. v bodoch 285 - 293 rozhodnutia). Ako vyplýva z uvedených bodov, úrad problematiku súvisiacu s právom na úhradu všetkých výdavkov nepoužil na preukázanie protisúťažného správania sa spoločnosti Chemes, ale v danom texte v podstate len reagoval na námietky spoločnosti Chemes opakovane vznesené počas správneho konania.
366. Zároveň úrad opätovne dodáva, že odberatelia nie sú povinní znášať neefektívnosť dodávateľa, najmä ak im to spôsobuje problémy pri ich pôsobení na trhu a práve trh a konkurenčné prostredie by malo zabezpečiť, aby spoločnosti investovali, inovovali a zlepšovali svoju efektívnosť a konkurencieschopnosť, čo v konečnom dôsledku vedie k nižším cenám pre spotrebiteľov. Ako je vidieť zo spisového materiálu, spoločnosť Chemes tak isto mení svojich dodávateľov v závislosti od ponúkaných podmienok (napr. dodávateľa elektriny, ktorej odoberá významné množstvo) a neodrží sa z „historických“ dôvodov jedného dodávateľa.

7.5.6 Iné rozhodujúce skutočnosti

367. Vo Vyjadrení k Výzve (kapitola *Iné rozhodujúce skutočnosti*, str. 109 – 122 Vyjadrenia k Výzve) spoločnosť Chemes uvádza, že obmedzenia ako zákaz konkurencie a výhradné dodávky tovarov a služieb sú bežné aj v iných oblastiach, a so spoločnosťou NF (resp. jej právnym predchodcom) boli dohodnuté dobrovoľne a slobodne. *„Pohľad tak spoločnosti Nexis ako aj PMÚ v tom, že určitý subjekt nemôže zakázať na základe zmluvných dojednaní svojmu partnerovi určité činnosti je zarážajúci, akoby právne poriadky nie len Slovenskej republiky ale aj iných demokratických štátov s trhovým hospodárstvom nepoznali inštitút zákazu konkurencie.“*
368. K uvedenej námietke úrad uvádza, že správanie spoločnosti Chemes posudzoval ako praktiku neprimeraných obchodných podmienok a nie ako zákaz konkurencie, resp. zákaz výhradných dodávok. Avšak bez ohľadu na uvedené, úrad uvádza, že výhradné dodávky a zákaz konkurencie patria medzi štandardné protisúťažné praktiky a za určitých okolností predstavujú zneužitie dominantného postavenia alebo dohodu obmedzujúcu súťaž. Pozri napr. Usmernenie Komisie k čl. 82, bod 32 a nasledujúce, kde je jednou praktík zneužívania dominantného postavenia je aj praktika výhradných dodávok, ktorá je v Usmernení Komisie k čl. 82 definovaná ako záväzok vyžadujúci od odberateľa na konkrétnom trhu, aby nakupoval výhradne alebo do značnej miery len od dominantného podnikateľa. Takisto pozri napr. Usmernenie Komisie k vertikálnym obmedzeniam, kde podľa bodu 66 zákaz konkurencie je dojednanie, ktorého výsledkom je, že kupujúci nakupuje od dodávateľa viac ako 80% celkového objemu tovaru, čím sa kupujúcemu zabraňuje v nákupe konkurenčného tovaru alebo je tento nákup obmedzený na menej ako 20% celkových nákupov; na takýto zákaz konkurencie sa nevzťahuje tzv. skupinová výnimka, ak je jeho doba trvania neobmedzená alebo presahuje 5 rokov.
369. V námietke, že obmedzenia v zmluvách medzi spoločnosťami Chemes a NF boli dohodnuté dobrovoľne a slobodne, sa úrad už vyjadril v bodoch 294 - 296 tohto rozhodnutia. K opakovanému prirovnávaniu situácii v priemyselnom parku k obchodným centrámi a prečo je toto prirovnanie zavádzajúce, sa úrad už vyjadril v bode 173 tohto rozhodnutia.
370. V ďalšej časti Vyjadrenia k Výzve (bod 433) účastník konania spochybňuje vyjadrenia a informácie predložené úradu tromi oslovenými spoločnosťami. Celkovo aj v iných častiach Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes spochybňuje vyjadrenia tých úradom oslovených spoločností/subjektov, od ktorých získané informácie a podklady nie sú v súlade s názormi spoločnosti Chemes, napr.
- i. Bod 433 Vyjadrenia k Výzve: *„Spoločnosť Nexis ale z časti aj spoločností ... a ... sa podľa nám dostupných zdrojov stretávajú a konajú v zhode, čo sa týka zbavenia sa zmluvných záväzkov viažuce ich k spoločnosti CHEMES. Takéto stretnutie prebiehalo aj so zástupcami štátnej moci. Z vyjadrení a dôkazov ktoré boli predložené v tomto správnom konaní je jednoznačné, že ich cieľom je zmocnenie sa priemyselného parku Chemes, jednak vybudovaním vlastných zariadení na výrobu médií a energií a tiež celkovým privedením spoločnosti CHEMES do ekonomického*

kolapsu. Preto vyjadrenia a dôkazy predložené týmito spoločnosťami v tomto správnom konaní treba brať na zreteľ aj z toho hľadiska, lebo sa riadia heslom, čím horšie pre spoločnosť CHEMES, tým lepšie pre nich.“

- ii. Bod 142 Vyjadrenia k Výzve: „PMÚ len nekriticky prebral tvrdenia spoločnosti Nexis a spoločnosti ..., ktorá sa so spoločnosťou CHEMES sporí pre iné záležitosti obchodného charakteru.“
- iii. Bod 346 Vyjadrenia k Výzve: „Ak sme už naznačili nekalý prístup spoločnosti ... pri zodpovedaní otázok PMÚ, túto snahu spoločnosti ... – priťažiť spoločnosti CHEMES – jednoznačne vidieť aj z odpovede na otázku číslo 7 (z časti aj číslo 14), keď nad rámec odpovede na položenú otázku pridáva text, že „budeme mať rovnaké príležitosti ako naši konkurenti.“ “
- iv. Bod 382 Vyjadrenia k Výzve: „Vyjadrenia spoločnosti ... treba brať v kontexte, že realizovala pre spoločnosť CHEMES aj pre priemyselný park Chemes viaceré investičné akcie, poslednú ... ukončila v decembri 2019 nie k najväčšej spokojnosti spoločnosti CHEMES. Medzi spoločnosťou ... a CHEMES boli za posledné roky viaceré väčšie spory, v niektorých prípadoch to dospelo do toho, že boli podané trestné oznámenia, preto je prinajmenšom dôvodné namietat' hodnovernosť resp. objektívnosť ich vyjadrenia.“
- v. Bod 398 Vyjadrenia k Výzve: „...spoločnosť ... je so spoločnosťou CHEMES v súdnom spore, preto jeho odpovede sú v práve v kontexte, že keď dá na spoločnosť čo najhoršie vyjadrenia, sám si tým pomôže.“
- vi. Bod 298 Vyjadrenia k Výzve: spoločnosť NF „od roku 2017 si zabezpečovala dodávky energií ako aj samotné zálohy (nie konečné platby) cez súdneho rozhodnutia vo forme neodkladných opatrení, ktorých súdy vydávali za veľmi podozrivých okolností“.

371. Ako je zrejmé s uvedených príkladov, spoločnosť Chemes spochybňuje všetky odpovede, ktoré nie sú v zhode s jej názormi, vrátane súdnych rozhodnutí. Skutočnosť, že sa účastník konania nestotožňuje s niektorými vyjadreniami oslovených spoločností alebo rozhodnutiami súdov automaticky neznamená, že uvedené vyjadrenia sú skreslené, zavádzajúce alebo že by ich úrad nemal zohľadňovať. Zároveň úrad opakovane zdôrazňuje, že ako je zrejmé z kapitol 7.2.1 a 7.2.2 rozhodnutia, v rámci ktorých je preukázaná protisúťažná praktika, úrad sa pri preukazovaní protisúťažnej praktiky zameriaval predovšetkým na objektívne faktické a číselné informácie (popis zmluvných ustanovení, vývoj cien vyplývajúci zo zmlúv a znaleckých posudkov a pod.) a nie na subjektívne vyjadrenia spoločností. Uvedené faktické/číselné informácie spoločnosť Chemes žiadnym spôsobom nespochybnila.

372. V ďalšej časti Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes spochybňuje znalecké posudky predložené spoločnosťou NF, z ktorých úrad údaje použil v kapitole 7.2.2 rozhodnutia. K tomuto typu námietky sa úrad už vyjadril v bode 316 rozhodnutia.

373. V bodoch 442 – 462 Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes namieta voči zohľadneniu dopadov praktiky aj na priemyselný park Guttmanovo. Úrad

pripomienky týkajúce sa priemyselného parku Guttmanovo akceptoval a zohľadnil ich v rozhodnutí.

374. V bode 466 Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes namieta závery úradu týkajúce sa dodávok pitnej vody, nakoľko v SR existujú prevádzky, kde nie je prívod rozvodovej pitnej vody a túto si zabezpečujú „v rôznom obalovom, dávkovacom a množstevnom prevedení“ a závery úradu sú tak nepravdivé a v rozpore s realitou. K uvedenej námietke úrad uvádza, že pri definovaní relevantného trhu sa štandardne postupuje tak, že sa vychádza z tovaru/služby, ktorú dominant poskytuje, a následne sa zisťuje, či k nej existujú alternatívy alebo nie (uvedený princíp vyplýva aj z Oznámenia Komisie o definícii relevantného trhu), neskúmajú sa teda všetky možné a nemožné kombinácie a alternatívy tovarov/služieb. Spoločnosť Chemes v priemyselnom parku poskytuje službu dodávky pitnej vody, ktorá sa v priemyselnom parku používa nielen na pitie, ale aj hygienické účely. Vzhľadom na účely použitia pitnej vody, ako aj množstvo ľudí pôsobiacich v priemyselnom parku (približne 2000) nie je možné očakávať, že dodávky pitnej vody cez klasickú distribučnú sieť je možné porovnateľne nahradiť dodávkami pitnej vody „v rôznom obalovom, dávkovacom a množstevnom prevedení“.¹¹³
375. Čo sa týka námietky v bode 468 a nasledujúcich Vyjadrenia k Výzve týkajúcej sa individualizovaných, cielených investícií, k tomuto sa úrad vyjadril v bodoch 278 - 282 rozhodnutia. Pre lepšie pochopenie konceptu individualizovaných, cielených investícií, úrad predmetné body rozhodnutia (v porovnaní s Výzvou) doplnil o detailnejšie teoretické vysvetlenie tohto konceptu.
376. K námietke uvedenej v bode 475 a nasledujúcich Vyjadrenia k Výzve že „obmedzenie trhu bolo slobodným rozhodnutím dvoch obchodných spoločností, právnych predchodcov spoločností Nexis a CHEMES, ktoré boli v minulosti jedným podnikom“ sa úrad vyjadril v bodoch 294 - 296 rozhodnutia. Zároveň úrad dodáva, že rovnaké obmedzenia ako voči spoločnosti NF sú aplikované aj voči ostatným odberateľom v priemyselnom parku, ktorých sa historické zmluvy uzatvorené medzi spoločnosťami Chemes a NF netýkajú.

7.5.7 Proces

377. Vo Vyjadrení k Výzve (kapitola *Proces*, str. 122 – 144 Vyjadrenia k Výzve) účastník konania vzniesol viaceré námietky týkajúce sa procesných okolností prípadu. Čo sa týka námietok týkajúcich sa priemyselného parku Guttmanovo, tieto úrad akceptoval a zohľadnil v texte rozhodnutia.

Lehota na vydanie rozhodnutia úradu

378. Účastník konania vo Vyjadrení k Výzve uvádza, že pokladá lehotu na podanie Vyjadrenia k Výzve za neprimerane krátku, pričom argumentuje tým, že lehota

¹¹³ Vzhľadom na špecifickú situáciu v priemyselných parkoch je potrebné definovať relevantné trhy týkajúce sa aj dodávok pitnej vody individuálne a s prihliadnutím na špecifiká jednotlivých priemyselných parkov.

úradu na vydanie rozhodnutia bola omnoho dlhšia, než akú dostala spoločnosť Chemes na podanie Vyjadrenia k Výzve.

379. Zákon č. 136/2001 Z. z. ustanovoval v § 30, že „úrad vydá rozhodnutie do šiestich mesiacov odo dňa začatia konania. Predseda úradu môže lehotu na vydanie rozhodnutia v zložitých prípadoch pred jej uplynutím primerane predĺžiť, a to aj opakovane, spolu najviac o 24 mesiacov. Ak úrad nemôže rozhodnúť do šiestich mesiacov, je povinný o tom účastníka konania s uvedením dôvodov písomne upovedomiť.“
380. Úrad začal správne konanie SK 0006/OZDPaVD/2020 voči spoločnosti Chemes z vlastného podnetu dňa 21.04.2020. Lehota na vydanie rozhodnutia úradu v zmysle zákona č. 136/2001 Z. z. by uplynula dňa 21.10.2020 a bola predĺžená pred jej uplynutím dvakrát, vždy o šesť mesiacov, celkovo teda o jeden rok, z dôvodu vyššej náročnosti prípadu, ako aj z dôvodu aktuálnej spoločenskej situácie súvisiacej so šírením ochorenia COVID-19 spôsobenej koronavírusom SARS-CoV-2 a ňou súvisiacimi protipandemickými opatreniami. Opätovne predĺžená lehota na vydanie rozhodnutia by uplynula dňa 21.10.2021.¹¹⁴ O predĺžení lehoty na vydanie rozhodnutia úrad vždy spoločnosť Chemes písomne upovedomil.
381. Spoločnosť Chemes poukazuje na nepomer v dĺžke zákonnej lehoty úradu na vydanie rozhodnutia vo veci a lehoty, ktorá bola uložená spoločnosti Chemes na podanie Vyjadrenia k Výzve. Lehota, ktorú úrad uložil spoločnosti Chemes, bola pôvodne v trvaní 20 pracovných dní, bola na základe žiadosti spoločnosti Chemes predĺžená o ďalších 10 pracovných dní, teda celkovo na 30 pracovných dní, resp. 42 kalendárnych dní. Úradu nie je jasné, prečo spoločnosť Chemes namieta rozdielnu dĺžku týchto lehôt, pretože nie je reálne porovnávať zákonnú lehotu na vydanie rozhodnutia úradu s lehotou, ktorú mala spoločnosť Chemes na podanie Vyjadrenia k Výzve. Tieto dve lehoty majú úplne odlišný charakter vychádzajúci z rozdielného postavenia subjektov, ktorý je okrem iného odôvodnený aj rozsahom úkonov, ktorý sa od subjektov počas lehoty vyžaduje vykonať. Úradná lehota na vydanie rozhodnutia je lehota, ktorá začína plynúť v deň začatia správneho konania. Úrad počas tejto lehoty, okrem iného, pokračuje v prešetrovaní, oslovuje subjekty so žiadosťami o informácie a vyhodnocuje získané informácie z cieľom správneho, objektívneho a kvalifikovaného posúdenia veci, teda vykonáva všetky úkony potrebné na ukončenie správneho konania. Úrad je do konca tejto lehoty oprávnený vydať meritórne rozhodnutie v správnom konaní.
382. Pri lehote udelenej na podanie Vyjadrenia k Výzve pred vydaním rozhodnutia sa od spoločnosti Chemes, ktorá je v postavení účastníka konania vyžaduje, aby sa oboznámila so závermi úradu uvedených vo Výzve a podala vyjadrenie k týmto záverom. Spoločnosť Chemes žiadala o predĺženie úradom stanovenej 20-

¹¹⁴ Dňa 01.06.2021 nadobudol účinnosť zákon č. 187/2021. V zmysle ustanovenia § 65 zákona konanie úradu začaté a právoplatne neskončené podľa zákona č. 136/2001 sa dokončí podľa zákona. Podľa § 28 zákona, úrad vydá rozhodnutie v lehote 3 rokov odo dňa začatia konania. Z uvedeného vyplýva, že lehota na vydanie rozhodnutia do 21.10.2021, o ktorej úrad informoval účastníka konania, nie je viac relevantná a úrad vydá rozhodnutie v lehote 3 rokov odo dňa začatia konania.

dňovej lehoty o 40 pracovných dní (teda celkovo 60 pracovných dní), čo vzhľadom na rozsah zaslanej Výzvy predstavuje neprimerane dlhú dobu. Úrad taktiež poukazuje aj na skutočnosť, že spoločnosti Chemes bolo počas celého správneho konania umožnené oboznamovať s obsahom spisu k správne konaniu, či predkladať doplňujúce informácie.

383. Spoločnosť Chemes mala právo kedykoľvek nazrieť do spisu k správne konaniu, čo niekoľkokrát aj využila. Nazretie do spisu sa zrealizovalo aj dňa 03.05.2021, teda krátko po doručení Výzvy úradu účastníkovi konania, pričom od predchádzajúceho nazretia realizovaného dňa 08.10.2020 pribudlo do spisu len 33 záznamov, pričom väčšinou ide práve o komunikáciu úradu, ktorej adresátom bol práve účastník konania. Úrad taktiež uvádza, že od nazretia do spisu zo dňa 03.05.2021, až po zaslanie Vyjadrenia k Výzve úradu zo dňa 04.06.2021, do spisu nepribudol žiaden nový záznam a tak spoločnosť Chemes mala prístup k všetkým záznamom v spise počas celého trvania správneho konania. Po zaslaní Výzvy sa tak od spoločnosti Chemes očakávalo len oboznámenie sa so závermi úradu, keďže s postupom úradu a obsahom spisu sa účastník konania už mal možnosť oboznámiť. Úrad taktiež dodáva, že lehota uložená spoločnosti Chemes je v štandardnom trvaní, aj vzhľadom na ostatné správne konania vedené úradom. Úrad tak v závere poukazuje na skutočnosť, že aj počas sporov prejednávaných súdom, ktoré trvajú aj niekoľko rokov, je ponechaná možnosť podať riadny opravný prostriedok väčšinou v lehote 15 dní a nie niekoľko rokov, podľa dĺžky trvania samotného súdneho procesu, ako to naznačuje spoločnosť Chemes.
384. Spoločnosť Chemes taktiež v bode 495 Vyjadrenia k Výzve poukazuje na skutočnosť, že predĺžená lehota úradu na vydanie rozhodnutia končí až dňa 21.10.2021 a napriek tomu úrad spoločnosti Chemes nepredĺžil lehotu na podanie Vyjadrenia k Výzve, pričom uvádza, že nerozumie „čo *mieni PMÚ robiť s vyjadrením spoločnosti Chemes celý zvyšok času do 21.10.2021, keď nemohol, alebo nechcel spoločnosti Chemes poskytnúť lehotu dlhšiu a primeranejšiu k tak rozsiahlej výzve pred vydaním rozhodnutia.*“ Úrad k tomuto tvrdeniu uvádza, že uvedená lehota na podanie vyjadrenia k výzve pred vydaním rozhodnutia určuje koniec lehoty, v ktorej úrad môže vydať rozhodnutie vo veci samej a nepredstavuje žiadne objektívne kritérium pre odôvodnenie ďalšieho predlžovania lehoty účastníkovi konania. Uvedené tvrdenie účastníka konania tak predstavuje základné nepochopenie funkcie lehoty na vydanie rozhodnutia v správnom konaní.

Doplnenie podnetu spoločnosťou NF

385. Spoločnosť Chemes v bode 498 Vyjadrenia k Výzve uvádza, že „*spoločnosť Nexis svoj podnet priebežne ešte vo fáze pred začatím konania dopĺňala sama od seba a to hneď niekoľkokrát, dňa 27.8.2019 a 30.10.2019. Spoločnosť Nexis tak konala bez toho, že by ju na to PMÚ vyzval alebo žiadal o nejaké doplnenie alebo žiadal o zodpovedanie určitých otázok. Čo sa samotného obsahu týka, tak po faktickej stránke nepriniesli nič nové oproti podnetu zo dňa 31.07.2019.*“ Ďalej spoločnosť Chemes v bode 499 uvádza, že je „*potrebné poukázať na tú skutočnosť, že v tejto fáze konania PMÚ, keď PMÚ iba zhromažďuje údaje*

k tomu, či sa vôbec podanie javí ako dôvodné, tak nie je najmenší dôvod na to, aby zo strany spoločnosti Nexis bolo niečo dopĺňané s výnimkou prípadu ak sa na to dotazuje samotný PMÚ a napriek tomu spoločnosť Nexis svoje podanie doplnila, pričom pri doplnení podania zo dňa 27.08.2020 tak robí spoločnosť Nexis tesne po začatí preverovania PMÚ, ktoré začalo dňom 21.08.2020 (táto skutočnosť je zrejmá z bodu 1. odôvodnenia predbežného opatrenia zo dňa 12.05.2020 č. 2020/PRO/IPO/2/13 vydaného PMÚ v tejto veci) a pri podaní zo dňa 31.10.2020 to vyzerá tak, že spoločnosť Nexis reaguje na tú skutočnosť, že zo strany spoločnosti Chemes bolo podané vyjadrenie zo dňa 26.09.2019 k podnetu. Či je to náhoda, to je na zvážení a svedomí každého, koho sa to týka, ale z pohľadu spoločnosti CHEMES sa to ako náhoda nejaví.“

386. Úrad k tomuto tvrdeniu spoločnosti Chemes uvádza, že spoločnosť NF mohla doplniť svoje podania v ľubovoľnom rozsahu, pokiaľ zhodnotila, že disponuje pre úrad podstatnými informáciami, tak ako môže svoje podania podávať a dopĺňať akýkoľvek subjekt, ktorý má za potrebné uviesť úradu informácie súvisiace s úradom prešetrovanou skutočnosťou. Úrad ďalej odkazuje aj na nezrovnalosti a chybné dátumy vo vykonštruovanom tvrdení spoločnosti Chemes popísanom vyššie. Úrad začal dňa 21.08.2019 podľa § 22 ods. 1 písm. b) zákona č. 136/2001 Z. z. prešetrovanie v oblasti výroby a distribúcie energií a médií spoločnosťou Chemes na území priemyselného parku Chemes. Spoločnosť Chemes sa odvoláva na odôvodnenie predbežného opatrenia zo dňa 12.05.2020 č. 2020/PRO/IPO/2/13 vydaného PMÚ v tejto veci a mylne uvádza, že prešetrovanie začalo o rok neskôr, dňa 21.08.2020, pričom v uvedenom odôvodnení je dátum začatia prešetrovania správny, teda dňa 21.08.2019.
387. Spoločnosť NF doplnila podnet podaný dňa 31.07.2019, a to dňa 27.08.2019, pričom v tomto čase spoločnosť Chemes úradu nedoručila ani jednu písomnosť a s úradom žiadnym spôsobom nekomunikovala a teda nie je teda reálne možné, aby spoločnosť NF reagovala na akékoľvek informácie spoločnosti Chemes. Úrad ďalej uvádza, že spoločnosť NF doplnila svoj podnet a zaslala niekoľkokrát informácie, ktoré zväčša súviseli s aktuálnym vývojom situácie v priemyselnom parku Chemes a ktoré spoločnosť považovala za potrebné a vhodné na preukazovanie pravdivosti svojich tvrdení a ich doplnenie, tak ako to spravila aj spoločnosť Chemes a preto úradu nie je jasné, na základe čoho spoločnosť Chemes usudzuje, že spoločnosť NF dňa 31.10.2019 (účastník konania uvádza nesprávny dátum 30.10.2020) reagovala na podanie spoločnosti Chemes zo dňa 26.09.2019. Celé podanie spoločnosti NF zo dňa 31.10.2019 spoločnosť Chemes dostala k dispozícii počas nazretí do spisu a ako sama uvádza, „čo sa samotného obsahu týka, tak po faktickej stránke nepriniesli nič nové oproti podnetu zo dňa 31.07.2019.“
388. Úrad uvádza, že pri posudzovaní informácií uvedených v podaniach ich vždy nezávisle a nestranne posudzuje, tieto informácie v prípade potreby vždy overuje z iných zdrojov a nie je viazaný obsahom týchto podaní.

Otvorenie správneho konania a vydanie rozhodnutia na základe výzvy spoločnosti NF

389. Spoločnosť Chemes v bode 500 Vyjadrenia k Výzve uvádza, že „neštandardný je aj prístup spoločnosti Nexis, keď urguje postup a konanie PMÚ v konaní, a to dňa 14.04.2020 (na začatie konania a vydanie predbežného opatrenia – dňa 21.04.2020 bolo správne konanie skutočne začaté) alebo dňa 23.03.2021 (na vydanie rozhodnutia vo veci – dňa 09.04.2021 bola skutočne vydaná Výzva) a ešte neštandardnejšie je, že PMÚ zakaždým takejto urgencii vyhovie a koná na jej základe, hoci tomu skutková stránka veci nesvedčí“. Spoločnosť Chemes ďalej v bode 501 Vyjadrenia k Výzve uvádza, že „Spoločnosť Nexis podá dňa 14.04.2020 urgenciu a na to PMÚ dňa 21.04.2020 začína správne konanie v tejto veci, pričom medzi urgenciou spoločnosti Nexis zo dňa 14.04.2020 a začatím konania 21.04.2020 sa neudial žiaden iný úkon pred PMÚ, ktorý by odôvodňoval takýto postup zo strany PMÚ, t.j. začatie konania, keďže predtým posledná odpoveď prišla PMÚ 06.02.2020 a od tej doby už nebolo PMÚ nič predložené alebo ním vykonané, čo by odôvodňovalo takýto postup PMÚ, a to až do doby urgencie zo strany spoločnosti Nexis.¹¹⁵ Je zrejmé, že PMÚ začal konanie dňa 21.04.2020 len z toho dôvodu, aby mohol vydať predbežné opatrenie. Ako je vyššie uvedené, tak PMÚ nemal v čase mesiaca apríl 2020 iný dôvod začínať konanie vo veci, nakoľko posledný úkon zo strany PMÚ pred vydaním predbežného opatrenia bol uskutočnený dňa 06.02.2020 a nič nenasvedčovalo tomu, že by mal PMÚ zrovna vtedy vydať rozhodnutie začať konania.“¹¹⁶
390. Úrad počas prešetrovania získal informácie a podklady vyvolávajúce dôvodné podozrenie, že podnikateľ Chemes mohol porušiť zákon, a to tým, že od roku 2017 uplatňuje voči svojim odberateľom energií a médií obchodné podmienky, v dôsledku ktorých títo odberatelia musia odoberať od podnikateľa Chemes všetky energie a médiá, ktoré vyrába a zároveň im je znemožnené, aby si niektoré energie a médiá vyrábali sami alebo odoberali od tretích strán. Z tohto dôvodu úrad v danej veci dňa 21.04.2020 začal podľa § 25 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. v spojení s § 18 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (správny poriadok) správne konanie číslo SK 0006/OZDPaVD/2020 voči spoločnosti Chemes vo veci možného zneužívania dominantného postavenia podľa § 8 ods. 2 písm. a) zákona č. 136/2001 Z. z. a čl. 102 písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie.
391. Úrad v súvislosti s vyššie uvedenými tvrdeniami spoločnosti Chemes uvádza, že úrad od začiatku prešetrovania dňa 21.08.2019 vykonával rôzne úkony smerujúce k objasneniu prešetrovanej veci, o čom svedčí aj skutočnosť, že do začatia správneho konania dňa 21.04.2020 obsahoval spis k prešetrovaniu veci desiatky záznamov, medzi ktorými boli viaceré žiadosti o poskytnutie informácií adresované spoločnosti Chemes a NF, ale aj ďalším spoločnostiam pôsobiacim v areáli priemyselného parku Chemes.
392. Po získaní odpovedí bolo potrebné informácie v nich obsiahnuté vyhodnotiť, ako aj pripraviť ďalší procesný postup úradu smerujúci k otvoreniu správneho konania, pričom úrad nemal povinnosť oboznamovať spoločnosť Chemes s týmto

¹¹⁵ Bod 500 Vyjadrenia k Výzve

¹¹⁶ Bod 514 Vyjadrenia k Výzve

procesom a tak sa úrad ohradzuje voči tvrdeniu spoločnosti Chemes, že „PMÚ nemal v čase mesiaca apríl 2020 iný dôvod začínať konanie vo veci, nakoľko posledný úkon zo strany PMÚ pred vydaním predbežného opatrenia bol uskutočnený dňa 06.02.2020 a nič nenasvedčovalo tomu, že by mal PMÚ zrovna vtedy vydať rozhodnutie začatí konania.“¹¹⁷ Zároveň dňa 17.04.2020 spoločnosť Chemes obmedzila dodávky energií a médií pre spoločnosť NF a keďže úrad už v tom čase disponoval dostatočnými informáciami a podkladmi na začatie správneho konania, úrad začal správne konanie voči spoločnosti Chemes.

393. Úrad pokladá za veľmi nesprávne tvrdiť, že úrad začal správne konanie na pokyn spoločnosti Nexis Fibers alebo že konal na základe urgency spoločnosti Nexis Fibers, a to vzhľadom na rozsiahle prešetrovanie, ktoré do toho času úrad vykonal. Úrad opätovne uvádza, že nie je viazaný žiadnou žiadosťou účastníka konania alebo iného subjektu počas prešetrovania alebo správneho konania, ktorá by požadovala začatie správneho konania, uloženie predbežného opatrenia alebo iného procesného postupu úradu.

Uloženie predbežného opatrenia

394. Spoločnosť Chemes ďalej namieta uloženie predbežného opatrenia úradom, vzhľadom na skutočnosť, že Okresným súdom Humenné bolo vydané neodkladné opatrenie pod č.k. 7Cb/51/2019 zo dňa 09.04.2020, na základe ktorého bola spoločnosť CHEMES zaviazaná na nerušenú a priebežnú dodávku energií, na zdržanie sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k prerušeniu, obmedzeniu alebo zastaveniu dodávok energií a na vykonávanie s náležitou odbornou starostlivosťou potrebné opatrenia za účelom predchádzania možného výpadku, poruchy, poškodenia alebo iného obmedzenia funkčnosti zariadení, sietí, rozvodov alebo iných prvkov vo vlastníctve, v užívaní alebo pod kontrolou žalobcu, prostredníctvom alebo s pomocou ktorých dochádza k dodávke energií. Spoločnosť Chemes uvádza, že predbežné opatrenie úradu nebolo nevyhnutné, ale bolo aj nedôvodné, pretože predmetom predbežného opatrenia mala byť skutočnosť, ktorá už bola dosiahnutá neodkladným opatrením súdu a „spoločnosť Nexis nemala dôvod predmetné skutočnosti riešiť s PMÚ nakoľko už bolo vydané neodkladné opatrenie Okresného súdu Humenné na základe ktorého mala spoločnosť CHEMES dodávať energie spoločnosti Nexis a teda PMÚ obsahovo a vecne nemohlo vydať žiadne iné rozhodnutie, ktoré by inak zaväzovalo spoločnosť CHEMES.“¹¹⁸
395. Úrad k predmetnému tvrdeniu uvádza, že úrad skúmal konanie spoločnosti Chemes z hľadiska súťažného práva a na základe prešetrovania vykonaného vo veci zistil stav, ktorý odôvodňoval uloženie predbežného opatrenia. Stav odôvodňujúci vydanie predbežného opatrenia úradu bol opísaný v odôvodnení predbežného opatrenia. Úrad vzhľadom na uvedené skutočnosti uvádza, že vydanie neodkladného opatrenia pod č.k. 7Cb/51/2019 zo dňa 09.04.2020 Okresným súdom Humenné nie je dôvodom, ktorý by mal mať za následok zabránenie uloženia predbežného opatrenia úradom, keďže úrad skúma okolnosti predchádzajúce jeho uloženiu z hľadiska súťažného práva, pričom

¹¹⁷ Bod 514 Vyjadrenia k Výzve

¹¹⁸ Bod 504 Vyjadrenia k Výzve

pokiaľ sú splnené podmienky na uloženie predbežného opatrenia, úrad je oprávnený predbežné opatrenie v stanovenom rozsahu uložiť.

396. Spoločnosť Chemes ďalej uvádza, že „k tomu aby bolo vôbec možné vydať predbežné opatrenie, nestačí iba návrh určitého subjektu, ním účelovo a zaujato opísaný skutkový stav, ale musí byť splnená prima facie aj podmienka porušenia súťažného práva, ktorú už ale musí vyhodnotiť samotný PMÚ, čo ale v tomto prípade neurobil...¹¹⁹ PMÚ musí skúmať osobitné podmienky pre vydanie predbežného opatrenia z hľadiska súťažného práva, čo však neurobil... Predbežné opatrenie je tak závažný právny úkon, ktoré je spôsobilý spôsobiť škody veľkého rozsahu, vyvolať nezvratiteľný následok ba dokonca spôsobiť až zánik určitého subjektu.¹²⁰ To znamená, že PMÚ už v tejto fáze mal mať za preukázaný skutočný, nielen domnelý rozsah relevantného trhu, ako aj samotné zneužívanie dominantného postavenia na tomto trhu zo strany spoločnosti CHEMES, avšak nič z toho preukázané nemal, a v konečnom dôsledku ani mať nemohol lebo takého konania sa spoločnosť CHEMES nedopustila. PMÚ vydal predbežné opatrenie za takejto právnej situácie a to bez toho, aby reálne vyhodnotil súťažno-právnu situáciu...¹²¹ Aplikovanie predbežného opatrenia ako procesného úkonu bez akéhokoľvek aspoň minimálnym štandardu istoty je v rozpore s jednotnou aplikáciou európskeho práva. Aj Európska sieť pre hospodársku súťaž spomína aspoň dve základné hmotno-právne požiadavky pre národné autority pri prijímaní predbežných opatrení, a to preukázanie prima facie porušenia súťažného práva a naliehavosť situácie.¹²² Z tohto vychádzajúc PMÚ nemôže pri nariadení predbežného opatrenia vychádzať iba zo strohých ustanovení Správneho poriadku v konaní, kde sa podľa PMÚ ma jednať o porušenie čl. 102 Zmluvy, ale musí dbať o dodržanie európskeho štandardu prima facie preukázania porušenia súťažného práva a zdôvodnenia naliehavosti, kde existuje riziko vážneho a nenapraviteľného narušenia hospodárskej súťaže. PMÚ vydané predbežné opatrenie nespĺňa tieto základné vyššie uvedené kritériá.¹²³ PMÚ vôbec nijakým spôsobom neriešil a nevysporiadal sa v rámci predbežného opatrenia s otázkou relevantného trhu a otázkou dominantného postavenia.“¹²⁴
397. V prvom rade má úrad za potrebné poukázať na skutočnosť, že argumentácia spoločnosti Chemes o podmienkach uloženia predbežného opatrenia úradom je nesprávna. Spoločnosť Chemes argumentuje dvoma spôsobmi proti postupu úradu pri uložení predbežného opatrenia a to nedodržaním európskeho odporúčania pri ukladaní predbežného opatrenia a nevysporiadaním sa s otázkou relevantného trhu a dominantného postavenia.
398. Úrad bol oprávnený uložiť predbežné opatrenie na základe zákonných podmienok obsiahnutých v § 37 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. v spojení s ustanovením § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov. Materiál s názvom ECN

¹¹⁹ Bod 506 Vyjadrenia k Výzve

¹²⁰ Bod 507 Vyjadrenia k Výzve

¹²¹ Bod 508 Vyjadrenia k Výzve

¹²² Bod 509 Vyjadrenia k Výzve

¹²³ Bod 510 Vyjadrenia k Výzve

¹²⁴ Bod 511 Vyjadrenia k Výzve

Recommendation on the power to adopt interim measures¹²⁵ (ďalej len „materiál ECN“), na ktoré spoločnosť Chemes odkazuje, má výlučne odporúčací charakter. Avšak úrad poukazuje na skutočnosť, že uloženie predbežného opatrenia splňalo podmienky obsiahnuté v tomto odporúčaní, ktorými boli naliehavosť, že existuje riziko vážneho a nenapraviteľného narušenia hospodárskej súťaže a odôvodnené podozrenie, že porušenie pravidiel hospodárskej súťaže nastalo. Úrad splnenie týchto podmienok odôvodňuje ďalej v texte.

399. Druhou namietanou skutočnosťou, na ktorú spoločnosť Chemes poukazuje, je údajné nevysporiadanie sa úradu s otázkou relevantného trhu a dominantného postavenia. Úrad uvádza, že otázku relevantných trhov a možného dominantného postavenia spoločnosti Chemes, úrad skúmal od začiatku prešetrovania. Úrad počas prešetrovania zistil podstatné skutočnosti, ktoré popísal v tomto rozhodnutí a mal za dostatočne preukázané, že disponuje informáciami na posúdenie dominantného postavenia a relevantného trhu na otvorenie správneho konania voči spoločnosti Chemes, ako aj následného uloženia predbežného opatrenia tejto spoločnosti. Úrad však nebol povinný popísať dominantné postavenie spoločnosti Chemes alebo relevantné trhy v odôvodnení rozhodnutia o uložení predbežného opatrenia. Úrad má tak za preukázané, že splnil všetky zákonné predpoklady na uloženie predbežného opatrenia účastníkovi konania.
400. Úrad vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má ďalej za potrebné poukázať na viaceré okolnosti, ktoré predchádzali uloženiu predbežného opatrenia a odôvodňujú jeho uloženie. Uloženiu predbežného opatrenia prechádzalo odpojenie od energií a médií spoločnosti NF, ktoré sa udialo v období od 17.04.2020 do 30.04.2020. Toto odpojenie prebehlo napriek skutočnosti, že dňa 14.04.2020 Okresný súd v Humennom pod číslom 7Cb/54/2019 vydal neodkladné opatrenie, ktorým bola podnikateľovi Chemes uložená povinnosť zabezpečiť pre spoločnosť NF v roku 2020 nerušenú a priebežnú dodávku jednotlivých energií a médií v množstvách uvedených v rozhodnutí, zdržať sa akýchkoľvek úkonov, ktoré by smerovali k prerušeniu, obmedzeniu alebo zastaveniu dodávok a vykonávať s odbornou starostlivosťou opatrenia za účelom predchádzania možného výpadku, poruchy, poškodenia alebo iného obmedzenia zariadení, sietí alebo rozvodov na dodávku energií a médií a podnikateľovi NF bola uložená povinnosť uhrádzať za dodávku energií a médií týždenné zálohové predplatby v stanovenej výške.
401. Neodkladné opatrenie súdu bolo spoločnosti Chemes doručené dňa 20.04.2020, týmto dňom tiež nadobudlo vykonateľnosť. Napriek doručenému neodkladnému opatreniu Chemes dodávky energií pre spoločnosť NF neobnovil až do dňa 30.04.2020, kedy boli dodávky energií a médií pre spoločnosť NF obnovené.
402. Zakrátko po obnovení dodávok energií, dňa 07.05.2020 právny zástupca spoločnosti NF úradu oznámil, že spoločnosť Chemes zaslala spoločnosti NF písomné oznámenie, že v noci zo soboty 09.05.2020 na nedeľu 10.05.2020 opätovne obmedzí dodávky energií, a to aj napriek úhradám zálohových platieb za energie a médiá zo strany spoločnosti Nexis Fibers. Dňa 10.05.2020 došlo k

¹²⁵ Dostupné na https://ec.europa.eu/competition/ecn/recommendation_interim_measures_09122013_en.pdf

prerušení dodávok energií a médií pre spoločnosť Nexis Fibers, čo potvrdila aj spoločnosť Chemes v liste doručenom úradu dňa 11.05.2020.

403. Spoločnosť Chemes tak napriek platnému a účinnému neodkladnému opatreniu súdu sa rozhodla znovu obmedziť dodávky energií a médií spoločnosti NF. Vzhľadom na skutočnosť, že spoločnosť Chemes pristúpila k prerušeniu dodávok energií a médií pre spoločnosť NF v priemyselnom parku Chemes, úrad považoval za potrebné pre zabezpečenie účelu správneho konania uložiť spoločnosti Chemes predbežné opatrenie. Predbežné opatrenie bolo nariadené rozhodnutím č. 2020/PRO/UPO/2/13 zo dňa 12.05.2020.
404. Cieľom predbežného opatrenia bolo zabrániť, aby nedošlo k nezvratným zmenám na trhu, teda aby spoločnosť NF nebola prípadne vylúčená z trhu v dôsledku postupu spoločnosti Chemes skôr, ako bude primeranosť obchodných podmienok posúdená v premetom správnom konaní. Cieľom predbežného opatrenia bola ochrana existujúceho stavu a v prípade neuloženia predbežného opatrenia úradom mohlo dôjsť k stavu, kedy spoločnosť NF nebude schopná obnoviť svoju výrobu a v dôsledku prerušenia dodávok energií mohla ukončiť podnikateľskú činnosť.
405. Úrad pri vydávaní predbežného opatrenia zbral do úvahy najmä aktuálny vývoj situácie súvisiacej s prerušením dodávok energií a médií pre spoločnosť NF. Úrad rovnako zbral do úvahy skutočnosť, že spoločnosť NF nemôže sama vyrábať energie a média a ani ich odoberať od tretích strán, pričom spoločnosť Chemes opakovane hrozila spoločnosti NF prerušením dodávok energií a na určité obdobia spoločnosti NF niektoré energie aj prestala dodávať. Úrad ďalej zbral do úvahy, že prerušenie dodávok energií a médií môže mať za následok vznik ekonomických škôd veľkého rozsahu, ktoré by mohli narastať každým dňom, počas ktorého sú dodávky energií a médií prerušené čo mohlo viesť až k zániku spoločnosti NF.
406. Na základe informácií o obnovení dodávok energií a médií pre spoločnosť NF a o uzavretí dohody medzi spoločnosťami NF a Chemes o podmienkach ďalšieho poskytovania energií a médií pre spoločnosť NF, úrad dospel k záveru, že pominul dôvod, pre ktorý bolo predbežné opatrenie nariadené. Na základe tohto úrad dospel k záveru, že je potrebné zrušiť predbežné opatrenie uložené rozhodnutím č. 2020/PRO/UPO/2/13 v danej veci a rozhodol o zrušení predbežného opatrenia.
407. Úrad tak má za preukázané, že boli kumulatívne splnené obe podmienky na uloženie predbežného opatrenia účastníkovi konania.

Povolenie nazretia do spisu spoločnosti NF

408. Spoločnosť Chemes ďalej namieta povolenie nazretia do spisu spoločnosti NF, pričom odkazuje na ustanovenia § 27 zákona č. 136/2001 Z. z.
409. Úrad uvádza, že v zmysle § 40 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z., „úrad môže povoliť nazretie do spisov a urobiť si výpis, odpis, môže poskytnúť kópie spisov

alebo môže poskytnúť informáciu zo spisov aj iným osobám, pokiaľ preukážu odôvodnenosť svojej požiadavky. Úrad poskytuje kópie spisov za úhradu materiálnych nákladov spojených so zhotovením kópií, zadovážením technických nosičov a s ich odoslaním.“ Na základe žiadosti spoločnosti NF úrad posudzoval, či spoločnosť dostatočne odôvodnila svoju požiadavku o nazretie do spisu. Spoločnosť NF vo svojej žiadosti uviedla, že sa cíti chovaním podnikateľa dotknutá a má legitímny záujem na riadnom priebehu a ukončení konania, ktorého výsledok bude mať priamy dopad aj na ďalšie fungovanie spoločnosti NF. Spoločnosť NF vo svojej žiadosti poukazovala najmä na nestálu situáciu súvisiacu s dodávkami energií a médií od spoločnosti Chemes, opakované odpojenie od dodávok energií a médií, ktoré prebehlo v minulosti, ako aj hrozbu odstúpenia spoločnosti Chemes od Zmluvy 1/2020, ktorá upravovala vzťahy medzi spoločnosťami.¹²⁶ Úrad požiadavku spoločnosti NF posúdil v zmysle v tom čase platnej legislatívy a rozhodol, že spoločnosť NF je osobou, ktorá preukázala odôvodnenosť svojej požiadavky o nazretie do spisu.

410. Spoločnosť Chemes sa snaží navodiť dojem, že úrad priznal spoločnosti NF nadštandardné postavenie v rámci správneho konania. V tomto duchu sa snaží poukázať na komunikáciu úradu s právnym zástupcom spoločnosti NF, v ktorej úrad reaguje na žiadosť o informácie právneho zástupcu ohľadom vydania predbežného opatrenia úradom. Úrad v tejto súvislosti uvádza, že bol na túto informáciu opakovane dopytovaný a aj vzhľadom na veľmi vypätú a medializovanú situáciu súvisiacu s prerušením dodávok energií a médií pre spoločnosť NF, úrad sprístupnil odkaz na tlačovú správu zverejnenú na stránku úradu. Úrad ďalej poukazuje na skutočnosť, že predmetnú informáciu bol oprávnený poskytnúť, nakoľko táto bola už predtým oznámená účastníkovi konania a zverejnená na stránke úradu. Spoločnosť Chemes uvádza, že úrad túto informáciu poskytol predtým, ako bola doručená účastníkovi konania. Úrad uvádza, že predmetné predbežné opatrenie bolo zaslané účastníkovi konania a následne bola o tomto zverejnená informácia na stránkach úradu v zmysle platného zákonného postupu. Úrad poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ by bol požadovaný o sprístupnenie informácie v zmysle zákona č. 211/2020 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií v znení neskorších predpisov, bol by povinný predmetné rozhodnutie sprístupniť, a to aj napriek tomu, že ešte nebolo účastníkovi konania sprístupnené. Účastník konania mal možnosť predmetnú zásielku prevziať, keďže sa nachádzala v dátovej schránke jeho právneho zástupcu, no neurobil tak. Úrad preto uvádza, že išlo o štandardnú komunikáciu, ktorá neohrozila žiadne dovtedy neverejné informácie. Zároveň uvádza, že úrad rovnakým spôsobom komunikoval aj s právnymi zástupcami spoločnosti Chemes, ktorým rovnakým spôsobom poskytoval informácie v rozsahu, ktorý mu stanovuje zákon.

Údajné nekritické preberanie tvrdení spoločnosti NF

411. Spoločnosť Chemes v bode 527 namieta závery, ku ktorým dospel úrad vo Vyjadrení k Výzve a uvádza, že „svojím postupom PMÚ nezistil skutočný, objektívny a pravý stav vecí, stotožnil sa s účelovou a nepreverenou

¹²⁶ Poradové číslo záznamu 105, príloha č. 1

argumentáciou podávateľa podnetu, ktorý sa takto chcel a chce vyriešiť svoje obchodné záležitosti so spoločnosťou CHEMES a zbaviť sa reálne existujúcich záväzkov voči spoločnosti CHEMES, a takto v rozpore so zákonom dospel k predbežným záverom formulovaným vo Výzve.“ Ďalej v bode 525 uvádza, že „PMÚ sa v plnom rozsahu a nekriticky stotožňuje s argumentáciou spoločnosti Nexis, berie ju ako fakt a nijak ju nepreveruje. Jediným prípadným úkonom, ktorý by sa dal aspoň ako tak označiť za pokus o preverenie niektorých údajov uvedených spoločnosťou Nexis je dotazovanie sa ostatných nájomcov nehnuteľností v rámci areálu priemyselného parku Chemes. Ale už pri vyhodnocovaní ich odpovedí PMÚ postupuje absolútne účelovo a vyberajúc si len časti odpovedí ktoré mu vyhovujú a úplne ignoruje tie časti odpovedí, ktoré dávajú za pravdu spoločnosti CHEMES.“

412. Úrad uvádza, že vykonal dôsledné prešetrovanie, čomu nasvedčuje aj počet záznamov správneho spisu, ktorý obsahuje desiatky žiadostí o poskytnutie informácií a podkladov k predmetnému konaniu od rôznych subjektov medzi ktorými sú súčasní, ako aj minulí nájomcovia a odoberatelia energií spoločnosti Chemes, či poskytovatelia energií a médií. Úrad využil viaceré zdroje na získanie dôkazov a neposudzoval žiadny zo získaných dôkazov ako rozhodujúci, každý z dôkazov bol len čiastkový a vytváral celkový obraz o konaní spoločnosti Chemes, ktoré je predmetom správneho konania. Úrad počas prešetrovania získal nájomné, dodávateľské, či iné zmluvy alebo obdobné dokumenty a zmapoval tak zmluvné vzťahy týkajúce sa prejednávaneho predmetu správneho konania za účelom vyhodnotenia neprimeranosti obchodných podmienok, ktoré spoločnosť Chemes uplatňuje. Úrad tak rázne odmieta, že sa len nekriticky stotožnil s argumentáciou spoločnosti NF a nepreveril informácie v nej obsiahnuté, čo je zrejmé aj z porovnania podnetu spoločnosti NF, ako aj ostatných podaní tejto spoločnosti, s výsledkom správneho konania.
413. Spoločnosť Chemes vo Vyjadrení vo Výzve sa snaží vykresliť celú situáciu ako obchodnoprávny spor dvoch spoločností, do ktorého úrad nemal zasahovať. Úrad však oslovil aj iné spoločnosti, ktoré taktiež poskytli dôkazy odôvodňujúce začatie správneho konania a následne aj závery uvedené vo Vyjadrení k Výzve. Úrad sa tejto problematike bližšie venoval v kapitole 9.5 Obchodno-právny spor.
414. Spoločnosť Chemes v rámci Vyjadrenia k Výzve opakovane útočí na všetky spoločnosti, ktoré vyjadrili svoju nespokojnosť s podmienkami v priemyselnom parku Chemes a označuje ich tvrdenia za klamlivé, zavádzajúce alebo nezakladajúce sa na pravde. Taktiež útočí aj na súdy, ktoré považovali za potrebné upraviť právne vzťahy v priemyselnom parku prostredníctvom neodkladných opatrení až pokiaľ nerozhodnú vo veci samej. Súhlasí iba s tvrdeniami, ktoré súhlasia s jej tvrdeniami, no v konečnom dôsledku nie je možné reálne označiť tento spor ako spor dvoch spoločností, nakoľko k správaniu spoločnosti Chemes vzniesli výhrady aj iné spoločnosti pôsobiace v priemyselnom parku. To že ostatné spoločnosti sídlia v priemyselnom parku Chemes nepodali úradu podnet, neznamena, že nie sú dotknuté správaním spoločnosti Chemes, čo vyplynulo aj z odpovedí oslovených spoločností. Úrad sa bližšie venoval týmto odpoveďami v kapitole 7.2.1 Popis správania sa spoločnosti Chemes (uplatňovanie neprimeraných obchodných podmienok). Zároveň sa úrad zaoberal aj tvrdeniami spoločnosti Chemes, ktorá vo Vyjadrení k Výzve reagovala

odmietavým spôsobom na niektoré z týchto odpovedí oslovených spoločností, a to v kapitole 7.5.4 Dopytované spoločnosti.

415. Úrad vzal do úvahy všetky dôkazy, ktoré získal a to bez ohľadu na to, z akého zdroja ich získal alebo či nasvedčovali v prospech tvrdení spoločnosti Chemes alebo proti nim, následne ich objektívne vyhodnotil a dospel k záverom, ktoré sú uvedené vo Výzve. Závery úradu prešli informačným procesom podľa č. 11 ods. 4 Nariadenia 1/2003. Iba samotná skutočnosť, že sa účastník konania nestotožňuje s právnym názorom úradu, nemôže viesť k záveru o tendenčnom alebo nekritickom posúdení veci. Rozhodnutie úradu bude ešte predmetom preskúmavania zo strany Rady úradu aj príslušných súdov.
416. V bode 551 Vyjadrenia k Výzve účastník konania namieta, že napriek tomu, že úrad vo Výzve uvádza, že *„Systém účinnej a neskreslenej súťaže možno zaručiť len vtedy, keď je medzi jednotlivými podnikateľmi zabezpečená rovnosť príležitostí.“* tak nikde v ďalšom texte Výzvy nie je uvedené, že prečo je akákoľvek rovnosť príležitostí narušená. Uvedené nezodpovedá skutočnosti – úrad na viacerých miestach Výzvy uviedol, že rovnosť príležitostí je v dôsledku správania sa spoločnosti Chemes narušená pri odberateľoch energií – vysoké ceny energií dodávané spoločnosťou Chemes (v porovnaní s cenami energií ich konkurentov) ich stavajú do nevýhodnej pozície a spôsobujú problémy v konkurenčnom boji; pokiaľ nemajú odberatelia v priemyselných parkoch možnosť nakupovať energie za trhové ceny, nemajú potom rovnaké príležitosti ako ich konkurenti pôsobiť na svojich trhoch

7.5.8 Záver

417. Vo Vyjadrení k Výzve (kapitola Záver, str. 144 – 151 Vyjadrenia k Výzve) účastník konania zopakoval niektoré pripomienky z predchádzajúcich kapitol Vyjadrenia k Výzve, ku ktorým sa úrad už vyjadril v rámci kapitoly 9 tohto rozhodnutia.
418. V bode 582 Vyjadrenia k Výzve účastník konania uvádza, že *„Okrem dohodnutých obmedzení pre SP (spoločný podnik) o výlučných či vyhradených dodávkach energií bolo dohodnuté aj obmedzenie pre druhú stranu, a to, že štátny podnik neobnoví výrobu, ktorú sprivatizoval SP. Čiže podľa PMÚ obmedzenie konkurencie v jednom prípade (výroba) je v poriadku a v druhom prípade (energie) už nie je?“*
419. Účastník konania v podstate uvádza nasledovné: pri privatizácii v roku 1992 bola uzatvorená Dohoda o spoločnom podniku medzi spoločnosťami Chemlon, š.p. a Rhone-Poulenc SA. Na základe tejto dohody sa vytvoril spoločný podnik Chemlon a.s. zameraný na výrobu vlákien, pričom Chemlon š.p. vložil do spoločného podniku Chemlon a.s. svoju podnikateľskú činnosť v oblasti výroby polymérov a vlákien. Chemlon, š.p. sa zaviazal obnoviť výrobu vlákien a polymérov počas trvania spoločného podniku.
420. Účastník konania sa v podstate pýta, či uvedené obmedzenie konkurencie je v poriadku. Aj keď úradu nie je zrejmý súvis tejto pripomienky s predmetným konaním, tak na otázku účastníka konania uvádza, že áno, obdobné obmedzenie

konkurencie pri výrobe pri vytvorení spoločných podnikov bývajú zo súťažného hľadiska v poriadku. Podľa Oznámenia Komisie o obmedzeniach, ktoré s koncentraciami priamo súvisia a sú nevyhnutné (ďalej len „Oznámenie Komisie o obmedzeniach“), bod 36 *„Závazok nekonkurovania medzi materskými podnikmi a spoločným podnikom sa môže považovať za priamo súvisiaci s koncentraciou a nevyhnutný na jej uskutočnenie, ak takéto záväzky korešpondujú s produktmi, službami a územiami, ktorých sa týka dohoda o spoločnom podniku ... Takéto záväzky nekonkurovania medzi materskými podnikmi a spoločným podnikom sa môžu považovať za priamo súvisiace s koncentraciou a nevyhnutné na jej uskutočnenie počas celej existencie spoločného podniku.“* Ak pri vytvorení spoločného podniku existujú obmedzenia, ktoré možno definovať, že sú priamo súvisiace s koncentraciou a nevyhnutné na jej uskutočnenie, potom sú automaticky schválené spolu s koncentraciou.

421. Uvedené Oznámenie Komisie o obmedzeniach rieši aj otázku záväzkov týkajúcich sa nákupu a dodávok, ak materský podnik zostáva aktívny na trhoch nadväzujúcich na trh spoločného podniku, teda je dodávateľom alebo odberateľom spoločného podniku. V takýchto prípadoch v zmysle bodov 32 – 35 Oznámenia Komisie o obmedzeniach *„V mnohých prípadoch môže prevod podniku alebo jeho časti zahŕňať narušenie tradičných liniek nákupu alebo predaja, ktoré existujú ako výsledok predošlej integrácie aktivít ekonomickej jednotky predávajúceho. ... je často nutné zachovať, počas prechodného obdobia, existujúce alebo podobné linky medzi predávajúcim a kupujúcim. Tento cieľ sa zvyčajne dosahuje záväzkami týkajúcimi sa nákupu alebo predaja ... Záväzok nákupu a predaja s cieľom garantovania množstiev v minulosti dodávaných môže byť odôvodnený na prechodné obdobie 5 rokov. Záväzky nákupu a predaja, v ktorých je určené fixné množstvo, prípadne obsahujú variačnú klauzulu, sa považujú za priamo súvisiace s koncentraciou a nevyhnutnou na jej uskutočnenie. Avšak záväzky týkajúce sa nelimitovaných množstiev, záväzky exkluzivity alebo udeľujúce status preferovaného dodávateľa alebo odberateľa, nie sú nevyhnutné na uskutočnenie koncentrácie.“*
422. V bode 585 Vyjadrenia k Výzve účastník konania uvádza, že *„PMÚ svojim postupom napomáha spoločnosti Nexis prebrať hlavný predmet podnikania spoločnosti CHEMES a tým túto spoločnosť priviesť do ekonomického krachu, čo spoločnosti Nexis otvorí cestu jej konečnému cieľu, a to zmocnenia sa priemyselného parku Chemes.“*
423. Uvedené obvinenie považuje úrad za nepodložené a nekorektné. Úrad pri posudzovaní správania spoločnosti Chemes konal v rámci zákona, rozhodnutie prešlo procesom v zmysle čl. 11 bod 4 Nariadenia Rady 1/2003 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy a je preskúmateľné Radou úradu, ako aj súdmi. Takisto nie je korektné hovoriť o preberaní hlavného predmetu podnikania s dôsledkom krachu - rozhodnutie úradu sa týka dodávok 5 energií, pričom 3 z nich spoločnosť Chemes nevyrába, nakupuje ich od iných výrobcov a dodáva spoločnostiam v priemyselnom parku a navyše, v zmluve 1/2020 spoločnosť Chemes v podstate principiálne súhlasila s osamostatnením spoločnosti NF v neregulovaných energiách, teda ťažko predpokladať, že by dobrovoľne súhlasila s opatrením, ktoré by viedlo k jej „ekonomickému krachu“. Aj keby úrad zohľadnil poplatok, ktorý spoločnosť

Chemes za osamostatnenie sa od spoločnosti NF požaduje¹²⁷, ťažko predpokladať, že takáto jednorazovo vyplatená suma zodpovedajúca približne {.....} ročného obratu spoločnosti Chemes by zabránila „ekonomickému krachu“ spoločnosti Chemes po „prebratí predmetu podnikania“. A ako už úrad uviedol, ekonomický zmysel svojej existencie musia mať aj odberatelia energií v priemyselnom parku - odberatelia energií spoločnosti Chemes nie sú povinní bez ohľadu na akékoľvek okolnosti udržiavať hodnotu podniku spoločnosti Chemes odberom energií a médií za nekonkurenčné ceny – týmto by sa stali sami nekonkurencieschopnými na trhoch, kde pôsobia a klesla by hodnota ich podniku.

424. V bode 588 účastník konania uvádza „Má PMÚ poňatie o tom, čo vlastne týmto správnym konaním a hlavne závermi vnucuje do podnikateľského prostredia v tomto segmente? Vie si PMÚ predstaviť, že by v administratívnej budove kde je na 20 poschodiach 300 nájomcov a každý si povie prevádzkovateľovi, že chce energiu od iného dodávateľa? Podľa dikcie PMÚ by každej jednej takejto požiadavke malo byť vyhovie, či to je na úseku elektrickej energie, chladu, tepla alebo pitnej vody, lebo inak by sa vlastník alebo prevádzkovateľ podľa PMÚ dopustil zneužitia dominantného postavenia.“
425. Ako sa už úrad vyjadril v bode 173 tohto rozhodnutia, argument porovnávajúci priemyselné parky s obchodnými centrami alebo administratívnymi budovami je nesprávny, resp. vyplývajúci z neznalosti súťažného práva. Nie každý prevádzkovateľ administratívnej budovy, obchodného centra alebo priemyselného parku je dominantnom, teda v takýchto prípadoch nemôže dôjsť k zneužívaniu dominantného postavenia. Ako ďalej úrad uviedol v bode 324 tohto rozhodnutia, pri protisúťažných praktikách sa vo väčšine prípadov skúma aj negatívny dopad na odberateľov, preto rozdiel v posúdení, či správanie je protisúťažné alebo nie ovplyvňuje aj skutočnosť, či napr. subjekty v obchodnom centre a pod. môžu ľahko zmeniť sídlo, či energie tvoria významnú časť nákladov, či boli uskutočnené individualizované investície. Z tohto pohľadu nie je možné plošne povedať, že výhradné dodávky energií do obchodného centra, administratívnej budovy alebo aj priemyselného parku sú automaticky protisúťažné – ako je uvedené v bode 324 tohto rozhodnutia, pre posúdenie protisúťažného správania nie je dôležitá forma praktiky, ale jej dopad, teda to, čo na trhu spôsobí. Každá situácia musí byť posudzovaná individuálne, preto sa nedá hovoriť, tak ako tvrdí účastník konania v bode 594 Vyjadrenia k Výzve, že rozhodnutie úradu zavádza obrovskú právnu neistotu pre prevádzkovateľov priemyselných parkov, administratívnych a obchodných centier alebo v bode 598 Vyjadrenia k Výzve, že rozhodnutie bude mať širokospektrálny efekt na trhu, a je v ňom potenciál na celospoločenskú krízu v danej sfére. Zo záverov v tomto rozhodnutí nevyplývajú žiadne konkrétne závery pre ostatné priemyselné parky, a už vôbec nie obchodné a administratívne centrá.
426. V bode 590 Vyjadrenia k Výzve spoločnosť Chemes uvádza, že „Vysoká pokuta, ktorú PMÚ vo svojej Výzve už vyčíslil zruinuje spoločnosť CHEMES, ktorá tým pádom bude nútená utlmiť svoju činnosť.“

¹²⁷ Poradové číslo záznamu 160(8).

427. Nakoľko úlohou úradu je ochrana a podpora súťaže a nie likvidácia podnikateľov, vo výnimočných prípadoch a na žiadosť podnikateľa, úrad môže znížiť pokutu v prípade, ak podnikateľ preukáže, že uloženie pokuty v plnej výške by priamo viedlo k odchodu podnikateľa z trhu. Hlavným účelom takéhoto znižovania pokuty je snaha zabrániť, aby pokuty spôsobili vytlačenie finančne ohrozených spoločností z trhu, čo by mohlo mať nepriaznivé ekonomické, ale aj sociálne dôsledky. Uvedená možnosť vyplýva priamo z Metodického pokynu k pokutám, ktorý je verejne dostupný na stránke úradu.¹²⁸ Takisto existujú aj na iné možnosti vedúce k zníženiu pokuty (inštitút urovnania - § 52 zákona) alebo vedúce k ukončeniu správneho konania bez uloženia pokuty (možnosť uloženia záväzkov - § 33 zákona), avšak účastník konania však úrad o žiadnu z uvedených možností nepožiadaval a nepredložil k nim potrebné podklady, resp. dôkazy. Navyše úrad dodáva, že v nezanedbateľnej časti pokuty sa dalo vyhnúť štandardnou spoluprácou s úradom (pozri kapitola 8.2 Pritŕažujúce a poľahčujúce okolnosti).

8. POKUTA

428. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, konaním spoločnosti Chemes došlo k porušeniu § 5 ods. 3 písm. a) zákona a čl. 102 písm. a) ZFEÚ. Podľa § 2 ods. 3 zákona, sa ustanovenia § 16 až 63 vzťahujú aj na postup úradu, pri ktorom úrad posudzuje činnosť a konanie podnikateľov podľa osobitného predpisu. Z týchto ustanovení vyplýva, že pri ukladaní sankcií za porušenie osobitného predpisu, t.j. čl. 102 písm. a) ZFEÚ, sa postupuje podľa národného práva. Úrad na ukládanie pokút teda aplikoval ustanovenia zákona.

429. Zneužívanie dominantného postavenia, ktoré je predmetom tohto konania, je správnym deliktom, ktorým došlo k porušeniu § 5 ods. 3 písm. a) zákona a zároveň čl. 102 písm. a) ZFEÚ, pričom ide o objektívnu zodpovednosť za správny delikt. V tomto prípade úrad za porušenie národného aj európskeho práva uloží jednu pokutu.

430. Keďže v tomto prípade išlo o trvajúci správny delikt, ktorý je spáchaný jeho dokonaním, a vzhľadom na skutočnosť, že porušovanie stále trvá, úrad pri ukladaní pokuty postupoval podľa zákona č. 187/2021 Z. z. účinného od 01.06.2021, teda znenia zákona účinného v čase dokonania správneho deliktu a podľa Metodického pokynu o postupe pri určovaní pokút v prípadoch zneužívania dominantného postavenia a dohôd obmedzujúcich súťaž (ďalej len „Metodický pokyn k pokutám“)¹²⁹, ktorý reflektuje kritériá na stanovenie výšky pokuty podľa zákona. Metodický pokyn bude úrad primerane aplikovať aj na zákon č. 187/2021

¹²⁸ Metodický pokyn k pokutám, bod 43 „Vo výnimočných a odôvodnených prípadoch **a na žiadosť podnikateľa** úrad môže znížiť pokutu v prípade, ak podnikateľ preukáže, že uloženie pokuty v plnej výške by priamo viedlo k odchodu podnikateľa z trhu. Samotná existencia zlej finančnej situácie alebo záporného výsledku hospodárenia podnikateľa nie je dôvodom na zníženie pokuty.“

¹²⁹ Viď stránku úradu: https://www.antimon.gov.sk/data/files/963_metodicky-pokyn-o-postupe-pri-urcovani-pokut-1-9-2018.pdf. Úrad pre výpočet pokuty použil v tomto správnom konaní [Metodický pokyn o postupe pri určovaní pokút v prípadoch zneužívania dominantného postavenia a dohôd obmedzujúcich súťaž](#) účinný od 1. 9. 2018, pričom ide o revíziu [Metodického pokynu o postupe pri určovaní pokút v prípadoch zneužívania dominantného postavenia a dohôd obmedzujúcich súťaž](#) z 11. 8. 2014.

Z. z., nakoľko základný spôsob a zásady ukladania pokút v prípadoch zneužívania dominantného postavenia sa novým zákonom nijako nezmenili.

431. Podľa § 42 ods. 1 písm. b) zákona, za porušenie ustanovenia § 5 ods. 1 zákona, podľa ktorého zneužívanie dominantného postavenia na relevantnom trhu je zakázané, úrad uloží podnikateľovi pokutu do 10 % z celosvetového obratu za predchádzajúce účtovné obdobie.
432. Podľa § 47 ods. 1 zákona predchádzajúcim účtovným obdobím na účely § 42 až 44 a § 46 zákona je účtovné obdobie, za ktoré bola zostavená posledná účtovná závierka.
433. Podľa § 42 ods. 3 zákona úrad pri ukladaní pokuty posudzuje závažnosť a dĺžku trvania porušovania. Úrad pri posudzovaní závažnosti porušovania berie do úvahy jeho povahu, prípadne dopad na trh a veľkosť relevantného trhu. Okrem týchto kritérií úrad pri ukladaní pokuty prihliada prípadne aj na iné skutočnosti, najmä na opakované porušovanie, odmietnutie spolupracovať s úradom, postavenie ako vodcu alebo iniciátora porušovania alebo neplnenie dohody obmedzujúcej súťaž v praxi.
434. Z vyššie uvedeného vyplýva, že úrad hodnotí protiprávne konanie podľa kritérií určených v § 42 ods. 3 zákona, pričom hodnotenie deliktu z pohľadu jednotlivých kritérií sa vykonáva v súlade so zásadou správnej úvahy. Úrad je viazaný hornou hranicou na uloženie pokuty, t. j. do 10% z celosvetového obratu podľa § 3 ods. 10 zákona za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie.

8.1 Základná suma pokuty

435. Základná suma pokuty sa stanovuje ako súčin relevantného obratu, percenta určeného na základe závažnosti porušenia zákona a koeficienta odrážajúceho dĺžku porušovania zákona.

Relevantný obrat

436. V súlade s Metodickým pokynom k pokutám úrad ako východisko pri určení pokuty zohľadňuje tzv. relevantný obrat podnikateľa. Relevantný obrat je hodnota predajov dosiahnutá podnikateľom z predaja tovarov a služieb, ktorých sa obmedzenie súťaže priamo alebo nepriamo dotýka v príslušnej geografickej oblasti v SR za posledný ukončený hospodársky rok jeho účasti na porušení zákona.¹³⁰
437. Spoločnosť Chemes má dominantné postavenie na trhu prevádzkovania priemyselného parku Chemes a trhoch výroby a rozvodu tepla, odberu kondenzátu, distribúcie elektrickej energie, výroby a dodávky demineralizovanej vody, výroby a dodávky dekarbonizovanej vody, výroby a dodávky zmäkčenej vody, dodávky pitnej vody, odvádzania odpadových vôd a distribúcií plynu. Svoje dominantné postavenie spoločnosť Chemes zneužíva tak, že voči svojim

¹³⁰ Bod 6 Metodického pokynu k pokutám.

odberateľom uplatňuje neprimerané obchodné podmienky, konkrétne rôznymi opatreniami zaväzuje spoločnosti pôsobiace v priemyselnom parku Chemes odoberať od spoločnosti Chemes aj tie energie a médiá, kde existuje potenciál súťažného trhu a zároveň im znemožňuje, aby si energie vyrábali samy alebo ich odoberali od tretích strán. V dôsledku uplatňovania neprimeraných obchodných podmienok spoločnosť Chemes na trhoch maloobchodného predaja elektrickej energie, výroby a dodávky stlačeného vzduchu, výroby a dodávky chladu, výroby a dodávky dusíka a dodávky plynu, ktoré majú potenciál byť trhmi konkurenčnými, vytvorila taký stav, že je jediným možným dodávateľom týchto energií.

438. Pri zneužívaní dominantného postavenia v prípade praktík, kde k zneužívaniu dominantného postavenia dochádza na jednom trhu a dopady sa prejavajú na druhom trhu, sa relevantný obrat počíta z hodnoty predaja tovarov na oboch trhoch, nakoľko oboch týchto trhov sa porušenie priamo alebo nepriamo dotýka. V tomto prípade teda tovary a služby, ktorých sa porušenie zákona priamo alebo nepriamo týka, sú všetky tovary a služby predávané/poskytované v rámci úradom zadefinovaných relevantných trhov v priemyselnom parku Chemes. Tržby spoločnosti Chemes za uvedené tovary a služby by teda mali byť zohľadnené pri výpočte relevantného obratu. Z relevantného obratu však úrad vylúčil tržby, ktoré spoločnosť Chemes dosahuje z predaja energií spoločnosti HES, nakoľko predaje energií pre túto spoločnosť neboli predmetom posudzovania úradu. Z rovnakého dôvodu úrad z relevantného obratu vylúčil aj tržby dosiahnuté predajom energií do priemyselného parku Guttmanovo. Pri výpočte relevantného obratu teda úrad vychádzal z tržieb spoločnosti Chemes dosiahnutých z predaja energií pre spoločnosti v priemyselnom parku Chemes a z tržieb spoločnosti Chemes súvisiacich so správou priemyselného parku Chemes tak, ako ich úradu predložil účastník konania.¹³¹
439. Pri výpočte relevantného obratu úrad zvyčajne vychádza z údajov o predajoch realizovaných podnikateľom za posledný ukončený hospodársky rok, v ktorom sa podnikateľ zúčastnil na posudzovanom porušení zákona.¹³² Pri výpočte relevantného obratu úrad zvyčajne vychádza z údajov poskytnutých podnikateľom, ktorému sa ukladá pokuta. Pokiaľ však existujú dôvodné pochybnosti o úplnosti, pravdivosti alebo dôveryhodnosti týchto údajov, môže úrad hodnotu relevantného obratu určiť aj na základe akýchkoľvek iných údajov a informácií, ktoré považuje v danom prípade za relevantné.¹³³
440. Posledný ukončený hospodársky rok, v ktorom sa spoločnosť Chemes zúčastnila na posudzovanom porušení zákona, je rok 2020. V roku 2020 tržby spoločnosti Chemes z predaja energií a médií spoločnostiam v priemyselnom parku Chemes a z poskytovaných služieb súvisiacich so správou priemyselného parku Chemes dosiahli výšku [.....] eur.¹³⁴ Výšku relevantného obratu tak úrad stanovil na [.....] eur.

¹³¹ List spoločnosti Chemes zo dňa 12.08.2021

¹³² Bod 9 Metodického pokynu k pokutám.

¹³³ Bod 11 Metodického pokynu k pokutám.

¹³⁴ List spoločnosti Chemes zo dňa 12.08.2021.

Závažnosť

441. Ďalším krokom pri výpočte pokuty je zohľadnenie závažnosti protisúťažného konania podnikateľa a určenie percenta na základe závažnosti, ktorého maximálna hodnota je 30%.¹³⁵ Zároveň, podľa Metodického pokynu k pokutám v prípadoch zneužívania dominantného postavenia sa bude úradom ukladané percento za závažnosť pohybovať skôr v dolnej polovici rozpätia (15 % a menej).¹³⁶ Konkrétna výška percenta za závažnosť sa určuje individuálne v každom prípade a s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu.
442. Ako už bolo uvedené vyššie, podľa § 42 ods. 3 zákona úrad pri posudzovaní závažnosti porušovania berie do úvahy jeho povahu, prípadne dopad na trh a veľkosť relevantného trhu. Pri hodnotení povahy porušovania úrad zohľadňuje typ konkrétnej protisúťažnej praktiky. Pri hodnotení dopadu úrad zohľadňuje, či sa praktika implementovala alebo nie, aký je spoločný trhový podiel všetkých účastníkov praktiky a aj konkrétny dopad posudzovanej praktiky. V rámci veľkosti relevantného trhu úrad zohľadňuje, aké územie praktika zasiahla.¹³⁷
443. Čo sa týka povahy porušovania zákona, v tomto prípade ide o praktiku uplatňovania neprimeraných obchodných podmienok, ktorá predstavuje exploatatívne (vykorisťujúce) správanie zo strany podnikateľa v dominantnom postavení, ktorý svojim správaním priamo poškodzuje zákazníkov/odberateľov. Úrad posúdil povahu porušovania zákona v tomto prípade ako závažnú, pričom prihliadal aj na celkový kontext, v akom bola praktika realizovaná, t.j. aj na špecifické okolnosti prípadu týkajúce sa aj prerušenia dodávok energií spoločnosti NF v období sviatkov a v období pandémie ochorenia COVID-19 (pozri bod 5 a 246).
444. Čo sa týka vyhodnotenia skutočného dopadu na trh – v čom konkrétna praktika spočívala a aký bol jej dopad na trh je popísané v kapitole 7.2 tohto dokumentu. Úrad preukázal, že praktika bola implementovaná.
445. Čo sa týka veľkosti relevantného trhu, k praktike zneužitia dominantného postavenia došlo na lokálnom trhu (na území priemyselného parku Chemes), avšak dopady praktiky boli na odberateľov energií, ktorí pôsobia aj na globálnych trhoch.
446. Na základe uvedených skutočností (povaha porušenia zákona, skutočný dopad na trh, veľkosť relevantného trhu) úrad percento na základe závažnosti stanovil vo výške (0–5)%¹³⁸. V porovnaní s Výzvou, úrad znížil percento za závažnosť na základe akceptácie niektorých námietok účastníka konania.

¹³⁵ Bod 12 Metodického pokynu k pokutám.

¹³⁶ Bod 17 Metodického pokynu k pokutám.

¹³⁷ Bod 15 Metodického pokynu k pokutám.

¹³⁸ Vzhľadom na to, že účastník konania označil údaj o relevantnom obrate za predmet obchodného tajomstva, vo verejnej verzii rozhodnutia sa % za závažnosť uvádza formou rozpätia (0 – 5)%.

Dĺžka porušovania zákona

447. Podľa Metodického pokynu k pokutám, pri určovaní základnej sumy pokuty úrad použije aj koeficient odrážajúci dĺžku porušovania zákona. Pri určovaní dĺžky trvania porušovania zákona úrad zohľadní celé roky a celé mesiace, kedy porušenie trvalo, najmenej však jeden mesiac. Obdobie kratšie ako mesiac sa považuje za 1 mesiac.¹³⁹
448. Úrad na základe podkladov a informácií nachádzajúcich sa v spise, z ktorých pri vyhodnocovaní konania spoločnosti Chemes vychádzal, určil za obdobie porušovania zákona obdobie od 01.08.2017 do súčasnosti. Uvedené obdobie ku dňu vydania rozhodnutia predstavuje 4 roky a 1 mesiac. Koeficient, ktorý sa použije pri určovaní základnej sumy pokuty tak predstavuje hodnotu 4,08.¹⁴⁰
449. Základná suma pokuty stanovená ako súčin relevantného obratu, percenta na základe závažnosti porušenia zákona a koeficientu odrážajúceho dĺžku porušovania zákona tak predstavuje sumu 1 027 695 eur.

8.2 Prit'azujúce a poľahčujúce okolnosti

450. Základná suma pokuty môže byť upravená (zvýšená alebo znížená) v prípade, ak úrad identifikuje prit'azujúce alebo poľahčujúce okolnosti, ktorých demonštratívny výpočet je uvedený v § 42 ods. 3 zákona. V prípade zistenia jednej alebo viacerých prit'azujúcich a/alebo poľahčujúcich okolností, úrad upraví základnú sumu pokuty tak, že prípadné navýšenie v dôsledku prit'azujúcej okolnosti bude rátané zo základnej sumy pokuty, rovnako tak prípadné zníženie v prípade poľahčujúcej okolnosti bude rátané zo základnej sumy pokuty.¹⁴¹
451. V tomto prípade úrad identifikoval jednu prit'azujúcu okolnosť, a to vedomé sťaženie postupu úradu. V zmysle bodov 32 a 33 Metodického pokynu k pokutám, pod sťažením postupu úradu sa rozumejú obštrukcie zo strany podnikateľa, ktoré vykonáva s cieľom sťažiť alebo znemožniť postup konania úradu alebo prešetrenie prípadu. Úrad bude za sťaženie postupu úradu považovať predovšetkým prípady, kedy dôjde k mareniu vyšetrovacích úkonov úradu (napr. odmietnutím odpovedať, nepredložením informácií, zničením dokumentov počas inšpekcie) alebo aj k zavádzaniu vyšetrovania úradu v dôsledku manipulácie s dátami alebo s informáciami.
452. Za kroky spoločnosti Chemes predstavujúce sťaženie postupu úradu, úrad považuje nasledujúce skutočnosti:
453. Po prvé, spoločnosť Chemes nepredložila úradu včas požadovanú informáciu týkajúcu sa prerušenia dodávok energií pre spoločnosť NF a navyše úrad zavádzala o okolnostiach, resp. možnostiach poskytnutia tejto informácie. Dňa 09.04.2020 (v posledný pracovný deň pred veľkonočnými sviatkami) právny

¹³⁹ Bod 18 Metodického pokynu k pokutám.

¹⁴⁰ Koeficient predstavuje v tomto prípade hodnotu zaokrúhlenú na dve desatinné miesta. Táto zaokrúhlená hodnota bola použitá aj na výpočet pokuty.

¹⁴¹ Metodický pokyn k pokutám, bod 21.

zástupca spoločnosti NF poskytol úradu list spoločnosti Chemes zo dňa 08.04.2020 nazvaný Oznámenie o nasledujúcich krokoch spoločnosti Chemes, a.s. Humenné v súvislosti s dodávkou energií a médií (ďalej len „Oznámenie o nasledujúcich krokoch“), v ktorom spoločnosť Chemes popisuje dôvody a postup prerušenia dodávok energií a médií pre spoločnosť NF ku dňu 17.04.2020. Zároveň právny zástupca NF požiadal úrad o bezodkladné vydanie predbežného opatrenia, ktoré by zabránilo prerušeniu dodávok energií a médií spoločnosťou Chemes.

454. Úrad následne požiadal spoločnosť Chemes dňa 14.04.2020 (v prvý pracovný deň po veľkonočných sviatkoch) o predloženie informácií a podkladov Žiadosťou o poskytnutie informácií a podkladov č. 170/2020/OZDPAVD-1471/2020 zo dňa 14.04.2020 (ďalej len „Žiadosť o poskytnutie informácií“), ktorá bola spoločnosti Chemes riadne doručená dňa 14.04.2020. V Žiadosti o poskytnutie informácií úrad žiadal uviesť, či spoločnosť Chemes plánuje pristúpiť k prerušeniu dodávok energií a médií ku dňu 17.04.2020, tak ako je to popísané v Oznámení o nasledujúcich krokoch. Úrad zároveň spoločnosť Chemes požiadal, že pokiaľ došlo k zmene plánovaného prerušenia, aby uviedla akým spôsobom (napr. spoločnosť Chemes úplne upustila od úmyslu prerušenia dodávok, došlo k zmene termínu prerušenia dodávok, atď.). Vzhľadom na závažnosť skutočností popisovaných v Oznámení o nasledujúcich krokoch a ich možných následkoch, úrad v žiadosti o poskytnutie informácií žiadal o predloženie podkladov a informácií obratom. V rámci úradom určenej lehoty bol účastník konania povinný dať na poštovú prepravu, osobne alebo elektronicky doručiť úradu všetky požadované podklady a informácie.
455. Úrad v žiadosti o poskytnutie informácií okrem iného upozornil spoločnosť Chemes, že podľa § 22 ods. 2 zákona č. 136/2001 Z. z.: *„V súvislosti s plnením úloh podľa tohto zákona a podľa osobitného predpisu¹⁴² má úrad právo vyžadovať od podnikateľov, ako aj od vedúcich zamestnancov podnikateľa, štatutárnych orgánov podnikateľa, kontrolných orgánov podnikateľa alebo od členov týchto orgánov podnikateľa, alebo od iných zamestnancov podnikateľa (ďalej len „zamestnanci podnikateľa“), ako aj od iných fyzických osôb a právnických osôb informácie a podklady, ktoré sú nevyhnutné pre činnosť úradu bez ohľadu na nosič, na ktorom sú zaznamenané, vyhotovovať z nich kópie a výpisy alebo vyžadovať ich úradne overené preklady do slovenského jazyka, vyžadovať písomné vysvetlenie alebo ústne vysvetlenie s možnosťou vyhotovenia si jeho zvukového záznamu. Tieto subjekty sú povinné takéto informácie a podklady úradu bezplatne poskytnúť v lehote určenej úradom; v prípade utajovaných skutočností za dodržania podmienok ustanovených osobitným predpisom.“*¹⁴³
456. Rovnako úrad v žiadosti o poskytnutie informácií upozornil spoločnosť Chemes, že podľa § 38a ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. úrad za porušenie povinností predložiť úradu v určenej lehote podklady alebo informácie, za predloženie nepravdivých alebo neúplných podkladov alebo informácií, alebo za

¹⁴² Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže ustanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 001, 4/1/2003).

¹⁴³ Zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

neumožnenie ich preverenia uloží podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá nie je podnikateľom, pokutu do 1 % z obratu podľa § 3 ods. 5 za predchádzajúce účtovné obdobie.

457. Právny zástupca spoločnosti Chemes prevzal žiadosť o poskytnutie informácií dňa 14.04.2020 o 09:37 hod. Úrad dňa 16.04.2020 neevidoval doručенú odpoveď na žiadosť o poskytnutie informácií a keďže plánované prerušenie dodávok energií a médií popísané v oznámení o nasledujúcich krokoch malo nastať dňa 17.04.2020, úrad telefonicky urgoval zaslanie odpovede dňa 16.04.2020 a 17.04.2020. Dňa 17.04.2020 v ranných hodinách došlo k prerušeniu dodávok energií a médií pre spoločnosť NF, pričom úrad v momente prístúpenia k prerušeniu dodávok energií a médií stále nedisponoval odpoveďou.
458. Dňa 17.04.2020 o 13:06 (teda už po prerušení dodávok energií a médií pre spoločnosť NF) bola úradu doručená Žiadosť o poskytnutie informácií a podkladov – odpoveď (ďalej len „Vyjadrenie“) od právneho zástupcu spoločnosti Chemes. Vo Vyjadrení sa právny zástupca odvoláva na nemožnosť získania odpovede na Žiadosť o poskytnutie informácií pre súčasnú situáciu ohľadom šírenia ochorenia COVID - 19, pretože aj napriek maximálnej snahe sa advokátskej kancelárii nepodarilo získať stanovisko od ich klienta, spoločnosti Chemes. Ďalej sa vo Vyjadrení uvádzalo, že úradu bude právny zástupca vedieť zaslať odpoveď najskôr dňa 20.04.2020, kedy bude zasadať predstavenstvo spoločnosti Chemes.
459. Úrad v rámci prešetrovania získal informácie¹⁴⁴, že dňa 14.04.2020 o 15:00 prebiehalo osobné stretnutie medzi zástupcami spoločností Chemes a NF, za prítomnosti právnych zástupcov spoločností, za účelom vyriešenia vzniknutej situácie súvisiacej s prerušením dodávok energií a médií. Dňa 14.04.2020 o 09:37 došlo k doručeniu žiadosti o poskytnutie informácie právnemu zástupcovi spoločnosti Chemes. Tvrdenie právneho zástupcu spoločnosti Chemes, ktoré bolo uvedené vo Vyjadrení o tom, že nemal možnosť získať odpoveď klienta na žiadosť o poskytnutie informácií tak úrad považuje za nepravdivé. Účastník konania na žiadosť úradu neodpovedal napriek tomu, že odpovedať mohol.
460. Úradu bola dňa 20.04.2020 doručená Žiadosť o poskytnutie informácií a podkladov - odpoveď na Žiadosť o informácie zo dňa 14.04.2020 (ďalej len „Odpoveď“). Odpoveď obsahovala vyjadrenie spoločnosti Chemes konštatujúce, že k obmedzovaniu dodávok energií a médií už došlo. Na záver spoločnosť Chemes uviedla, že pristúpila k obmedzeniu dodávok nie z dôvodu, aby zneužívala svoje dominantné postavenie (keďže tvrdia, že dominantné postavenie nemá), ale z dôvodu, že za súčasných podmienok aj pri vynaložení všetkého úsilia nie je schopná ďalej pokračovať v dodávkach energií a médií v plnom režime.
461. Odpoveď, ktorú úrad žiadal obratom, bola doručená úradu po 4 pracovných dňoch (po 6 kalendárnych dňoch) od doručenia Žiadosti o poskytnutie informácií a zároveň po 1 pracovnom dni (po 3 kalendárnych dňoch) po prerušení dodávok energií a médií, ktoré úrad považoval za potrebné prešetriť. V tejto súvislosti je

¹⁴⁴ Poradové číslo záznamu 65.

nevyhnutné upozorniť na to, že prerušenie dodávok energií a médií pre spoločnosť NF predstavovalo veľmi závažnú okolnosť, v dôsledku ktorej mohli dôjsť k škodám veľkého rozsahu (čoho si bola spoločnosť Chemes vedomá) a preto bolo pre úrad nevyhnutné získať včasné informácie o avizovanom prerušení dodávok.

462. Po druhé, spoločnosť Chemes neposkytla úradu požadované informácie. Dňa 25.05.2020 úrad doručil spoločnosti Chemes Žiadosť o poskytnutie doplňujúcich informácií a podkladov zo dňa 12.05.2020. Dňa 28.05.2020 bola úradu doručená Žiadosť spoločnosti Chemes, a.s. Humenné o predĺženie lehoty na podanie vyjadrenia zo dňa 28.05.2020 (ďalej len „Žiadosť o predĺženie lehoty“) spolu s oznámením o zmene právneho zástupcu spoločnosti Chemes a plnou mocou pre Urban Steinecker Gašperec Bošanský, s.r.o., advokátska kancelária. V žiadosti o predĺženie lehoty nový právny zástupca spoločnosti Chemes požiadal o predĺženie lehoty na poskytnutie doplňujúcich informácií a podkladov o 10 pracovných dní. Úrad dňa 02.06.2020 predĺžil lehotu na poskytnutie doplňujúcich informácií o 5 pracovných dní.
463. Dňa 15.06.2020 bola úradu doručená Odpoveď na žiadosť o predloženie doplňujúcich podkladov a informácií (ďalej len „Odpoveď na žiadosť o predloženie doplňujúcich podkladov a informácií“). Uvedená Odpoveď na žiadosť o predloženie doplňujúcich informácií však neobsahovala všetky úradom požadované podklady. V otázke č. 6 úrad požadoval v súvislosti s energetickou produkciou spoločnosti Chemes uviesť, či energie vymenované v otázke spoločnosť Chemes vyrába alebo nakupuje a pokiaľ ich nakupuje, aby uviedla od koho. Zároveň úrad požiadal spoločnosť Chemes, aby v prípade, ak energie nakupuje, predložila aktuálnu zmluvu vrátane všetkých zmien a dodatkov so spoločnosťou, od ktorej danú energiu nakupuje.
464. Nakoľko úradu neboli uvedené podklady, ktoré žiadal v otázke č. 6 Žiadosti o predloženie doplňujúcich informácií predložené, úrad zaslal spoločnosti Chemes Žiadosť o predloženie podkladov a informácií – urgencia dňa 20.07.2020, ktorá bola doručená právnomu zástupcovi spoločnosti Chemes dňa 29.07.2020.
465. Dňa 07.08.2020 bolo úradu oznámené prostredníctvom e-mailovej komunikácie s právnym zástupcom spoločnosti Chemes odvolanie plnej moci pre právneho zástupcu spoločnosti Chemes. Úrad vyzval spoločnosť Chemes na potvrdenie odvolania plnej moci dňa 14. 08. 2020.
466. Dňa 14.08.2020 bolo úradu doručené podanie označené ako Oznámenie právneho zastúpenia a predloženie podkladov zo dňa 14.08.2020 (ďalej len „Oznámenie právneho zastúpenia a predloženie podkladov“). V Oznámení právneho zastúpenia a predložení podkladov bolo uvedené, že právne zastupovanie spoločnosti Chemes prebrala spoločnosť AK GG, s.r.o. Prílohou oznámenia právneho zastúpenia a predloženia podkladov boli Zmluva o združenej dodávke plynu spolu s prílohami zo dňa 20.11.2019, Zmluva o združenej dodávke elektriny spolu s prílohami zo dňa 07.09.2017 a Dodatok č. 4 k zmluve o dodávke vody z verejného vodovodu, odvádzaní odpadových vôd a odvádzaní vôd z povrchového odtoku zo dňa 07.01.2020 (ďalej len „Dodatok č.

- 4“). Úrad však požadoval predloženie aktuálnej zmluvy vrátane všetkých zmien a dodatkov so spoločnosťou, od ktorej spoločnosť Chemes danú energiu nakupuje, pričom k zmluve o dodávke vody z verejného vodovodu, odvádzaní odpadových vôd a odvádzaní vôd z povrchového odtoku mu bol predložený len Dodatok č. 4. Úradu tak ani po urgencii neboli doručené všetky požadované informácie a podklady, ktoré žiadal v Žiadosti o poskytnutie doplňujúcich informácií a podkladov zo dňa 12.05.2020. Požadované informácie a podklady úrad následne získal od spoločnosti, ktorá bola druhou zmluvnou stranou zmluvy, ktorú požadoval predložiť úrad.
467. Listom č. PMU/43/2021/OZDPaVD-1738/2021 zo dňa 29.03.2021 (doručenej 29.03.2021) úrad žiadal spoločnosť Chemes o predloženie podkladov a informácií potrebných k určení relevantného obratu, aby uvedené informácie mohol zapracovať do Výzvy. Spoločnosť Chemes v stanovenej lehote na žiadosť úradu neodpovedala a do dňa vydania Výzvy úrad žiadanými informáciami nedisponoval. Uvedené informácie boli úradu predložené až 27.04.2021, teda takmer mesiac po lehote na predloženie informácií a 4 dni po prebratí Výzvy úradu.
468. Po tretie, spoločnosť Chemes nespolupracovala s úradom pri prehodnocovaní označovania svojho obchodného tajomstva. Ako už bolo uvedené vyššie, dňa 15.06.2020 bol úradu doručený list s názvom Odpoveď na žiadosť o predloženie doplňujúcich podkladov a informácií, ktorý právny zástupca účastníka konania označil celý za predmet obchodného tajomstva.
469. Úrad vyzval účastníka konania prostredníctvom jeho právneho zástupcu listom s názvom Žiadosť o doplnenie vyznačenia obchodného tajomstva a/alebo dôverných informácií zo dňa 25.08.2020, ktorý bol doručený dňa 02.09.2020 (ďalej len „Žiadosť o doplnenie vyznačenia obchodného tajomstva a/alebo dôvernej informácie“), na prehodnotenie vyznačenia obchodného tajomstva alebo dôvernej informácie v odpovedi na žiadosť o predloženie doplňujúcich podkladov a informácií. Úrad poučil účastníka konania, že úrad nebude akceptovať vyznačenie celého podania ako obchodné tajomstvo alebo dôvernú informáciu a vyzval účastníka konania, aby v lehote 8 pracovných dní od doručenia žiadosti zaslal nedôvernú verziu odpovede na Žiadosť o predloženie doplňujúcich podkladov a informácií.
470. Nakoľko účastník konania nereagoval na žiadosť úradu o prehodnotenie vyznačenia obchodného tajomstva alebo dôvernej informácie, úrad dňa 23.09.2020 zaslal účastníkovi konania list s názvom Žiadosť o prehodnotenie obchodného tajomstva a/alebo dôvernej informácie – urgencia, ktorý bol doručený právnemu zástupcovi účastníka konania dňa 24.09.2020.
471. Napriek tomu, že úrad nebol povinný vyzývať účastníka konania na prehodnotenie obchodného tajomstva alebo dôvernej informácie, úrad v snahe zabezpečiť ochranu obchodného tajomstva alebo dôvernej informácie účastníka konania opätovne pristúpil k výzve na prehodnotenie vyznačenia obchodného tajomstva alebo dôvernej informácie.

472. Nakoľko ani po vyše mesiaci od doručenia žiadosti o doplnenie vyznačenia obchodného tajomstva a/alebo dôvernej informácie úradu stále nebolo doručené prehodnotenie vyznačenia obchodného tajomstva a/alebo dôvernej informácie, úrad v snahe zabezpečiť požadované podklady zaslal právnomu zástupcovi účastníka konania list s názvom Žiadosť o prehodnotenie obchodného tajomstva a/alebo dôvernej informácie – urgencia č. 2 zo dňa 14.10.2020. Úradu ani napriek jeho opakovaným snahám neboli doručené požadované podklady a do vydania výzvy pred vydaním rozhodnutia nimi nedisponoval.
473. Záverom je teda možné zhrnúť, že v rámci určenia percenta za priťažujúcu okolnosť „sťažovanie postupu úradu“ úrad prihliadol na viacero incidentov týkajúcich sa nespolupracovania s úradom. Čo sa týka prvého incidentu, spoločnosť Chemes nepredložila včas požadovanú informáciu týkajúcu sa prerušenia dodávok energií pre spoločnosť NF, ktorá bola kľúčová pre vydanie predbežného opatrenia úradu a navyše úrad zavádzala o možnostiach poskytnutia tejto informácie. Spoločnosť Chemes neposkytla úradu požadované podklady ani po opakovaných urgenciách (druhý incident) a nespolupracovala s úradom pri vyznačovaní obchodného tajomstva (tretí incident), čo úradu sťažilo činnosť pri poskytovaní prístupu do spisu tretej strane, ako aj pri príprave Výzvy a následne aj rozhodnutia, nakoľko v týchto dokumentoch je potrebné uviesť relevantný obrat a vyznačiť obchodné tajomstvo a následne vypracovať verejné verzie týchto dokumentov. V rámci druhého aj tretieho incidentu spoločnosť Chemes zjavne ignorovala opakované žiadosti a výzvy úradu. Z uvedených dôvodov úrad základnú sumu pokuty v rámci priťažujúcej okolnosti „sťažovanie postupu úradu“ zvýšil o 15%, čo predstavuje 154 154 eur.

8.3 Konečná výška pokuty

474. Na základe vyššie uvedených skutočností predstavuje konečná výška pokuty v danom prípade sumu **1 181 849 eur**.
475. Podľa § 42 ods. 1 zákona pokuta za porušenie zákazu zneužitia dominantného postavenia nesmie presiahnuť 10% z celosvetového obratu podnikateľa za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie. Podľa údajov zverejnených v centrálnom registri zmlúv, posledná účtovná závierka spoločnosti Chemes bola zostavená v roku 2020. V tomto roku bol obrat podnikateľa Chemes vo výške 19 722 103 eur. Úradom uložená pokuta teda nepresahuje 10% z obratu podnikateľa za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie¹⁴⁵.

8.4 Námietky účastníka konania k pokute

476. V bodoch 556 – 566 Vyjadrenia k Výzve (kapitola *Proces*) účastník konania vyjadril svoje námietky k uloženej pokute. K výpočtu pokuty konkrétne namietal
- i. nesprávne určenie časového obdobia porušovania zákona – začiatku aj konca,

¹⁴⁵ Vzhľadom na výšku pokuty vo vzťahu k 10% hranici z obratu nebolo potrebné zaoberať sa otázkou finančnej pomoci v zmysle § 3 ods. 5 zákona.

- ii. výpočet relevantného obratu a
- iii. správnosť údajov, z ktorých úrad pri výpočte pokuty vychádzal.

477. Čo sa týka prvej námietky, nesprávne určeného časového obdobia, účastník konania namieta stotožnenie začiatku porušovania zákona s dátumom 01.08.2021, kedy spoločnosť Chemes začala presadzovať zvýšené ceny energií pre odberateľov, pretože vo Výzve úrad uviedol, že ceny spoločnosti Chemes neposudzoval z pohľadu excesívnych cien.
478. Ako už úrad uviedol v kapitole 7.2.5, z námietok účastníka konania vyplýva, že z jeho strany došlo k nesprávnemu poňatiu praktiky neprimeraných obchodných podmienok, ktorú posudzoval úrad, čo následne viedlo k nesprávnej interpretácii textu Výzvy z jeho strany. Úrad správanie spoločnosti Chemes neposudzoval z pohľadu praktiky neprimerane vysokých (excesívnych) cien, ale z pohľadu neprimeraných obchodných podmienok, ako to jednoznačne vyplýva z celej kapitoly 7 Výzvy (resp. tohto rozhodnutia), explicitne z bodov 154 – 158 a 210 – 216 Výzvy (resp. z bodov 208 - 216 a 268 - 274 tohto rozhodnutia), ako aj zo samotných názvov podkapitol kapitoly 7 Výzvy aj tohto rozhodnutia, kde podkapitola 7.2 má názov *Posúdenie protisúťažného správania spoločnosti Chemes – uplatňovanie neprimeraných obchodných podmienok* a podkapitola 7.2.1 má názov *Popis správania sa spoločnosti Chemes (uplatňovanie neprimeraných obchodných podmienok)*. Skutočnosť, že ceny energií spoločnosti Chemes sú vyššie ako ceny konkurenčných alternatív alebo prípadná vlastná výroba odberateľov, úrad použil na preukázanie negatívnych dopadov praktiky neprimeraných obchodných podmienok, ktorou je to, že spoločnosť Chemes uplatňuje voči svojim odberateľom v priemyselnom parku Chemes také opatrenia, ktorými zaväzuje spoločnosti pôsobiace v tomto priemyselnom parku odoberať od spoločnosti Chemes aj tie energie, kde existuje potenciál konkurenčného trhu (elektrina, plyn, tlakový vzduch, chlad a dusík) a zároveň im znemožňuje odoberať tieto energie od iných dodávateľov alebo si ich vyrábať samostatne, hoci by o to mali záujem a tieto alternatívy by boli aj cenovo výhodnejšie. Ako vyplýva z bodu 268 rozhodnutia, jednou z podmienok preukázania neprimeraných obchodných podmienok je potreba preukázať negatívny dopad na spotrebiteľov, resp. že spotrebiteľia sú obmedzovaní viac ako je to potrebné. Obmedzovanie spotrebiteľov (odberateľov) a negatívny dopad na nich začal byť zrejmý v dôsledku rastu cien energií, z uvedeného dôvodu úrad pristúpil k určeniu začiatku porušovania rokom 2017, čo je navyše aj v prospech účastníka konania.
479. Čo sa týka konca časového vymedzenia porušovania, účastník konania namieta, že „rozhodným obdobím v zmysle jej konca nemala byť súčasnosť, ale dátum 23.05.2020, kedy bola uzatvorená Zmluva č. 10/2020¹⁴⁶ medzi spoločnosť Nexis a spoločnosťou CHEMES, čo sa samozrejme prejaví aj vo výške prípadnej pokuty. Predmetnou zmluvou si spoločnosť Nexis a spoločnosť CHEMES dohodli ceny energií nielen do budúca ale aj za roky 2017 a 2020 pričom si dokonca dohodli aj podmienky osamostatnenia sa spoločnosti Nexis pri výrobe určitých energií, čím zároveň zanikol spor medzi spoločnosťou Nexis a CHEMES.“

¹⁴⁶ S najväčšou pravdepodobnosťou ide o preklep a účastník konania mal na mysli Zmluvu č. 1/2020.

480. V rozhodnutí úrad neposudzoval správanie spoločnosti Chemes len voči spoločnosti NF, ale voči všetkým odberateľom v priemyselnom parku, a týmto odberateľom na základe Zmluvy 1/2020 ceny znížené neboli. Minimálne z uvedeného dôvodu sa protisúťažné správanie sa spoločnosti Chemes nie je ukončené a stále trvá. Navyše napriek dohode o osamostatnení sa v Zmluve 1/2020, k reálnemu osamostatneniu sa spoločnosti NF v odbere energií stále nedošlo, a ako sám účastník konania popísal v bodoch 282 – 287 Vyjadrenia k Výzve, v otázke osamostatnenia sa je stále viacero nedoriešených problémov. Rovnako nebolo umožnené osamostatniť sa v odbere energií ani ostatným spoločnostiam pôsobiacim v priemyselnom parku.
481. Čo sa týka výpočtu relevantného obratu, tu spoločnosť Chemes namieta, že *„PMÚ však do základu výpočtu zahrnul aj tržby za iné činnosti spoločnosti CHEMES. O tom, že k otázke tržieb, z ktorých sa vypočítava prípadná pokuta treba pristupovať selektívne - pričom PMÚ si to dobre uvedomuje - svedčí aj skutočnosť uvedená v bode 265 Výzvy, kde PMÚ sám od seba z relevantného obratu vylúčil tržby dosiahnuté z predaja energií spoločnosti HES, a to z dôvodu, že tieto neboli predmetom posudzovania PMÚ. ... Posudzované by mali byť výlučne iba obraty z dodania tovarov a služieb v oblasti neregulovaných energií, a to tlakový vzduch, chlad, dusík dekarbonizovaná voda, zmäkčená voda, domineralizovaná voda, nevrátený kondenzát, pitná voda, odvádzanie odpadových vôd, dodaných spoločnosti Nexis. Z týchto energií je potrebné vybrať ešte aj dodávky dusíka pre spoločnosť Nexis, nakoľko tieto sú vyrábané už prostredníctvom tretieho subjektu a to na základe žiadosti spoločnosti Nexis takže ceny tejto komodity a tržby z nich plynúce nemôžu byť zahrnuté do celkových tržieb spoločnosti CHEMES za neregulované energie.“*
482. Úradu nie je zrejmý dôvod, prečo by do relevantného obratu mali byť zahrnuté len tržby z predaja niektorých energií a len tržby z predaja energií pre spoločnosť NF. V rozhodnutí úrad neposudzoval správanie spoločnosti Chemes len voči spoločnosti NF, ale voči všetkým odberateľom v priemyselnom parku, preto úrad do relevantného obratu zahrnul tržby z predaja tovarov a služieb spoločnosti Chemes pre všetkých odberateľov v priemyselnom parku Chemes. Takisto pri zneužívaní dominantného postavenia sa relevantný obrat zvyčajne počíta z hodnoty predaja tovarov, ktoré sú predmetom protisúťažného správania alebo v prípade praktík, kde k zneužívaniu dominantného postavenia dochádza na jednom trhu a dopady sa prejavujú na druhom trhu, sa relevantný obrat počíta z hodnoty predaja tovarov na oboch trhoch. Z uvedeného dôvodu a s prihliadnutím na skutočnosti uvedené v kapitole 7.2.1 úrad pri výpočte relevantného obratu zohľadnil tržby z predaja energií spoločnosti Chemes, ako aj tržby zo správy priemyselného parku Chemes.
483. Čo sa týka údajov, z ktorých úrad vychádzal, spoločnosť Chemes namieta, že *„PMÚ vychádza pri svojom výpočte z údajov z rôznych rokov: rok, ktorý by mal byť braný podľa PMÚ za základ výpočtu je 2020, ale PMÚ vychádza z celkových tržieb spoločnosti CHEMES za rok 2019 a odpočítava od nich cenu dodávky energií pre spoločnosť HES za rok 2018. Už na prvý pohľad takýto výpočet nemôže byť správny a zákonný. Údaje potrebné na výpočet pokuty si PMÚ vie zabezpečiť, vyžiadať si ich a teda nie je dôvod vychádzať z akýchsi domnienok, z účelovo alebo z nedbanlivosti „nájdenej“ údajov. Tieto údaje sa dali veľmi*

jednoducho vyžiadať a získať ako od spoločnosť Nexis, tak aj od spoločnosti HES ako aj od spoločnosti CHEMES.“

484. Posledný ukončený hospodársky rok, v ktorom sa spoločnosť Chemes zúčastnila na posudzovanom porušení zákona, je rok 2020 a preto pri určovaní relevantného obratu je potrebné vychádzať údajov za rok 2020. Listom č. PMU/43/2021/OZDPaVD-1738/2021 zo dňa 29.03.2021 (doručenom dňa 29.03.2021) žiadal úrad spoločnosť Chemes o predloženie údajov o tržbách spoločnosti Chemes za rok 2020 v členení potrebnom pre určenie relevantného obratu. Keďže spoločnosť Chemes na list v úradom v stanovenej lehote neodpovedala a úrad v čase vydania Výzvy žiadanými informáciami nedisponoval, určil úrad výšku relevantného obratu na základe informácií, ktoré mal k dispozícii a ktoré považoval za relevantné. Uvedený postup úradu umožňuje aj Metodický pokyn k pokutám, podľa ktorého (bod 11) pri výpočte relevantného obratu úrad zvyčajne vychádza z údajov poskytnutých podnikateľom, ktorému sa ukladá pokuta; pokiaľ však existujú dôvodné pochybnosti o úplnosti, pravdivosti alebo dôveryhodnosti týchto údajov, môže úrad hodnotu relevantného obratu určiť aj na základe akýchkoľvek iných údajov a informácií, ktoré považuje v danom prípade za relevantné. Najaktuálnejšie údaje o tržbách spoločnosti Chemes, ktorými úrad v čase vydania Výzvy disponoval, boli z roku 2019 s výnimkou tržieb spoločnosti Chemes z predaja energií spoločnosti HES, ktoré mal úrad k dispozícii len za rok 2018. Na základe skutočnosti, že spoločnosť Chemes neposkytla úradu požadované údaje o tržbách pred vydaním Výzvy, úrad relevantný obrat určil popísaným spôsobom v zmysle Metodického pokynu k pokutám. Všetky tieto skutočnosti boli vo Výzve vysvetlené. Požadované údaje spoločnosť Chemes poskytla úradu až takmer mesiac po úradom určenej lehote, keď už mala k dispozícii Výzvu úradu. Na základe týchto novších údajov úrad výpočet pokuty v rozhodnutí aktualizoval.
485. Spoločnosť Chemes v bode 570 namieta vyhodnotenie priťažujúcich a poľahčujúcich okolností úradom. Úrad sa bližšie venoval priťažujúcim a poľahčujúcim okolnostiam v kapitole 8.2 a preto bude ďalej len reagovať na konkrétne výhrady spoločnosti Chemes. Úrad identifikoval jednu priťažujúcu okolnosť - vedomé sťaženie postupu úradu, v rámci ktorej úrad vyhodnotil viacero krokov uskutočnených zo strany spoločnosti Chemes, ktoré považoval za vedomé sťaženie postupu úradu.
486. Po prvé, spoločnosť Chemes nepredložila včas informácie týkajúcej sa prerušenia dodávok energií pre spoločnosť NF a následne zavádzala o okolnostiach, resp. možnostiach poskytnutia tejto informácie. Spoločnosť Chemes k predmetnej okolnosti uvádza, že „v prípade údajne včas nepredloženej informácie PMÚ týkajúcej sa prerušenia dodávok energií zo dňa 14.04.2020, PMÚ žiadal odpoveď obratom. Pričom dňa 17.04.2020 bola PMÚ doručená žiadosť o predĺženie lehoty do 20.04.2020. Žiadosť o predĺženie lehoty bola aj odôvodnená zo strany právneho zástupcu spoločnosti CHEMES. To, že sa uskutočnilo nejaké stretnutie dňa 14.04.2020 za účasti klientov a ich právnych zástupcov ešte neznamená, že sa danú vec podarilo aj vyriešiť a keďže spoločnosť CHEMES prostredníctvom svojho právneho zástupcu chcel poskytnúť komplexnú informáciu k žiadosti PMÚ zo dňa 14.04.2020, tak k tomu potreboval

určitý čas nakoľko medzi spoločnosťou Nexis a spoločnosťou CHEMES prebiehali rokovania a situácia sa mohla aj doriešiť."

487. Úrad uvádza, že v žiadosti o poskytnutie informácií zo dňa 14.04.2020 úrad žiadal len o poskytnutie informácie, či spoločnosť Chemes plánuje pristúpiť k prerušeniu dodávok energií a médií ku dňu 17.04.2020 alebo či sa plán spoločnosti Chemes zmenil, pričom pokiaľ došlo k zmene tohto plánu, úrad žiadal informácie akým spôsobom (napr. spoločnosť Chemes úplne upustila od úmyslu prerušenia dodávok, došlo k zmene termínu prerušenia dodávok, atď.). Úrad tak žiadal o odpoveď na jedinú otázku, ktorá súvisela s obmedzením dodávok energií a médií pre spoločnosť NF. Na túto žiadosť sa dalo odpovedať jednou vetou a to tak, že spoločnosť Chemes plánuje obmedziť dodávky podľa pôvodného plánu, pričom úrad má za preukázané, že odpoveď takéhoto rozsahu sa dala získať bezodkladne a to aj bez toho, aby právny zástupca spoločnosti Chemes musel vyvinúť enormnú snahu o jej získanie.
488. Úradu dňa 17.04.2020 bola doručená odpoveď právneho zástupcu spoločnosti Chemes, že odpoveď nebolo možné získať vzhľadom na situáciu súvisiacu so šírením ochorenia Covid-19 napriek maximálnej snahe právneho zástupcu a odpoveď bude môcť zaslať najskôr dňa 20.04.2020, kedy zasadane predstavenstvo spoločnosti. Plánované odpojenie však malo nastať už dňa 17.04.2020, pričom je nereálne, aby spoločnosť Chemes nevedela odpovedať na jednoduchú otázku úradu pár hodín pred tak vážnou udalosťou ovplyvňujúcou obe spoločnosti.
489. Úrad disponuje informáciou, ktorú potvrdila samotná spoločnosť Chemes o tom, že dňa 14.04.2020 prebiehalo osobné stretnutie medzi zástupcami spoločností Chemes a NF za prítomnosti právnych zástupcov spoločností, za účelom vyriešenia vzniknutej situácie súvisiacej s prerušením dodávok energií a médií. Úradu sa tak javí argumentovanie právneho zástupcu účastníka konania o tom, že nemal možnosť získať odpoveď od svojho klienta, ako nepravdivé. Spoločnosť Chemes vo Vyjadrení k Výzve tvrdí, že to *„že sa uskutočnilo nejaké stretnutie dňa 14.04.2020 za účasti klientov a ich právnych zástupcov ešte neznamená, že sa danú vec podarilo aj vyriešiť“*. Bud' mala spoločnosť Chemes po tomto stretnutí v pláne realizovať odstávku energií a médií pre spoločnosť NF a právny zástupca, ktorý bol prítomný na tomto stretnutí mohol a mal poskytnúť požadovanú informáciu úradu alebo situácia nebola uzavretá a o konečnom pláne odstávky muselo vedenie spoločnosti Chemes rozhodnúť neskôr, čo nekorešponduje s informáciou o najskoršom zasadnutí predstavenstva spoločnosti Chemes dňa 20.04.2020.
490. Úrad na záver dodáva, že tvrdenie spoločnosti Chemes v bode 570 v písm. a) o tom, že *„prostredníctvom svojho právneho zástupcu chcela poskytnúť komplexnú informáciu k žiadosti PMÚ zo dňa 14.04.2020, tak k tomu potrebovala určitý čas“* nepokladá za hodnoverné pri poukazaní na odpoveď, ktorá úradu dňa 20.04.2020 bola doručená. Odpoveď v celkovom rozsahu 9 viet nie je možno pokladať za komplexnú, keďže z toho samotná odpoveď na jedinú otázku úradu tvorila 3 vety, kde spoločnosť Chemes úradu uviedla, že k odpojeniu od energií už došlo a spoločnosť Chemes nepozná obsah vlastného listu, na ktorý sa úrad

odvoláva (list spoločnosti Chemes pre spoločnosť NF o plánovanej odstávke energií a médií).

491. Úrad, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, tak má za preukázané, že spoločnosť Chemes úradu v lehote neposkytla požadované informácie a taktiež, že k dôvodom ich neposkytnutia uvádzala nepravdivé informácie.
492. Po druhé, spoločnosť Chemes nepredložila úradom požadované informácie a podklady. Úrad požadoval v súvislosti s energetickou produkciou spoločnosti Chemes uviesť, či energie vymenované v otázke spoločnosť Chemes vyrába alebo nakupuje a pokiaľ ich nakupuje, aby uviedla od koho. Zároveň úrad požiadal spoločnosť Chemes, aby v prípade, ak energie nakupuje, predložila aktuálnu zmluvu vrátane všetkých zmien a dodatkov so spoločnosťou, od ktorej danú energiu nakupuje. Nakoľko úradu neboli uvedené podklady, ktoré žiadal vo svojej žiadosti, úrad zaslal spoločnosti Chemes urgenciu. Spoločnosť Chemes napriek opakovanej snahe nepredložila úradu požadované podklady, pričom vo Vyjadrení k Výzve namieta, že *„v stanovenej lehote bolo PMÚ predložené vyjadrenie. PMÚ žiadal o podanie doplňujúcich informácií k otázke č. 6 zo dňa 20.07.2020, pričom zo strany spoločnosti CHEMES boli predložené žiadané doklady. To, že sa dané podklady PMÚ nepozdávali, to je už na vyhodnotení PMÚ, ale podklady PMÚ doručené boli.“*
493. Úrad opakovane špecifikoval a vyzýval na doručenie podkladov, ktoré má spoločnosť Chemes predložiť, pričom jediné vysvetlenie spoločnosti Chemes na nepredloženie podkladov je jej tvrdenie, že predložili podklady, ktoré sa úradu *„nepozdávali“*. Úrad požadoval konkrétnu zmluvu, resp. dodatky zmluvy, ktorých predloženie sa nedá vyhodnotiť inak ako predložený alebo nepredložený podklad, pričom tu nie je priestor na subjektívne vyhodnotenie, či sa úradu odpoveď pozdáva alebo nie. Úrad nakoniec požadované podklady získal oslovením iného relevantného subjektu, takže eviduje existenciu týchto podkladov, čo však stále nepredstavuje poľahčujúcu okolnosť, keďže účastník konania s úradom nespolupracoval a sťažil priebeh správneho konania. Úrad preto uvádza, že má za preukázané, že spoločnosť Chemes nepredložila všetky úradom požadované podklady a svoje nespolupracovanie nedokázala ani nijako odôvodniť.
494. Spoločnosť Chemes takisto neposkytla úradu podklady potrebné na určenie relevantného obratu. Úrad dňa 29.03.2021 zaslal účastníkovi konania žiadosť o predloženie informácií, v ktorej žiadal predloženie údajov o tržbách spoločnosti Chemes za roky 2017, 2018, 2019 a 2020, tržby z predaja energií a médií za roky 2017, 2018, 2019 a 2020 spoločnosti Humenská energetická spoločnosť, a.s., Humenné a súvahu, výkaz ziskov a strát a výročnú správu spoločnosti Chemes za rok 2020.
495. Spoločnosť Chemes v bode 570 písm. c) k predmetnej skutočnosti uvádza, že *„nemohla na základe žiadosti PMÚ zo dňa 29.03.2021 predložiť žiadané podklady, nakoľko daňové priznanie za rok 2020 nebolo, v súlade so zákonom, ešte podané a teda nie je ešte vyhotovené a k dispozícii, rovnako ako účtovná závierka a pod. Nie je predsa možné túto skutočnosť vyhodnotiť v neprospech spoločnosti CHEMES, keďže dané doklady spoločnosť CHEMES nemohla*

predložiť z objektívnych dôvodov... A ak už chcel PMÚ vychádzať z účtovnej závierky spoločnosti CHEMES za rok 2020, tak mu nič nebránilo v tom, aby počkal do júla 2021 a následne vyhotovil a zaslal Výzvu na vyjadrenie spoločnosti CHEMES a ešte aj v takom prípade, by mal PMÚ dostatok času na vyporiadanie sa s argumentáciou spoločnosti CHEMES následne uvedenou vo vyjadrení k Výzve a rozhodnutie vo veci.“

496. Úrad k uvedenej argumentácii účastníka konania uvádza, že úrad nežiadal len informácie týkajúce sa aktuálneho roku 2020, ale aj rokov minulých, teda 2017, 2018 a 2019. Spoločnosť Chemes tak mohla poskytnúť informácie minimálne v rozsahu, v ktorom s nimi disponovala a oznámiť úradu, že zvyšnými informáciami nedisponuje. Zároveň úrad poukazuje na protichodné tvrdenie spoločnosti Chemes, kde namietla že úrad vypočítal výšku relevantného obratu pre určenie pokuty podľa úradu dostupných informácií a tvrdí, že *„údaje potrebné na výpočet pokuty si PMÚ vie zabezpečiť, vyžiadať si ich a teda nie je dôvod vychádzať z akýchsi domnienok, z účelovo alebo z nedbanlivosti „nájdenných“ údajov.“* Úrad sa snažil potrebné aktuálne údaje vyžiadať od účastníka konania, no ten ich z úradu neznámych dôvodov nepredložil.
497. Po tretie, účastník konania nespolupracoval s úradom pri označení obchodného tajomstva. Účastník konania k uvedenej okolnosti uvádza, že *„situáciu, kedy nie je podľa názoru PMÚ obchodné tajomstvo dostatočne odôvodnené, má predsa svoj právny následok a to vo forme, že dané údaje nebudú brané ako obchodné tajomstvo a nebudú utajené. Je to zrejmý a očakávateľný následok podľa Zákona a vyvodzovať ešte ďalšie následky z neho je znova už niekde na hrane účelového až zaujatého konania.“*
498. Úrad k predmetnej skutočnosti uvádza, že neposkytnutie požadovanej odpovede významne sťažilo postup úradu. Úrad opakovane žiadal o prehodnotenie obchodného tajomstva a dôvernej informácie, ktoré právny zástupca účastníka konania vyznačil v rozpore s ustanovením v rozpore s ustanovením § 40 zákona č. 136/2001 Z. z.
499. Úrad opakovane vyzval účastníka konania, aby odstránil vady vyznačenia obchodného tajomstva a/alebo dôvernej informácie, no ani napriek opakovaným urgenciám účastník konania nereagoval na výzvy úradu a tým vedome sťažil postup úradu tak, ako je to popísané v kapitole 8.2 rozhodnutia.
500. Zároveň úrad uvádza, že zákonný následok, na ktorý sa odvoláva účastník konania a ktorý spočíva v nechránení označených údajov za predmet obchodného tajomstva alebo dôvernej informácie je možné uplatniť len v nepochybných prípadoch. Tento prípad spočíval v označení celého podania za predmet obchodného tajomstva, pričom toto podanie obsahovalo mnohé čiastkové informácie a preto úrad požadoval potrebné poskytnutie súčinnosti účastníka konania pri jeho prehodnotení.
501. V zmysle bodov 32 a 33 Metodického pokynu k pokutám, pod sťažením postupu úradu sa rozumejú obštrukcie zo strany podnikateľa, ktoré vykonáva s cieľom sťažiť alebo znemožniť postup konania úradu alebo prešetrenie prípadu. Úrad bude za sťaženie postupu úradu považovať predovšetkým prípady, kedy dôjde k

mareníu vyšetrovacích úkonov úradu (napr. odmietnutím odpovedať, nepredložením informácií, zničením dokumentov počas inšpekcie) alebo aj k zavádzaniu vyšetrovania úradu v dôsledku manipulácie s dátami alebo s informáciami.

502. Úrad tak má za preukázané, že účastník konania vedome sťažil postup úradu tým, že nereagoval na výzvy úradu, čo malo za následok zdržanie a sťaženie ďalších procesných úkonov úradu.

9. ZÁVER

503. Vzhľadom na zistený skutkový stav úrad rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

504. Nakoľko protisúťažné konanie v čase vydania tohto rozhodnutia trvá, úrad v časti 2 výroku nariadil účastníkovi konania aj povinnosť zdržať sa protisúťažného konania, ako aj povinnosť odstrániť protiprávny stav (k tomuto bližšie pozri aj body 276 a 277 tohto rozhodnutia).

Poučenie:

Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane hospodárskej súťaže“), v spojení s § 61 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), proti tomuto rozhodnutiu môže byť podaný rozklad Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky, odboru zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd, Drieňová 24, 826 03 Bratislava, v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. O rozklade podľa § 14 ods. 1 zákona o ochrane hospodárskej súťaže rozhoduje Rada Protimonopolného úradu Slovenskej republiky. Podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku včas podaný rozklad má odkladný účinok. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa § 177 a nasl. v spojení s § 194 a nasl. zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

(elektronický podpis)

Ing. Boris Gregor
podpredseda

Protimonopolného úradu Slovenskej republiky

Rozhodnutie sa doručí:

AK GG, s.r.o.
advokátska kancelária
Agátová 2513/15
924 01 Galanta